

TESTI ADOTTATI

P8_TA(2018)0510

Il-programm li jimplimenta Orizzont Ewropa *I**

Emendi adottati mill-Parlament Ewropew fit-12 ta' Diċembru 2018 dwar il-proposta għal deċiżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istabbiliment tal-programm speċifiku li jimplimenta Orizzont Ewropa - il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni (COM(2018)0436 – C8-0253/2018 – 2018/0225(COD))¹

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Emenda 1

**Proposta għal deċiżjoni
Kunsiderazzjoni 5a (ġdida)**

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

Wara li kkunsidraw ir-rapport tal-Parlament Ewropew dwar il-valutazzjoni tal-implimentazzjoni ta' Orizzont 2020 fid-dawl tal-evalwazzjoni interim tiegħu u tal-proposta għad-9 Programm Qafas,

Emenda 2

**Proposta għal deċiżjoni
Premessa 3**

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(3) Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni tal-Programm Speċifiku, jenħtieġ li l-Kummissjoni tingħata setgħat

(3) Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni tal-Programm Speċifiku, jenħtieġ li l-Kummissjoni tingħata **setgħat**

¹ Il-każ ġie mgħoddi lura għan-negozjati interistituzzjonali lill-kumitat responsabbli skont l-Artikolu 59(4), ir-raba' subparagrafu (A8-0410/2018).

ta' implimentazzjoni sabiex tadotta l-programmi ta' hidma għall-implimentazzjoni tal-Programm Speċifiku. Dawk is-setgħat jenħtieg li jiġu eżerċitati b'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴.

⁴ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13)

Emenda 3

Proposta għal deċiżjoni Premessa 5

Test propost mill-Kummissjoni

(5) Billi jirrifletti l-importanza **li jindirizza t-tibdil** fil-klima b'konformità mal-impenji tal-Unjoni li timplimenta l-Ftehim ta' Pariġi u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti, dan il-Programm Speċifiku se jikkontribwixxi għall-integrazzjoni tal-azzjonijiet klimatiċi u għall-kisba ta' mira kumplessiva ta' 25% tan-nefqa tal-baġit tal-UE li tappoġġa l-għanijiet klimatiċi. L-azzjonijiet skont dan il-Programm Speċifiku huma mistennija li jikkontribwixxu **għal** 35 % tal-pakkett finanzjarju globali tal-Programm Speċifiku għall-għanijiet klimatiċi. Se jiġu identifikati azzjonijiet rilevanti matul it-tnejn u l-implimentazzjoni tal-Programm Speċifiku, u jiġu vvalutati mill-ġdid fil-kuntest tal-evalwazzjonijiet rilevanti u l-proċessi ta' **reviżjoni**.

delegati biex tadotta Pjanijiet Strateġiċi ta' Ricerka u Innovazzjoni u jenħtieg li l-Kummissjoni tingħata wkoll setgħat ta' implimentazzjoni sabiex tadotta l-programmi ta' hidma għall-implimentazzjoni tal-Programm Speċifiku. Dawk is-setgħat jenħtieg li jiġu eżerċitati b'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴.

⁴ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).

Emenda

(5) Billi jirrifletti l-importanza **tal-indirizzar tat-tibdil** fil-klima b'konformità mal-impenji tal-Unjoni li timplimenta l-Ftehim ta' Pariġi u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti, dan il-Programm Speċifiku se jikkontribwixxi għall-integrazzjoni tal-azzjonijiet klimatiċi u għall-kisba ta' mira kumplessiva ta' 25 % tan-nefqa tal-baġit tal-UE li tappoġġa l-għanijiet klimatiċi. L-azzjonijiet skont dan il-Programm Speċifiku huma mistennija li jikkontribwixxu **mill-inqas** 35 % tal-pakkett finanzjarju globali tal-Programm Speċifiku għall-għanijiet **u l-impenji** klimatiċi **tal-UE, meta jkun xieraq**. Se jiġu identifikati azzjonijiet rilevanti matul it-tnejn u l-implimentazzjoni tal-Programm Speċifiku, u jiġu **mmonitorjati, rrapportati u** vvalutati mill-ġdid fil-kuntest tal-evalwazzjonijiet rilevanti u l-proċessi ta' **rieżami**.

Emenda 4

Proposta għal deċiżjoni

Premessa 6

Test propost mill-Kummissjoni

(6) L-azzjonijiet tal-Programm Speċifiku jenħtieġ li jintużaw biex jindirizzaw **nuqqasijiet tas-suq jew sitwazzjonijiet tal-investiment subottimali, f'mod proporzjonat, mingħajr duplikazzjoni jew esklużjoni ta' finanzjament privat u li jkollhom valur miżjud Ewropew ċar.**

Emenda

(6) L-azzjonijiet tal-Programm Speċifiku jenħtieġ li jintużaw biex **jirrinforzaw, iwessghu u jestendu l-eċċellenza tal-baži xjentifika u teknoloġika tal-Unjoni, jindirizzaw sfidi globali kbar, iżidu t-tmexxija industrijali tal-Unjoni, itejbu l-kwalità tal-hajja fl-Unjoni kif ukoll jagħtu spinta lill-investiment, jindirizzaw nuqqasijiet tas-suq jew sitwazzjonijiet tal-investiment subottimali, u jisfruttaw finanzjament addizzjonali minflok jeskludu finanzjament privat.**

Emenda 5

Proposta għal deċiżjoni

Premessa 6a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(6a) L-ugwaljanza bejn is-sessi hija prijorità politika tal-UE u sfida ewlenija tas-soċjetà (SDG5 tan-NU). Barra minn hekk, l-ghan tal-ugwaljanza bejn is-sessi fis-soċjetà huwa fattur kruċjali għat-trasformazzjonijiet soċjali u industrijali meħtieġa minn SDGs oħrajn. Għalhekk, l-aspetti tas-sessi jenħtieġ li jiġu integrati adegwatament fil-Programm kollu u riċerka speċifika dwar is-sessi jenħtieġ li tkun meħtieġa wkoll biex tappoġġa l-implimentazzjoni u d-disinn ta' politiki ahjar tal-UE dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi.

Emenda 6

Proposta għal deċiżjoni
Premessa 6b (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(6b) Il-Programm Speċifiku jenhtieg li jiġi implimentat b'mod trasparenti, parteċipattiv u strateġiku li jfittex l-involviment tal-partijiet ikkonċernati u tas-soċjetà ċivili. Ir-rappreżentanza tal-partijiet ikkonċernati u l-involviment tas-soċjetà ċivili jenhtieg li jkunu bbilanċjati biex jirrappreżentaw diversi kulture.

Emenda 7

Proposta għal deċiżjoni
Premessa 7

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(7) Billi jirriflettu l-kontribuzzjoni importanti li r-riċerka u l-innovazzjoni jenhtieg li jagħmlu biex jindirizzaw l-isfidi fl-ikel, l-agrikoltura, l-iżvilupp rurali u l-bijoekonomija, u biex jisfruttaw l-opportunitajiet korrispondenti tar-riċerka u l-innovazzjoni b'sinergija **mill-qirb** mal-Politika Agrikola Komuni, l-azzjonijiet rilevanti skont il-Programm Speċifiku se jiġu appoġġati **minn EUR 10 biljun għar-raggruppament "Ikel u Riżorsi Naturali"** għall-perjodu 2021-2027.

(7) Billi jirriflettu l-kontribuzzjoni importanti li r-riċerka u l-innovazzjoni jenhtieg li jagħmlu biex jindirizzaw l-isfidi fl-ikel, l-agrikoltura, l-iżvilupp rurali u l-bijoekonomija, **biex isiru aktar sostenibbli** u biex jisfruttaw l-opportunitajiet korrispondenti tar-riċerka u l-innovazzjoni b'sinergija **mill-qirb** mal-Politika Agrikola Komuni, l-azzjonijiet rilevanti skont il-Programm Speċifiku se jiġu appoġġati **f'raggruppament dedikat "Ikel, Riżorsi Naturali u Agrikoltura"** għall-perjodu 2021-2027.

Emenda 8

Proposta għal deċiżjoni
Premessa 7a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(7a) Is-setturi kulturali u kreattivi Ewropej jibnu pontijiet bejn l-arti, il-kultura, in-negozju u t-teknoloġija. Il-patrimonju kulturali huwa parti integrali mill-koeżjoni Ewropea u jsostni r-rabta bejn it-tradizzjoni u l-innovazzjoni. Il-

preservazzjoni tal-patrimonju kulturali u l-iżvilupp ta' soluzzjonijiet kreattivi, b'mod partikolari fil-qasam tad-digitalizzazzjoni, se jkunu prijorità tal-Programm.

Emenda 9

Proposta għal deċiżjoni Premessa 8

Test propost mill-Kummissjoni

(8) It-tlestija tas-Suq Uniku Digitali u l-opportunitajiet li qed jikbru mill-konvergenza tat-teknoloġiji digitali u fiżiċi **tirrikjedi** zieda fl-investimenti. Orizzont Ewropa se jikkontribwixxi għal dawn l-isforzi **b'zieda sostanzjali ta' nfiq fl-attivitajiet digitali ewlenin tar-riċerka u l-innovazzjoni meta mqabbla mal-Programm Qafas Orizzont 2020 għar-Riċerka u l-Innovazzjoni⁶. Dan jenhtieġ li jiżgura li l-Ewropa tibqa' fuq quddiem nett tar-riċerka u l-innovazzjoni globali fil-qasam digitali.**

⁶ *Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Qafas Finanzjarju Pluriennali ġdid u modern għal Unjoni Ewropa li tagħti riżultati fuq il-prijoritajiet tagħha b'mod effiċjenti wara l-2020" tidentifika EUR 13-il biljun minfuqa fuq attivitajiet digitali prinċipali skont il-Programm Qafas Orizzont 2020 għar-Riċerka u l-Innovazzjoni (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/ALL/?uri=CELEX%3A52018DC0098>).*

Emenda 10

Proposta għal deċiżjoni Premessa 8a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(8) It-tlestija tas-Suq Uniku Digitali u l-opportunitajiet li qed jikbru mill-konvergenza tat-teknoloġiji digitali u fiżiċi **jirrikjedu** zieda fl-investimenti. Orizzont Ewropa se jikkontribwixxi għal dawn l-isforzi **b'raggruppament dedikat biex** jiżgura li l-Ewropa tibqa' fuq quddiem nett tar-riċerka u l-innovazzjoni globali fil-qasam digitali.

Emenda

(8a) Filwaqt li tqis l-importanza ta'

komunikazzjoni ahjar u lil udjenza usa' tal-valur miżjud u l-impatt tal-azzjonijiet tal-UE, il-Kummissjoni jenhtieg li żżid l-isforzi tagħha favur il-viżibbiltà ta' Orizzont Ewropa. Bl-istess mod, il-benefiċjarji jenhtieg li jiżguraw li jagħtu viżibbiltà lill-kisbiet tagħhom bil-finanzjament tal-UE.

Emenda 11

Proposta għal deċiżjoni Premessa 9

Test propost mill-Kummissjoni

(9) It-tipi ta' finanzjament u l-metodi ta' implimentazzjoni skont din id-Deċiżjoni se jintgħażlu abbażi tal-abbiltà tagħhom li jiksbu l-għanijiet speċifiċi tal-azzjonijiet u li jagħtu riżultati, b'konsiderazzjoni, b'mod partikolari, tal-kostijiet ta' kontroll, il-piż amministrattiv, u r-riskju mistenni tan-nuqqas ta' konformità. Għall-ghotjiet, dan għandu jinkludi konsiderazzjoni tal-użu tas-somom f'daqqa, ir-rati fissi u l-iskali tal-kostijiet ta' unità.

Emenda

imhassar

Emenda 12

Proposta għal deċiżjoni Artikolu 2

Test propost mill-Kummissjoni

Artikolu 2

Għanijiet operattivi

1. Il-Programm Speċifiku għandu jikkontribwixxi għall-għanijiet generali u speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3 tar-Regolament ... Regolament PQ/RghP.
2. Il-Programm Speċifiku għandu l-għanijiet operattivi li ġejjin:
 - (a) rinforz u tifrix tal-eċċellenza;

Emenda

Artikolu 2

Għanijiet operattivi

1. Il-Programm Speċifiku għandu jikkontribwixxi għall-għanijiet generali u speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3 tar-Regolament ... Regolament PQ/RghP.
2. Il-Programm Speċifiku għandu l-għanijiet operattivi li ġejjin:
 - (a) **tishih u twessigh tal-baži xjentifika u teknoloġika tal-Ewropa**, rinforz u tifrix

- (b) zieda fil-kollaborazzjoni fost is-setturi u d-dixxiplini;
- (c) konnessjoni **u** żvilupp **tal-infrastrutturi** tar-riċerka madwar iż-żona tar-riċerka Ewropea;
- (d) tiżiħ tal-kooperazzjoni internazzjonali;
- (e) attrazzjoni, taħriġ u żamma tar-riċerkaturi u l-innovaturi **fiż-Żona Ewropea tar-Riċerka**, inkluż permezz tal-mobbiltà tar-riċerkaturi;
- (f) trawwim tax-xjenza miftuħa **u żgurar tal-viżibbiltà għall-pubbliku** u l-aċċess miftuħ għar-riżultati;
- (g) disseminazzjoni u sfruttament attivi tar-riżultati, b'mod partikolari għall-iżvilupp ta' politika;
- (h) appoġġ għall-implimentazzjoni tal-prijoritajiet ta' politika tal-Unjoni;
- (i) rinforz tar-rabta bejn ir-riċerka **u** l-innovazzjoni u politiki oħrajn, inkluż l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli;
- (j) kisba tar-riżultati, permezz tal-missjonijiet tar-R&I, għall-miri ambizzjużi ffissati fi skeda ta' żmien fissa;
- (k) involviment **taċ-ċittadini** u **tal-utenti aħharin** fil-proċessi tal-kodisinn u tal-koħolqien;
- (l) titjib tal-komunikazzjoni tax-xjenza;
- (m) **aaċċellerazzjoni** tat-trasformazzjoni industrijali;

tal-eċċellenza;

- (b) zieda fil-kollaborazzjoni fost is-setturi u d-dixxiplini;
- (c) konnessjoni, żvilupp **u faċilitazzjoni ta' aċċess wiesa'**, **inkluż virtwalment, għall-infrastrutturi** tar-riċerka madwar iż-żona tar-riċerka Ewropea;
- (d) tiżiħ tal-kooperazzjoni internazzjonali **fix-xjenza u t-teknoloġija b'appoġġ għall-eċċellenza tal-Unjoni**;
- (e) attrazzjoni, taħriġ u żamma tar-riċerkaturi u l-innovaturi **internazzjonali u tal-UE**, inkluż permezz tal-mobbiltà tar-riċerkaturi, **bil-għan li ż-Żona Ewropea tar-Riċerka tiġi stabbilita bħala l-aktar waħda eċċellenti u kompetittiva fid-dinja**;
- (f) trawwim tax-xjenza miftuħa u l-aċċess miftuħ għar-riżultati;
- (g) disseminazzjoni u sfruttament attivi tar-riżultati, b'mod partikolari għall-iżvilupp ta' politika;
- (h) appoġġ għall-implimentazzjoni **tal-għanijiet u** tal-prijoritajiet ta' politika tal-Unjoni;
- (i) rinforz tar-rabta bejn ir-riċerka, l-innovazzjoni, **l-edukazzjoni** u politiki oħrajn, inkluż l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli **u l-Ftehim ta' Pariġi**;
- (j) kisba tar-riżultati, permezz tal-missjonijiet tar-R&I, għall-miri ambizzjużi ffissati fi skeda ta' żmien fissa;
- (k) involviment **tal-partijiet ikkonċernati rilevanti tar-R&I, inklużi ċ-ċittadini, l-akkademja, l-organizzazzjonijiet tar-riċerka u l-industrija**, fil-proċessi tal-kodisinn u tal-koħolqien;
- (l) titjib tal-komunikazzjoni tax-xjenza;
- (m) **sfruttament** tat-trasformazzjoni industrijali **tal-UE biex jiġi żblukkat il-potenzjal tas-setturi strateġiċi tal-Ewropa, bħat-Teknoloġiji Abilitanti Essenzjali**;

(n) titjib tal-ħiliet *ghall-innovazzjoni*;

(o) *stimulu* tal-ħolqien u tal-espansjoni ta' kumpaniji innovattivi, b'mod partikolari *SME*;

(p) titjib tal-aċċess għall-finanzjament ta' riskju, b'mod partikolari fejn is-suq ma jipprovdix finanzjament vijabbli.

3. Fi hdan l-għanijiet imsemmija fil-paragrafu 2, jistgħu jiġu kkunsidrati htigijiet godda u mhux previsti li jirriżultaw matul il-perjodu ta' implimentazzjoni tal-Programm Speċifiku. Dan jista', jekk debitament ġustifikat, jinkludi twegibiet għal opportunitajiet, kriżijiet u theddid emergenti, kif ukoll twegibiet għal htigijiet marbuta mal-iżvilupp ta' politiki godda tal-Unjoni.

Emenda 13

Proposta għal deċiżjoni Artikolu 3

Test propost mill-Kummissjoni

Artikolu 3

Struttura

1. B'konformità mal-Artikolu 4(1) tar-Regolament ... Regolament PQ/RgħP, il-Programm Speċifiku għandu jikkonsisti mill-partijiet li ġejjin:

(1) Pilastru I "Xjenza Miftuħa" bil-komponenti li ġejjin:

(a) il-Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERC), kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru I,

(n) titjib tal-ħiliet *permezz ta' tahriġ u trawwim tal-kreattività għar-riċerka u l-innovazzjoni*;

(o) *stimolu* tal-ħolqien u tal-espansjoni ta' kumpaniji innovattivi, b'mod partikolari *negozji godda u SMEs*;

(p) titjib tal-aċċess għall-finanzjament ta' riskju, *anke permezz ta' sinerġiji ma' InvestEU*, b'mod partikolari fejn is-suq ma jipprovdix finanzjament vijabbli.

(pa) tishih tal-integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi u l-integrazzjoni tad-dimensjoni tas-sessi fir-riċerka u l-innovazzjoni;

(pb) massimizzazzjoni tal-impatt xjentifiku, teknoloġiku, soċjetali u ekonomiku.

3. Fi hdan l-għanijiet imsemmija fil-paragrafu 2, jistgħu jiġu kkunsidrati htigijiet godda u mhux previsti li jirriżultaw matul il-perjodu ta' implimentazzjoni tal-Programm Speċifiku. Dan jista', jekk debitament ġustifikat, jinkludi twegibiet għal opportunitajiet, kriżijiet u theddid emergenti, kif ukoll twegibiet għal htigijiet marbuta mal-iżvilupp ta' politiki godda tal-Unjoni.

Emenda

Artikolu 3

Struttura

1. B'konformità mal-Artikolu 4(1) tar-Regolament ... Regolament PQ/RgħP, il-Programm Speċifiku għandu jikkonsisti mill-partijiet li ġejjin:

(1) Pilastru I "Xjenza *Eċċellenti u* Miftuħa" bil-komponenti li ġejjin:

(a) il-Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERC), kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru I,

it-taqsimi 1;

(b) l-azzjonijiet Marie Skłodowska-Curie (MSCA), kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru I, it-taqsimi 2;

(c) infrastruttura tar-riċerka, kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru I, it-taqsimi 3;

(2) Pilastru II "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali" ***bil-komponenti li ġejjin:***

(a) raggruppament "Saħħa", kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru II, it-taqsimi 1;

(b) raggruppament "Soċjetà Inkluziva u ***Sigura***", kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru II, it-taqsimi 2;

(c) raggruppament "Digitali u Industrija", kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru II, it-taqsimi 3;

(d) raggruppament "Klima, Energija u Mobbiltà", kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru II, it-taqsimi 4;

(e) raggruppament "Ikel u Riżorsi Naturali", kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru II, it-taqsimi 5;

(f) azzjonijiet diretti mhux nukleari taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC), kif deskritt ***l-Anness I***, il-Pilastru II, it-taqsimi 6;

(3) Pilastru III "***Innovazzjoni Miftuħa***" bil-komponenti li ġejjin:

(a) il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC), kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru III, it-taqsimi 1;

(b) ***ekosistemi Ewropej tal-innovazzjoni, kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru III, it-taqsimi 2;***

it-taqsimi 1;

(b) l-azzjonijiet Marie Skłodowska-Curie (MSCA), kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru I, it-taqsimi 2;

(c) infrastruttura tar-riċerka, kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru I, it-taqsimi 3;

(2) Pilastru II "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali ***Ewropea***"; ***inkluż strument tal-SMEs monobenefiċjarju u bbażat fuq l-ghotjiet kif deskritt fl-Artikolu 43a tar-Regolament u l-Anness I tal-Programm Speċifiku:***

(a) raggruppament "Saħħa", kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru II, it-taqsimi 1;

(b) raggruppament "Soċjetà Inkluziva u ***Kreattiva***", kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru II, it-taqsimi 2;

(ba) raggruppament "Soċjetà Sigura";

(c) raggruppament "Digitali, Industrija u ***Spazju***", kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru II, it-taqsimi 3;

(d) raggruppament "Klima, Energija u Mobbiltà", kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru II, it-taqsimi 4;

(e) raggruppament "Ikel, Riżorsi Naturali u ***Agrikoltura***", kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru II, it-taqsimi 5;

(f) azzjonijiet diretti mhux nukleari taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC), kif deskritt ***fl-Anness I***, il-Pilastru II, it-taqsimi 6;

(3) Pilastru III "***Ewropa Innovattiva***" bil-komponenti li ġejjin:

(a) il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC), kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru III, it-taqsimi 1; ***inklużi ekosistemi Ewropej tal-innovazzjoni, kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru III, it-taqsimi 2;***

imhassar

(c) l-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT), kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru III, it-taqsima 3.

(4) Parti "Tishiġ taż-Żona Ewropea tar-Riċerka" bil-komponenti li ġejjin:

(a) *skondiviżjoni* tal-eċċellenza, kif deskritt fl-Anness I, Parti "Tishiġ taż-Żona Ewropea tar-Riċerka", it-taqsima 1;

(b) riforma u titjib tas-sistema Ewropea tar-R&I, kif deskritt fl-Anness I, Parti "Tishiġ taż-Żona Ewropea tar-Riċerka", it-taqsima 2.

2. L-attivitajiet li jridu jitwettqu skont il-partijiet msemmija fil-paragrafu 1 huma stabbiliti fl-Anness I.

(b) l-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT), kif deskritt fl-Anness I, il-Pilastru III, it-taqsima 3.

(4) Parti "Tishiġ taż-Żona Ewropea tar-Riċerka" bil-komponenti li ġejjin:

(a) *tixrid* tal-eċċellenza *u twessigh tal-parteciġazzjoni*, kif deskritt fl-Anness I, Parti "Tishiġ taż-Żona Ewropea tar-Riċerka", it-taqsima 1;

(b) riforma u titjib tas-sistema Ewropea tar-R&I, kif deskritt fl-Anness I, Parti "Tishiġ taż-Żona Ewropea tar-Riċerka", it-taqsima 2.

2. L-attivitajiet li jridu jitwettqu skont il-partijiet msemmija fil-paragrafu 1 huma stabbiliti fl-Anness I.

Emenda 14

Proposta għal deċiżjoni

Artikolu 4

Test propost mill-Kummissjoni

Artikolu 4

Baġit

1. B'konformità mal-Artikolu 9(1) tar-Regolament ... Regolament PQ/RgħP, il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Programm Speċifiku għall-perjodu 2021-2027 għandu jkun ta' **EUR 94 100 000 000** fil-prezzijiet *attwali*.

2. L-ammont imsemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandu jkun distribwit fost il-komponenti stabbiliti fl-Artikolu 3(1) ta' din id-Deċiżjoni b'konformità mal-Artikolu 9(2) tar-Regolament ... Regolament PQ/RgħP. Għandhom japplikaw l-arranġamenti tal-Artikolu 9(3) sa (8) tar-Regolament ... Regolament PQ/RgħP.

Emenda 15

Emenda

Artikolu 4

Baġit

1. B'konformità mal-Artikolu 9(1) tar-Regolament ... Regolament PQ/RgħP, il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Programm Speċifiku għall-perjodu 2021-2027 għandu jkun ta' **EUR 120 000 000 000** fil-prezzijiet *tal-2018*.

2. L-ammont imsemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandu jkun distribwit fost il-komponenti stabbiliti fl-Artikolu 3(1) ta' din id-Deċiżjoni b'konformità mal-Artikolu 9(2) tar-Regolament ... Regolament PQ/RgħP. Għandhom japplikaw l-arranġamenti tal-Artikolu 9(3) sa (8) tar-Regolament ... Regolament PQ/RgħP.

Proposta għal deċiżjoni
Artikolu 5

Test propost mill-Kummissjoni

Artikolu 5
Missjonijiet

1. Għal kull missjoni, ***jista'*** jiġi stabbilit bord ta' missjoni. Għandu jkun magħmul minn ***madwar*** 15-il individwu ta' livell għoli inkluż rappreżentati ***tal-utenti aħharin rilevanti***. Il-bord ta' missjoni għandu jagħti pariri dwar li ġej:

(a) il-kontenut tal-programmi ta' hidma u tar-reviżjoni tagħhom kif meħtieġ ***għall-kisba*** tal-għanijiet tal-missjoni, ***fil-kodisinn mal-partijiet ikkonċernati u l-pubbliku fejn rilevanti***;

(b) azzjonijiet ta' aġġustament, jew terminazzjoni jekk xieraq, ibbażati fuq il-valutazzjonijiet ta' implimentazzjoni tal-missjoni;

(c) għażla tal-evalwaturi esperti, l-għoti ta' informazzjoni lill-evalwaturi esperti u l-kriterji ta' evalwazzjoni u ***l-piż*** tagħhom;

(d) il-kundizzjonijiet qafas li jgħinu ***fil-kisba*** tal-għanijiet tal-missjoni;

(e) komunikazzjoni.

Emenda

Artikolu 5
Missjonijiet

1. Għal kull missjoni, ***għandu*** jiġi stabbilit bord ta' missjoni ***għall-kodisinn u t-tmexxija tal-implimentazzjoni***. Għandu jkun magħmul minn 15-il individwu ***sa 20 individwu indipendenti*** ta' livell għoli inkluż rappreżentati ***tar-R&I minn diversi setturi u dixxiplini, l-akkademja, organizzazzjonijiet tar-riċerka u t-teknoloġija, l-industriji ta' kull daqs, l-awtoritajiet nazzjonali u reġjonali u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili. Il-membri tal-bord ta' missjoni għandhom jinhatru mill-Kummissjoni wara proċedura indipendenti u trasparenti, inkluża sejha miftuħa għall-espressjonijiet ta' interess***. Il-bord ta' missjoni għandu jagħti pariri dwar li ġej:

(a) il-kontenut tal-programmi ta' hidma ***rilevanti*** u tar-reviżjoni tagħhom kif meħtieġ ***għall-ilhuq*** tal-għanijiet tal-missjoni;

(b) azzjonijiet ta' aġġustament, jew terminazzjoni jekk xieraq, ibbażati fuq il-valutazzjonijiet ta' implimentazzjoni tal-missjoni;

(c) l-għażla tal-evalwaturi esperti, ***il-prevenzjoni tal-kunflitt ta' interess tal-evalwaturi esperti***, l-għoti ta' informazzjoni lill-evalwaturi esperti u l-kriterji ta' evalwazzjoni u ***l-ponderazzjoni*** tagħhom ***minbarra l-kriterji standard b'mod partikolari "eċċellenza; impatt; u kwalità u effiċjenza tal-implimentazzjoni"***;

(d) il-kundizzjonijiet qafas li jgħinu ***fl-ilhuq*** tal-għanijiet tal-missjoni ***b'konformità mal-prijoritajiet tal-Unjoni***;

(e) komunikazzjoni.

(ea) il-miri ċari u kwantifikabbli tal-

2. Fil-programm ta' hidma **jistghu** jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet speċifiċi li jippermettu approċċ ta' portafoll effiċjenti u flessibbli previst fl-Artikolu 11.

missjoni u l-eżiti possibbli;

(eb) l-evalwazzjoni tal-impatt soċjali u l-potenzjal kummerċjali tal-missjoni;

2. Fil-programm ta' hidma **għandhom** jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet speċifiċi li jippermettu approċċ ta' portafoll effiċjenti u flessibbli previst fl-Artikolu 11.

2a. Il-kontenut tal-missjonijiet, id-dettalji dwar l-implimentazzjoni, inklużi l-ambitu, l-indikaturi, il-miri kwantifikabbli u l-istadji importanti tagħhom, il-baġit stmat u s-sinerġiji ma' fondi oħrajn tal-Unjoni u r-rabtiet ma' Shubijiet Ewropej għandhom jiġu stabbiliti f'Pjanijiet Strateġiċi tar-R&I, kif deskritt fl-Anness I ta' din id-Deciżjoni.

2b. Il-missjonijiet għandhom jiġu implimentati permezz ta' sejhiet miftuħa fil-programmi ta' hidma tar-raggruppamenti rilevanti, filwaqt li jitolbu għal proposti ta' proġetti li qed jikkontribwixxu għall-missjoni u li jinsabu f'wiehed jew aktar mill-oqsma ta' intervent tar-raggruppamenti.

Emenda 16

Proposta għal deciżjoni Artikolu 6

Test propost mill-Kummissjoni

Artikolu 6

Kunsill Ewropew tar-Riċerka

1. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi Kunsill Ewropew tar-Riċerka ("ERC), għall-implimentazzjoni tal-azzjonijiet skont il-Pilastru I "Xjenza Miftuħa" li jirrelataw mal-ERC. L-ERC għandu jkun is-suċċessur tal-ERC stabbilit permezz tad-Deciżjoni C(2013) 1895⁷.

2. L-ERC għandu jkun magħmul minn Kunsill Xjentifiku indipendenti previst fl-Artikolu 7 u l-istruttura ta' implimentazzjoni dedikata prevista fl-

Emenda

Artikolu 6

Kunsill Ewropew tar-Riċerka

1. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi Kunsill Ewropew tar-Riċerka ("ERC), għall-implimentazzjoni tal-azzjonijiet skont il-Pilastru I "Xjenza **Eċċellenti u** Miftuħa" li jirrelataw mal-ERC. L-ERC għandu jkun is-suċċessur tal-ERC stabbilit permezz tad-Deciżjoni C(2013) 1895⁷.

2. L-ERC għandu jkun magħmul minn Kunsill Xjentifiku indipendenti previst fl-Artikolu 7 u l-istruttura ta' implimentazzjoni dedikata prevista fl-

Artikolu 8.

3. L-ERC għandu jkollu President li għandu jintgħażel minn fost xjenzati anzjani u rispettati fuq livell internazzjonali.

Il-President għandu jinhatar mill-Kummissjoni wara proċess trasparenti ta' reklutaġġ li jinvolvi kumitat indipendenti u dedikat tat-tiftix, għal mandat limitat għal erba' snin, u li jkun jista' jiġġedded darba. Il-proċess ta' reklutaġġ u l-kandidat magħżul għandu jkollu l-approvazzjoni tal-Kunsill Xjentifiku.

Il-President għandu jippresjedi l-Kunsill Xjentifiku u għandu jiżgura t-tmexxija tiegħu u l-kollegament mal-istruttura ta' implimentazzjoni dedikata, u jirrappreżentah lid-dinja tax-xjenza.

4. L-ERC għandu jopera f'konformità mal-prinċipji tal-eċċellenza xjentifika, l-awtonomija, l-effiċjenza, l-effettività, it-trasparenza u r-responsabbiltà. Għandu jiżgura l-kontinwità mal-azzjonijiet ERC mwettqa skont id-Deċiżjoni .../KE.

5. L-attivitajiet tal-ERC għandhom jappoġġaw ir-riċerka mwettqa fl-oqsma kollha minn individwi u timijiet transnazzjonali f'kompetizzjoni fil-livell Ewropew.

6. Il-Kummissjoni għandha taġixxi ta' garanti tal-awtonomija u l-integrità tal-ERC u għandha tiżgura l-eżekuzzjoni kif

Artikolu 8.

3. L-ERC għandu jkollu President li għandu jintgħażel minn fost xjenzati anzjani u rispettati fuq livell internazzjonali.

Il-President għandu jinhatar mill-Kummissjoni wara proċess trasparenti ta' reklutaġġ li jinvolvi kumitat indipendenti u dedikat tat-tiftix, għal mandat limitat għal erba' snin, u li jkun jista' jiġġedded darba. Il-proċess ta' reklutaġġ u l-kandidat magħżul għandu jkollu l-approvazzjoni tal-Kunsill Xjentifiku.

Il-President għandu jippresjedi l-Kunsill Xjentifiku u għandu jiżgura t-tmexxija tiegħu u l-kollegament mal-istruttura ta' implimentazzjoni dedikata, u jirrappreżentah lid-dinja tax-xjenza.

4. L-ERC għandu jopera f'konformità mal-prinċipji tal-eċċellenza xjentifika, l-awtonomija, l-effiċjenza, l-effettività, it-trasparenza u r-responsabbiltà. Għandu jiżgura l-kontinwità mal-azzjonijiet ERC mwettqa skont id-Deċiżjoni .../KE.

5. L-attivitajiet tal-ERC għandhom jappoġġaw ir-riċerka mwettqa fl-oqsma kollha minn individwi u timijiet transnazzjonali f'kompetizzjoni fil-livell Ewropew. ***L-appoġġ għall-innovazzjoni, jiġifieri permezz tal-iskema ta' Prova tal-Kunċett, għandu jtkompla sabiex tithegġeg konverżjoni aktar mgħaġġla ta' skoperti godda fi prodotti, proċessi u servizzi ta' valur kummerċjali jew soċjali. Bħala kontribut għal dan, l-applikanti eċċellenti tal-ERC li jkunu qabżu l-livell limitu iżda ma setghux jiġu ffinanzjati minhabba nuqqas ta' riżorsi huma eliġibbli għall-prova tal-kunċett.***

5a. Għandu jingħata sigill ta' eċċellenza lil benefiċjarju tal-prova tal-kunċett tal-ECR, jekk il-proposta tkun eliġibbli, tkun għaddiet mil-livelli limitu applikabbli u ma setghetx tiġi ffinanzjata.

6. Il-Kummissjoni għandha taġixxi ta' garanti tal-awtonomija u l-integrità tal-ERC u għandha tiżgura l-eżekuzzjoni kif

suppost tal-kompiti fdati lili.

Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet ERC b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu kif ukoll mal-istrategija kumplessiva għall-ERC, imsemmija fil-punt (a) tal-Artikolu 7(2), stabbilit permezz tal-Kunsill Xjentifiku.

⁷ ĠU C 373, 20.12.2013, p. 23

Emenda 17

Proposta għal deċiżjoni Artikolu 7

Test propost mill-Kummissjoni

Artikolu 7

Kunsill Xjentifiku tal-ERC

1. Il-Kunsill Xjentifiku għandu jkun magħmul minn xjenzati, inġiniera u akkademiċi tal-aqwa reputazzjoni u l-għarfien espert adattat, ***kemm nisa kif ukoll irġiel fi gruppi tal-età differenti***, biex jiżguraw id-diversità tal-oqsma tar-riċerka u filwaqt li jaġixxu fil-kapaċità personali tagħhom, ***indipendentement*** minn interessi estranji.

Il-membri tal-Kunsill Xjentifiku għandhom jinhatru mill-Kummissjoni, b'segwitu għal proċedura indipendenti u trasparenti għall-identifikazzjoni tagħhom maqbula mal-Kunsill Xjentifiku, inkluż konsultazzjoni tal-komunità xjentifika u rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

Il-mandat tagħhom għandu jkun limitat għal erba' snin, li jista' jiġġedded darba, abbażi ta' sistema ta' rotazzjoni li għandha tiżgura l-kontinwità tal-hidma tal-Kunsill Xjentifiku.

2. Il-Kunsill Xjentifiku għandu jistabbilixxi:

(a) l-istrategija kumplessiva għall-ERC;

suppost tal-kompiti fdati lili.

Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet ERC b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu kif ukoll mal-istrategija kumplessiva għall-ERC, imsemmija fil-punt (a) tal-Artikolu 7(2), stabbilit permezz tal-Kunsill Xjentifiku.

⁷ ĠU C 373, 20.12.2013, p. 23.

Emenda

Artikolu 7

Kunsill Xjentifiku tal-ERC

1. Il-Kunsill Xjentifiku għandu jkun magħmul minn xjenzati, inġiniera u akkademiċi tal-aqwa reputazzjoni u l-għarfien espert adattat, biex jiżguraw id-diversità tal-oqsma tar-riċerka u filwaqt li jaġixxu fil-kapaċità personali tagħhom, ***indipendentement*** minn interessi estranji.

Il-membri tal-Kunsill Xjentifiku għandhom jinhatru mill-Kummissjoni, b'segwitu għal proċedura indipendenti u trasparenti għall-identifikazzjoni tagħhom maqbula mal-Kunsill Xjentifiku, inkluż konsultazzjoni tal-komunità xjentifika u rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

Il-mandat tagħhom għandu jkun limitat għal erba' snin, li jista' jiġġedded darba, abbażi ta' sistema ta' rotazzjoni li għandha tiżgura l-kontinwità tal-hidma tal-Kunsill Xjentifiku.

2. Il-Kunsill Xjentifiku għandu jistabbilixxi:

(a) l-istrategija kumplessiva għall-ERC;

- (b) il-programm ta' hidma għall-implimentazzjoni tal-attivitajiet tal-ERC;
- (c) il-metodi u l-proċeduri **ghar-reviżjoni** bejn il-pari u l-evalwazzjoni tal-proposta li abbażi tagħhom jiġi determinat liema proposti għandhom jiġu ffinanzjati;
- (d) il-pożizzjoni tiegħu dwar kwalunkwe kwistjoni li minn perspettiva xjentifika tista' ttejjeb il-kisbiet u l-impatt tal-ERC u l-kwalità tar-riċerka mwettqa;
- (e) **kodiċi ta' kondotta li jindirizza, inter alia, l-evitar ta' kunflitt ta' interessi.**

Il-Kummissjoni għandha titbiegħed mill-pożizzjonijiet stabbiliti mill-Kunsill Xjentifiku b'konformità mal-punti (a), (c), (d), **u (e)** tal-ewwel subparagrafu biss meta tikkunsidra li **l-dispożizzjonijiet** ta' din id-Deciżjoni ma jkunux ġew rispettati. F'dak il-każ, il-Kummissjoni għandha tadotta miżuri biex iżzomm il-kontinwità fl-implimentazzjoni tal-programm xjentifiku u l-kisbiet tal-għanijiet tiegħu, li jistabbilixxu l-punti tat-tbeġħid mill-pożizzjonijiet tal-Kunsill Xjentifiku u debitament timmotivahom.

3. Il-Kunsill Xjentifiku għandu jaġixxi b'konformità mal-mandat stabbilit fil-Pilastru I tal-Anness I it-taqsimha 1.
4. Il-Kunsill Xjentifiku għandu jaġixxi esklussivament fl-interess **tal-kisba** tal-ERC, b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fl-Artikolu 6. Għandu jaġixxi **b'integrità** u onestà u jwettaq ħidmieta b'mod effiċjenti u bl-ikbar trasparenza possibbli.

- (b) il-programm ta' hidma għall-implimentazzjoni tal-attivitajiet tal-ERC;
- (c) il-metodi u l-proċeduri **ghar-rieżami** bejn il-pari u l-evalwazzjoni tal-proposta li abbażi tagħhom jiġi determinat liema proposti għandhom jiġu ffinanzjati;
- (d) il-pożizzjoni tiegħu dwar kwalunkwe kwistjoni li minn perspettiva xjentifika tista' ttejjeb il-kisbiet u l-impatt tal-ERC u l-kwalità tar-riċerka mwettqa;

Il-Kummissjoni għandha **tistabbilixxi kodiċi ta' kondotta li jindirizza, inter alia, l-evitar ta' kunflitti ta' interess, u** titbiegħed mill-pożizzjonijiet stabbiliti mill-Kunsill Xjentifiku b'konformità mal-punti (a), (c) **u (d)** tal-ewwel subparagrafu biss meta tikkunsidra li **d-dispożizzjonijiet** ta' din id-Deciżjoni ma jkunux ġew rispettati. F'dak il-każ, il-Kummissjoni għandha tadotta miżuri biex iżzomm il-kontinwità fl-implimentazzjoni tal-programm xjentifiku u l-kisbiet tal-għanijiet tiegħu, li jistabbilixxu l-punti tat-tbeġħid mill-pożizzjonijiet tal-Kunsill Xjentifiku u debitament timmotivahom.

3. Il-Kunsill Xjentifiku għandu jaġixxi b'konformità mal-mandat stabbilit fil-Pilastru I tal-Anness I, it-taqsimha 1.
4. Il-Kunsill Xjentifiku għandu jaġixxi esklussivament fl-interess **tal-ilhuq tal-għanijiet** tal-ERC, b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fl-Artikolu 6. Għandu jaġixxi **b'indipendenza, integrità** u onestà **shah** u jwettaq ħidmieta b'mod effiċjenti u bl-ikbar trasparenza **u bl-aktar mod miftuh** possibbli, **b'mod li jimmassimizza l-kontribuzzjoni tal-ECR għall-ilhuq tal-għanijiet politiċi tal-UE dwar ir-R&I u tal-miri ta' Orizzont Ewropa, b'mod partikolari.**

Proposta għal deċiżjoni
Artikolu 9

Test propost mill-Kummissjoni

Artikolu 9

Il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni

1. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC) **għall-implimentazzjoni tal-azzjonijiet taht il-Pilastru III "Innovazzjoni Miftuħa" li jirrelataw mal-EIC. L-EIC għandu jopera b'konformità mal-prinċipji li ġejjin: jiffoka fuq l-innovazzjoni rivoluzzjonarja u radikali, l-awtonomija, l-abbiltà li jiehu riskju, l-effiċjenza, l-effettività, it-trasparenza u r-responsabbiltà.**

2. L-EIC għandu jinkludi l-Bord ta' Livell Għoli ("Bord tal-EIC") previst fl-Artikolu 10.

3. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-implimentazzjoni tal-EIC hija:

(a) b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, b'konsiderazzjoni tal-opinjoni tal-Bord tal-EIC dwar l-istrateġija kumplessiva għall-EIC, imsemmija fl-Artikolu 10(1)(a); u

(b) ma twassalx għal distorsjonijiet tal-kompetizzjoni kuntrarji għall-interess komuni.

4. **Għal fini** ta' ġestjoni tal-finanzjament imħallat tal-EIC, il-

Emenda

Artikolu 9

Il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni

1. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC) **b'konformità mal-Artikolu (7a) tar-Regolament.**

1a. L-EIC għandu jinbena f'żewġ strumenti, il-Pathfinder u l-Aċċelleratur, kif deskritt fl-Anness I ta' din id-Deċiżjoni. L-istrumenti tal-EIC għandhom jiġu evalwati kontinwament sabiex jappoġġjaw l-innovazzjoni b'mod sistematiku.

1b. Meta jkun xieraq, l-għanijiet u l-azzjonijiet tal-EIC għandhom ikunu marbuta ma' partijiet oħrajn tal-Programm kif ukoll ma' fondi nazzjonali u tal-Unjoni oħrajn, b'mod partikolari l-EIT u l-InvestEU.

2. L-EIC għandu jinkludi l-Bord ta' Livell Għoli ("Bord tal-EIC") previst fl-Artikolu 10.

3. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-implimentazzjoni tal-EIC hija:

(a) b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, b'konsiderazzjoni tal-opinjoni tal-Bord tal-EIC dwar l-istrateġija kumplessiva għall-EIC, imsemmija fl-Artikolu 10(1)(a); u

(b) ma twassalx għal distorsjonijiet tal-kompetizzjoni kuntrarji għall-interess komuni.

4. **Għall-fini** ta' ġestjoni tal-finanzjament imħallat tal-EIC, il-

Kummissjoni għandha tagħmel użu ta' ġestjoni indiretta, jew fejn dan ma jkunx possibbli, tista' tistabbilixxi, veikolu bi skop speċjali. Il-Kummissjoni għandha tfittex li tiżgura l-parteċipazzjoni ta' investituri pubbliċi u privati oħrajn. Fejn dan ma jkunx possibbli fl-istabbiliment tal-bidu, il-veikolu bi skop speċjali se jkun strutturat f'tali mod li jista' jattira investituri pubbliċi jew privati oħrajn sabiex iżid l-effett ta' **ingranagġ** tal-kontribuzzjoni tal-Unjoni.

Kummissjoni għandha tagħmel użu ta' ġestjoni indiretta, jew fejn dan ma jkunx possibbli, tista' tistabbilixxi, veikolu bi skop speċjali. Il-Kummissjoni għandha tfittex li tiżgura l-parteċipazzjoni ta' investituri pubbliċi u privati oħrajn. Fejn dan ma jkunx possibbli fl-istabbiliment tal-bidu, il-veikolu bi skop speċjali se jkun strutturat f'tali mod li jista' jattira investituri pubbliċi jew privati oħrajn sabiex iżid l-effett ta' **lieva** tal-kontribuzzjoni tal-Unjoni.

4a. Il-Kummissjoni għandha tiżgura kooperazzjoni bejn l-EIC u l-EIT, speċjalment permezz tal-KICs tagħha.

Emenda 19

Proposta għal deċiżjoni Artikolu 10

Test propost mill-Kummissjoni

Artikolu 10

Il-Bord tal-EIC

1. Il-Bord tal-EIC għandu jagħti parir lill-Kummissjoni dwar:
 - (a) l-istrategija kumplessiva għall-komponent tal-EIC skont il-Pilastru III "**Innovazzjoni Miftuha**";
 - (b) il-programm ta' hidma għall-implimentazzjoni tal-azzjonijiet EIC;
 - (c) il-kriterji għall-valutazzjoni tal-innovattività u tal-profil ta' riskju tal-proposti u l-bilanċ xieraq tal-għotjiet, tal-ekwità u forom oħrajn ta' finanzjament għall-aċċelleratur tal-EIC;
 - (d) l-identifikazzjoni tal-portafoll strateġiku tal-proġetti;
 - (e) il-profil tal-manigers tal-programm.
2. Il-Bord tal-EIC jista' fuq talba jindirizza r-rakkomandazzjonijiet lill-

Emenda

Artikolu 10

Il-Bord tal-EIC

1. Il-Bord tal-EIC għandu jagħti parir lill-Kummissjoni dwar:
 - (a) l-istrategija kumplessiva għall-komponent tal-EIC skont il-Pilastru III "**Ewropa Innovattiva**";
 - (b) il-programm ta' hidma għall-implimentazzjoni tal-azzjonijiet EIC;
 - (c) il-kriterji għall-valutazzjoni tal-innovattività u tal-profil ta' riskju tal-proposti u l-bilanċ xieraq tal-għotjiet, tal-ekwità u forom oħrajn ta' finanzjament għall-aċċelleratur tal-EIC;
 - (d) l-identifikazzjoni tal-portafoll strateġiku tal-proġetti;
 - (e) il-profil tal-manigers tal-programm.
- (ea) il-proċess ta' evalwazzjoni sistematiku u kontinwu tal-azzjonijiet tal-EIC.**
2. Il-Bord tal-EIC jista' fuq talba, **u kull meta jkun xieraq f'koordinazzjoni**

Kummissjoni dwar:

(a) kwalunkwe kwistjoni li minn perspettiva tal-innovazzjoni tista' ttejjeb u trawwem ekosistemi tal-innovazzjoni madwar l-Ewropa, il-kisbiet u l-impatt tal-għanijiet tal-komponent EIC u l-kapaċità ta' kumpaniji innovattivi biex joħorġu bis-soluzzjonijiet tagħhom;

(b) b'kooperazzjoni mas-servizzi rilevanti tal-Kummissjoni jidentifika ostakli regolatorji possibbli li jaffaċċaw l-impreduturi, b'mod partikolari dawk li jingħataw appoġġ skont il-komponent EIC;

(c) xejriet emergenti tat-teknoloġija mill-portafoll tal-EIC, biex jikkontribwixxu l-informazzjoni għall-iprogrammar f'partijiet oħrajn tal-Programm Speċifiku;

(d) identifikazzjoni ta' kwistjonijiet speċifiċi fejn huwa meħtieġ il-parir tal-Bord tal-EIC.

Il-Bord tal-EIC għandu jaġixxi fl-interess **tal-kisba** tal-għanijiet **tal-komponent EIC**. Għandu jaġixxi b'integrità u onestà u jwettaq hidmietu b'mod effiċjenti u bit-trasparenza.

Il-Bord tal-EIC għandu jaġixxi b'konformità mal-mandat tiegħu stabbilit fil-Pilastru III tal-Anness I, it-taqsima 1.

3. Il-Bord tal-EIC għandu jkun magħmul minn 15 sa 20 individwu ta' livell għoli magħzula minn partijiet diversi tal-ekosistema tal-innovazzjoni tal-Ewropa, inkluż impreduturi, **mexxejja korporattivi, investituri u riċerkaturi**. Għandu jikkontribwixxi għal azzjonijiet ta' sensibilizzazzjoni, fejn il-membri tal-Bord tal-EIC jistinkaw biex itejbu l-prestigju tal-isem EIC.

mal-Bord tat-Tmexxija tal-EIT, jindirizza r-rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni dwar:

(a) kwalunkwe kwistjoni li minn perspettiva tal-innovazzjoni tista' ttejjeb u trawwem ekosistemi tal-innovazzjoni madwar l-Ewropa, il-kisbiet u l-impatt tal-għanijiet tal-komponent EIC u l-kapaċità ta' kumpaniji innovattivi biex joħorġu bis-soluzzjonijiet tagħhom;

(b) b'kooperazzjoni mas-servizzi rilevanti tal-Kummissjoni **u mal-EIT** jidentifika ostakli regolatorji possibbli li jaffaċċaw l-impreduturi, b'mod partikolari dawk li jingħataw appoġġ skont il-komponent EIC;

(c) xejriet emergenti tat-teknoloġija mill-portafoll tal-EIC, biex jikkontribwixxu l-informazzjoni għall-iprogrammar f'partijiet oħrajn tal-Programm Speċifiku;

(d) identifikazzjoni ta' kwistjonijiet speċifiċi fejn huwa meħtieġ il-parir tal-Bord tal-EIC.

Il-Bord tal-EIC għandu jaġixxi fl-interess **tal-ilhuq** tal-għanijiet **tal-EIC**, **b'kont mehud tal-istrateġija tal-kompetittività tal-UE, tal-kompetittività tagħha u tal-isfidi globali**. Għandu jaġixxi b'integrità u onestà u jwettaq hidmietu b'mod effiċjenti u bit-trasparenza **u b'mod miftuħ, u jevita d-distorsjoni tal-kompetizzjoni fis-suq intern**.

Il-Bord tal-EIC għandu jaġixxi b'konformità mal-mandat tiegħu stabbilit fil-Pilastru III tal-Anness I, it-taqsima 1.

3. Il-Bord tal-EIC għandu jkun magħmul minn 15 sa 20 individwu **indipendenti** ta' livell għoli magħzula minn partijiet diversi tal-ekosistema **tar-riċerka u** tal-innovazzjoni tal-Ewropa, inkluż impreduturi **minn kumpaniji ta' kull daqs, ekonomisti, riċerkaturi u esperti akkademiċi dwar il-politika ta' innovazzjoni**. Għandu jikkontribwixxi għal azzjonijiet ta' sensibilizzazzjoni, fejn il-membri tal-Bord tal-EIC jistinkaw biex

Il-membri tal-Bord tal-EIC għandhom jinhatru mill-Kummissjoni, **b'segwitu għal** sejha miftuħa għal **nominazzjonijiet** jew espressjonijiet ta' interess jew it-tnejn, skont liema l-Kummissjoni tqis l-iktar adattati, u b'konsiderazzjoni tal-ħtieġa ta' bilanċ fl-għarfien espert, is-sess, l-età u d-distribuzzjoni ġeografika.

Il-mandat tagħhom għandu jkun limitat għal **sentejn**, li jista' jiġġedded **darbtejn**, b'sistema ta' ħatriet suċċessivi (il-membri **jinhatru** kull sentejn).

4. Il-Bord tal-EIC għandu jkollu President li għandu jinhatar mill-Kummissjoni b'segwitu għal proċess trasparenti ta' reklutaġġ. Il-President għandu jkun persuna **pubblika** ta' profil għoli **marbuta mad-dinja tal-innovazzjoni**.

Il-President għandu jinhatar għal mandat limitat għal **erba'** snin, li jista' jiġġedded darba.

Il-President għandu jippreżjedi l-Bord tal-EIC, jipprepara l-laqgħat tiegħu, jassenja l-kompiti lill-membri, u jista' jistabbilixxi sottogruppi dedikati, b'mod partikolari biex jidentifikaw xejriet emergenti tat-teknoloġija mill-portafoll tal-EIC. Huwa jew hija għandhom jippromwovu l-EIC, jaġixxu ta' interlokutur mal-Kummissjoni u jirrappreżentaw l-EIC fid-dinja tal-innovazzjoni. Il-Kummissjoni **tista'** tipprevedi **għal** appoġġ amministrattiv għall-President biex jaqdi/taqdi dmirijietu/ha.

5. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi kodiċi ta' kondotta li jindirizza, inter alia, l-evitar tal-kunflitti ta' interess. Il-membri tal-Bord tal-EIC **huma mistennija** jaċċettaw il-kodiċi ta' kondotta mal-ħatra.

itejbu l-prestigju tal-isem EIC.

Il-membri tal-Bord tal-EIC għandhom jinhatru mill-Kummissjoni, **wara** sejha miftuħa għal **nomini** jew espressjonijiet ta' interess, jew it-tnejn, skont liema l-Kummissjoni tqis l-iktar adattati, u b'konsiderazzjoni tal-ħtieġa ta' bilanċ fl-għarfien espert, is-sess, l-età u d-distribuzzjoni ġeografika.

Il-mandat tagħhom għandu jkun limitat għal **tliet snin**, li jista' jiġġedded **darba**, b'sistema ta' ħatriet suċċessivi (**nofs** il-membri **jinbidlu** kull sentejn).

4. Il-Bord tal-EIC għandu jkollu President li għandu jinhatar mill-Kummissjoni b'segwitu għal proċess trasparenti ta' reklutaġġ. Il-President għandu jkun persuna ta' profil għoli **b'għarfien espert ippruvat fir-riċerka u l-innovazzjoni**.

Il-President għandu jinhatar għal mandat limitat għal **tliet** snin, li jista' jiġġedded darba.

Il-President għandu jippreżjedi l-Bord tal-EIC, jipprepara l-laqgħat tiegħu, jassenja l-kompiti lill-membri, u jista' jistabbilixxi sottogruppi dedikati, b'mod partikolari biex jidentifikaw xejriet emergenti tat-teknoloġija mill-portafoll tal-EIC. Huwa jew hija għandhom jippromwovu l-EIC, **ir-rwol tiegħu fl-ilhuq tal-għanijiet tar-R&I tal-Programm u tal-Unjoni**, jaġixxu ta' interlokutur mal-Kummissjoni u jirrappreżentaw l-EIC fid-dinja **tar-riċerka u** tal-innovazzjoni. Il-Kummissjoni **għandha** tipprevedi appoġġ amministrattiv għall-President biex jaqdi/taqdi dmirijietu/ha.

5. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi kodiċi ta' kondotta li jindirizza, inter alia, l-evitar tal-kunflitti ta' interess. Il-membri tal-Bord tal-EIC **jeħtiġilhom** jaċċettaw il-kodiċi ta' kondotta mal-ħatra.

Emenda 20

Proposta għal deċiżjoni Artikolu 11

Test propost mill-Kummissjoni

Artikolu 11

Programmi ta' ħidma

1. Il-Programm għandu jiġi implimentat permezz tal-programmi ta' ħidma msemmija fl-Artikolu 110 tar-Regolament Finanzjarju. **Għandhom jithejjew b'segwitu għal proċess tal-ippjanar strateġiku kif deskritt fl-Anness I ta' din id-Deċiżjoni.**

Il-programmi ta' ħidma għandhom jistabbilixxu, fejn applikabbli, l-ammont globali rizervat għall-operazzjonijiet ta' taħlit.

Emenda

Artikolu 11

Ippjanar strateġiku u Programmi ta' ħidma

-1. L-implimentazzjoni tal-programm speċifiku għandha tkun ibbażata fuq Pjanijiet Speċifiċi tar-R&I definiti kull sentejn, permezz ta' atti delegati skont l-Artikolu 6 tar-Regolament u wara proċess ta' ppjanar pluriennali trasparenti, inklużiv u strateġiku ta' attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni, b'mod partikolari għall-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali Ewropea". Konsultazzjonijiet obbligatorji ta' diversi partijiet ikkonċernati mal-awtoritajiet nazzjonali, il-Parlament Ewropew, u r-rappreżentanti tal-partijiet ikkonċernati tar-R&I, inkluża s-soċjetà ċivili, dwar il-prijoritajiet u t-tipi xierqa ta' azzjoni u forom ta' implimentazzjoni, fosthom għal missjonijiet u sħubijiet Ewropej, għandhom jiżguraw il-perspettivi interdixxiplinari u transsettorjali meħtieġa u l-allinjament ma' inizzjattivi rilevanti eżistenti oħrajn fil-livell tal-Unjoni u f'dak nazzjonali u reġjonali. Dan jikkontribwixxi biex jinkiseb finanzjament privat u pubbliku addizzjonali u b'hekk għat-tishih tal-ERA, kif deskritt fl-Anness I ta' din id-Deċiżjoni.

1. ***Wara l-pjan strateġiku tar-R&I, il-Programm għandu jiġi implimentat permezz tal-programmi ta' ħidma msemmija fl-Artikolu 110 tar-Regolament Finanzjarju.***

Il-programmi ta' ħidma għandhom jistabbilixxu, fejn applikabbli, l-ammont globali rizervat għall-operazzjonijiet ta' taħlit.

2. Il-Kummissjoni għandha tadotta programmi ta' hidma separati, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, għall-implimentazzjoni ta' azzjonijiet skont il-komponenti li ġejjin, kif hemm stabbilit fl-Artikolu 3(1) ta' din id-Deciżjoni:

(a) l-ERC, fejn il-programm ta' hidma għandu jiġi stabbilit permezz tal-Kunsill Xjentifiku skont il-punt (b) tal-Artikolu 7(2), b'konformità mal-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 12(3). Il-Kummissjoni għandha titbiegħed mill-programm ta' hidma stabbilit permezz tal-Kunsill Xjentifiku biss meta tikkunsidra li mhux b'konformità mad-dispożizzjonijiet ta' din id-Deciżjoni. F'dak il-każ, il-Kummissjoni għandha tadotta programm ta' hidma permezz ta' att ta' implimentazzjoni b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 12(4). Il-Kummissjoni għandha debitament timmotiva din il-miżura;

(b) ir-raggruppamenti kollha skont il-Pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali", l-MSCA, l-Infrastrutturi tar-Riċerka, l-appoġġ għal ekosistemi tal-innovazzjoni, **il-kondiviżjoni** tal-eċċellenza u **r-riforma** u t-titjib tas-Sistema Ewropea tar-R&I, b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 12(4);

(c) l-EIC, fejn il-programm ta' hidma għandu jitthejja b'segwitu għall-parir tal-Bord tal-EIC skont il-punt (b) tal-Artikolu 10(1), b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 12(4);

(d) il-JRC, fejn il-programm ta' hidma pluriennali għandu jikkunsidra l-opinjoni mogħtija mill-Bord tal-Gvernaturi tal-JRC imsemmija fid-Deciżjoni 96/282/Euratom.

3. Flimkien mar-rekwiżit fl-Artikolu 110 tar-Regolament Finanzjarju, il-programmi ta' hidma msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandhom, kif xieraq, ikun fihom:

(a) indikazzjoni tal-ammont **allokat**

2. Il-Kummissjoni għandha tadotta programmi ta' hidma separati, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, għall-implimentazzjoni ta' azzjonijiet skont il-komponenti li ġejjin, kif hemm stabbilit fl-Artikolu 3(1) ta' din id-Deciżjoni:

(a) l-ERC, fejn il-programm ta' hidma għandu jiġi stabbilit permezz tal-Kunsill Xjentifiku skont il-punt (b) tal-Artikolu 7(2), b'konformità mal-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 12(3). Il-Kummissjoni għandha titbiegħed mill-programm ta' hidma stabbilit permezz tal-Kunsill Xjentifiku biss meta tikkunsidra li mhux b'konformità mad-dispożizzjonijiet ta' din id-Deciżjoni. F'dak il-każ, il-Kummissjoni għandha tadotta programm ta' hidma permezz ta' att ta' implimentazzjoni b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 12(4). Il-Kummissjoni għandha debitament timmotiva din il-miżura;

(b) ir-raggruppamenti kollha skont il-Pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali **Ewropea**", l-MSCA, l-Infrastrutturi tar-Riċerka, l-appoġġ għal ekosistemi **Ewropej** tal-innovazzjoni, **it-tixrid** tal-eċċellenza u **t-twessigh tal-partecipazzjoni**, **ir-riforma** u t-titjib tas-Sistema Ewropea tar-R&I, b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 12(4);

(c) l-EIC, fejn il-programm ta' hidma għandu jitthejja b'segwitu għall-parir tal-Bord tal-EIC skont il-punt (b) tal-Artikolu 10(1), b'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 12(4);

(d) il-JRC, fejn il-programm ta' hidma pluriennali għandu jikkunsidra l-opinjoni mogħtija mill-Bord tal-Gvernaturi tal-JRC imsemmija fid-Deciżjoni 96/282/Euratom.

3. Flimkien mar-rekwiżit fl-Artikolu 110 tar-Regolament Finanzjarju, il-programmi ta' hidma msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandhom, kif xieraq, ikun fihom:

(a) indikazzjoni tal-ammont **u tas-**

għal kull azzjoni **u** missjoni u skeda taż-
żmien indikattiva tal-implimentazzjoni;

(b) għall-ghotjiet il-prijoritajiet, l-
għażla u l-kriterji tal-ghotja u l-piż relattiv
tal-kriterji tal-ghotja differenti u r-rata
massima ta' finanzjament tat-total l-
kostijiet eligibbli;

(c) l-ammont allokati għall-
finanzjament imħallat b'konformità mal-
Artikoli 41 sa 43 tar-Regolament ...
Regolament PQ/RgħP;

(d) kwalunkwe obbligu addizzjonali
għall-benefiċjarji, b'konformità mal-
Artikoli 35 u 37 tar-Regolament PQ/RgħP.

**sehem baġitarju b'rabta mal-Programm
allokati** għal kull azzjoni, missjoni **u**
Shubija Ewropea u skeda taż-żmien
indikattiva tal-implimentazzjoni;

(b) għall-ghotjiet, il-prijoritajiet, l-
għażla u l-kriterji tal-ghotja u l-piż relattiv
tal-kriterji tal-ghotja differenti u r-rata
massima ta' finanzjament tat-total l-
kostijiet eligibbli;

(c) l-ammont allokati għall-finanzjament
imħallat b'konformità mal-Artikoli 41 sa 43
tar-Regolament ... Regolament PQ/RgħP;

(d) kwalunkwe obbligu addizzjonali
għall-benefiċjarji, b'konformità mal-
Artikoli 35 u 37 tar-Regolament PQ/RgħP.

Emenda 21

Proposta għal deċiżjoni Artikolu 12a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

Artikolu 12a

Bord ta' Tmexxija għas-Sahha

***1. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi
Bord ta' Tmexxija għas-Sahha għall-
implimentazzjoni tal-azzjonijiet taht il-
Pilastru II "Sfidi Globali u Kompetittività
Industrijali Ewropea" relatat mas-
"Sahha".***

***2. Il-Bord ta' Tmexxija għas-Sahha
għandu jkun magħmul minn 15 sa
20 individwu ta' livell għoli magħzula
minn fost id-dixxiplini u l-attivitajiet, fl-
oqsma tar-riċerka, l-innovazzjoni, is-
sahha pubblika u l-benesseri.***

***3. Il-Bord ta' Tmexxija għas-Sahha
għandu jiffoka fuq il-prinċipji li ġejjin: il-
koordinazzjoni u s-sinergiji bejn l-UE u l-
programmi nazzjonali tas-sahha, kif ukoll
bejn ir-raggruppament "Sahha" u
partijiet ohrajn ta' Orizzont Ewropa,
inklużi l-missjonijiet u s-shubijiet. Il-Bord
għandu jippromwovi l-involvement tal-***

pazjenti u tas-soċjetà, filwaqt li jipprovdi pariri u rakkomandazzjonijiet xjentifiċi. L-azzjonijiet ghandhom jippromwovu riċerka dwar is-saħha orjentata lejn il-valur u soluzzjonijiet ahjar tas-saħha, u ghandhom inaqqsu l-inugwaljanzi fis-saħha.

4. Il-Bord ta' Tmexxija ghas-Saħha ghandu jikkontribwixxi ghal:

(a) l-istrateġija ghar-raggruppament "Saħha";

(b) il-pjan ta' azzjoni ghat-tmexxija tal-koordinazzjoni u l-kooperazzjoni bejn il-programmi tas-saħha, pilastru relatati, bhall-EIC, l-ERC, kif ukoll fis-Shubijiet Strateġiċi u l-fondi strutturali tal-UE. Il-pjan ta' azzjoni ghandu jiżgura aktar viżibbiltà u koordinazzjoni tal-mekkaniżmi finanzjarji eżistenti allokatu ghar-riċerka dwar is-saħha, ghandu jmexxi l-koordinazzjoni u l-kooperazzjoni, u ghandu jiżviluppa l-programmi ta' hidma u l-missjonijiet relatati mas-Saħha,

(c) il-metodi u l-proċeduri ghad-disinn, l-ghażla u l-implimentazzjoni tal-missjonijiet tas-saħha,

(d) previżjoni tal-partecipazzjoni u l-involviment taċ-ċittadini fi proċess tat-tehid tad-deċiżjonijiet minn isfel ghal fuq,

(e) trawwim tas-sostenibbiltà fl-istrateġiji u l-mekkaniżmi ta' finanzjament li jippermettu proġetti fit-tul u missjonijiet ambizzjużi,

(f) żgurar ta' kollaborazzjonijiet transnazzjonali produttivi tar-riċerka li jimmassimizzaw il-potenzjal Ewropew u jsarrfu r-riżultati f'sistemi tas-saħha,

(g) żieda fl-użu tar-riċerka multidixiplinari bejn oqsma tal-mard fejn jeżistu affarijiet komuni u b'hekk jitnaqqsu d-duplikazzjoni u r-riċerka iżolata,

(h) żieda tal-viżibbiltà ta' Orizzont Ewropa u l-benefiċċji tagħha ghaċ-ċittadini tal-UE, indirizzar tal-frammentazzjoni tar-responsabbiltajiet ghax-xjenza u r-riċerka

fil-korpi ta' tmexxija tal-UE, simplifikazzjoni tal-mekkaniżmi ta' finanzjament eżistenti.

5. Il-Bord ta' Tmexxija ghas-Sahha ghandu jipprovdi strategija komprensiva ta' ricerka u tmexxija fl-iżvilupp tal-programmi ta' hidma u l-missjonijiet relatati mas-Sahha, flimkien mal-bord ta' missjoni dedikat.

6. Il-Bord ta' Tmexxija ghas-Sahha ghandu jkun grupp indipendenti ta' partijiet ikkonċernati mmexxija mix-xjenza, magħmul minn parteċipanti fis-settur tar-riċerka u l-innovazzjoni bijomedici, setturi rilevanti ohrajn tar-riċerka u l-industrija u bil-partecipazzjoni qawwija tar-rappreżentanti tal-pazjenti u taċ-ċittadini.

7. Il-membri tal-Bord ta' Tmexxija ghas-Sahha ghandhom jinhatru mill-Kummissjoni, wara sejha miftuha ghal nomini jew ghal espressjonijiet ta' interess, jew it-tnejn, kif xieraq, u b'konsiderazzjoni tal-htieġa ta' bilanċ fl-gharfien espert, is-sess, l-età u d-distribuzzjoni ġeografika. Il-mandat tagħhom ghandu jkun limitat ghal sentejn, li jista' jiġġedded darbtejn, b'sistema ta' hatriet suċċessivi (il-membri jinhatru kull sentejn).

8. Il-Bord ta' Tmexxija ghas-Sahha ghandu jkollu President li ghandu jinhatar mill-Kummissjoni wara proċess ta' reklutaġġ trasparenti. Il-President ghandu jkun persuna pubblika ta' profil għoli marbuta mal-qasam tar-riċerka dwar is-sahha.

9. L-attivitajiet u r-riżultati tal-Bord ghandhom jiġu eżaminati u rrapportati fl-ewalwazzjoni interim tal-Programm, fejn ghandhom jiġu identifikati miżuri biex il-grupp jiġġedded, jiġi adattat jew jinghalaq, skont l-eżami.

**Proposta għal deċiżjoni
Anness I – Attivitajiet tal-programm**

Test propost mill-Kummissjoni

ATTIVITAJIET TAL-PROGRAMM

Li ġejjin se jiġu applikati fl-implimentazzjoni tal-Programm.

Ippjanar Strategiku

L-implimentazzjoni ***tal-għanijiet fil-livell tal-programm*** ta' Orizzont Ewropa ***f'mod integrat se tkun żgurata permezz tal-Ippjanar Strategiku pluriennali. Tali*** ***ppjanar*** se jipprovdi l-fokus fuq l-impatt għall-Programm kumplessiv u koerenza bejn il-pilastru differenti tiegħu, kif ukoll sinerġija ma' programmi tal-UE oħrajn u appoġġ għal u minn politiki tal-UE oħrajn.

Emenda

ATTIVITAJIET TAL-PROGRAMM

Li ġejjin se jiġu applikati fl-implimentazzjoni tal-Programm.

Ippjanar Strategiku

L-implimentazzjoni ta' Orizzont Ewropa ***għandha tkun immexxija minn proċess tal-ippjanar strategiku inklużiv u trasparenti tal-attivitajiet tar-riċerka u tal-innovazzjoni ffinanzjati mill-Programm. Il-proċess tal-Ippjanar Strategiku għandu jwassal għall-implimentazzjoni tal-għanijiet tal-programm ta' Orizzont Ewropa billi jiddefinixxi l-prijoritajiet ta' finanzjament. Dan*** se jipprovdi l-fokus fuq l-impatt għall-Programm u koerenza bejn il-pilastru differenti tiegħu, kif ukoll sinerġija ma' programmi tal-UE oħrajn u appoġġ għal u minn politiki tal-UE oħrajn.

Il-proċess tal-ippjanar strategiku u l-adozzjoni tal-pjan strategiku tar-R&I permezz ta' att delegat iżidu s-sjeda u l-fehim għall-fini tal-Programm minn pubbliku usa' u jippermettu lill-koleġiżlaturi, lill-partijiet ikkonċernati u lill-Istati Membri jkunu infurmati bis-sih dwar l-inizjattivi maħsuba. Il-proċess tal-Ippjanar Strategiku se jgħin biex tiġi żviluppata u implimentata politika għall-oqsma rilevanti koperti fil-livell tal-UE filwaqt li jikkomplementa politiki fl-Istati Membri, u filwaqt li jiżgura li l-miri politiċi Ewropej ewlenin koordinazzjoni ahjar mal-prijoritajiet tal-UE. Dan se jippermetti simplifikazzjoni tax-xenarju tal-finanzjament, jevita d-duplikazzjoni u t-trikkib bejn il-possibiltajiet ta' finanzjament filwaqt li jinkiseb finanzjament privat u pubbliku addizzjonali u jipromwovi disseminazzjoni u adoxxjoni aktar malajr tar-riżultati tar-riċerka u l-innovazzjoni.

Approċċ sistemiku, transdixiplinari, transsettorjali u transpolitiku għar-

L-Ippjanar Strateġiku se jippromwovi involviment b'saħħtu maċ-ċittadini u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili **fl-istadji kollha tar-riċerka** u l-innovazzjoni, il-koholqien tal-għarfien, il-promozzjoni effettiva tal-ugwaljanza bejn is-sessi, inkluż l-integrazzjoni tad-dimensjoni tas-sessi **f'kontenut tar-riċerka** u l-innovazzjoni, u se **jiżgura u** jippromwovi l-konformità mal-ogħla standards tal-etika u l-integrità.

Se jinkludi konsultazzjonijiet u skambji estensivi mal-Istati Membri, il-Parlament Ewropew **kif xieraq**, u **ma'** diversi partijiet ikkonċernati **dwar il-prijoritajiet**, inkluż il-missjonijiet, skont il-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali", u t-tipi **adattati ta' azzjoni fl-użu**, b'mod partikolari **shubiji** Ewropej.

riċerka u l-innovazzjoni jiżgura li l-isfidi soċjetali u ekonomiċi jkunu jistgħu jiġu indirizzati, li jiġi ġġenerat għarfien ġdid u, meta jkun possibbli, jinholqu negozji u industrij kompetittivi u sostenibbli ġodda, innovazzjoni soċjali u teknoloġika, filwaqt li titrawwem il-kompetizzjoni, jiġu stimulati l-investimenti privati u jitharsu l-kundizzjonijiet ekwi fis-suq intern.

Il-proċess tal-Ippjanar Strateġiku se jippromwovi involviment b'saħħtu maċ-ċittadini u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili **fir-riċerka** u l-innovazzjoni, il-koholqien tal-għarfien, il-promozzjoni effettiva tal-ugwaljanza bejn is-sessi, inkluż l-integrazzjoni tad-dimensjoni tas-sessi **fir-riċerka** u l-innovazzjoni, u se jippromwovi l-konformità mal-ogħla standards tal-etika u l-integrità.

Sabiex twieġeb għal dawk l-għanijiet, il-Kommissjoni se tvara fażi ta' konsultazzjoni miftuha mal-Istati Membri, il-Parlament Ewropew, u diversi partijiet ikkonċernati, **inklużi l-komunità xjentifika, l-organizzazzjonijiet tar-riċerka u t-teknoloġija, l-industrija u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, fost oħrajn. Il-konsultazzjoni se tkopri l-prijoritajiet strateġiċi tal-Programm**, inkluż il-missjonijiet, skont il-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali **Ewropea**", u t-tipi **adatti ta' strumenti**, b'mod partikolari **s-shubijiet** Ewropej. **Ir-riżultati tal-konsultazzjoni se jiġu ppubblikati f'paġna web dedikata, li għandha ttiprovi wkoll id-dettalji dwar il-kontenut u l-proċess li jiddefinixxi l-Ippjanar Strateġiku.**

Fir-rigward tas-shubijiet Ewropej, il-Pjan Strateġiku tar-R&I se jispjega u jiġġustifika l-holqien, it-twahhid u t-tneħħija gradwali tas-shubijiet Ewropej. L-Inizjattivi Teknoloġiċi Kongunti u s-Shubijiet Pubbliċi Privati Kuntrattwali li ġew rieżaminati b'mod pożittiv għandhom jiġu kkunsidrati għat-tkomplija wara l-2020 minhabba l-valur miżjud tagħhom fit-tweqqiq tal-impatt soċjali u ekonomiku

kif ukoll fil-kisba ta' investiment privat, u l-kontribut tagħhom għas-sinergiji tal-fondi.

KICs attwali u potenzjali godda se jiġu definiti fil-proposta leġiżlattiva għal Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-Aġenda Strateġika tal-Innovazzjoni tal-EIT b'konformità mal-Pjan Strateġiku tar-R&I. Madankollu, il-holqien ta' kwalunkwe KIC ġdida għandu jkun soġġett għal finanzjament adegwat, li jippermetti lill-KICs eżistenti li jiżviluppaw l-ekosistemi, jibnu shubijiet u jilhqu u jimplimentaw b'mod effiċjenti l-għanijiet ambizzjużi tagħhom.

Il-Flagships tal-FET appoġġati taħt Orizzont 2020 se jkomplu jiġu appoġġati taħt il-Programm. Minhabba li jippreżentaw analogiji sostanzjali mal-missjonijiet, flagships tal-FET ohrajn jistgħu jiġu appoġġati taħt dan il-Programm Qafas bhala missjonijiet immirati lejn teknoloġiji futuri u emergenti. Il-missjonijiet għandhom isahħu l-aspetti kollaborattivi tal-Programm u jikkomplementaw is-shubijiet Ewropej eżistenti, li jistgħu jahdmu bhala pilastru ta' implimentazzjoni ta' appoġġ tal-missjonijiet. Il-missjonijiet se jkollhom elementi teknoloġiċi u soċjetali u se jiġu definiti wkoll b'kooperazzjoni mill-qrib mad-DĠs rilevanti kollha. Il-proċess tal-Ippjanar Strateġiku se jiddefinixxi l-missjonijiet skont l-Artikolu 7 tar-Regolament u l-Artikolu 5 ta' din id-Deċiżjoni.

Abbażi ta' tali konsultazzjonijiet estensivi, l-Ippjanar Strateġiku se jidentifika l-għanijiet komuni u l-oqsma komuni għal attivitajiet bhall-oqsma ta' shubija (il-baži ġuridika proposta tistabbilixxi biss l-istrumenti u l-kriterji li se jiggwidaw l-użu tagħhom) u l-oqsma ta' missjoni.

L-Ippjanar Strateġiku se jghinu fl-iżvilupp u fl-implimentazzjoni ta' politika għall-oqsma rilevanti koperti, fil-livell tal-UE, kif ukoll jikkomplimenta l-politika u l-approċċi ta' politika fl-Istati Membri. Il-

prijoritajiet ta' politika tal-UE se jiġu kkunsidrati matul il-proċess tal-Ippjanar Strategiku sabiex tiżdied il-kontribuzzjoni tar-riċerka u l-innovazzjoni għar-realizzazzjoni tal-politika. Se tikkunsidra wkoll l-attivitajiet, l-istudji u evidenza xjentifika oħra ta' prospettiva u tikkunsidra inizjattivi rilevanti eżistenti fil-livell tal-UE u nazzjonali.

L-Ippjanar Strategiku se jippromwovi sinerġiji bejn Orizzont Ewropa u Programmi tal-Unjoni oħrajn, inkluż il-programm Euratom, biex b'hekk isir punt ta' referenza għar-riċerka u l-innovazzjoni fil-programmi relatati kollha fil-baġit tal-UE u fl-istrumenti mhux ta' finanzjament. Dan se jippromwovi wkoll iktar malajr id-disseminazzjoni u l-użu tar-riżultati tar-riċerka u l-innovazzjoni u jevita d-duplikazzjoni u t-trikkib bejn il-possibiltajiet ta' finanzjament. Se jipprovdi l-qafas biex jorbot flimkien l-azzjonijiet diretti tar-riċerka taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka u azzjonijiet oħrajn appoġġati skont il-Programm, inkluż l-użu ta' riżultati għall-appoġġ ta' politika.

Pjan Strategiku se jistabbilixxi strategija pluriennali għall-holqien tal-kontenut fil-programm ta' hidma (kif stabbilit fl-Artikolu 11), filwaqt li jżomm biżżejjed flessibbiltà biex iwieġeb malajr għal opportunitajiet u kriżijiet mhux mistennija. Peress li Orizzont Ewropa huwa programm ta' 7 snin, il-kuntest ekonomiku, tas-soċjetà u dak politiku li fih se jaħdem jista' jinbidel b'mod sinifikanti matul il-hajja tiegħu. Orizzont Ewropa irid ikun kapaċi jadatta malajr għal dawn il-bidliet. Għalhekk se jkun hemm il-possibbiltà li jiġi inkluż l-appoġġ għal attivitajiet lil hinn mid-deskrizzjonijiet stabbiliti hawn taht, fejn dan ikun debitament ġustifikat, sabiex jiġu indirizzati żviluppi jew avvenimenti mhux previsti maġġuri, htigijiet ta' politika, jew sitwazzjonijiet ta' kriżi, pereżempju b'rispons għal theddid serju għas-saħħa li jirriżulta minn epidemiji.

Fl-implimentazzjoni ta' Orizzont Ewropa,

Il-proċess tal-Ippjanar Strategiku se jidentifika r-rabtiet eżistenti bejn Orizzont Ewropa u Programmi tal-Unjoni oħrajn, u joffri possibiltajiet għal sinerġiji bejn il-fondi tal-UE u dawk reġjonali u nazzjonali. Orizzont Ewropa se jsir punt ta' referenza għar-riċerka u l-innovazzjoni fil-programmi relatati kollha fil-baġit tal-UE sabiex jgħin biex jintlahqu l-prijoritajiet u l-ghanijiet politiċi tal-UE. Se jipprovdi wkoll il-qafas biex jorbot flimkien l-azzjonijiet diretti tar-riċerka taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka u azzjonijiet oħrajn appoġġati skont il-Programm, inkluż l-użu ta' riżultati b'appoġġ għall-politika.

se tinghata attenzjoni partikolari biex ikun żgurat approċċ bilanċjat u mifrux lejn ir-riċerka u l-innovazzjoni, li mhux biss limitat għall-iżvilupp ta' prodotti, proċessi u servizzi godda abbażi ta' għarfien xjentifiku u teknoloġiku u innovazzjonijiet rivoluzzjonarji, iżda li jinkorpora wkoll l-użu ta' teknoloġiji eżistenti f'applikazzjonijiet godda u t-titjib kontinwu u l-innovazzjoni mhux teknoloġika u soċjali. Approċċ sistemiku, transdixxiplinarju, transsettorjali u transpolitiku lejn l-innovazzjoni tar-riċerka se jiżgura li l-isfidi jkunu jistgħu jiġu indirizzati filwaqt li jinholqu negozji u industriji kompetittivi godda, li jrawmu l-kompetizzjoni, jstimulaw l-investimenti privati u jipprizervaw il-kundizzjonijiet ekwi fis-suq intern.

Fil-Pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali" u "Innovazzjoni Miftuha", ir-riċerka u l-innovazzjoni se jiġu kumplimentati b'attivitajiet li joperaw qrib l-utenti aħharin u s-suq, bħaddimozzazzjoni, il-proġetti pilota jew il-prova tal-kunċett, bl-esklużjoni madankollu ta' attivitajiet ta' kummerċjalizzazzjoni li jmorru lil hinn mill-fażi tar-riċerka u l-innovazzjoni. Dan jinkludi wkoll appoġġ għall-approċċi minnaha tad-domanda sabiex jgħinu jaċċelleraw il-varar u d-diffużjoni ta' firxa wiesgħa ta' innovazzjonijiet. L-enfasi se titpoġġa fuq sejhiet għal proposti mhux preskrittivi.

Skont il-pilastru "Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali", permezz tal-bini fuq l-esperjenza f'Orizzont 2020, ix-xjenzi soċjali u l-umanitajiet se jiġu kompletament integrati fir-raggruppamenti kollha, inkluż attivitajiet speċifiċi u dedikati. Bl-istess mod, l-attivitajiet li jinvolvu r-riċerka u l-innovazzjoni tal-baħar u marittima se jkunu implimentati b'mod strateġiku u integrat b'konformità mal-Politika Marittima Integrata tal-UE, il-Politiki Komuni tas-Sajd u l-impenji internazzjonali.

Il-"Flagships FET" appoġġati minn Orizzont 2020 se jkomplu jiġu appoġġati skont dan il-Programm. Minhabba l-fatt li jipprezentaw analogiji sostanzjali ma' missjonijiet, il-"flagships FET" l-oħrajn, jekk ikun hemm, se jiġu appoġġati skont dan il-Programm Qafas bħala missjonijiet immirati lejn teknoloġiji futuri u emergenti.

Id-djalogi dwar il-Kooperazzjoni fix-Xjenza u t-Teknoloġija mas-shab internazzjonali tal-UE u d-djalogi ta' politika mar-reġjuni prinċipali tad-dinja se jagħmlu kontribuzzjonijiet importanti għall-identifikazzjoni sistematika ta' opportunitajiet għall-kooperazzjoni li, meta jiġu kkombinati bid-differenzazzjoni skont il-pajjiż/ir-reġjun, se jappoġġjaw l-istabiliment tal-prijoritajiet.

Filwaqt li l-fokus tal-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT) fuq l-ekosistemi tal-innovazzjoni jagħmlu joqgħod perfett fil-pilastru tal-Innovazzjoni Miftuħa ta' Orizzont Ewropa, l-ippjanar tal-Komunità ta' Konnoxxenza u Innovazzjoni (KKI) se jkun allinjat permezz tal-ipproċessar tal-Ippjanar Strateġiku mal-pilastru tal-Isfidi Globali u l-Kompetittività Industrijali.

Rotta Rapida lejn ir-Riċerka u l-Innovazzjoni

Orizzont Ewropa se jipprovdi l-possibbiltà li l-benefiċjarji japplikaw għall-finanzjament b'mod aktar mgħaġġel, meta dan ikun previst fil-Programmi ta' Hidma tar-raggruppamenti kollha, l-EIC u "t-tixrid tal-eċċellenza", li jkopru l-attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni. Abbażi tas-suċċess tal-istrument eżistenti Rotta Rapida lejn l-Innovazzjoni f'Orizzont 2020, dan l-approċċ se jkollu loġika mmexxija minn isfel għal fuq abbażi ta' sejhiet kontinwament miftuħin u "żmien għall-ghotja" li ma jaqbiż is-sitt xhur. Fil-parti "tixrid tal-eċċellenza", dan l-approċċ se jappoġġa lill-pajjiżi anqas żviluppati biex jaċċessaw il-fondi b'mod aktar rapidu u b'mod minn isfel għal fuq. Din il-modalità se tiġi applikata

Disseminazzjoni u Komunikazzjoni

Orizzont Ewropa se jipprovdi appoġġ dedikat għall-aċċess miftuħ għall-pubblikazzjonijiet xjentifiċi, għar-repożitorji tal-għarfien u sorsi ta' data oħrajn. L-azzjonijiet ta' disseminazzjoni u ta' diffużjoni tal-għarfien se jiġu appoġġati, anke permezz ta' kooperazzjoni ma' programmi oħrajn tal-UE, inkluż raggruppamenti u imballaġġ **tar-riżultati** u d-data f'lingwi u formats għal udjenzi fil-mira u networks għaċ-ċittadini, l-amministrazzjonijiet pubbliċi, **l-akkademja**, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, u dawk li jfasslu l-politika. Għal dan il-fini, Orizzont Ewropa jista' juża teknoloġiji avvanzati u għodda tal-intelliġenza.

Se jkun hemm appoġġ xieraq għall-mekkanizmi biex jikkomunikaw **il-programm** lill-applikanti potenzjali (eż. Punti ta' Kuntatt Nazzjonali).

Il-Kummissjoni se timplimenta wkoll attivitajiet ta' komunikazzjoni u informazzjoni marbutin ma' Orizzont Ewropa, sabiex tippromwovi l-fatt li r-riżultati nkisbu bl-appoġġ ta' finanzjament tal-UE. Dawn se jaħdmu wkoll biex irawmu s-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku dwar l-importanza tar-riċerka u l-innovazzjoni u l-impatt u r-rilevanza usa' tar-riċerka u l-innovazzjoni ffinanzjati mill-UE, permezz ta' pereżempju, publikazzjonijiet, relazzjonijiet mal-midja, avvenimenti, repożitorji tal-għarfien, bażijiet ta' data, pjattaformi multikanali, siti web jew użu mmirat tal-midja soċjali. Orizzont Ewropa se jipprovdi wkoll appoġġ lill-benefiċjarji biex jikkomunikaw il-ħidma tagħhom u l-impatt tagħha fuq is-soċjetà ingenerali.

Sfruttament u Tqegħid fis-Suq

Il-Kummissjoni se tistabbilixxi miżuri komprensivi għall-isfruttament tar-riżultati ta' Orizzont Ewropa u l-għarfien li jirriżulta. Dan se jaċċellera l-isfruttament

għal mill-inqas 15 % tal-baġit tal-Programm.

Disseminazzjoni u Komunikazzjoni

Orizzont Ewropa se jipprovdi appoġġ dedikat għall-aċċess miftuħ għall-pubblikazzjonijiet xjentifiċi, għar-repożitorji tal-għarfien u sorsi ta' data oħrajn. L-azzjonijiet ta' disseminazzjoni u ta' diffużjoni tal-għarfien se jiġu appoġġati, anke permezz ta' kooperazzjoni ma' programmi oħrajn tal-UE, inkluż raggruppamenti u imballaġġ **tar-riżultati** u d-data f'lingwi u formats għal udjenzi fil-mira u networks għaċ-ċittadini, l-amministrazzjonijiet pubbliċi, **il-komunità xjentifika**, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, u dawk li jfasslu l-politika. Għal dan il-fini, Orizzont Ewropa jista' juża teknoloġiji avvanzati u għodda tal-intelliġenza.

Se jkun hemm appoġġ xieraq għall-mekkanizmi biex jikkomunikaw **il-programm** lill-applikanti potenzjali (eż. Punti ta' Kuntatt Nazzjonali).

Il-Kummissjoni se timplimenta wkoll attivitajiet ta' komunikazzjoni u informazzjoni marbutin ma' Orizzont Ewropa, sabiex tippromwovi l-fatt li r-riżultati nkisbu bl-appoġġ ta' finanzjament tal-UE. Dawn se jaħdmu wkoll biex irawmu s-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku dwar l-importanza tar-riċerka u l-innovazzjoni u l-impatt u r-rilevanza usa' tar-riċerka u l-innovazzjoni ffinanzjati mill-UE, permezz ta' pereżempju, publikazzjonijiet, relazzjonijiet mal-midja, avvenimenti, repożitorji tal-għarfien, bażijiet ta' data, pjattaformi multikanali, siti web jew użu mmirat tal-midja soċjali. Orizzont Ewropa se jipprovdi wkoll appoġġ lill-benefiċjarji biex jikkomunikaw il-ħidma tagħhom u l-impatt tagħha fuq is-soċjetà ingenerali.

Sfruttament u Tqegħid fis-Suq

Il-Kummissjoni se tistabbilixxi miżuri komprensivi għall-isfruttament tar-riżultati ta' Orizzont Ewropa u l-għarfien li jirriżulta, **li se jinkludu wkoll il-**

immirat lejn it-tqeghid fis-suq u jagħti spinta lill-impatt tal-Programm.

Il-Kummissjoni, b'mod sistematiku, se tidentifika u tirreġistra r-riżultati tal-attivitajiet tar-riċerka u l-innovazzjoni li jsiru skont il-Programm u tittrasferixxi jew tiddissemina dawn ir-riżultati u l-għarfien prodotti b'mod mhux diskriminatorju lill-industrija u l-intrapriži ta' kull daqs, l-amministrazzjonijiet pubbliċi, ***l-akkademija***, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u dawk li jfasslu l-politika, sabiex jiġi massimizzat il-valur miżjud Ewropew tal-Programm.

Kooperazzjoni Internazzjonali

Se jinkiseb impatt akbar permezz tal-allinjament tal-azzjonijiet ma' nazzjonijiet u reġjuni oħrajn tad-dinja fi hdan sforz ta' kooperazzjoni internazzjonali fuq livell bla preċedent. Abbażi ta' benefiċċju reċiproku, is-shab minn madwar id-dinja se jiġu mistiedna jissieħbu mal-isforzi tal-UE bħala parti integrali tal-inizjattivi sabiex tiġi appoġġata l-azzjoni tal-UE għas-sostenibbiltà, l-eċċellenza fir-riċerka u l-innovazzjoni rinfurzata, u l-kompetittività.

Azzjoni kongunta internazzjonali se tiżgura indirizzar effettiv ta' sfidi globali tas-soċjetà u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli, l-aċċess għall-aqwa talenti tad-dinja, l-għarfien espert u r-riżorsi, u provvista u domanda mtejbina tas-soluzzjonijiet innovattivi.

promozzjoni tal-istandardizzazzjoni. Dan se jaċċellera l-isfruttament immirat lejn it-tqeghid fis-suq u jagħti spinta lill-impatt tal-Programm.

Il-Kummissjoni, b'mod sistematiku, se tidentifika u tirreġistra r-riżultati tal-attivitajiet tar-riċerka u l-innovazzjoni li jsiru skont il-Programm u tittrasferixxi jew tiddissemina dawn ir-riżultati u l-għarfien prodotti b'mod mhux diskriminatorju lill-industrija u l-intrapriži ta' kull daqs, l-amministrazzjonijiet pubbliċi, ***il-komunità xjentifika***, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u dawk li jfasslu l-politika, sabiex jiġi massimizzat il-valur miżjud Ewropew tal-Programm. ***Se tiġi implimentata proċedura ta' monitoraġġ speċifika għall-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni l-ġdid.***

Kooperazzjoni Internazzjonali

Se jinkiseb impatt akbar permezz tal-allinjament tal-azzjonijiet ma' nazzjonijiet u reġjuni oħrajn tad-dinja fi hdan sforz ta' kooperazzjoni internazzjonali fuq livell bla preċedent. Abbażi ta' benefiċċju reċiproku, is-shab minn madwar id-dinja, ***inklużi l-komunità xjentifika, l-industrija, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, il-gvernijiet u l-NGOs*** se jiġu mistiedna jissieħbu mal-isforzi tal-UE bħala parti integrali tal-inizjattivi sabiex tiġi appoġġata l-azzjoni tal-UE għas-sostenibbiltà, l-eċċellenza fir-riċerka u l-innovazzjoni rinfurzata, u l-kompetittività. ***It-trasferiment tal-għarfien, il-kondiviżjoni tal-kapaċità u tal-infrastruttura bejn is-shab internazzjonali se jmexxi approċċi kondiviżi u regolamentazzjoni li se jgħibu magħhom kummerċ sinergistiku għall-partijiet kollha.***

Azzjoni kongunta internazzjonali se tiżgura indirizzar effettiv ta' sfidi globali tas-soċjetà u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli, l-aċċess għall-aqwa talenti tad-dinja, l-għarfien espert u r-riżorsi, u provvista u domanda mtejbina tas-soluzzjonijiet innovattivi. ***Il-kollaborazzjoni internazzjonali se tiġi mfassla fuq għanijiet komuni. Dan se***

***jiffaċilita l-involviment tar-riċerkaturi
Ewropej mal-aqwa riċerkaturi fl-oqasma
tagħhom.***

Metodoloġiji ta' Hidma għall-Evalwazzjoni

L-użu ta' għarfien espert indipendenti ta' kwalità għolja fil-proċess ta' evalwazzjoni huwa l-bażi tal-involviment tal-programm fir-rigward tal-partijiet ikkonċernati, il-komunitajiet u l-interessi kollha, u huwa prerekwiżit sabiex jinżammu l-eċċellenza u r-rilevanza tal-attivitajiet iffinanzjati.

Il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament se jiżguraw li l-proċess ikun imparzjali, u jevitaw kunflitti ta' interess b'konformità mal-Artikolu 61 tar-Regolament Finanzjarju.

B'mod eċċezzjonali, meta jkun ġustifikat mir-reqwiżit li jinhatru l-aqwa esperti disponibbli u/jew mid-daqs limitat tal-grupp ta' esperti kwalifikati, l-esperti indipendenti li jassistu jew li huma membri tal-kumitat ta' evalwazzjoni jistgħu jevalwaw proposti speċifiċi li fihom jiddikjaraw interess potenzjali. F'dan il-każ, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament għandhom jieħdu l-miżuri korrettivi neċessarji sabiex jiżguraw l-integrità tal-proċess ta' evalwazzjoni. Il-proċess ta' evalwazzjoni se jkun ġestit fid-dawl ta' dan, inkluż permezz ta' stadju li jinvolvi interazzjoni bejn esperti differenti. Il-kumitat ta' evalwazzjoni se jikkunsidra ċ-ċirkostanzi partikolari meta jkun qed jidentifika l-proposti għall-finanzjament.

Metodoloġiji ta' Hidma għall-Evalwazzjoni

L-użu ta' għarfien espert indipendenti ta' kwalità għolja fil-proċess ta' evalwazzjoni huwa l-bażi tal-involviment tal-programm fir-rigward tal-partijiet ikkonċernati, il-komunitajiet u l-interessi kollha, u huwa prerekwiżit sabiex jinżammu l-eċċellenza u r-rilevanza tal-attivitajiet iffinanzjati.

Il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament se jiżguraw li l-proċess ikun imparzjali, u jevitaw kunflitti ta' interess b'konformità mal-Artikolu 61 tar-Regolament Finanzjarju.

Meta jkun ġustifikat mir-reqwiżit li jinhatru l-aqwa esperti disponibbli u/jew mid-daqs limitat tal-grupp ta' esperti kwalifikati, l-esperti indipendenti li jassistu jew li huma membri tal-kumitat ta' evalwazzjoni jistgħu jevalwaw proposti speċifiċi li fihom jiddikjaraw interess potenzjali. F'dan il-każ, il-Kummissjoni jew il-korp ta' finanzjament għandhom jieħdu l-miżuri korrettivi neċessarji sabiex jiżguraw l-integrità tal-proċess ta' evalwazzjoni, ***anke fir-rigward tal-kunflitti ta' interess***. Il-proċess ta' evalwazzjoni se jkun ġestit fid-dawl ta' dan, inkluż permezz ta' stadju li jinvolvi interazzjoni bejn esperti differenti. ***L-użu ta' dan il-proċess se jiġi rrapportat fir-rapport ta' monitoraġġ annwali tal-Programm***. Il-kumitat ta' evalwazzjoni se jikkunsidra ċ-ċirkostanzi partikolari meta jkun qed jidentifika l-proposti għall-finanzjament.

Emenda 23

Proposta għal deċiżjoni Anness I – parti I

Test propost mill-Kummissjoni

I XJENZA MIFTUĦA

Emenda

I XJENZA ***EĊĊELLENTI U***

It-tfittxija għal innovazzjonijiet rivoluzzjonarji fil-fehim u l-akkwist tal-għarfien; il-faċilitajiet ta' kwalità għolja ħafna meħtieġa sabiex jinkiseb dan, inkluż infrastrutturi fiżiċi u **ta' għarfien** għar-riċerka u l-innovazzjoni, kif ukoll il-mezzi sabiex l-għarfien jiġi disseminat u kondiviż b'mod miftuħ; u provvista tajba ta' riċerkaturi eċċellenti; huma fil-qalba tal-progress ekonomiku, soċjali u kulturali fl-għamliet kollha tiegħu.

Ix-xjenza miftuħa u eċċellenti hija marbuta mill-qrib ħafna mal-kisba ta' innovazzjoni fuq livell dinji. Il-bidliet paradigmi xjentifiċi u teknoloġiċi ġew identifikati bħala xprunaturi ewlenin **għaż-żieda fil-produttività**, il-kompetittività, il-ġid, **l-iżvilupp sostenibbli** u l-progress soċjali. Tali bidliet paradigmi storikament kellhom it-tendenza li joriġinaw mill-baži tax-xjenza tas-settur pubbliku qabel ma pproċedew biex jibnu l-pedamenti għal industriji u setturi kompletament ġodda.

L-investment pubbliku fir-riċerka, speċjalment permezz tal-universitajiet u istituzzjonijiet tar-riċerka pubblika (PRIs) u faċilitajiet tar-riċerka, ħafna drabi jiffoka fuq riċerka għal perjodu ta' żmien itwal u b'riskju oġġla u jikkumplimenta l-attivitajiet tas-settur privat. Minbarra dan, l-investment johlqoq ħiliet, għarfien u esperjenza, strumenti u metodoloġiji xjentifiċi ġodda, kif ukoll johlqoq in-networks li jittrażmettu l-aktar għarfien reċenti.

Ix-xjenza u r-riċerkaturi Ewropej huma, u jkomplu jkunu, fuq quddiem nett f'ħafna oqsma. Izda din mhijiex pożizzjoni li nistgħu nassumu li dejjem se tibqa' l-istess. Hemm biżżejjed evidenza li turi li hekk kif ir-riċerka tkompli tikber, qed ikompli jikber ukoll l-għadd ta' pajjiżi li jikkompetu sabiex ikunu l-aqwa. L-isfida tradizzjonali minn pajjiżi bħall-Istati Uniti issa qed tingħaqad ma' ġganti ekonomiċi bħaċ-Ċina u l-Indja, b'mod partikolari minn partijiet tad-dinja li reċentement qed jiġu

MIFTUĦA

It-tfittxija għal innovazzjonijiet rivoluzzjonarji fil-fehim u l-akkwist tal-għarfien; il-faċilitajiet ta' kwalità għolja ħafna meħtieġa sabiex jinkiseb dan, inkluż infrastrutturi fiżiċi u **elettronici** għar-riċerka u l-innovazzjoni, kif ukoll il-mezzi sabiex l-għarfien jiġi disseminat u kondiviż b'mod miftuħ; u provvista tajba ta' riċerkaturi **u innovaturi** eċċellenti; huma fil-qalba tal-progress ekonomiku, soċjali u kulturali fl-għamliet kollha tiegħu.

Ix-xjenza miftuħa u eċċellenti hija marbuta mill-qrib ħafna mal-kisba ta' innovazzjoni fuq livell dinji. Il-bidliet paradigmi xjentifiċi u teknoloġiċi ġew identifikati bħala xprunaturi ewlenin **għall-produttività, it-tkabbir sostenibbli u inklużiv u l-iżvilupp**, il-kompetittività, il-ġid u l-progress soċjali. Tali bidliet paradigmi storikament kellhom it-tendenza li joriġinaw mill-baži tax-xjenza tas-settur pubbliku qabel ma pproċedew biex jibnu l-pedamenti għal industriji u setturi kompletament ġodda.

L-investment pubbliku fir-riċerka, speċjalment permezz tal-universitajiet u istituzzjonijiet tar-riċerka pubblika (PRIs) u faċilitajiet tar-riċerka, ħafna drabi jiffoka fuq riċerka għal perjodu ta' żmien itwal u b'riskju oġġla u jikkumplimenta l-attivitajiet tas-settur privat. Minbarra dan, l-investment johlqoq **riżorsi umani b'livell għoli ta'** ħiliet, għarfien u esperjenza, strumenti u metodoloġiji xjentifiċi ġodda, kif ukoll johlqoq in-networks li jittrażmettu l-aktar għarfien reċenti.

Ix-xjenza u r-riċerkaturi Ewropej huma, u jkomplu jkunu, fuq quddiem nett f'ħafna oqsma. Izda din mhijiex pożizzjoni li nistgħu nassumu li dejjem se tibqa' l-istess. Hemm biżżejjed evidenza li turi li hekk kif ir-riċerka tkompli tikber, qed ikompli jikber ukoll l-għadd ta' pajjiżi li jikkompetu sabiex ikunu l-aqwa. L-isfida tradizzjonali minn pajjiżi bħall-Istati Uniti issa qed tingħaqad ma' ġganti ekonomiċi bħaċ-Ċina u l-Indja, b'mod partikolari minn partijiet tad-dinja li reċentement qed jiġu

industrijalizzati, u mill-pajjiżi kollha fejn il-gvernijiet jirrikonoxxu l-benefiċċji multipli u abbondanti li jirrizultaw mill-investment fir-riċerka.

Emenda 24

Proposta għal deċiżjoni Anness I – parti I – punt 1 – punt 1.1

Test propost mill-Kummissjoni

1.1. Raġunament

Għalkemm l-UE **tibqa'** tipproduċi l-akbar ammont ta' pubblikazzjonijiet xjentifiċi fid-dinja, **hija essenzjalment "produttur tal-massa" ta' għarfien li, relattiv għad-daqs tiegħu, f'it hemm ċentri ta' eċċellenza li jispikkaw fuq livell dinji u b'oqsma kbar fejn il-prestazzjoni hija medja u dgħajfa.** Meta mqabbla mal-Istati Uniti u issa anki maċ-Ċina, sa ċertu punt, l-UE **għandha t-tendenza li** ssegwi "mudell ta' eċċellenza distribwita" li fih ir-riżorsi huma mifruxin fost għadd akbar ta' riċerkaturi u istituzzjonijiet tar-riċerka. Sfida oħra hija li f'hafta mill-pajjiżi tal-UE, **is-settur** pubbliku **għadu** mhux qed joffri kundizzjonijiet attraenti biżżejjed għall-aqwa riċerkaturi. Dawn il-fatturi jaggravaw in-nuqqas ta' attraenza relattiva tal-Ewropa fil-kompetizzjoni globali għat-talent xjentifiku.

Ix-xenarju tar-riċerka globali qed jevolvi b'mod drammatiku u qed isir dejjem aktar multipolari b'riżultat ta' għadd ta' pajjiżi emergenti li qed jiżdied, b'mod partikolari ċ-Ċina, li qed jespandu l-produzzjoni xjentifika tagħhom. Għalhekk, filwaqt li kważi żewġ terzi tan-nefqa dinjija fuq ir-riċerka u l-iżvilupp fis-sena 2000 tista' tigi attribwita lill-UE u l-Istati Uniti, dan is-sehem niżel għal anqas min-nofs sal-2013.

industrijalizzati, u mill-pajjiżi kollha fejn il-gvernijiet jirrikonoxxu l-benefiċċji multipli u abbondanti li jirrizultaw mill-investment fir-riċerka.

Emenda

1.1. Raġunament

L-UE **għadha** tipproduċi l-akbar ammont ta' pubblikazzjonijiet xjentifiċi fid-dinja. Meta mqabbla mal-Istati Uniti u issa anki maċ-Ċina, sa ċertu punt, l-UE ssegwi "mudell ta' eċċellenza distribwita" li fih ir-riżorsi huma mifruxin fost għadd akbar ta' riċerkaturi u istituzzjonijiet tar-riċerka. Sfida oħra hija li f'hafta mill-pajjiżi tal-UE, **l-investment tas-settur** pubbliku **fir-riċerka** **hija taht kwalunkwe valur limitu aċċettabbli u għalhekk** mhux qed joffri kundizzjonijiet attraenti biżżejjed għall-aqwa riċerkaturi. Dawn il-fatturi jaggravaw in-nuqqas ta' attraenza relattiva tal-Ewropa fil-kompetizzjoni globali għat-talent xjentifiku.

Ix-xenarju tar-riċerka globali qed jevolvi b'mod drammatiku u qed isir dejjem aktar multipolari b'riżultat ta' għadd ta' pajjiżi emergenti li qed jiżdied, b'mod partikolari ċ-Ċina, li qed jespandu l-produzzjoni xjentifika tagħhom. Għalhekk, filwaqt li kważi żewġ terzi tan-nefqa dinjija fuq ir-riċerka u l-iżvilupp fis-sena 2000 tista' tigi attribwita lill-UE u l-Istati Uniti, dan is-sehem niżel għal anqas min-nofs sal-2013. **Barra minn hekk, it-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Innovazzjoni Ewropea tal-2018 ikkonfermat li n-nefqa pubblika u privata fir-riċerka u l-iżvilupp madwar l-UE għadha taht il-livelli tal-2010 u**

L-ERC jappoġġa lill-aqwa riċerkaturi b'finanzjament flessibbli mogħti fuq perjodu twil ta' żmien sabiex iwettqu riċerka rivoluzzjonarja b'kisbiet kbar/riskju għoli. Huwa mmexxi b'mod awtonomu minn Kunsill Xjentifiku indipendenti magħmul minn xjenzati, inġiniera u akkademiċi tal-ogħla reputazzjoni u l-għarfien espert u d-diversità xierqa. L-ERC jista' jagħmel użu minn ġabra usa' ta' talenti u ideat disponibbli milli huwa possibbli għal kwalunkwe skema nazzjonali, filwaqt li jirrinforza ***l-eċċellenza*** bil-mod ta' kif l-aqwa riċerkaturi u l-aqwa ideat jikkompetu ma' xulxin.

Ir-riċerka fil-fruntieri tal-għarfien iffinanzjata mill-ERC għandha impatt dirett sostanzjali fl-għamla ta' avvanzi fil-fruntieri tal-għarfien, billi tiftaħ it-triq għal riżultati xjentifiċi ***u*** teknoloġiċi godda u hafna drabi mhux mistennija u oqsma godda tar-riċerka. Min-naħa tiegħu, dan jiġġenera ideat radikalment godda li jixprunaw l-innovazzjoni u l-ħila ta' invenzjonijiet fin-negozju u jindirizzaw l-isfidi tas-soċjetà. L-ERC għandu wkoll impatt strutturali sinifikanti, li jtejjeb il-kwalità tas-sistema tar-riċerka Ewropea lil hinn mir-riċerkaturi u l-azzjonijiet li huwa jiffinanzja b'mod dirett. L-azzjonijiet u r-riċerkaturi ffinanzjati mill-ERC jistabbilixxu mira ta' ispirazzjoni għar-riċerka fil-fruntiera tal-għarfien fl-Ewropa, filwaqt li jtejbu l-profil tagħha u jagħmluha aktar attraenti għall-aqwa riċerkaturi madwar id-dinja bħala post fejn jistgħu jaħdmu, u li jistgħu jaħdmu magħha. Il-prestiġju tal-ospitar ta' detenturi ta' għotja mill-ERC johloq kompetizzjoni bejn l-universitajiet u l-organizzazzjonijiet tar-riċerka Ewropej sabiex joffru l-aktar

tonqos milli tilhaq l-ghan ghal żmien twil li 3 % tal-PDG jkun allokati għall-attivitajiet tar-riċerka u l-iżvilupp.

L-ERC jappoġġa lill-aqwa riċerkaturi, ***inklużi r-riċerkaturi iżgħażaġh***, b'finanzjament flessibbli mogħti fuq perjodu twil ta' żmien sabiex iwettqu riċerka rivoluzzjonarja b'kisbiet kbar/riskju għoli. Huwa mmexxi b'mod awtonomu minn Kunsill Xjentifiku indipendenti, ***li jirrispetta l-bilanċ bejn is-sessi u li jirrappreżenta bilanċ bejn id-dixxiplini differenti***, magħmul minn xjenzati, inġiniera u akkademiċi tal-ogħla reputazzjoni u l-għarfien espert u d-diversità xierqa. L-ERC jista' jagħmel użu minn ġabra usa' ta' talenti u ideat disponibbli milli huwa possibbli għal kwalunkwe skema nazzjonali, filwaqt li jirrinforza ***r-riċerka eċċellenti fl-oqsma kollha tax-xjenza*** bil-mod ta' kif l-aqwa riċerkaturi u l-aqwa ideat jikkompetu ma' xulxin.

Ir-riċerka fil-fruntieri tal-għarfien iffinanzjata mill-ERC għandha impatt dirett sostanzjali fl-għamla ta' avvanzi fil-fruntieri tal-għarfien, billi tiftaħ it-triq għal riżultati xjentifiċi, teknoloġiċi ***u soċjetali*** godda u hafna drabi mhux mistennija u oqsma godda tar-riċerka. Min-naħa tiegħu, dan jiġġenera ideat radikalment godda li jixprunaw l-innovazzjoni u l-ħila ta' invenzjonijiet fin-negozju u jindirizzaw l-isfidi tas-soċjetà. L-ERC għandu wkoll impatt strutturali sinifikanti, li jtejjeb il-kwalità tas-sistema tar-riċerka Ewropea lil hinn mir-riċerkaturi u l-azzjonijiet li huwa jiffinanzja b'mod dirett. L-azzjonijiet u r-riċerkaturi ffinanzjati mill-ERC jistabbilixxu mira ta' ispirazzjoni għar-riċerka fil-fruntiera tal-għarfien fl-Ewropa, filwaqt li jtejbu l-profil tagħha u jagħmluha aktar attraenti għall-aqwa riċerkaturi madwar id-dinja bħala post fejn jistgħu jaħdmu, u li jistgħu jaħdmu magħha. Il-prestiġju tal-ospitar ta' detenturi ta' għotja mill-ERC johloq kompetizzjoni bejn l-universitajiet u l-organizzazzjonijiet tar-riċerka Ewropej sabiex joffru l-aktar

kundizzjonijiet attraenti għall-aqwa riċerkaturi u, b'mod indirett, tista' tgħinjom jivvalutaw il-hiliet u ***d-dghufji*** tagħhom u jagħmlu r-riformi meħtieġa.

Id-differenza bejn il-prestazzjoni tar-riċerka tal-Istati Uniti u tal-pajjiżi tal-UE naqset tul dawn l-aħħar 10 snin minn meta ġie stabbilit l-ERC. L-ERC jiffinanzja perċentwal relattivament żgħir mir-riċerka Ewropea kollha, iżda minn dan jikseb impatt xjentifiku li huwa sproporzjonatament għoli. L-impatt ***ta' ċitar medju*** tar-riċerka appoġġata mill-ERC jista' jitqabbel ma' dak tal-aqwa universitajiet tar-riċerka tal-oghla reputazzjoni fid-dinja. Il-prestazzjoni fir-riċerka tal-ERC hija estremament għolja meta mqabbla mal-akbar finanzjaturi tar-riċerka tad-dinja. L-ERC jiffinanzja ħafna riċerka fil-fruntieri tal-għarfien f'ħafna oqsma tar-riċerka li rċewew l-oghla għadd ta' ċitazzjonijiet, inkluż dawk l-oqsma emergenti b'mod rapidu. Għalkemm il-finanzjament tal-ERC huwa mmirat lejn ir-riċerka fil-fruntieri tal-għarfien, hija rriżultat f'għadd sostanzjali ta' privati.

Għalhekk teżisti evidenza ċara li l-ERC jattira u jiffinanzja riċerkaturi eċċellenti permezz tas-sejħiet tiegħu u li l-azzjonijiet tal-ERC qed jipproduċu għadd sostanzjali mis-sejbiet tar-riċerka l-aktar sinifikanti u b'impatt qawwi madwar id-dinja f'oqsma emergenti li jwasslu għal innovazzjonijiet rivoluzzjonarji u avvanzi kbar. Il-ħidma tal-benefiċjarji tal-għotjiet tal-ERC huwa wkoll interdixxiplinari u l-benefiċċjarji tal-għotjiet tal-ERC jikkollaboraw fuq livell internazzjonali u jipubblikaw ir-riżultati tagħhom b'mod miftuħ fl-oqsma kollha tar-riċerka, inkluż fix-xjenzi soċjali u l-umanistiċi.

Diġà teżisti evidenza tal-impatti fuq perjodu ta' żmien itwal tal-għotjiet tal-ERC fuq il-karrieri, fuq it-taħriġ ta' ***persuni b'hiliet għolja li jkun qad jagħmlu PhD jew riċerka ta' wara d-dottorat***, fuq vizibbiltà u prestiġju globali oghla tar-riċerka Ewropea u fuq sistemi tar-riċerka

kundizzjonijiet attraenti għall-aqwa riċerkaturi u, b'mod indirett, tista' tgħinjom jivvalutaw il-hiliet u ***d-dghufjiet*** tagħhom u jagħmlu r-riformi meħtieġa.

Id-differenza bejn il-prestazzjoni tar-riċerka tal-Istati Uniti u tal-pajjiżi tal-UE naqset tul dawn l-aħħar 10 snin minn meta ġie stabbilit l-ERC. L-ERC jiffinanzja perċentwal relattivament żgħir mir-riċerka Ewropea kollha, iżda minn dan jikseb impatt xjentifiku li huwa sproporzjonatament għoli. L-impatt ***medju ta' ċitazzjonijiet*** tar-riċerka appoġġata mill-ERC jista' jitqabbel ma' dak tal-aqwa universitajiet tar-riċerka tal-oghla reputazzjoni fid-dinja. Il-prestazzjoni fir-riċerka tal-ERC hija estremament għolja meta mqabbla mal-akbar finanzjaturi tar-riċerka tad-dinja. L-ERC jiffinanzja ħafna riċerka fil-fruntieri tal-għarfien f'ħafna oqsma tar-riċerka li rċewew l-oghla għadd ta' ċitazzjonijiet, inkluż dawk l-oqsma emergenti b'mod rapidu. Għalkemm il-finanzjament tal-ERC huwa mmirat lejn ir-riċerka fil-fruntieri tal-għarfien, hija rriżultat f'għadd sostanzjali ta' privati.

Għalhekk teżisti evidenza ċara li l-ERC jattira u jiffinanzja riċerkaturi eċċellenti permezz tas-sejħiet tiegħu u li l-azzjonijiet tal-ERC qed jipproduċu għadd sostanzjali mis-sejbiet tar-riċerka l-aktar sinifikanti u b'impatt qawwi madwar id-dinja f'oqsma emergenti li jwasslu għal innovazzjonijiet rivoluzzjonarji u avvanzi kbar. Il-ħidma tal-benefiċjarji tal-għotjiet tal-ERC huwa ***mistenni*** wkoll ***li jsir dejjem aktar*** interdixxiplinari u l-benefiċċjarji tal-għotjiet tal-ERC jikkollaboraw fuq livell internazzjonali u jipubblikaw ir-riżultati tagħhom b'mod miftuħ fl-oqsma kollha tar-riċerka, inkluż fix-xjenzi soċjali u l-umanistiċi.

Diġà teżisti evidenza tal-impatti fuq perjodu ta' żmien itwal tal-għotjiet tal-ERC fuq il-karrieri, fuq it-taħriġ ta' ***riċerkaturi u persuni li jkollhom dottorati u postdottorati b'livell għoli ta' hiliet***, fuq vizibbiltà u prestiġju globali oghla tar-riċerka Ewropea u fuq sistemi tar-riċerka

nazzjonali permezz tal-effett ta' parametraġġ referenzjarju b'saħħtu tiegħu. Dan l-effett huwa ta' valur partikolari fil-mudell ta' eċċellenza distribwita tal-UE minhabba li l-istatus ta' finanzjament mill-ERC jista' jissostitwixxi u jservi bħala indikatur **aktar preċiż** tal-kwalità tar-riċerka mir-rikonoxximent ibbażat fuq l-istatus tal-istituzzjonijiet. Dan jippermetti lil individwi, istituzzjonijiet, reġjuni u pajjiżi ambizzjużi li jieħdu l-opportunità u jespandu l-profilu tar-riċerka li fihom huma partikolarment b'saħħithom.

nazzjonali permezz tal-effett ta' parametraġġ referenzjarju b'saħħtu tiegħu. Dan l-effett huwa ta' valur partikolari fil-mudell ta' eċċellenza distribwita tal-UE minhabba li l-istatus ta' finanzjament mill-ERC jista' jissostitwixxi u jservi bħala indikatur **affidabbli** tal-kwalità tar-riċerka mir-rikonoxximent ibbażat fuq l-istatus tal-istituzzjonijiet. Dan jippermetti lil individwi, istituzzjonijiet, reġjuni u pajjiżi ambizzjużi li jieħdu l-opportunità u jespandu l-profilu tar-riċerka li fihom huma partikolarment b'saħħithom.

Emenda 25

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti I – punt 1 – punt 1.2 – punt 1.2.1

Test propost mill-Kummissjoni

1.2. Oqsma ta' intervent

1.2.1. Xjenza fil-Fruntieri tal-Għarfien

Ir-riċerka ffinanzjata mill-ERC hija mistennija li twassal għal avvanzi fil-fruntieri tal-għarfien, b'pubblikazzjonijiet xjentifiċi tal-ogħla kwalità, għal riżultati tar-riċerka b'impatt potenzjali soċjetali **u** ekonomiku għoli u bl-ERC jistabbilixxi mira ċara u ta' ispirazzjoni għar-riċerka fil-fruntieri tal-għarfien madwar l-UE, l-Ewropa u f'livell internazzjonali. Bil-għan li jagħmel l-UE ambjent aktar attraenti għall-aqwa xjenzati tad-dinja, l-ERC se jimmira li jilhaq titjib li jista' jitkejjel fis-sehem tal-UE tal-1 % tal-aktar pubblikazzjonijiet ċitati fid-dinja, u se jimmira lejn żieda sostanzjali fl-għadd ta' riċerkaturi eċċellenti li jiffinanzja minn barra l-Ewropa. Il-finanzjament tal-ERC għandu jingħata skont il-prinċipji stabbiliti sew li ġejjin. L-eċċellenza xjentifika għandha tkun l-uniku kriterju li fuqu l-ERC jagħti l-għotjiet tiegħu. L-ERC għandu jopera fuq bażi minn isfel għal fuq mingħajr prijoritajiet determinati minn qabel.

Emenda

1.2. Oqsma ta' intervent

1.2.1. Xjenza fil-Fruntieri tal-Għarfien

Ir-riċerka ffinanzjata mill-ERC hija mistennija li twassal għal avvanzi fil-fruntieri tal-għarfien, b'pubblikazzjonijiet xjentifiċi tal-ogħla kwalità, għal riżultati tar-riċerka b'impatt potenzjali soċjetali, ekonomiku **u ambjentali** għoli u bl-ERC jistabbilixxi mira ċara u ta' ispirazzjoni għar-riċerka fil-fruntieri tal-għarfien madwar l-UE, l-Ewropa u f'livell internazzjonali. Bil-għan li jagħmel l-UE ambjent aktar attraenti għall-aqwa xjenzati tad-dinja, l-ERC se jimmira li jilhaq titjib li jista' jitkejjel fis-sehem tal-UE tal-1 % tal-aktar pubblikazzjonijiet ċitati fid-dinja, u se jimmira lejn żieda sostanzjali fl-għadd ta' riċerkaturi eċċellenti li jiffinanzja minn barra l-Ewropa. Il-finanzjament tal-ERC għandu jingħata skont il-prinċipji stabbiliti sew li ġejjin. L-eċċellenza xjentifika għandha tkun l-uniku kriterju li fuqu l-ERC jagħti l-għotjiet tiegħu. L-ERC għandu jopera fuq bażi minn isfel għal fuq mingħajr prijoritajiet determinati minn qabel.

Linji Mifruxa

- Il-finanzjament fuq perjodu twil ta' żmien sabiex jiġu appoġġati investigaturi eċċellenti u t-timijiet tar-riċerka tagħhom sabiex iwettqu riċerka rivoluzzjonarja b'kisbiet kbar/riskju għoli;
- Riċerkaturi godda b'ideat eċċellenti sabiex jagħmlu t-tranzizzjoni tagħhom lejn l-indipendenza, filwaqt li jikkonsolidaw it-tim jew il-programm ta' riċerka tagħhom stess;
- Modi godda ta' hidma fid-dinja xjentifika bil-potenzjal li jagħtu riżultati rivoluzzjonarji u jiffaċilitaw il-potenzjal tal-innovazzjoni kummerċjali u soċjali tar-riċerka ffinanzjata;
- Il-kondiviżjoni tal-esperjenza u l-aqwa Prattiki ma' aġenziji ta' finanzjament tar-riċerka reġjonali u nazzjonali sabiex jiġi promoss l-appoġġ ta' riċerkaturi eċċellenti;
- Żieda fil-viżibbiltà tal-programmi ERC.

Emenda 26

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti I – punt 1 – punt 1.3 – punt 1.3.1 – paragrafu 2 – punt 2 – inċiż 4

Test propost mill-Kummissjoni

- ***ji*rrvedi u *ji*vvaluta** l-kisbiet tal-ERC u l-kwalità u l-impatt tar-riċerka ffinanzjata mill-ERC u jagħmel rakkomandazzjonijiet għal azzjonijiet korrettivi jew futuri;

Emenda 27

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti I – punt 2 – punt 2.1

Linji Mifruxa

- Il-finanzjament fuq perjodu twil ta' żmien sabiex jiġu appoġġati investigaturi eċċellenti u t-timijiet tar-riċerka tagħhom sabiex iwettqu riċerka rivoluzzjonarja b'kisbiet kbar/riskju għoli;
- Riċerkaturi godda b'ideat eċċellenti sabiex jagħmlu t-tranzizzjoni tagħhom lejn l-indipendenza, filwaqt li jikkonsolidaw it-tim jew il-programm ta' riċerka tagħhom stess;
- Modi godda ta' hidma fid-dinja xjentifika bil-potenzjal li jagħtu riżultati rivoluzzjonarji u jiffaċilitaw il-potenzjal tal-innovazzjoni kummerċjali u soċjali tar-riċerka ffinanzjata;
- Il-kondiviżjoni tal-esperjenza u l-aqwa Prattiki ma' aġenziji ta' finanzjament tar-riċerka reġjonali u nazzjonali ***kif ukoll ma' korpi oħrajn tal-Unjoni*** sabiex jiġi promoss l-appoġġ ta' riċerkaturi eċċellenti;
- Żieda fil-viżibbiltà tal-programmi ERC.

Emenda

- ***ji*sottometti perjodikament għal *rieżami u valutazzjoni esterni*** l-kisbiet tal-ERC u l-kwalità u l-impatt tar-riċerka ffinanzjata mill-ERC u, ***abbażi tagħhom, jadotta*** rakkomandazzjonijiet ***u jfassal linji gwida*** għal azzjonijiet korrettivi jew futuri;

2.1. Raġunament

L-Ewropa għandha bżonn ***bażi ta' kapital uman b'hiliet għoljin*** u reżiljenti fir-riċerka u l-innovazzjoni li tista' tadatta faċilment għal u ssib soluzzjonijiet sostenibbli għall-isfidi futuri, bħall-bidliet demografici maġġuri fl-Ewropa. Sabiex tiġi żgurata l-eċċellenza, ir-riċerkaturi jeħtieġ li jkunu mobbli, jikkollaboraw u jiddisseminaw l-għarfien fil-pajjiżi, is-setturi u d-dixxiplini kollha, ***bil-kombinazzjoni*** t-tajba ta' għarfien u hiliet sabiex jiġu indirizzati l-isfidi tas-soċjetà u tiġi appoġġata l-innovazzjoni.

L-Ewropa għandha qawwa xjentifika kbira b'madwar ***1,8*** miljun riċerkatur jaħdmu f'eluf ta' universitajiet, ċentri tar-riċerka u kumpaniji ta' klassi dinjija. Madankollu, huwa stmat li l-UE se jkollha tħarreg u timpjega tal-anqas miljun riċerkatur gdid sal-2027 sabiex tilhaq il-miri li qed jiġu stabbiliti għall-investment miżjud fir-riċerka u l-innovazzjoni. Din il-ħtieġa tinħass b'mod partikolari fis-settur mhux akkademiku. L-UE trid ttrinforsa l-isforzi tagħha sabiex thajjar lil aktar zghazagh jagħmlu karriera fir-riċerka, sabiex tattira r-riċerkaturi minn pajjiżi terzi, iżzomm ir-riċerkaturi tagħha u tintegra mill-gdid fl-Ewropa lil riċerkaturi Ewropej li jaħdmu barra. Addizzjonalment, sabiex tintlaħaq eċċellenza mifruxa b'mod usa', ***il-kundizzjonijiet*** skont liema jaħdmu r-riċerkaturi għandhom ikomplu jittejbu fiż-Żona Ewropea tar-Riċerka (ŻER). F'dan ir-rigward, hemm bżonn ta' rabtiet aktar b'saħħithom b'mod partikolari fi hdan iż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni (EEdA), il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR) u l-Fond Soċjali Ewropew (FSE+).

2.1. Raġunament

L-Ewropa għandha bżonn ***riżorsi umani b'livell għoli ta' hiliet*** għoljin u reżiljenti fir-riċerka u l-innovazzjoni li tista' tadatta faċilment għal u ssib soluzzjonijiet sostenibbli għall-isfidi ***attwali u*** futuri, bħall-bidliet demografici maġġuri fl-Ewropa. Sabiex tiġi żgurata l-eċċellenza, ir-riċerkaturi jeħtieġ li jkunu mobbli, ***ikollhom aċċess għal infrastruttura tal-aqwa kwalità f'hafna oqsma***, jikkollaboraw u jiddisseminaw l-għarfien fil-pajjiżi, is-setturi u d-dixxiplini kollha, ***bil-kombinazzjoni*** t-tajba ta' għarfien u hiliet sabiex jiġu indirizzati l-isfidi tas-soċjetà u tiġi appoġġata l-innovazzjoni.

L-Ewropa għandha qawwa xjentifika kbira b'madwar ***1,8*** miljun riċerkatur jaħdmu f'eluf ta' universitajiet, ċentri tar-riċerka u kumpaniji ta' klassi dinjija. Madankollu, huwa stmat li l-UE se jkollha tħarreg u timpjega tal-anqas miljun riċerkatur gdid sal-2027 sabiex tilhaq il-miri li qed jiġu stabbiliti għall-investment miżjud fir-riċerka u l-innovazzjoni. Din il-ħtieġa tinħass b'mod partikolari fis-settur mhux akkademiku.

L-UE trid ttrinforsa l-isforzi tagħha sabiex thajjar lil aktar zghazagh jagħmlu karriera fir-riċerka, sabiex tattira r-riċerkaturi minn pajjiżi terzi, iżzomm ir-riċerkaturi tagħha u

tintegra mill-ġdid fl-Ewropa lil riċerkaturi Ewropej li jaħdmu barra.

Sabiex dawn l-ghanijiet jintlahqu, ghandha tinghata attenzjoni wkoll lil skemi li jżidu aktar flessibbiltà ghal riċerkaturi taż-żewġ sessi biex jiġi żgurati bilanċ bejn ix-xogħol u l-hajja privata.

Il-programmi ta' mobbiltà ghandhom jiżguraw opportunitajiet indaqs effettivi u jinkludu miżuri speċifiċi biex jitnehhew l-ostakli għall-mobbiltà tar-riċerkaturi, b'mod partikolari r-riċerkaturi nisa.

Addizzjonalment, sabiex ***jiġu żgurati s-sinerġiji u*** tintlaħaq eċċellenza mifruxa b'mod usa', ***it-tikketta Sigill ta' Eċċellenza se tibqa' tiġi applikata għas-sejhiet fil-qafas tal-MSCA u l-kundizzjonijiet*** skont liema jaħdmu r-riċerkaturi għandhom ikomplu jittejjbu fiż-Żona Ewropea tar-Riċerka (ŻER). F'dan ir-rigward, hemm bżonn ta' rabtiet aktar b'saħħithom b'mod partikolari fi hdan iż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni (EEdA), il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR) u l-Fond Soċjali Ewropew (FSE+).

Dawn l-isfidi jistgħu jiġu indirizzati bl-aħjar mod fil-livell tal-UE minhabba n-natura sistemika tagħhom u l-isforz meħtieġ bejn il-pajjiżi sabiex jiġu solvuti.

L-Azzjonijiet Marie Skłodowska-Curie (MSCA) jiffukaw fuq ir-riċerka eċċellenti li hija kompletament minn isfel għal fuq, miftuħa għal kwalunkwe qasam tar-riċerka u l-innovazzjoni mir-riċerka bażika sal-użu fis-suq u s-servizzi ta' innovazzjoni. Dan jinkludi oqsma tar-riċerka koperti mit-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika (Euratom). Jekk jirrizultaw htigijiet speċifiċi u jsiru disponibbli sorsi ta' finanzjament addizzjonali, l-MSCA jistgħu jiġu mmirati lejn ċerti attivitajiet fi sfidi speċifiċi (inkluż missjonijiet identifikati), tipi ta' istituzzjonijiet tar-riċerka u l-innovazzjoni, jew postijiet ġeografici sabiex jirreagixxu għall-evoluzzjoni tar-rekwiziti tal-Ewropa f'termini ta' hiliet,

Dawn l-isfidi jistgħu jiġu indirizzati bl-aħjar mod fil-livell tal-UE minhabba n-natura sistemika tagħhom u l-isforz meħtieġ bejn il-pajjiżi sabiex jiġu solvuti.

L-Azzjonijiet Marie Skłodowska-Curie (MSCA) jiffukaw fuq ir-riċerka eċċellenti li hija kompletament minn isfel għal fuq, miftuħa għal kwalunkwe qasam tar-riċerka u l-innovazzjoni mir-riċerka bażika sal-użu fis-suq u s-servizzi ta' innovazzjoni. Dan jinkludi oqsma tar-riċerka koperti mit-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika (Euratom). Jekk jirrizultaw htigijiet speċifiċi u jsiru disponibbli sorsi ta' finanzjament addizzjonali, l-MSCA jistgħu jiġu mmirati lejn ċerti ***tipi ta'*** attivitajiet fi sfidi speċifiċi (inkluż missjonijiet identifikati), ***u ċerti*** tipi ta' istituzzjonijiet tar-riċerka u l-innovazzjoni, jew postijiet ġeografici sabiex jirreagixxu għall-evoluzzjoni tar-rekwiziti tal-Ewropa

tahriġ fir-riċerka, żvilupp tal-karriera u kondivizjoni tal-għarfien.

L-MSCA huma ***l-istrument ewlieni*** fil-livell tal-UE sabiex jiġu attirati r-riċerkaturi minn pajjiżi terzi lejn l-Ewropa, u għalhekk huma ta' kontribut kbir għall-kooperazzjoni globali fir-riċerka u l-innovazzjoni. L-evidenza turi li l-MSCA mhux biss għandhom impatt pożittiv fuq l-individwi, l-organizzazzjonijiet u fil-livell ta' sistema, iżda jrendu riżultati tar-riċerka b'impatt għoli u rivoluzzjonarji filwaqt li fl-istess hin jikkontribwixxu b'mod sinifikanti għall-isfidi tas-soċjetà kif ukoll dawk strateġiċi. L-investment ta' terminu twil fil-persuni jrendi r-riżultati, kif jindika l-għadd ta' rebbieħa tal-Premju Nobel li kienu fellows jew supervizuri preċedenti tal-MSCA.

Permezz tal-kompetizzjoni fir-riċerka globali bejn ix-xjenzati u l-organizzazzjonijiet ospitanti kemm mis-settur akkademiku kif ukoll minn dak mhux akkademiku, u permezz tal-ħolqien u l-kondivizjoni ta' għarfien ta' kwalità għolja bejn il-pajjiżi, is-setturi u d-dixxiplini, l-MSCA jikkontribwixxu b'mod partikolari għall-għanijiet tal-aġenda għall-"Impjiegi, it-tkabbir u l-investment", l-Istrateġija Globali tal-UE u għall-Għanijiet tal-Iżvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti.

L-MSCA jikkontribwixxu sabiex jagħmlu ż-ŻER aktar effettiva, kompetittiva u attraenti fuq livell globali. Dan jista' jinkiseb b'fokus fuq generazzjoni ġdida ta' riċerkaturi b'hiliet għoljin u l-forniment ta' appoġġ għal talent emergenti minn madwar l-UE u lil hinn minnha; permezz tat-trawwim tad-diffużjoni u l-applikazzjoni ta' għarfien u ideat godda għall-politiki Ewropej, l-ekonomija u s-soċjetà, inter alia permezz ta' komunikazzjoni xjentifika mtejba u miżuri ta' sensibilizzazzjoni tal-pubbliku; permezz tal-iffaċilitar tal-kooperazzjoni bejn organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka; u billi jkun hemm impatt

f'termini ta' hiliet, tahriġ fir-riċerka, żvilupp tal-karriera u kondivizjoni tal-għarfien.

L-MSCA, ***fimkien mal-ERC***, huma ***l-istrumenti ewlenin*** fil-livell tal-UE sabiex jiġu attirati r-riċerkaturi minn pajjiżi terzi lejn l-Ewropa, u għalhekk huma ta' kontribut kbir għall-kooperazzjoni globali fir-riċerka u l-innovazzjoni. L-evidenza turi li l-MSCA mhux biss għandhom impatt pożittiv fuq l-individwi, l-organizzazzjonijiet u fil-livell ta' sistema, iżda jrendu riżultati tar-riċerka b'impatt għoli u rivoluzzjonarji filwaqt li fl-istess hin jikkontribwixxu b'mod sinifikanti għall-isfidi tas-soċjetà kif ukoll dawk strateġiċi. L-investment ta' terminu twil fil-persuni jrendi r-riżultati, kif jindika l-għadd ta' rebbieħa tal-Premju Nobel li kienu fellows jew supervizuri preċedenti tal-MSCA.

Permezz tal-kompetizzjoni fir-riċerka globali bejn ix-xjenzati u l-organizzazzjonijiet ospitanti kemm mis-settur akkademiku kif ukoll minn dak mhux akkademiku, u permezz tal-ħolqien u l-kondivizjoni ta' għarfien ta' kwalità għolja bejn il-pajjiżi, is-setturi u d-dixxiplini, l-MSCA jikkontribwixxu b'mod partikolari għall-għanijiet tal-aġenda għall-"Impjiegi, it-tkabbir u l-investment", l-Istrateġija Globali tal-UE u għall-Għanijiet tal-Iżvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti.

L-MSCA jikkontribwixxu sabiex jagħmlu ż-ŻER aktar effettiva, kompetittiva u attraenti fuq livell globali. Dan jista' jinkiseb b'fokus fuq generazzjoni ġdida ta' riċerkaturi b'hiliet għoljin u l-forniment ta' appoġġ għal talent emergenti minn madwar l-UE u lil hinn minnha; permezz tat-trawwim tad-diffużjoni u l-applikazzjoni ta' għarfien u ideat godda għall-politiki Ewropej, l-ekonomija u s-soċjetà, inter alia permezz ta' komunikazzjoni xjentifika mtejba u miżuri ta' sensibilizzazzjoni tal-pubbliku; permezz tal-iffaċilitar tal-kooperazzjoni bejn organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka; u billi jkun hemm impatt

ta' ristrutturar pronunzjat fuq iż-ŻER, li jishaq suq tax-xogħol miftuħ u li jistabbilixxi standards għoljin għal taħriġ ta' kwalità, kundizzjonijiet tax-xogħol attraenti u reklutaġġ miftuħ għar-riċerkaturi kollha.

ta' ristrutturar pronunzjat fuq iż-ŻER, li jishaq suq tax-xogħol miftuħ u li jistabbilixxi standards għoljin għal taħriġ ta' kwalità, kundizzjonijiet tax-xogħol attraenti u reklutaġġ miftuħ **u trasparenti** għar-riċerkaturi kollha.

Emenda 28

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti I – punt 2 – punt 2.2 – punt 2.2.1 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

L-UE trid bażi tar-riżorsi umani b'saħħitha, reżiljenti u kreattiva, bit-taħlita ta' ħiliet adattata sabiex tindirizza l-ħtiġijiet futuri tas-suq tax-xogħol, tkun innovattiva u tikkonverti l-għarfien u l-ideat fi prodotti u servizzi għal benefiċċju ekonomiku u soċjali. Dan jista' jinkiseb permezz ta' taħriġ tar-riċerkaturi sabiex ikomplu jizviluppaw il-kompetenzi tar-riċerka prinċipali tagħhom, kif ukoll sabiex itejbu l-ħiliet trasferibbli tagħhom bhall-mod ta' ħsieb kreattiv u imprenditorjali. Dan se jippermettilhom jaffaċċaw sfidi globali attwali u futuri u jtejbu l-prospetti ta' karriera tagħhom u l-potenzjal għall-innovazzjoni.

Emenda

L-UE trid bażi tar-riżorsi umani b'saħħitha, reżiljenti u kreattiva, bit-taħlita ta' ħiliet adattata sabiex tindirizza l-ħtiġijiet futuri tas-suq tax-xogħol, tkun innovattiva u tikkonverti l-għarfien u l-ideat fi prodotti u servizzi għal benefiċċju **xjentifiku**, ekonomiku u soċjali. Dan jista' jinkiseb permezz ta' taħriġ tar-riċerkaturi sabiex ikomplu jizviluppaw il-kompetenzi tar-riċerka prinċipali tagħhom, kif ukoll sabiex itejbu l-ħiliet trasferibbli tagħhom bhall-mod ta' ħsieb kreattiv u imprenditorjali, **inkluż il-fehim tal-benefiċċji tal-istandards għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti u servizzi ġodda**. Dan se jippermettilhom jaffaċċaw sfidi globali attwali u futuri u jtejbu l-prospetti ta' karriera tagħhom u l-potenzjal għall-innovazzjoni. **Dan jista' jinkiseb, meta jkun xieraq, b'komplementarjetà mal-attivitajiet edukattivi tal-EIT.**

Emenda 29

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti I – punt 2 – punt 2.2 – paragrafu 2.2.3

Test propost mill-Kummissjoni

2.2.3. Tishiħ **tal-Kapital Uman** u l-Iżvilupp tal-Ħiliet fiż-Żona Ewropea tar-Riċerka

Sabiex titrawwem l-eċċellenza, tiġi

Emenda

2.2.3. Tishiħ **tar-Riżorsi Umani** u l-Iżvilupp tal-Ħiliet fiż-Żona Ewropea tar-Riċerka

Sabiex titrawwem l-eċċellenza, tiġi

promossa l-kooperazzjoni bejn l-organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka u jinkiseb effett ta' strutturar pozittiv, standards ta' taħriġ ta' kwalità għolja, il-kundizzjonijiet tax-xogħol tajbin u l-iżvilupp effettiv fil-karriera tar-riċerkaturi jrid ikun aktar mifruż fiż-ŻER kollha. Dan se jgħin jimmodernizza u jtejjeb il-programmi u s-sistemi ta' taħriġ fir-riċerka, kif ukoll iżid l-attraenza tal-istituzzjonijiet fuq livell dinji.

Linji Mifruxa

- Programmi ta' hidma sabiex titrawwem l-eċċellenza u jinfirxu l-aqwa prattiki fl-istituzzjonijiet u fis-sistemi tar-riċerka u l-innovazzjoni;
- Kooperazzjoni, produzzjoni u diffużjoni tal-għarfien fi ħdan l-UE u ma' pajjiżi terzi.

Emenda 30

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti I – punt 2 – punt 2.2 – punt 2.2.5

Test propost mill-Kummissjoni

2.2.5. Promozzjoni tas-Sensibilizzazzjoni tal-Pubbliku

Is-sensibilizzazzjoni tal-attivitajiet tal-programm u r-rikonoxximent pubbliku tar-riċerkaturi *irid* jittejjeb mal-UE kollha u lil hinn minnha, sabiex jitjeb il-profil globali tal-MSCA u jiġi żviluppat fehim aħjar tal-impatt tal-hidma tar-riċerkaturi fuq il-ħajja ta' kuljum taċ-ċittadini, u sabiex iż-żgħażaġh jiġu inkoraġġuti jibdeu karriera fir-riċerka. Dan jista' jintlaħaq permezz ta' disseminazzjoni, sfruttament u diffużjoni aħjar tal-għarfien u l-prattiki.

Linji Mifruxa

- Inizjattivi ta' sensibilizzazzjoni tal-pubbliku sabiex jistimolaw l-interess fil-karrieri tar-riċerka, speċjalment fost iż-

promossa l-kooperazzjoni bejn l-organizzazzjonijiet li jwettqu r-riċerka u jinkiseb effett ta' strutturar pozittiv, standards ta' taħriġ ta' kwalità għolja, il-kundizzjonijiet tax-xogħol tajbin u l-iżvilupp effettiv fil-karriera tar-riċerkaturi jrid ikun aktar mifruż fiż-ŻER kollha. Dan se jgħin jimmodernizza u jtejjeb il-programmi u s-sistemi ta' taħriġ fir-riċerka, kif ukoll iżid l-attraenza tal-istituzzjonijiet fuq livell dinji, ***żviluppata b'kooperazzjoni ma' partijiet oħrajn ta' Orizzont Ewropa.***

Linji Mifruxa

- Programmi ta' hidma sabiex titrawwem l-eċċellenza u jinfirxu l-aqwa prattiki fl-istituzzjonijiet u fis-sistemi tar-riċerka u l-innovazzjoni;
- Kooperazzjoni, produzzjoni u diffużjoni tal-għarfien fi ħdan l-UE u ma' pajjiżi terzi.

Emenda

2.2.5. Promozzjoni tas-Sensibilizzazzjoni tal-Pubbliku

Is-sensibilizzazzjoni tal-attivitajiet tal-programm u r-rikonoxximent pubbliku tar-riċerkaturi *jrid* jittejjeb mal-UE kollha u lil hinn minnha, sabiex jitjeb il-profil globali tal-MSCA u jiġi żviluppat fehim aħjar tal-impatt tal-hidma tar-riċerkaturi fuq il-ħajja ta' kuljum taċ-ċittadini, u sabiex iż-żgħażaġh, ***b'mod partikolari n-nisa***, jiġu inkoraġġuti jibdeu karriera fir-riċerka. Dan jista' jintlaħaq permezz ta' disseminazzjoni, sfruttament u diffużjoni aħjar tal-għarfien u l-prattiki.

Linji Mifruxa

- Inizjattivi ta' sensibilizzazzjoni tal-pubbliku sabiex jistimolaw l-interess fil-karrieri tar-riċerka, speċjalment fost iż-

żgħażaġh;

- Attivitajiet ta' promozzjoni biex ***jitjieb il-profil globali***, il-viżibbiltà u s-sensibilizzazzjoni dwar l-MSCA;
- ***Difuzjoni*** u raggruppament tal-ġharfien permezz ta' kollaborazzjoni trasversali bejn il-proġetti u attivitajiet ta' networking oħrajn bħal ***servizzi*** ta' alumni.

Emenda 31

Proposta għal deċiżjoni Anness I – parti I – punt 3 – punt 3.1

Test propost mill-Kummissjoni

3.1. Raġunament

L-infrastrutturi tar-riċerka tal-ogħla livell tekniku jipprovdu servizzi prinċipali lill-komunitajiet tar-riċerka u l-innovazzjoni, filwaqt li jaqdu rwol essenzjali sabiex jestendu l-fruntieri tal-ġharfien. L-appoġġ ***għal*** infrastrutturi tar-riċerka fil-livell tal-UE jgħin biex tiġi mitigata dik li f'hafna każijiet hija r-realtà ta' infrastrutturi nazzjonali tar-riċerka mifruxin ***u*** oqsma żgħar ta' eċċellenza xjentifika, kif ukoll ***l-indirizzar taċ-ċirkolazzjoni baxxa*** tal-ġharfien fost is-silos.

Il-mira globali hija li l-Ewropa tiġi arrikkita b'infrastrutturi tar-riċerka sostenibbli mill-aqwa li jkunu miftuħin u aċċessibbli għar-riċerkaturi kollha fl-Ewropa u lil hinn minnha, li jisfruttaw bis-sħiħ il-potenzjal tagħhom għall-avvanz xjentifiku u l-innovazzjoni. L-ġhanijiet prinċipali huma li titnaqqas il-frammentazzjoni tal-ekosistema tar-riċerka u l-innovazzjoni, l-evitar tad-duplikazzjoni tal-isforzi, u koordinazzjoni aħjar tal-iżvilupp ***u*** l-użu tal-infrastrutturi tar-riċerka. Huwa kruċjali li jiġi appoġġat l-

żgħażaġh;

- Attivitajiet ta' promozzjoni biex ***jitjiebu l-profil***, il-viżibbiltà u s-sensibilizzazzjoni, ***f'livell globali***, dwar l-MSCA;
- ***Diffużjoni*** u raggruppament tal-ġharfien permezz ta' kollaborazzjoni trasversali bejn il-proġetti u attivitajiet ta' networking oħrajn bħal ***servizz*** ta' alumni ***u punti ta' kuntatt nazzjonali***.

Emenda

3.1. Raġunament

L-infrastrutturi tar-riċerka tal-ogħla livell tekniku jipprovdu servizzi prinċipali lill-komunitajiet tar-riċerka u l-innovazzjoni, filwaqt li jaqdu rwol essenzjali sabiex jestendu l-fruntieri tal-ġharfien. L-appoġġ ***tat-tipi kollha ta'*** infrastrutturi tar-riċerka, ***inklużi dawk ta' daqs żgħir u medju u dawk ifffinanzjati mill-FEŻR***, fil-livell tal-UE jgħin biex tiġi mitigata dik li f'hafna każijiet hija r-realtà ta' infrastrutturi nazzjonali ***u reġjonali*** tar-riċerka mifruxin, ***biex jiġu kkomplementati u aġġornati*** oqsma żgħar ta' eċċellenza xjentifika, kif ukoll ***biex tiżdied iċ-ċirkolazzjoni*** tal-ġharfien fost is-silos.

Il-mira globali hija li l-Ewropa tiġi arrikkita b'infrastrutturi tar-riċerka sostenibbli mill-aqwa li jkunu miftuħin u aċċessibbli għar-riċerkaturi ***u l-innovaturi*** kollha fl-Ewropa u lil hinn minnha, li jisfruttaw bis-sħiħ il-potenzjal tagħhom għall-avvanz xjentifiku u l-innovazzjoni. L-ġhanijiet prinċipali huma li titnaqqas il-frammentazzjoni tal-ekosistema tar-riċerka u l-innovazzjoni, ***tiġi żgurata modernizzazzjoni kontinwa***, l-evitar tad-duplikazzjoni tal-isforzi, u koordinazzjoni aħjar tal-iżvilupp, l-użu ***u l-aċċessibbiltà***

aċċess miftuħ għall-infrastrutturi tar-riċerka għar-riċerkaturi Ewropej kollha kif ukoll, permezz tal-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa (minn hawn il-quddiem "EOSC"), jiżdied l-aċċess għar-riżorsi tar-riċerka diġitali, li b'mod speċifiku jindirizzaw it-thaddin attwalment subottimali tax-xjenza miftuħa u l-prattiki ta' data miftuħa. Bl-istess mod, l-UE trid tindirizza ż-żieda rapida ta' kompetizzjoni globali għat-talent billi tattira riċerkaturi minn pajjiżi terzi sabiex jaħdmu b'infrastrutturi tar-riċerka Ewropea ta' livell dinji. Iż-żieda fil-kompetittività tal-industrija Ewropa tikkostitwixxi għan maġġuri wkoll, filwaqt li jiġu appoġġati teknoloġiji u servizzi prinċipali rilevanti għall-infrastrutturi tar-riċerka u l-utenti tagħhom, biex b'hekk jittejbu l-kundizzjonijiet għall-provvista ta' soluzzjonijiet innovattivi.

Il-programmi qafas tal-passat għamlu kontribuzzjoni sinifikanti lejn l-użu aktar effiċjenti u effettiv tal-infrastrutturi nazzjonali, u żviluppaw ukoll, mal-Forum Strateġiku Ewropew għall-Infrastrutturi tar-Riċerka (ESFRI), approċċ koerenti u

tal-infrastrutturi tar-riċerka.

Huwa kruċjali **wkoll** li jiġi appoġġat l-aċċess miftuħ għall-infrastrutturi tar-riċerka għar-riċerkaturi Ewropej kollha kif ukoll, permezz tal-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa (minn hawn il-quddiem "EOSC"), jiżdied l-aċċess għar-riżorsi tar-riċerka diġitali, li b'mod speċifiku jindirizzaw it-thaddin attwalment subottimali tax-xjenza miftuħa u l-prattiki ta' data miftuħa. Bl-istess mod, l-UE trid tindirizza ż-żieda rapida ta' kompetizzjoni globali għat-talent billi tattira riċerkaturi minn pajjiżi terzi sabiex jaħdmu b'infrastrutturi tar-riċerka Ewropea ta' livell dinji. Iż-żieda fil-kompetittività tal-industrija Ewropa tikkostitwixxi għan maġġuri wkoll, filwaqt li jiġu appoġġati teknoloġiji u servizzi prinċipali rilevanti għall-infrastrutturi tar-riċerka u l-utenti tagħhom, biex b'hekk jittejbu l-kundizzjonijiet għall-provvista **u l-użu** ta' soluzzjonijiet innovattivi.

Il-programmi qafas tal-passat għamlu kontribuzzjoni sinifikanti lejn l-użu aktar effiċjenti u effettiv tal-infrastrutturi nazzjonali **u lejn it-tneħħija tal-ostakli għal aċċess transnazzjonali**, u żviluppaw ukoll, mal-Forum Strateġiku Ewropew

mmexxi minn strateġija lejn it-tfassil ta' politika dwar infrastrutturi tar-riċerka pan-Ewropej. Dan l-approċċ strateġiku gġenera vantaġġi ċari, inkluż tnaqqis fid-duplikazzjoni tal-isforz permezz ta' użu ġenerali aktar effiċjenti tar-riżorsi, kif ukoll permezz tal-istandardizzazzjoni tal-proċessi u l-proċeduri.

L-attività appoġġata mill-UE se tipprovdi valur miżjud permezz ta': infrastrutturi tar-riċerka eżistenti konsolidati u ottimizzati flimkien mal-isforzi sabiex jiġu żviluppati infrastrutturi godda; l-istabbiliment tal-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa (EOSC) bħala ambjent effettiv skalabbli u sostenibbli għar-riċerka xprunata mid-data; l-interkonnnessjoni tan-networks tar-riċerka u l-edukazzjoni nazzjonali u reġjonali, li ttejjeb u tiżgura infrastruttura tan-network ta' kapacità għolja għal ammonti kbar ħafna ta' data u aċċess għar-riżorsi diġitali lil hinn mill-fruntieri u l-konfini tad-dominji; l-għelib tal-ostakli li jipprevjenu lill-aqwa timijiet tar-riċerka milli jaċċessaw l-aqwa servizzi tal-infrastruttura tar-riċerka fl-UE; it-trawwim tal-potenzjal tal-innovazzjoni tal-infrastrutturi tar-riċerka, iffukati fuq l-iżvilupp tat-teknoloġija u l-koinnovazzjoni, kif ukoll l-użu miżjud tal-infrastrutturi tar-riċerka mill-industrija.

U d-dimensjoni internazzjonali tal-infrastrutturi tar-riċerka tal-UE trid tissaħħaħ, filwaqt li **titrawwem** kooperazzjoni aktar **b'saħħitha** mal-kontropartijiet internazzjonali u l-parteciġipazzjoni internazzjonali fl-infrastrutturi tar-riċerka Ewropej għall-benefiċċju reċiproku.

L-attivitajiet se jikkontribwixxu għal Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDG) differenti bħal: SDG 3 – Saħħa Tajba u

għall-Infrastrutturi tar-Riċerka (ESFRI), approċċ koerenti u mmexxi minn strateġija lejn it-tfassil ta' politika dwar infrastrutturi tar-riċerka pan-Ewropej. Dan l-approċċ strateġiku gġenera vantaġġi ċari, inkluż tnaqqis fid-duplikazzjoni tal-isforz permezz ta' użu ġenerali aktar effiċjenti tar-riżorsi, kif ukoll permezz tal-istandardizzazzjoni **u l-armonizzazzjoni** tal-proċessi u l-proċeduri. ***It-tishih u l-ftuħ tan-networks eżistenti eċċellenti tar-R&I kif ukoll il-holqien ta' oħrajn godda meta jkun xieraq, se jkunu wkoll prijorità taht din l-intestatura.***

L-attività appoġġata mill-UE se tipprovdi valur miżjud permezz ta': infrastrutturi tar-riċerka eżistenti konsolidati u ottimizzati, **inklużi infrastrutturi elettronici**, flimkien mal-isforzi sabiex jiġu żviluppati infrastrutturi godda; l-istabbiliment tal-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa (EOSC) bħala ambjent effettiv skalabbli u sostenibbli għar-riċerka xprunata mid-data; l-interkonnnessjoni tan-networks tar-riċerka u l-edukazzjoni nazzjonali u reġjonali, li ttejjeb u tiżgura infrastruttura tan-network ta' kapacità għolja għal ammonti kbar ħafna ta' data u aċċess għar-riżorsi diġitali lil hinn mill-fruntieri u l-konfini tad-dominji; l-għelib tal-ostakli li jipprevjenu lill-aqwa timijiet tar-riċerka milli jaċċessaw l-aqwa servizzi tal-infrastruttura tar-riċerka fl-UE; it-trawwim tal-potenzjal tal-innovazzjoni tal-infrastrutturi tar-riċerka, iffukati fuq l-iżvilupp tat-teknoloġija u l-koinnovazzjoni, kif ukoll l-użu miżjud tal-infrastrutturi tar-riċerka mill-industrija.

U d-dimensjoni internazzjonali tal-infrastrutturi tar-riċerka tal-UE trid tissaħħaħ, filwaqt li **jitrawmu** kooperazzjoni, **aċċess u konnettività** aktar **b'saħħithom** mal-kontropartijiet internazzjonali u l-parteciġipazzjoni internazzjonali fl-infrastrutturi tar-riċerka Ewropej għall-benefiċċju reċiproku.

L-attivitajiet se jikkontribwixxu għal Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDG) differenti bħal: SDG 3 – Saħħa Tajba u

Benesseri għall-Persuni; SDG 7 – Energija Affordabbli u Nadifa; SDG 9 – Industrija, Innovazzjoni u Infrastruttura; SDG 13 – Azzjoni Klimatika.

Benesseri għall-Persuni; SDG 7 – Energija Affordabbli u Nadifa; SDG 9 – Industrija, Innovazzjoni u Infrastruttura; SDG 13 – Azzjoni Klimatika.

Emenda 32

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti I – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.1

Test propost mill-Kummissjoni

3.2.1. Konsolidazzjoni tax-Xenarju tal-Infrastrutturi tar-Riċerka Ewropej

L-istabbiliment, l-operat u s-sostenibbiltà fit-tul tal-infrastrutturi tar-riċerka identifikati **minn ESFRI** huma essenzjali għall-UE sabiex tiżgura li jkollha pożizzjoni fuq quddiem nett fir-riċerka fil-fruntieri tal-għarfien, il-ħolqien u l-użu tal-għarfien u l-kompetittività tal-industriji tagħha.

Il-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa (EOSC) **jenhtieg li** jsir kanal ta' twassil effettiv u komprensiv għas-servizzi ta' infrastrutturi tar-riċerka u **jenhtieg li jipprovdi** lill-komunitajiet tar-riċerka tal-Ewropa **bis-servizzi** ta' data tal-generazzjoni li jmiss għall-ħsad, hażna, ipproċessar (eż. analitika, simulazzjoni, servizzi ta' viżwalizzazzjoni) u l-kondiviżjoni ta' data tal-big science. L-EOSC **jenhtieg li** jipprovdi wkoll lir-riċerkaturi fl-Ewropa **b'aċċess għall-maġġoranza** tad-data ġġenerata u miġbura **mill-infrastrutturi tar-riċerka, kif ukoll** għall-HPC u r-riżorsi fuq skala eksa varati skont l-Infrastruttura Ewropea tad-Data (EDI)¹³.

In-network pan-Ewropew tar-riċerka u l-edukazzjoni se jgħaqqad flimkien u jippermetti aċċess remot għall-infrastrutturi tar-riċerka u r-riżorsi tar-riċerka, billi jipprovdi interkonnnettività bejn l-

Emenda

3.2.1. Konsolidazzjoni tax-Xenarju tal-Infrastrutturi tar-Riċerka Ewropej

L-istabbiliment, l-operat u s-sostenibbiltà fit-tul tal-infrastrutturi tar-riċerka, **inklużi dawk** identifikati **mill-ESFRI, kif ukoll il-massimizzazzjoni tal-involvement tagħhom fi proġetti eċċellenti ta' Orizzont Ewropa**, huma essenzjali għall-UE sabiex tiżgura li jkollha pożizzjoni fuq quddiem nett fir-riċerka fil-fruntieri tal-għarfien, il-ħolqien u l-użu tal-għarfien u l-kompetittività tal-industriji tagħha.

Il-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa (EOSC) **ghandu** jsir kanal ta' twassil effettiv u komprensiv għas-servizzi ta' infrastrutturi tar-riċerka u **ghandu jippermetti** lill-komunitajiet tar-riċerka tal-Ewropa **jiżviluppaw is-servizzi** ta' data tal-generazzjoni li jmiss għall-ħsad, hażna, ipproċessar (eż. analitika, simulazzjoni, servizzi ta' viżwalizzazzjoni) u l-kondiviżjoni ta' data tal-big science. L-EOSC **ghandu** jipprovdi wkoll lir-riċerkaturi fl-Ewropa **b'servizzi li jinkoraġġixxu l-hażna u l-ipproċessar tal-maġġoranza** tad-data ġġenerata u miġbura **mir-riċerkaturi fl-infrastrutturi tar-riċerka u barra minnhom, u ghandu wkoll jagħti aċċess** għall-HPC u r-riżorsi fuq skala eksa varati skont l-Infrastruttura Ewropea tad-Data (EDI)¹³.

In-network pan-Ewropew tar-riċerka u l-edukazzjoni se jgħaqqad flimkien u jippermetti aċċess remot għall-infrastrutturi tar-riċerka u r-riżorsi tar-riċerka, billi jipprovdi interkonnnettività bejn l-

universitajiet, l-istituti tar-riċerka u l-komunitajiet tar-riċerka u l-innovazzjoni fil-livell tal-UE kif ukoll konnessjonijiet internazzjonali ma' networks shab oħrajn madwar id-dinja.

Linji Mifruxa

– Iċ-ċiklu tal-ħajja ta' infrastrutturi tar-riċerka pan-Ewropej permezz tat-tfassil ta' infrastrutturi tar-riċerka; **Il-faži** ta' tnejn u implimentazzjoni tagħhom, l-operat fil-faži bikrija tagħhom **b'komplimentarjetà** mal-fondi reġjonali, kif ukoll il-konsolidazzjoni u l-ottimizzazzjoni tal-ekosistema tal-infrastruttura tar-riċerka permezz tal-monitoraġġ ta' stadji kritiċi ta' ESFRI u l-iffaċilitar ta' ftehimiet ta' servizz, evoluzzjonijiet, amalgamazzjonijiet jew id-dekummissjonar ta' infrastrutturi tar-riċerka pan-Ewropej;

– Il-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa, inkluż: l-iskalabbiltà u s-sostenibbiltà tal-kanal ta' aċċess; il-federazzjoni effettiva tar-riżorsi Ewropej, nazzjonali, reġjonali u istituzzjonali; l-evoluzzjoni teknika u ta' politika tiegħu biex ikun jista' jindirizza htigijiet u rekwiżiti tar-riċerka godda (eż. l-użu ta' settijiet tad-data sensittiva, privatezza mid-disinn); l-interoperabbiltà tad-data u l-konformità mal-prinċipji FAIR; u bażi tal-utenti wiesgħa;

– In-network pan-Ewropew tar-riċerka u l-edukazzjoni li jirfed l-EOSC u l-EDI, kif ukoll jippermetti t-twassil ta' servizzi ta' HPC/data f'ambjent ibbażat fuq il-cloud li kapaċi jlahħaq ma' settijiet ta' data u proċessi komputazzjonali kbar ħafna.

¹³ L-Infrastruttura Ewropea tad-Data se tipprovdi bażi għall-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa billi tipprovdi kapaċità ta' Computing ta' Prestazzjoni Għolja ta' livell dinji, konnettività b'veloċità għolja u servizzi ta' data u software fuq quddiem nett tal-kompetizzjoni.

universitajiet, l-istituti tar-riċerka u l-komunitajiet tar-riċerka u l-innovazzjoni fil-livell tal-UE kif ukoll konnessjonijiet internazzjonali ma' networks shab oħrajn madwar id-dinja.

Linji Mifruxa

– Iċ-ċiklu tal-ħajja ta' infrastrutturi tar-riċerka pan-Ewropej permezz tat-tfassil ta' infrastrutturi tar-riċerka; **il-faži** ta' tnejn u implimentazzjoni tagħhom, l-operat fil-faži bikrija tagħhom **b'komplementarjetà** mal-fondi reġjonali, kif ukoll il-konsolidazzjoni u l-ottimizzazzjoni tal-ekosistema tal-infrastruttura tar-riċerka permezz tal-monitoraġġ ta' stadji kritiċi ta' ESFRI u l-iffaċilitar ta' ftehimiet ta' servizz, evoluzzjonijiet, amalgamazzjonijiet jew id-dekummissjonar ta' infrastrutturi tar-riċerka pan-Ewropej;

– Il-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa, inkluż: l-iskalabbiltà u s-sostenibbiltà tal-kanal ta' aċċess; il-federazzjoni effettiva tar-riżorsi Ewropej, nazzjonali, reġjonali u istituzzjonali; l-evoluzzjoni teknika u ta' politika tiegħu biex ikun jista' jindirizza htigijiet u rekwiżiti tar-riċerka godda (eż. l-użu ta' settijiet tad-data sensittiva, privatezza mid-disinn); l-interoperabbiltà tad-data u l-konformità mal-prinċipji FAIR; u bażi tal-utenti wiesgħa;

– In-network pan-Ewropew tar-riċerka u l-edukazzjoni li jirfed l-EOSC u l-EDI, kif ukoll jippermetti t-twassil ta' servizzi ta' HPC/data f'ambjent ibbażat fuq il-cloud li kapaċi jlahħaq ma' settijiet ta' data u proċessi komputazzjonali kbar ħafna.

¹³ L-Infrastruttura Ewropea tad-Data se tipprovdi bażi għall-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa billi tipprovdi kapaċità ta' Computing ta' Prestazzjoni Għolja ta' livell dinji, konnettività b'veloċità għolja u servizzi ta' data u software fuq quddiem nett tal-kompetizzjoni.

Emenda 33

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti I – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.2

Test propost mill-Kummissjoni

3.2.2. Ftuħ, Integrazzjoni u Interkonnessjoni tal-Infrastrutturi tar-Riċerka

Ix-xenarju tar-riċerka se jittejjeb b'mod sinifikanti billi jiġi żgurat aċċess miftuħ għal infrastrutturi ta' riċerka internazzjonali, nazzjonali u reġjonali ewlenin għar-riċerkaturi kollha tal-UE u s-servizzi tagħhom jiġu integrati fejn dan ikun meħtieġ sabiex jiġu armonizzati l-kundizzjonijiet ta' aċċess, jittejjeb u jitwessa' l-forniment tas-servizz u tiġi mhegġa strateġija ta' żvilupp komuni ta' komponenti ta' livell teknoloġiku għoli u servizzi avvanzati permezz ta' azzjonijiet ta' innovazzjoni.

Linji Mifruxa

- Networks li jlaqqgħu flimkien lil dawk li jiffinanzjaw l-infrastrutturi tar-riċerka nazzjonali u reġjonali għall-kofinanzjament tal-aċċess transnazzjonali tar-riċerkaturi;
- Networks ta' infrastrutturi tar-riċerka **pan-UE**, nazzjonali u reġjonali **li jindirizzaw l-isfidi globali** għall-forniment ta' aċċess għar-riċerkaturi kif ukoll għall-armonizzazzjoni u t-titjib tas-servizzi tal-infrastrutturi;
- Networks integrati tal-infrastrutturi tar-riċerka għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' strateġija/pjan direzzjonali komuni għall-iżvilupp teknoloġiku meħtieġ sabiex jitjiebu s-servizzi tagħhom permezz ta' shubija mal-industrija; kif ukoll komponenti ta' livell teknoloġiku għoli f'oqsma bħall-istrumentazzjoni xjentifika; u għat-trawwim tal-użu ta' infrastrutturi tar-riċerka mill-industrija, eż. faċilitajiet ta' testijiet ta'

Emenda

3.2.2. Ftuħ, Integrazzjoni u Interkonnessjoni tal-Infrastrutturi tar-Riċerka

Ix-xenarju tar-riċerka se jittejjeb b'mod sinifikanti billi jiġi żgurat aċċess miftuħ għal infrastrutturi ta' riċerka internazzjonali, nazzjonali u reġjonali ewlenin għar-riċerkaturi **u l-innovaturi** kollha tal-UE u s-servizzi tagħhom jiġu integrati fejn dan ikun meħtieġ sabiex jiġu armonizzati l-kundizzjonijiet ta' aċċess, jittejjeb u jitwessa' l-forniment tas-servizz u tiġi mhegġa strateġija ta' żvilupp komuni ta' komponenti ta' livell teknoloġiku għoli u servizzi avvanzati permezz ta' azzjonijiet ta' innovazzjoni.

Linji Mifruxa

- Networks li jlaqqgħu flimkien lil dawk li jiffinanzjaw l-infrastrutturi tar-riċerka nazzjonali u reġjonali għall-kofinanzjament tal-aċċess transnazzjonali tar-riċerkaturi;
- Networks ta' infrastrutturi tar-riċerka **pan-Ewropej**, nazzjonali u reġjonali, **inklużi dawk ta' daqs żgħir u medju**, għall-forniment ta' aċċess għar-riċerkaturi kif ukoll għall-armonizzazzjoni u t-titjib tas-servizzi tal-infrastrutturi;
- Networks integrati tal-infrastrutturi tar-riċerka għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' strateġija/pjan direzzjonali komuni għall-iżvilupp teknoloġiku meħtieġ sabiex jitjiebu s-servizzi tagħhom permezz ta' shubija mal-industrija; kif ukoll komponenti ta' livell teknoloġiku għoli f'oqsma bħall-istrumentazzjoni xjentifika; u għat-trawwim tal-użu ta' infrastrutturi tar-riċerka mill-industrija, eż. faċilitajiet ta' testijiet ta'

esperimentazzjoni.

Emenda 34

Proposta għal deċiżjoni Anness I – parti II

Test propost mill-Kummissjoni

II SFIDI GLOBALI U KOMPETITTIVITÀ INDUSTRIJALI

Hafna mill-isfidi li taffaċċa l-UE huma wkoll **sfidi** globali. L-iskala u l-kumplessità tal-problemi huma vasti, u jehtieg li jiġu indirizzati **bi flus, riżorsi** u sforzi xierqa sabiex jinstabu s-soluzzjonijiet. Dawn huma preċiżament l-oqsma li fihom l-UE trid taħdem flimkien; b'mod intelligenti, flessibbli u kongunt għall-benefiċċju u l-benesseri taċ-ċittadini tagħna.

Jista' jinkiseb impatt akbar permezz tal-allinjament tal-azzjonijiet ma' nazzjonijiet u reġjuni oħrajn tad-dinja fl-isfond ta' kooperazzjoni internazzjonali bla preċedent b'konformità mal-linji indikati mill-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli u l-ftehim ta' Pariġi dwar il-Klima. Abbażi ta' benefiċċju reċiproku, is-sħab minn madwar id-dinja se jiġu mistiedna sabiex jissiehbu mal-isforzi tal-UE bħala parti integrali mir-riċerka u l-innovazzjoni għas-sostenibbiltà.

Ir-riċerka u l-innovazzjoni huma xprunaturi ewlenin **tat-tkabbir** sostenibbli u l-kompetittività **ekonomika tal-industrija**, u dawn se jikkontribwixxu għas-sejbien ta' soluzzjonijiet għall-problemi tal-lum, **ghat-treġġiegh** lura mill-aktar fis possibbli tat-tendenza negattiva u perikoluża li bħalissa torbot l-iżvilupp ekonomiku, l-użu tar-riżorsi naturali u l-kwistjonijiet soċjali, u t-tibdil tagħha f'opportunitajiet godda tan-negozju.

L-UE se tibbenefika bħala utent u produttur ta' teknoloġiji u industriji **li juru**

esperimentazzjoni.

Emenda

II SFIDI GLOBALI U KOMPETITTIVITÀ INDUSTRIJALI **EWROPEA**

F'dinja interkonnessa, hafna mill-isfidi li taffaċċa l-UE huma wkoll globali. L-iskala u l-kumplessità tal-problemi huma vasti, u jehtieg li jiġu indirizzati **bir-riżorsi finanzjarji u umani** u **bi** sforzi xierqa sabiex jinstabu s-soluzzjonijiet. Dawn huma preċiżament l-oqsma li fihom l-UE trid taħdem flimkien; b'mod intelligenti, flessibbli u kongunt għall-benefiċċju u l-benesseri taċ-ċittadini tagħna.

Jista' jinkiseb impatt akbar permezz tal-allinjament tal-azzjonijiet ma' nazzjonijiet u reġjuni oħrajn tad-dinja fl-isfond ta' kooperazzjoni internazzjonali bla preċedent kif inkorporati mill-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli u l-ftehim ta' Pariġi dwar il-Klima. Abbażi ta' benefiċċju reċiproku, is-sħab minn madwar id-dinja se jiġu mistiedna sabiex jissiehbu mal-isforzi tal-UE bħala parti integrali mir-riċerka u l-innovazzjoni għas-sostenibbiltà.

Ir-riċerka u l-innovazzjoni huma xprunaturi ewlenin **tal-iżvilupp** sostenibbli, **inklużi t-tkabbir** u l-kompetittività **industrijali**, u dawn se jikkontribwixxu għas-sejbien ta' soluzzjonijiet għall-problemi tal-lum, **ghat-treġġiegh** lura mill-aktar fis possibbli tat-tendenza negattiva u perikoluża li bħalissa torbot l-iżvilupp ekonomiku, l-użu tar-riżorsi naturali u l-kwistjonijiet soċjali, u t-tibdil tagħha **f'impjiegi** f'opportunitajiet godda tan-negozju **u fi żvilupp ekonomiku, soċjali u ambjentali**.

L-UE se tibbenefika bħala utent u produttur ta' **gharfien**, teknoloġiji u

kif is-soċjetà u l-ekonomija moderni industrijalizzati, sostenibbli, inkluzivi, miftuħin u demokratiċi jistgħu jiffunzjonaw u jiżviluppaw. L-eżempji ekonomiċi-ambjentali-soċjetali li qed jiżdiedu tal-industrija ekonomika sostenibbli tal-futur se jkunu mrawmin u jingħataw spinta, sew jekk ikunu għal: saħħa u benesseri għal kulhadd; jew soċjetajiet inkluzivi u **siguri reżiljenti**; jew enerġija nadifa disponibbli u mobbiltà; jew ekonomija u soċjetà digitizzati; jew industrija transdixxiplinari u **kreattiva**; jew soluzzjonijiet spazjali, marini jew ibbażati fuq l-art; jew soluzzjonijiet alimentari jew nurizzjonali; użu sostenibbli tar-riżorsi naturali, protezzjoni u **adattament għat-tibdil fil-klima**, fejn ilkoll jiġġeneraw ġid fl-Ewropa u joffru impjiegi ta' kwalità oghla. It-trasformazzjoni industrijali se tkun kruċjali.

Ir-riċerka u l-innovazzjoni skont dan il-pilastru ta' Orizzont Ewropa huma raggruppati fi gruppi ta' raggruppamenti ta' attivitajiet integrati. Minflok jindirizzaw is-setturi, l-investimenti jimmiraw għal bidliet sistemiċi għas-soċjetà u l-ekonomija tagħna skont vettur ta' sostenibbiltà. Dawn se jintlaħqu biss jekk l-atturi kollha, kemm privati kif ukoll pubbliċi, jinvolvu lilhom infushom fil-kodisinn u l-koħolqien tar-riċerka u l-innovazzjoni; li jlaqqgħu flimkien utenti aħħarin, xjenzati, teknoloġisti, produttori, innovaturi, negozji, edukaturi, ċittadini u organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili. Għaldaqstant, l-ebda wiehed mir-raggruppamenti tematiċi mhux maħsub għal sett wiehed biss ta' atturi.

industriji. **Tista' turi** kif is-soċjetà u l-ekonomija moderni industrijalizzati, sostenibbli, inkluzivi, miftuħin u demokratiċi jistgħu jiffunzjonaw u jiżviluppaw. L-eżempji ekonomiċi-ambjentali-soċjetali li qed jiżdiedu tal-industrija ekonomika sostenibbli tal-futur se jkunu mrawmin u jingħataw spinta, sew jekk ikunu għal: saħħa u benesseri għal kulhadd; jew soċjetajiet inkluzivi u **kreattivi**; jew soċjetajiet siguri; jew enerġija nadifa disponibbli u mobbiltà; jew ekonomija u soċjetà digitizzati; jew industrija transdixxiplinari u **effettiva**; jew soluzzjonijiet spazjali, marini jew ibbażati fuq l-art; jew soluzzjonijiet alimentari jew nurizzjonali; użu sostenibbli tar-riżorsi naturali, protezzjoni u **mitigazzjoni tal-klima**, fejn ilkoll jiġġeneraw ġid fl-Ewropa u joffru impjiegi ta' kwalità oghla. It-trasformazzjoni industrijali se tkun kruċjali.

Ir-riċerka u l-innovazzjoni skont dan il-pilastru ta' Orizzont Ewropa huma raggruppati fi gruppi ta' raggruppamenti ta' attivitajiet integrati. Minflok jindirizzaw is-setturi, l-investimenti jimmiraw għal bidliet sistemiċi għas-soċjetà u l-ekonomija tagħna skont vettur ta' **inkluzività** u sostenibbiltà. Dawn se jintlaħqu biss jekk l-atturi kollha, kemm privati kif ukoll pubbliċi, jinvolvu lilhom infushom fil-kodisinn u l-koħolqien tar-riċerka u l-innovazzjoni; li jlaqqgħu flimkien utenti aħħarin, **riċerkaturi**, xjenzati, teknoloġisti, **disinjaturi**, produttori, innovaturi, negozji, edukaturi, ċittadini u organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili. Għaldaqstant, l-ebda wiehed mir-raggruppamenti tematiċi mhux maħsub għal sett wiehed biss ta' atturi.

Ir-raggruppamenti se jappoġġaw il-holqien tal-gharfien fl-istadji kollha tal-iżvilupp tiegħu, inkluzi attivitajiet ta' riċerka fi stadju bikri, ikkomplementati b'appoġġ trasversali għal inizjattivi ta' riċerka ambizzjużi, fit-tul u fuq skala kbira mmirati lejn teknoloġiji futuri u emergenti (Flagships tal-FET) mibdija taħt il-programm qafas preċedenti:

Ir-raggruppamenti se jizviluppaw u japplikaw teknoloġiji diġitali, ewlenin abilitanti u emergenti bhala parti minn strateġija komuni sabiex jippromwovu t-tmexxija industrijali tal-UE. Fejn xieraq dan se jutilizza data u servizzi tal-UE ffaċilitati mill-ispazju.

Se jinghata appoġġ sabiex it-teknoloġija titwassal mil-laboratorju sas-suq u sabiex jiġu żviluppanti applikazzjonijiet inkluż linji pilota u dimostraturi, miżuri sabiex jiġi stimolat l-użu mis-suq u sabiex tinghata spinta lill-impenn min-naħa tas-settur privat. Is-sinergiji ma' **programmi** oħrajn se jkunu massimizzati.

Ir-raggruppamenti se jagħtu spinta lill-introduzzjoni rapida ta' innovazzjoni li tkun l-ewwel tax-xorta tagħha fl-UE permezz ta' firxa wiesgħa ta' attivitajiet inkorporati, inkluż l-komunikazzjoni, id-disseminazzjoni u l-isfruttament, l-istandardizzazzjoni kif ukoll l-appoġġ għall-innovazzjoni nonteknoloġika u mekkaniżmi ta' twassil innovattivi, li jgħinu sabiex jinholqu kundizzjonijiet soċjetali, regolatorji u tas-suq favur l-innovazzjoni bħall-patti tal-innovazzjoni. Rotot ta' soluzzjonijiet innovattivi li joriġinaw minn azzjonijiet ta' riċerka u innovazzjoni se jiġu stabbiliti u mmirati **lejn** investimenti pubbliċi u privati, kif ukoll programmi tal-UE u nazzjonali rilevanti oħrajn.

Human Brain Project, Graphene, Quantum Technologies u Future Battery Technologies.

Ir-raggruppamenti se jizviluppaw u japplikaw **ukoll** teknoloġiji diġitali, ewlenin abilitanti u emergenti **futuri** bhala parti minn strateġija komuni sabiex jippromwovu t-tmexxija industrijali tal-UE. Fejn xieraq dan se jutilizza data u servizzi tal-UE ffaċilitati mill-ispazju.

Se jinghata appoġġ sabiex it-teknoloġija titwassal mil-laboratorju sas-suq u sabiex jiġu żviluppanti applikazzjonijiet inkluż linji pilota u dimostraturi, miżuri sabiex jiġi stimolat l-użu mis-suq u sabiex tinghata spinta lill-impenn min-naħa tas-settur privat. Is-sinergiji ma' **partijiet oħrajn ta' Orizzont Ewropa, speċjalment l-EIT, kif ukoll ma' programmi oħrajn** se jkunu massimizzati.

Ir-raggruppamenti se jagħtu spinta lill-introduzzjoni rapida ta' innovazzjoni li tkun l-ewwel tax-xorta tagħha fl-UE, **filwaqt li jiġi studjat l-impatt tagħha fuq is-soċjetà**, permezz ta' firxa wiesgħa ta' attivitajiet inkorporati, inkluż l-komunikazzjoni, id-disseminazzjoni u l-isfruttament, l-istandardizzazzjoni kif ukoll l-appoġġ għall-innovazzjoni nonteknoloġika u mekkaniżmi ta' twassil innovattivi, li jgħinu sabiex jinholqu kundizzjonijiet soċjetali, regolatorji u tas-suq favur l-innovazzjoni bħall-patti tal-innovazzjoni. Rotot ta' soluzzjonijiet innovattivi li joriġinaw minn azzjonijiet ta' riċerka u innovazzjoni se jiġu stabbiliti u mmirati **biex jinkisbu** investimenti pubbliċi u privati, kif ukoll programmi tal-UE u nazzjonali rilevanti oħrajn.

Se tinghata attenzjoni speċjali biex jiġu appoġġati l-SMEs fil-Pilastru 2 f'partijiet kollaborattivi u permezz ta' Strument tal-SMEs dedikat monobenefiċjarju u bbażat fuq l-ghotjiet. Ir-raggruppamenti kollha għandhom jiddedikaw ammont xieraq lill-istrument tal-SMEs, li se jkun kompletament minn isfel għal fuq, b'sejhiet kontinwament miftuħa u b'għadd ta' dati ta' skadenza, dedikati

eskluzivament għall-innovazzjoni inkrementali. Huma biss l-SMEs li se jithallew japplikaw għal finanzjament, anke permezz ta' kollaborazzjonijiet jew sottokuntrattar. Il-proġetti jrid ikollhom dimensjoni Ewropea ċara u jikkontribwixxu għall-valur miżjud tal-UE.

L-appoġġ permezz tal-istrument tal-SMEs se jinghata fi tliet fażijiet, abbażi tal-mudell ta' Orizzont Ewropa:

- Fażi 1: Valutazzjoni tal-kunċett u tal-fattibbiltà:

L-SMEs se jirċievu finanzjament biex jistudjaw il-fattibbiltà xjentifika jew teknika u l-potenzjal kummerċjali ta' idea ġdida (prova tal-kunċett) sabiex jiżviluppaw proġett ta' innovazzjoni. Riżultat pożittiv ta' din il-valutazzjoni, li fiha r-rabta bejn il-proġett-sugġett u l-htigijiet tal-utenti/xerrejja potenzjali hija kwistjoni importanti, se jippermetti finanzjament taht il-fażi(jiet) segwenti.

- Fażi 2: Riċerka u żvilupp, dimostrazzjoni, replikazzjoni fis-suq:

B'attenzjoni partikolari mogħtija lill-innovazzjoni tal-kunċett tal-irċevuti, ir-riċerka u l-iżvilupp se jkunu appoġġati b'attenzjoni partikolari fuq attivitajiet ta' dimostrazzjoni (ittestjar, prototip, studji ta' espansjoni, disinn, pilotaġġ ta' proċessi, prodotti u servizzi innovattivi, validazzjoni, verifika tal-prestazzjoni, eċċ) u replikazzjoni fis-suq li jinkoraġġixxi l-involviment tal-utenti finali jew ta' klijenti potenzjali. Il-Vouchers tal-Innovazzjoni se jipromwovu l-partecipazzjoni ta' imprendituri żgħażaġh.

- Fażi 3: Kummerċjalizzazzjoni:

Din il-fażi ma tipprovdi finanzjament dirett għajr attivitajiet ta' appoġġ, iżda għandha l-għan li tiffaċilita l-aċċess għal kapital privat u ambjenti miftuħa għall-innovazzjoni. Se jkunu previsti rabtiet mal-EIC u l-InvestEU. L-SMEs se jibbenefikaw ukoll minn miżuri ta' appoġġ bħal networking, taħriġ,

ikkowċjar u pariri. Barra minn hekk, din il-fażi tista' torbot ma' miżuri li jippromwovu l-akkwist prekkummerċjali u l-akkwist ta' soluzzjonijiet innovattivi.

Emenda 35

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 1 – punt 1.1

Test propost mill-Kummissjoni

1.1. Raġunament

Il-Pilastru tal-UE tad-Drittijiet Soċjali **jiddikjara** li kulhadd għandu d-dritt għal aċċess f'waqtu għal kura tas-saħħa affordabbli, preventiva u kurattiva ta' kwalità tajba. Dan jissottolinja l-impenn tal-UE lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU li jitolbu **għal** kopertura tas-saħħa universali għal persuni ta' kull età sal-2030, li ma teskludi lil hadd u li gġib fi tmiemhom l-imwiet **preventibbli**.

Popolazzjoni b'saħħitha hija vitali għal soċjetà stabbli, sostenibbli u inkluziva, u t-titjib fis-saħħa huwa kruċjali **għat-tnaqqis fil-faqar, sabiex jitravwem il-progress** u l-prosperità soċjali u **sabiex** jiżdied it-tkabbir ekonomiku. Skont l-OECD, titjib ta' 10 % fl-għomor huwa assoċjat ukoll ma' zieda fit-tkabbir ekonomiku ta' bejn 0.3 % u 0.4 % fis-sena. L-għomor fl-UE żdied bi 12-il sena **mill-istabbiliment** tagħha **b'riżultat ta' titjib** kbir **miksub fir-rigward tal-kwalità** tal-ħajja, l-edukazzjoni, **is-saħħa u l-kura tan-nies tagħha**. Fl-2015, l-għomor b'mod ġenerali mat-twelid kien ta' 80.6 sena fl-UE meta mqabbel ma' 71.4 sena globalment. Fl-aħħar snin, fl-UE **żdid fuq medja** ta' 3 xhur fis-sena.

Ir-riċerka **dwar is-saħħa u r-riċerka dwar l-innovazzjoni** kellhom **parti** sinifikanti f'din il-kisba iżda **wkoll** fit-titjib tal-produttività u tal-kwalità fl-industrija tas-saħħa u l-kura. Madankollu, l-UE tkompli **taffaċċa** sfidi ġodda, **li għadhom kemm harġu** jew persistenti u li qed jheddu liċ-

Emenda

1.1. Raġunament

Il-Pilastru tal-UE tad-Drittijiet Soċjali **jafferma** li kulhadd għandu d-dritt għal aċċess f'waqtu għal kura tas-saħħa affordabbli, preventiva u kurattiva ta' kwalità tajba. Dan jissottolinja l-impenn tal-UE lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU li jitolbu kopertura tas-saħħa universali għal persuni ta' kull età sal-2030, li ma teskludi lil hadd u li gġib fi tmiemhom l-imwiet **evitabbli**.

Popolazzjoni b'saħħitha hija vitali għal soċjetà stabbli, sostenibbli u inkluziva, u t-titjib fis-saħħa huwa kruċjali **biex jitnaqqas il-faqar, jitravwem l-progress** u l-prosperità soċjali u jiżdied it-tkabbir ekonomiku. Skont l-OECD, titjib ta' 10 % fl-għomor huwa assoċjat ukoll ma' zieda fit-tkabbir ekonomiku ta' bejn 0.3 % u 0.4 % fis-sena. L-għomor fl-UE żdied bi 12-il sena **mit-twaqqif** tagħha, **bis-saħħa tat-titjib kbir li sar fil-kwalità** tal-ħajja, **inkluzi** l-edukazzjoni **u s-saħħa**. Fl-2015, l-għomor b'mod ġenerali mat-twelid kien ta' 80.6 sena fl-UE meta mqabbel ma' 71.4 sena globalment. Fl-aħħar snin, fl-UE **żdied b'medja** ta' 3 xhur fis-sena.

Ir-riċerka **u l-innovazzjoni fil-qasam tas-saħħa** kellhom **sehem** sinifikanti f'din il-kisba iżda **anki** fit-titjib tal-produttività u tal-kwalità fl-industrija tas-saħħa u l-kura **kif ukoll fl-ghoti ta' bażi ta' għarfien għal ċittadini aktar b'saħħithom u kura aħjar għall-pazjenti. Ir-riċerka fil-qasam tas-**

ċittadini tagħha u s-saħħa pubblika, is-sostenibbiltà tal-kura tas-saħħa tagħha u s-sistemi ta' protezzjoni soċjali, kif ukoll il-kompetittività tal-industrija tas-saħħa u l-kura tagħha. L-isfidi l-kbar tas-saħħa fl-UE jinkludu: in-nuqqas ta' promozzjoni effettiva tas-saħħa u l-prevenzjoni tal-mard; iż-żieda fil-mard **mhux komunikabbli**; it-tixrid ta' reżistenza għall-medicina antimikrobika u **l-emergenza** ta' epidemiji infettivi; zieda fit-tniġġis ambjentali; il-persistenza ta' inugwaljanzi fis-saħħa fost u fi ħdan il-pajjiżi li jaffettwaw b'mod sproporzjonat lill-persuni li huma żvantagġati jew fi stadji vulnerabbli tal-ħajja; id-detezzjoni, il-fehim, il-kontroll, il-prevenzjoni u l-mitigazzjoni tar-riskji tas-saħħa f'ambjent soċjali, urban u naturali li qed jinbidel b'mod rapidu; **il-kostijiet li qed jiżdiedu** għas-sistemi tal-kura tas-saħħa Ewropej u l-introduzzjoni progressiva ta' approċċi ta' medicina **personalizzata** u d-digitalizzazzjoni fis-saħħa u l-kura; u l-pressjoni li qed tiżdied fuq l-industrija Ewropea tal-kura u s-saħħa sabiex tibqa' kompetittiva fl-innovazzjoni tas-saħħa u billi tiżviluppa t-tali innovazzjoni fir-rigward ta' atturi globali godda u emergenti.

sahħa ghandha karatteristiċi uniċi, b'konnessjoni u interazzjoni mill-qrib mal-innovazzjoni, il-kura tal-pazjenti u s-saħħa tal-popolazzjoni, u topera f'ambjent multidixxiplinari b'regolamenti kumplessi.

Madankollu, l-UE tkompli **tiffaċċja** sfidi godda, **emergenti** jew persistenti u li qed jheddu liċ-ċittadini tagħha u s-saħħa pubblika, is-sostenibbiltà tal-kura tas-saħħa tagħha u s-sistemi ta' protezzjoni soċjali, kif ukoll il-kompetittività tal-industrija tas-saħħa u l-kura tagħha. L-isfidi l-kbar tas-saħħa fl-UE jinkludu: **aktar każijiet ta' kanċer**; in-nuqqas ta' promozzjoni effettiva tas-saħħa u l-prevenzjoni tal-mard; iż-żieda fil-mard **li ma jittehidx**; it-tixrid ta' reżistenza għall-medicina antimikrobika u **l-apparizzjoni** ta' epidemiji infettivi; zieda fit-tniġġis ambjentali; il-persistenza ta' inugwaljanzi fis-saħħa fost u fi ħdan il-pajjiżi li jaffettwaw b'mod sproporzjonat lill-persuni li huma żvantagġati jew fi stadji vulnerabbli tal-ħajja; id-detezzjoni **bikrija**, il-fehim, il-kontroll, il-prevenzjoni u l-mitigazzjoni tar-riskji tas-saħħa

f'ambjent soċjali, urban u naturali li qed jinbidel b'mod rapidu; *li jiżdi s-snin ta' hajja b'saħħha; il-prezzijiet għoljin ta' ċerti għodod u teknoloġiji innovattivi tas-saħħa għall-utenti aħharin; iż-żieda fl-ispejjeż għas-sistemi tal-kura tas-saħħa Ewropej u l-introduzzjoni progressiva ta' approċċi ta' medicina ta' preċiżjoni, inklużi r-riċerka rilevanti u d-digitalizzazzjoni fis-saħħa u l-kura; u l-persjoni li qed tiżdied fuq l-industrija Ewropea tal-kura u s-saħħa sabiex tibqa' kompetittiva fl-innovazzjoni tas-saħħa u billi tiżviluppa t-tali innovazzjoni fir-rigward ta' atturi globali godda u emergenti.*

Is-soluzzjonijiet tas-saħħa diġitali holqu hafna opportunitajiet biex tinstab soluzzjoni għall-problemi tas-servizzi tal-kura u jiġu indirizzati l-kwistjonijiet emergenti ta' soċjetà li qed tixjeh. L-isfidi jinkludu wkoll li jittiehed vantaġġ shih mill-introduzzjoni progressiva tal-opportunitajiet offruti mid-digitalizzazzjoni fis-saħħa u l-kura mingħajr ma jiġi mminat id-dritt għall-privatezza u l-protezzjoni tad-data. Ġew żviluppati apparat u software diġitali għad-dijanjożi, it-trattament u l-iffaċilitar tal-awtoġestjoni tal-mard min-naħa tal-pazjenti, inkluż f'każ ta' mard kroniku. It-teknoloġiji diġitali qed jintużaw dejjem aktar fit-tahriġ u l-edukazzjoni medika u biex il-pazjenti u konsumaturi oħra fil-qasam tal-kura tas-saħħa jkunu jistgħu jaraw, jaqsmu u jgħidli informazzjoni dwar is-saħħa.

Dawn l-isfidi tas-saħħa huma kumplessi, interkonnessi u globali fin-natura u jirrikjedu kollaborazzjonijiet multidixxiplinari, transsettorjali u transnazzjonali. L-attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni se jibnu rabtiet mill-qrib bejn ir-riċerka ta' skoperta, klinika, epidemjoloġika, ambjentali u soċjoekonomika, kif ukoll max-xjenzi regolatorji. Dawn se jisfruttaw il-ħiliet ikkombinati tal-akkademja u l-industrija u jrawmu l-kollaborazzjoni tagħhom mas-servizzi tas-saħħa, il-pazjenti, daww li

L-isfidi tas-saħħa *tal-lum* huma kumplessi, interkonnessi u globali fin-natura u jirrikjedu kollaborazzjonijiet multidixxiplinari, transsettorjali, *traslazzjonali* u transnazzjonali, *inkluż ma' pajjiżi bi dhul baxx u medju. Ir-riċerka u l-innovazzjoni* se jibnu rabtiet mill-qrib bejn ir-riċerka klinika, epidemjoloġika, *etika*, ambjentali u soċjoekonomika, kif ukoll max-xjenzi regolatorji. Dawn se jisfruttaw il-ħiliet ikkombinati tal-akkademja u l-industrija u jrawmu l-kollaborazzjoni tagħhom mas-servizzi tas-

jfasslu l-politika u ċ-ċittadini sabiex **jiksbu** ingranaġg fuq il-finanzjament pubbliku u **jiżguraw** l-użu tar-riżultati fil-prattika klinika kif ukoll fis-sistemi tal-kura tas-saħħa. Dawn se jrawmu kollaborazzjoni strateġika fil-livell tal-UE u internazzjonali sabiex jiġu raggruppati l-għarfien espert, il-kapaċitajiet u r-riżorsi meħtieġa għall-ħolqien ta' ekonomiji ta' skala, kamp ta' applikazzjoni u veloċità, kif ukoll sabiex jiġu kondiviżi l-benefiċċji mistennija u r-riskji finanzjarji involuti.

L-attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni ta' din l-isfida globali se jiżviluppaw **bażi ta' għarfien**, jibnu l-kapaċità tar-riċerka u l-innovazzjoni u jiżviluppaw is-soluzzjonijiet meħtieġa għal promozzjoni aktar effettiva tas-saħħa u l-prevenzjoni, it-trattament u l-kura tal-mard. It-titjib tal-eżiti tas-saħħa, **progressivament** se **jwasslu** għal għomor itwal, ħajjiet attivi u sani **u** produttività fost in-nies **ta' età** tax-xogħol, u **s-sostenibbiltà tas-sistemi** tas-saħħa u l-kura.

L-indirizzar ta' sfidi tas-saħħa kbar se jikkontribwixxi għall-għanijiet tal-politika u l-istrateġiji tal-UE, b'mod partikolari l-Pilastru tal-UE tad-Drittijiet Soċjali, is-Suq Uniku Diġitali tal-UE, id-Direttiva tal-UE dwar il-kura tas-saħħa transkonfinali, il-Pjan ta' Azzjoni Ewropew Saħħa Waħda kontra r-Reżistenza għall-Antimikrobiċi (AMR), u għall-implimentazzjoni tal-oqfsa regolatorji rilevanti tal-UE. Dan se jappoġġa wkoll l-impenn tal-UE lejn l-Aġenda għall-Iżvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti għall-2030 u daww fil-kuntest ta' organizzazzjonijiet oħrajn tan-NU u inizjattivi internazzjonali, inkluż l-istrateġiji globali u l-pjanijiet ta' azzjoni

saħħa, il-pazjenti, daww li jfasslu l-politika, **l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili** u ċ-ċittadini sabiex **jinkiseb** ingranaġg fuq il-finanzjament pubbliku u **jiġi żgurat** l-użu tar-riżultati fil-prattika klinika kif ukoll fis-sistemi tal-kura tas-saħħa. Dawn se jrawmu kollaborazzjoni strateġika fil-livell tal-UE u internazzjonali sabiex jiġu raggruppati l-għarfien espert, il-kapaċitajiet u r-riżorsi meħtieġa għall-ħolqien ta' ekonomiji ta' skala, kamp ta' applikazzjoni u veloċità, kif ukoll sabiex jiġu kondiviżi l-benefiċċji mistennija u r-riskji finanzjarji involuti. **L-istudji u r-riċerka taħt dan ir-raggruppament għandhom iqisu l-perspettiva tas-sessi u d-differenzi bejniethom.**

L-attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni ta' din l-isfida globali se jiżviluppaw **ir-riżorsi umani u l-baży tal-għarfien**, jibnu l-kapaċità tar-riċerka u l-innovazzjoni u jiżviluppaw is-soluzzjonijiet meħtieġa għal promozzjoni aktar effettiva tas-saħħa u l-prevenzjoni, it-trattament u l-kura tal-mard. **Progressivament**, it-titjib tal-eżiti tas-saħħa se **jwassal** għal għomor itwal, ħajjiet attivi u sani **b'mod ġenerali**, produttività fost in-nies **fl-età** tax-xogħol u **sostenibbiltà fis-sistemi** tas-saħħa u l-kura. **L-innovazzjoni fil-qasam ta' tekniki dijanjostiċi rapidi u antibijotiċi ġodda tista' tipprevjeni l-iżvilupp tar-reżistenza għall-antimikrobiċi u, għalhekk, se tiġi promossa.**

L-indirizzar ta' sfidi tas-saħħa kbar se jikkontribwixxi għall-għanijiet tal-politika u l-istrateġiji tal-UE, b'mod partikolari l-Pilastru tal-UE tad-Drittijiet Soċjali, is-Suq Uniku Diġitali tal-UE, id-Direttiva tal-UE dwar il-kura tas-saħħa transkonfinali, il-Pjan ta' Azzjoni Ewropew Saħħa Waħda kontra r-Reżistenza għall-Antimikrobiċi (AMR), u għall-implimentazzjoni tal-oqfsa regolatorji rilevanti tal-UE. Dan se jappoġġa wkoll l-impenn tal-UE lejn l-Aġenda għall-Iżvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti għall-2030 u daww fil-kuntest ta' organizzazzjonijiet oħrajn tan-NU u inizjattivi internazzjonali, inkluż l-istrateġiji globali u l-pjanijiet ta' azzjoni

tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO).

tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO).

Grupp ta' Livell Gholi – il-Bord ta' Tmexxija għas-Saħħa – se jgħin biex jintlaħqu dawn l-oġettivi. Huwa għandu jiżgura koordinazzjoni ma' programmi ta' riċerka oħrajn fil-livell nazzjonali u tal-UE, kif ukoll sinerġiji bejn ir-raggruppament tas-saħħa u partijiet oħrajn ta' Orizzont Ewropa, inklużi missjonijiet u shubijiet. Se jitmexxa bi kriterji xjentifiċi u jinkludi lill-partijiet ikkonċernati kollha, b'parteċipazzjoni qawwija mis-soċjetà, iċ-ċittadini u l-pazjenti. Se jkollu l-kompitu li jagħti direzzjoni u pariri fl-iżvilupp tal-programm ta' hidma u l-missjonijiet relatati mas-saħħa.

L-attivitajiet se jikkontribwixxu direttament għall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs) b'mod partikolari: SDG 3 – Saħħa Tajba u Benesseri għall-Persuni; SDG 13 – Azzjoni Klimatika

L-attivitajiet se jikkontribwixxu direttament għall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs) **li ġejjin**, b'mod partikolari: SDG 3 – Saħħa Tajba u Benesseri għall-Persuni; SDG 13 – Azzjoni Klimatika; **u, indirettament, għall-SDG 1 – Daqshekk Faqar; SDG 5 – Ugwaljanza bejn is-Sessi; SDG 6 – Ilma Nadif u Sanità; SDG 10 – Tnaqqis fl-Inugwaljanzi.**

Emenda 36

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 1 – punt 1.2 – punt 1.2.1

Test propost mill-Kummissjoni

1.2.1. Saħħa tul il-Ħajja

Persuni li jkunu fi stadji vulnerabbli tal-ħajja (it-twelid, l-infanzja, it-tfulija, l-adolessenza, it-tqala, l-istat ta' adult matur u anzjan), **inkluż** persuni **b'diżabilitajiet** jew korrimenti, ikollhom ħtiġijiet tas-saħħa speċifiċi li jkunu **jehtieġu** fehim aħjar u soluzzjonijiet imfasslin apposta. Dan **se** jippermetti t-tnaqqis fl-inugwaljanzi relatati mas-saħħa u t-titjib tal-eżiti tas-saħħa għall-benefiċċju ta' tixjiħ attiv u b'saħħtu tul il-ħajja, partikolarment

Emenda

1.2.1. Saħħa tul il-Ħajja

Persuni li jkunu fi stadji vulnerabbli tal-ħajja (it-twelid, l-infanzja, it-tfulija, l-adolessenza, it-tqala, l-istat ta' adult matur u anzjan), **inklużi** persuni **b'diżabilità, bżonnijiet speċjali** jew korrimenti, ikollhom ħtiġijiet tas-saħħa speċifiċi li jkunu **jirrikjedu** fehim aħjar u soluzzjonijiet imfasslin apposta. Dan jippermetti t-tnaqqis fl-inugwaljanzi relatati mas-saħħa u t-titjib tal-eżiti tas-saħħa għall-benefiċċju ta' tixjiħ attiv u

permezz ta' bidu b'saħħtu **fil-hajja** li jnaqqas ir-riskju ta' mard mentali u fiziku aktar tard fil-hajja.

Linji **Mifruxa**

- **Żvilupp bikri** u l-proċess tat-tixjih tul il-hajja;
- Saħħa materna, paterna, tat-trabi u tat-tfal kif ukoll ir-rwol tal-ġenituri;
- Htiġijiet tas-saħħa tal-adolexxenti;
- Konsegwenzi tas-saħħa tad-dizabilitajiet u l-korrimenti;
- Hajja indipendenti u attiva għall-anzjani u/jew il-persuni **b'diżabbiltà**;
- Edukazzjoni dwar is-saħħa u litteriżmu digitali fis-saħħa.

b'saħħtu tul il-hajja, partikolarment permezz ta' bidu b'saħħtu **ghall-hajja** li jnaqqas ir-riskju ta' mard mentali u fiziku aktar tard fil-hajja.

Linji **Ġenerali**

- **Mard relatat mal-età** u l-proċess tat-tixjih tul il-hajja;
- Saħħa materna, paterna, tat-trabi u tat-tfal, **inkluża s-sopravivenza materna u tat-tfal**, kif ukoll ir-rwol tal-ġenituri;
- **Htiġijiet tas-saħħa u konsegwenzi fit-tul assoċjati ma' livelli għolja ta' mortalità u morbożità fit-tul, speċjalment b'rabta mat-tfal**;
- Htiġijiet tas-saħħa tal-adolexxenti, **inkluż il-benesseri psikoloġiku**;
- **Etjoloġija tad-dizabilitajiet u konsegwenzi tas-saħħa tad-dizabilitajiet u l-korrimenti**;
- Hajja indipendenti u attiva għall-anzjani u/jew il-persuni **b'diżabbiltà**;
- Edukazzjoni dwar is-saħħa u litteriżmu digitali fis-saħħa;
- **Riġenerazzjoni ta' organi u tessuti li għandhom iż-żmien jew li saritilhom il-ħsara**;
- **Anġjoġenesi, patoloġija arterjali, iskemija mijokardika u patoloġija strutturali tal-qalb, bijomarkaturi u ġenetika ta' mard kardjovaskulari**;
- **Trattament ta' mard kroniku**.

Emendi 37, 276 u 277

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 1 – punt 1.2 – punt 1.2.2

Test propost mill-Kummissjoni

1.2.2. Determinanti Ambjentali u tas-Saħħa Soċjali

Fehim imtejjeb tal-ixprunaturi tas-saħħa u l-fatturi tar-riskju determinati mill-ambjent soċjali, ekonomiku u fiziku fil-hajja ta'

Emenda

1.2.2. Determinanti Ambjentali u tas-Saħħa Soċjali

Fehim imtejjeb tal-ixprunaturi tas-saħħa u l-fatturi tar-riskju determinati mill-ambjent soċjali, ekonomiku u fiziku fil-hajja ta'

kuljum tal-persuni u fuq il-post tax-xoghol, inkluż l-impatt fuq is-saħħa tad-digitalizzazzjoni, it-tniġġis, it-tibdil fil-klima u kwistjonijiet ambjentali oħrajn, se jikkontribwixxu sabiex jiġu identifikati u mitigati r-riskji u t-theddid għas-saħħa; **biex** jitnaqqsu l-imwiet u l-mard minn esponiment għall-kimika u t-tniġġis ambjentali; **biex** jiġu appoġġati ambjenti fejn il-persuni jgħixu u jaħdmu li jkunu ekoloġiċi, sani, reżiljenti u sostenibbli; **biex** jiġu promossi stili ta' ħajja u mgħiba ta' konsum sani; u **biex tiżviluppa** soċjetà **ekitabbli**, inklużiva u affidabbli.

Linji *Mifruxa*

- Teknoloġiji għall-valutazzjoni tal-perikli, l-esponimenti u l-impatt fuq is-saħħa **tas-sustanzi** kimiċi, sustanzi niġġiesa u fatturi ta' stress oħrajn, inkluż fatturi ta' stress ambjentali u relatati mal-klima, u l-effetti kkumbinati ta' diversi fatturi ta' stress;
- Fatturi ambjentali, **ta' xoghol**, soċjali u ta' mgħiba li jkollhom impatt fuq is-saħħa u l-benesseri fiżiċi u mentali tal-persuni u l-interazzjoni tagħhom, b'attenzjoni speċjali fuq il-persuni vulnerabbli u żvantaġġati;
- **Il-valutazzjoni, il-ġestjoni u l-komunikazzjoni** tar-riskji, appoġġati minn għodod **mtejba għat-tehid tad-deċiżjonijiet ibbażati** fuq l-evidenza, **inkluż** alternattivi għall-ittestjar fuq l-annimali;
- **Il-kapaċità u l-infrastruttura** sabiex tingabar, tiġi kondiviża u kkumbinata d-data dwar id-determinanti kollha tas-saħħa, inkluż l-esponiment, is-saħħa u l-mard fil-livell tal-UE u internazzjonali;
- Promozzjoni tas-saħħa u l-

kuljum tal-persuni u fuq il-post tax-xoghol, inkluż l-impatt fuq is-saħħa tad-digitalizzazzjoni, it-tniġġis, **l-urbanizzazzjoni rapida**, it-tibdil fil-klima u kwistjonijiet ambjentali **nazzjonali u transnazzjonali** oħrajn, se jikkontribwixxu sabiex jiġu identifikati, **evitati** u mitigati r-riskji u t-theddid għas-saħħa; **jiġu identifikati u** jitnaqqsu l-imwiet u l-mard minn esponiment għall-kimika u t-tniġġis ambjentali; jiġu appoġġati ambjenti **sikuri** fejn il-persuni jgħixu u jaħdmu li jkunu ekoloġiċi, sani, reżiljenti u sostenibbli; jiġu promossi stili ta' ħajja u mgħiba ta' konsum sani; u **tiġi żviluppata** soċjetà **ekwa**, inklużiva u affidabbli.

Linji *Ġenerali*

- Teknoloġiji **u metodoloġiji sikuri u effettivi** għall-valutazzjoni tal-perikli, l-esponimenti u l-impatt fuq is-saħħa **ta' sustanzi** kimiċi, sustanzi niġġiesa u fatturi ta' stress oħrajn, inkluż fatturi ta' stress ambjentali u relatati mal-klima, u l-effetti kkumbinati ta' diversi fatturi ta' stress;
- Fatturi ambjentali, **inkluż l-ambjent mibni (id-disinn u l-konstruzzjoni), okkupazzjonali, ekonomiċi, politiċi**, soċjali u ta' mgħiba li jkollhom impatt fuq is-saħħa u l-benesseri fiżiċi u mentali tal-persuni u l-interazzjoni tagħhom, b'attenzjoni speċjali fuq il-persuni vulnerabbli u żvantaġġati **kif ukoll il-persuni b'kundizzjonijiet ta' diżabilità jew indeboliment**;
- **Valutazzjoni, ġestjoni u komunikazzjoni** tar-riskji, **inkluża l-kondiviżjoni tal-informazzjoni**, appoġġati minn għodod **imtejba għal proċess deċiżjonali bbażat** fuq l-evidenza, **inklużi** alternattivi għall-ittestjar fuq l-annimali;
- **Kapaċità u infrastruttura** sabiex tingabar, tiġi kondiviża u kkumbinata d-data dwar id-determinanti kollha tas-saħħa, inkluż l-esponiment, is-saħħa u l-mard fil-livell tal-UE u **fil-livell internazzjonali**;
- Promozzjoni tas-saħħa u **interventi**

interventi ta' prevenzjoni primarja.

ta' prevenzjoni primarja.

- *Riċerka dwar miżuri li jipplanaw, jimplimentaw u jimmonitorjaw ir-riabilitazzjoni tul il-hajja.*

- *Riċerka dwar miżuri li jipplanaw u jimplimentaw il-programmi ta' riabilitazzjoni individwali bikrija (EIRP) għat-tfal affettwati minn patoloġiji debilitanti.*

Emenda 38

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 1 – punt 1.2 – punt 1.2.3

Test propost mill-Kummissjoni

1.2.3. Mard **Mhux Komunikabbli** u Mard Rari

Il-mard **mhux komunikabbli** (NCDs), inkluż il-mard rari, jipprezenta sfida kbira għas-saħħa u s-soċjetà u **jridu aktar** approċċi effettivi fil-prevenzjoni, it-trattament u l-kura, **inkluż** approċċi ta' mediċina **personalizzata**.

Linji **Mifruxa**

- Dijanjostika għal dijanjozi aktar bikrija u preċiża u għal trattament adattat għall-pazjenti;
- Programmi ta' prevenzjoni u skrining;
- Soluzzjonijiet integrati għall-awtomonitoraġġ, il-promozzjoni tas-saħħa, il-prevenzjoni tal-mard u l-ġestjoni ta' kundizzjonijiet kroniċi u multimorbiditajiet;
- Trattamenti **jew** kura, **inkluż** kemm trattamenti farmakoloġiċi kif ukoll mhux farmakoloġiċi;

Emenda

1.2.3. Mard **li ma jittehidx** u Mard Rari

Il-mard **li ma jittehidx** (NCDs), inkluż il-mard rari, jipprezenta sfida kbira għas-saħħa u s-soċjetà u **jirrikjedi** approċċi **aktar** effettivi fil-prevenzjoni, it-trattament u l-kura, **inklużi** approċċi ta' mediċina **ta' preċiżjoni**.

Linji **Ġenerali**

- Dijanjostika għal dijanjozi aktar bikrija u preċiża u għal trattament adattat għall-pazjenti **f'waqtu**;
- **Infrastruttura u kapacitajiet sabiex il-potenzjal tal-avvanzi fil-mediċina ġenomika jiġi sfruttat fil-prattika klinika standard**;
- Programmi ta' prevenzjoni u skrining;
- Soluzzjonijiet integrati għall-awtomonitoraġġ, il-promozzjoni tas-saħħa, il-prevenzjoni tal-mard u l-ġestjoni ta' kundizzjonijiet kroniċi u multimorbiditajiet;
- Trattamenti, kura **jew strategiji terapewtiċi ohra sikuri, effettivi u aċċessibbli, inklużi** kemm trattamenti farmakoloġiċi kif ukoll mhux

– Kura palljativa;

– Valutazzjoni tal-effettività kumparattiva tal-interventi u s-soluzzjonijiet;

– Riċerka ta' implimentazzjoni għall-espansjoni ta' interventi tas-saħħa u l-appoġġ tal-użu tagħhom fil-politiki u s-sistemi tas-saħħa.

farmakoloġiċi;

– Kura palljativa;

– *Riċerka kollaborattiva dwar il-bijoloġija molekulari, strutturali u ċellulari, it-terapiji sperimentali, il-ġenetika, il-ġenomika u l-bażijiet ambjentali tal-kanċer fil-bniedem;*

– *Il-fruntiera ġenomika, l-epidemjoloġija, il-bijoinformatika, il-patoloġija u l-isfidi tal-medicina ta' preċiżjoni fil-mard rari, il-mard newrodeġenerattiv u l-onkoloġija;*

– *Oqsma ta' htieġa klinika qawwija u mhux issodisfata, bħal tipi rari ta' kanċer inklużi kanċers pedjatriċi;*

– Valutazzjoni tal-effettività kumparattiva tal-interventi u s-soluzzjonijiet;

– Riċerka ta' implimentazzjoni għall-espansjoni ta' interventi tas-saħħa u l-appoġġ tal-użu tagħhom fil-politiki u s-sistemi tas-saħħa.

Emenda 39

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 1 – punt 1.2 – punt 1.2.4

Test propost mill-Kummissjoni

1.2.4. Mard Infettiv

Il-protezzjoni tal-persuni minn theddid transfruntier għas-saħħa hija sfida kbira għas-saħħa pubblika, li titlob kooperazzjoni internazzjonali effettiva fil-livell tal-UE u globali. Dan se jinvolti l-prevenzjoni, it-thejjija, id-detezzjoni bikrija, it-trattament u l-kura ta' mard infettiv, u l-indirizzar tar-reżistenza għall-antimikrobiċi (AMR) *billi jsegwu "Approċċ Saħħa Wahda"*.

Emenda

1.2.4. Mard Infettiv

Il-protezzjoni tal-persuni minn *mard li jittiehed u* theddid transfruntier għas-saħħa hija sfida kbira għas-saħħa pubblika, li titlob kooperazzjoni internazzjonali effettiva fil-livell tal-UE u *fil-livell* globali. Dan se jinvolti l-prevenzjoni, it-thejjija, id-detezzjoni bikrija, it-trattament u l-kura ta' mard infettiv, u l-indirizzar tar-reżistenza għall-antimikrobiċi (AMR) *skont approċċ "Saħħa Wahda". It-tixrid kostanti ta' batterji reżistenti għall-antimikrobiċi, inklużi s-superbatterji, ukoll se jkollu impatt ta' detriment sinifikanti fuq l-ekonomija u l-ambjent. Il-prevenzjoni tal-iżvilupp u t-tixrid tagħhom se tkun ukoll*

wahda mill-prijoritajiet taht din l-intestatura. Barra minn hekk, l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Sahha ddefiniet lista ta' mard li hu nieqes minn investimenti fir-R&I mis-settur privat minhabba incentivi kummerċjali limitati. Hemm bżonn ta' investimenti pubbliċi aktar ambizzjużi biex jiġi indirizzat il-piż ta' tali mard relatat mal-faqar u mard ittraskurat.

Linji *Mifruxa*

– L-ixprunaturi *ghall-emergenza* jew *l-emergenza mill-ġdid* ta' mard infettiv u t-tixrid tiegħu, inkluż it-trażmissjoni mill-annimali għall-bnedmin (zoonożi), jew minn partijiet oħrajn tal-ambjent (l-ilma, il-ħamrija, il-pjanti, l-ikel) għall-bnedmin;

– *It-tbassir, id-detezzjoni* bikrija u *sorveljanza* ta' mard infettiv, *inkluż* patoġeni rezistenti għall-antimikrobiċi u infezzjonijiet assoċjati mal-kura tas-saħha u fatturi relatati mal-ambjent;

– *Vaċċini, dijanjożi*, trattamenti u *kura għall-mard infettiv, inkluż komorbidityiet u koinfezzjonijiet*;

– Thejjija għal emergenza tas-saħha effettiva, miżuri u strateġiji ta' rispons u rkupru, li jinvolvu lill-komunitajiet;

– Ostakoli għall-implimentazzjoni u l-użu ta' interventi mediċi fil-prattika klinika kif ukoll fis-sistema tas-saħha;

– Aspetti transkonfinali tal-mard infettiv u sfidi speċifiċi fpajjizi bi dħul baxx sa medju (LMICs), bħall-mard tropikali.

Linji *Generali*

– L-ixprunaturi *ghall-apparizzjoni* jew *ir-riapparizzjoni* ta' mard infettiv u t-tixrid tiegħu, inkluż it-trażmissjoni mill-annimali għall-bnedmin (zoonożi), jew minn partijiet oħrajn tal-ambjent (l-ilma, il-ħamrija, il-pjanti, l-ikel) għall-bnedmin *u l-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet empiriċi preventivi li jimminimizzaw it-trażmissjoni*;

– *Tbassir, detezzjoni* bikrija u *sorveljanza* ta' mard infettiv, *inklużi* patoġeni rezistenti għall-antimikrobiċi u infezzjonijiet assoċjati mal-kura tas-saħha u fatturi relatati mal-ambjent;

– *Dijanjożtika, teknoloġiji mediċi*, trattamenti u *vaċċini xierqa, sikuri u effiċjenti għall-prevenzjoni u l-profilassi ta' mard infettiv, inklużi r-riċerka u l-iskoperta ta' vaċċini ġodda, teknoloġiji ta' immunizzazzjoni avvanzati u xjenzi regolatorji*;

– Thejjija għal emergenza tas-saħha effettiva, miżuri u strateġiji ta' rispons u rkupru, li jinvolvu lill-komunitajiet;

– Ostakoli għall-implimentazzjoni u l-użu ta' interventi mediċi fil-prattika klinika kif ukoll fis-sistema tas-saħha;

– Aspetti transkonfinali tal-mard infettiv u sfidi speċifiċi fpajjizi bi dħul baxx sa medju (LMICs), bħall-mard tropikali *ttraskurat, l-AIDS, it-tuberkulożi u l-malarja. L-iżvilupp ta' metodi ġodda ta' trattament għall-mard li jittiehed biex tiġi miġġielda r-reżistenza għall-antimikrobiċi.*

Emenda 40

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 1 – punt 1.2 – punt 1.2.5

Test propost mill-Kummissjoni

1.2.5. Għodod, **Teknoloġija** u **Soluzzjonijiet Digitali għas-Sahħa** u l-Kura

It-teknoloġiji u l-ghodod tas-saħħa huma vitali għas-saħħa pubblika u kkontribwew hafna għat-titjib importanti miksub fil-kwalità tal-hajja, is-saħħa u l-kura tal-persuni fl-UE. Hija għalhekk sfida strateġika ewlenija li jiġu mfasslin, żviluppanti, sottomessi u implimentati għodod u teknoloġiji xierqa, affidabbli, sikuri u kosteffettivi għas-saħħa u l-kura, b'kunsiderazzjoni kif dovut tal-ħtiġijiet ta' persuni **b'diżabbiltajiet** u **s-soċjetà** li qed tixjieħ. Dawn jinkludu **intelliġenza** artifiċjali u teknoloġiji digitali oħrajn li joffru titjib sinifikanti fuq dawk eżistenti, kif ukoll jistimolaw industrija marbuta mas-saħħa kompetittiva u sostenibbli li toħloq impjiegi ta' valur għoli. L-industrija marbuta mas-saħħa tal-UE hija wiehed mis-setturi ekonomiċi kritiċi fl-UE, li hija responsabbli għal 3 % tal-PDG u 1.5 miljun impjegat.

Linji **Mifruxa**

– Għodod u teknoloġiji għal applikazzjonijiet mifruxin **fl-ispettrum** tas-saħħa u kwalunkwe indikazzjoni medika rilevanti, inkluż l-indeboliment funzjonali;

– Għodod, teknoloġiji u soluzzjonijiet digitali integrati għas-saħħa tal-bniedem, **inkluż** s-saħħa mobbli u t-telesaħħa;

Emenda

1.2.5. Għodod, **Teknoloġiji** u Soluzzjonijiet Digitali għas-Sahħa u l-Kura

It-teknoloġiji u l-ghodod tas-saħħa huma vitali għas-saħħa pubblika u kkontribwew hafna għat-titjib importanti miksub fil-kwalità tal-hajja, is-saħħa u l-kura tal-persuni fl-UE. Hija għalhekk sfida strateġika ewlenija li jiġu mfasslin, żviluppanti, sottomessi u implimentati għodod u teknoloġiji xierqa, affidabbli, sikuri u kosteffettivi għas-saħħa u l-kura, b'kunsiderazzjoni kif dovut tal-ħtiġijiet ta' persuni **b'diżabbiltà** u **soċjetà** li qed tixjieħ. Dawn jinkludu **t-teknoloġiji abilitanti essenzjali, l-intelliġenza** artifiċjali, **ir-robotika, il-big data, it-teknoloġija tal-kwantum** u **ghodod** u teknoloġiji digitali oħrajn li joffru titjib sinifikanti fuq dawk eżistenti, kif ukoll jistimolaw industrija marbuta mas-saħħa kompetittiva u sostenibbli li toħloq impjiegi ta' valur għoli. L-industrija marbuta mas-saħħa tal-UE hija wiehed mis-setturi ekonomiċi kritiċi fl-UE, li hija responsabbli għal 3 % tal-PDG u 1.5 miljun impjegat.

Linji **Ġenerali**

– Għodod u teknoloġiji għal applikazzjonijiet mifruxin **fl-ispettru** tas-saħħa, **fosthom il-manifattura ta' teknoloġiji tas-saħħa** u kwalunkwe indikazzjoni medika rilevanti, inkluż l-indeboliment funzjonali;

– **Intelliġenza artifiċjali u robotika għat-teknoloġiji u l-ghodod tas-saħħa;**

– Għodod, teknoloġiji u soluzzjonijiet digitali integrati għas-saħħa tal-bniedem, **inklużi** s-saħħa mobbli u t-telesaħħa;

– **Approċċi tas-saħħa personalizzati u digitali bbażati fuq l-hekk imsejha "tewmin digitali", mudelli informatiċi**

- Pilotaġġ, varar fuq skala kbira, ottimizazzjoni u ***l-akkwist*** ta' innovazzjonijiet ta' teknoloġiji u għodod tas-saħħa u l-kura u għodod f'xenarji reali li jinkludu provi kliniċi u riċerka dwar l-implimentazzjoni;
- Proċessi u servizzi innovattivi għall-iżvilupp, il-manifattura u t-twassil rapidu ta' għodod ***u*** teknoloġiji ***ghas-saħħa u l-kura***;
- ***Is-sikurezza, l-effikaċja u l-kwalità*** tal-għodod u t-teknoloġiji għas-saħħa u l-kura, kif ukoll l-impatt legali u soċjali ***etiku*** tagħhom;
- Xjenza regolatorja ***ghal teknoloġiji u għodod*** tas-saħħa.

preċiżi – u mmexxija mid-data – tal-proċessi bijoloġiċi ewlenin tal-ġisem tal-bniedem, li jippermettu l-identifikazzjoni tal-aqwa terapija skont l-individwu, kif ukoll miżuri ta' prevenzjoni u manutenzjoni tas-saħħa;

- Pilotaġġ, varar fuq skala kbira, ottimizazzjoni u ***akkwist*** ta' innovazzjonijiet ta' teknoloġiji u għodod tas-saħħa u l-kura u għodod f'xenarji reali li jinkludu provi kliniċi u riċerka dwar l-implimentazzjoni;
- Proċessi u servizzi innovattivi għall-iżvilupp, il-manifattura u t-twassil rapidu ta' għodod ***kurattivi***, teknoloġiji, ***medicini u vaċċini***;
- ***Sikurezza, effikaċja u kwalità*** tal-għodod u t-teknoloġiji għas-saħħa u l-kura, kif ukoll l-impatt ***etiku***, legali u soċjali tagħhom;
- Xjenza regolatorja ***ghat-teknoloġiji u l-għodod*** tas-saħħa.
- ***Għodod, teknoloġiji u soluzzjonijiet diġitali biex tiżdied is-sikurezza tad-deċiżjonijiet mediċi.***

Emenda 41

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 1 – punt 1.2 – punt 1.2.6

Test propost mill-Kummissjoni

1.2.6. Sistemi ***ta' Kura*** tas-Saħħa
 Is-sistemi tas-saħħa jikkostitwixxu assi ewlieni fis-sistemi soċjali tal-UE, li fl-2017 kienu responsabbli għal 24 miljun impjegat fis-settur tas-saħħa u l-hidma soċjali. Hija prijorità ewlenija li s-sistemi tas-saħħa jsiru aċċessibbli, kosteffettivi, reżiljenti, sostenibbli u affidabbli, kif ukoll li jitnaqqsu l-inugwaljanzi, inkluż permezz tal-isfruttament tal-potenzjal ipprezentat minn innovazzjonijiet xprunati mid-data u diġitali għal saħħa aħjar u żvilupp ta' kura ċċentrata madwar il-persuni li tibni fuq

Emenda

1.2.6. Sistemi ***tal-Kura*** tas-Saħħa
 Is-sistemi tas-saħħa jikkostitwixxu assi ewlieni fis-sistemi soċjali tal-UE, li fl-2017 kienu responsabbli għal 24 miljun impjegat fis-settur tas-saħħa u l-hidma soċjali. Hija prijorità ewlenija li s-sistemi tas-saħħa jsiru aċċessibbli, kosteffettivi, reżiljenti, sostenibbli u affidabbli, kif ukoll li jitnaqqsu l-inugwaljanzi, inkluż permezz tal-isfruttament tal-potenzjal ipprezentat minn innovazzjonijiet xprunati mid-data u diġitali għal saħħa aħjar u żvilupp ta' kura ċċentrata madwar il-persuni li tibni fuq

infrastrutturi Ewropej tad-data miftuħin. Dan se javvanza t-trasformazzjoni digitali tas-saħħa u l-kura.

Linji *Mifruxa*

- Riformi fis-sistemi u l-politiki tas-saħħa pubblika fl-Ewropa u lil hinn minnha;
- Mudelli u approċi ġodda għas-saħħa u l-kura u t-trasferibbiltà jew l-adattament tagħhom minn pajjiż/reġjun wiehed għal iehor;
- Titjib tal-valutazzjoni tat-teknoloġija tas-saħħa;
- Evoluzzjoni tal-inugwaljanza fis-saħħa u *r-rispons* politiku effettiv;
- Il-forza tax-xogħol futura fil-qasam tas-saħħa u l-ħtiġijiet tagħha;
- Titjib tal-informazzjoni dwar is-saħħa *f'waqtha* u l-użu ta' data dwar is-saħħa, *inkluż rekords* elettronici tas-saħħa, bl-attenzjoni dovuta għas-sigurtà, il-privatezza, l-interoperabbiltà, l-istandards, il-kumparabbiltà u l-integrità;
- Ir-reżiljenza tas-sistemi tas-saħħa fl-assorbiment tal-impatt tal-kriżijiet u sabiex tiġi akkomodata l-innovazzjoni fixkiela;
- Soluzzjonijiet sabiex tissaħħaħ il-

infrastrutturi Ewropej tad-data miftuħin. Dan se javvanza t-trasformazzjoni digitali tas-saħħa u l-kura. *L-infrastruttura futura għandha sserrah fuq hażniet siguri, bħall-użu tal-5G, kundizzjonijiet għall-iżvilupp tal-IoT, kif ukoll ċentri tal-informatika ta' prestazzjoni għolja.*

Linji *Ġenerali*

- Riformi fis-sistemi u l-politiki tas-saħħa pubblika fl-Ewropa u lil hinn minnha;
- Mudelli u approċi ġodda għas-saħħa u l-kura u t-trasferibbiltà jew l-adattament tagħhom minn pajjiż/reġjun wiehed għal iehor;
- Titjib tal-valutazzjoni tat-teknoloġija tas-saħħa;
- Evoluzzjoni tal-inugwaljanza fis-saħħa u *rispons* politiku effettiv;
- Il-forza tax-xogħol futura fil-qasam tas-saħħa u l-ħtiġijiet tagħha;
- *Żvilupp ta' skemi ta' tahriġ speċjalizzat għall-professjonisti fil-qasam tal-kura tas-saħħa, tahriġ u żvilupp ta' għarfien espert tekniku u metodi ġodda għall-integrazzjoni tal-innovazzjoni fis-saħħa elettronika;*
- Titjib *tat-tempestività u l-kwalità* tal-informazzjoni dwar is-saħħa, *kif ukoll l-infrastruttura għall-ġbir effettiv* u l-użu ta' data dwar is-saħħa, *inklużi r-rekords* elettronici tas-saħħa, bl-attenzjoni dovuta għas-sigurtà, il-privatezza, l-interoperabbiltà, l-istandards, il-kumparabbiltà u l-integrità; *l-informazzjoni dwar is-saħħa u l-użu ta' data dwar is-saħħa, inklużi r-rekords elettronici tas-saħħa, bl-attenzjoni dovuta għas-sigurtà, il-privatezza, l-interoperabbiltà, l-istandards, il-kumparabbiltà u l-integrità;*
- Ir-reżiljenza tas-sistemi tas-saħħa fl-assorbiment tal-impatt tal-kriżijiet u sabiex tiġi akkomodata l-innovazzjoni fixkiela;
- Soluzzjonijiet sabiex tissaħħaħ il-

pożizzjoni taċ-ċittadini u l-pazjenti, għall-awtomonitoraġġ u l-interazzjoni ma' professjonisti tal-kura tas-saħħa u soċjali, għal kura aktar integrata u approċċ aktar iċċentrat fuq l-utent;

– Data, informazzjoni, għarfien u l-aħjar prattiki mir-riċerka dwar is-sistemi tas-saħħa fil-livell tal-UE u globali.

pożizzjoni taċ-ċittadini u l-pazjenti, għall-awtomonitoraġġ u l-interazzjoni ma' professjonisti tal-kura tas-saħħa u soċjali, għal kura aktar integrata u approċċ aktar iċċentrat fuq l-utent;

– Data, informazzjoni, għarfien u l-aħjar prattiki mir-riċerka dwar is-sistemi tas-saħħa fil-livell tal-UE u **fil-livell** globali.

Emenda 42

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 2 – parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

2. RAGGRUPPAMENT "SOĊJETA' INKLUŻIVA U **SIGURA**"

Emenda

2. RAGGRUPPAMENT "SOĊJETA' INKLUŻIVA U **KREATTIVA**"

Emenda 43

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 2 – punt 2.1

Test propost mill-Kummissjoni

2.1. Raġunament

L-UE tirrappreżenta mod uniku ta' kombinazzjoni **tat-tkabbir** ekonomiku mal-politiki soċjali, b'livelli għolja ta' inkluzjoni soċjali, valuri kondiviżi li jhaddnu d-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem, l-ugwaljanza bejn is-sessi u r-rikkezza tad-diversità. Dan il-mudell qed jevolvi b'mod kostanti u jrid jittratta l-isfidi minn fost affarijiet oħrajn, il-globalizzazzjoni u **l-bidla** teknoloġika. **L-Ewropa trid ukoll tirispondi għall-isfidi li jirriżultaw minn theddid għas-sigurtà persistenti. L-attakki terroristiċi u r-radikalizzazzjoni, kif ukoll l-attakki ċibernetiċi u t-theddida ibrida, iqajmu thassib kbir dwar is-sigurtà u jpoġġu pressjoni partikolari fuq is-soċjetajiet tagħna.**

L-UE trid tippromwovi mudell ta' tkabbir inkluziv u sostenibbli, filwaqt li taħsad il-

Emenda

2.1. Raġunament

L-UE tirrappreżenta mod uniku ta' kombinazzjoni **tal-prospertà, it-tkabbir** ekonomiku **u s-sostenibbiltà** mal-politiki soċjali, b'livelli għolja ta' inkluzjoni soċjali, valuri kondiviżi li jhaddnu d-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem, l-ugwaljanza bejn is-sessi u r-rikkezza tad-diversità. Dan il-mudell qed jevolvi b'mod kostanti u jrid jittratta l-isfidi minn – fost affarijiet oħrajn – **id-diġitalizzazzjoni**, il-globalizzazzjoni u **l-evoluzzjoni** teknoloġika.

L-UE trid tippromwovi mudell ta' tkabbir inkluziv u sostenibbli, filwaqt li taħsad il-

benefiċċji tal-avvanzi teknoloġiċi, ittejjeb l-affidabbiltà fi u tippromwovi l-innovazzjoni tal-governanza demokratika, tiġġieled kontra l-inugwaljanzi, il-qgħad, **il-marginalizzazzjoni**, id-diskriminazzjoni u r-radikalizzazzjoni, tiggarantixxi d-drittijiet tal-bniedem, trawwem id-diversità kulturali u l-patrimonju kulturali Ewropew u ttejjeb il-pożizzjoni taċ-ċittadini permezz tal-innovazzjoni soċjali. Il-ġestjoni tal-migrazzjoni u l-integrazzjoni tal-migranti wkoll se jibqgħu kwistjonijiet ta' prijorità. Ir-rwol tar-riċerka u l-innovazzjoni fix-xjenzi soċjali u umanistiċi fit-trattament ta' dawn l-isfidi u l-ilħuq tal-ghanijiet tal-UE huwa fundamentali.

benefiċċji tal-avvanzi teknoloġiċi, ittejjeb l-affidabbiltà fi u tippromwovi l-innovazzjoni tal-governanza demokratika, tiġġieled kontra l-inugwaljanzi, il-qgħad, **l-emarginazzjoni**, id-diskriminazzjoni u r-radikalizzazzjoni, tiggarantixxi d-drittijiet tal-bniedem, trawwem id-diversità kulturali u l-patrimonju kulturali Ewropew u ttejjeb il-pożizzjoni taċ-ċittadini permezz tal-innovazzjoni soċjali. Il-ġestjoni tal-migrazzjoni u l-integrazzjoni tal-migranti wkoll se jibqgħu kwistjonijiet ta' prijorità.

Ir-rwol tar-riċerka u l-innovazzjoni fix-xjenzi soċjali u umanistiċi **u fis-settur kulturali u kreattiv** fit-trattament ta' dawn l-isfidi u l-ilħuq tal-ghanijiet tal-UE huwa fundamentali. **Minhabba l-ispettru wiesa', id-daqs u l-impatt tagħhom fuq it-trasformazzjoni diġitali tal-lum, dawn is-setturi jikkontribwixxu b'mod sinifikanti għall-ekonomija tagħna. Peress li l-interrelazzjonijiet bejn l-innovazzjoni soċjali u teknoloġika huma kumplessi, u rarament lineari, hemm bżonn aktar riċerka – inkluża riċerka transsettorjali u multidixxiplinari – fl-iżvilupp ta' kull tip ta' innovazzjoni, kif ukoll attivitajiet iffinanzjati biex jithegġeġ l-iżvilupp effettiv tagħha fil-futur.**

Iċ-ċittadini Ewropej, l-istituzzjonijiet tal-istat u l-ekonomija jridu jkunu protetti mit-theddid kontinwu tal-kriminalità organizzata, inkluż it-traffikar tal-armi tan-nar, it-traffikar tad-droga u t-traffikar tal-bnedmin. It-tishih tal-protezzjoni u s-sigurtà permezz ta' ġestjoni ahjar tal-fruntieri wkoll huwa ewlenin. Iċ-ċiberkriminalità qed tiżdied u r-riskji marbutin magħha qed jiddiversifikaw hekk kif l-ekonomija u s-soċjetà qed jiddiġitalizzaw. L-Ewropa trid tkompli ttejjeb l-isforzi tagħha biex ittejjeb iċ-ċibersigurtà, il-privatezza diġitali, il-protezzjoni tad-data personali u tiġġieled kontra it-tixrid ta' informazzjoni falza u

dannuża sabiex tissalvagwardja l-istabbiltà demokratika u ekonomika. Finalment, huma mehtieġa aktar sforzi sabiex jiġu limitati l-effetti fuq il-hajjiet u l-ghajxien tal-avvenimenti estremi tat-temp li qed jintensifikaw minhabba t-tibdil fil-klima, bhall-gharghar, il-maltempati jew in-nixfa li twassal ghal nirien fil-foresti, id-degradazzjoni tal-art u diżastri naturali oħrajn, eż. it-terremoti. Id-diżastri, sew jekk naturali u sew jekk ikkawżati mill-bniedem, jistgħu jqieghdu f'riskju funzjonijiet tas-soċjetà importanti, bhas-saħha, il-provvista tal-enerġija u l-gvern.

Id-daqs, il-kumplessità u l-karattru transnazzjonali tal-isfidi jitolbu li tittiehed azzjoni tal-UE b'livelli multipli. L-indirizzar ta' kwistjonijiet soċjali, politiċi, kulturali u ekonomiċi kritiċi bhal dawn, kif ukoll sfidi tas-sigurtà, fil-livell nazzjonali biss iġarrab miegħu l-periklu ta' użu ineffiċjenti tar-riżorsi, approċċi frammentati u standards differenti tal-gharfien u l-kapaċità.

Ir-riċerka dwar is-sigurtà hija parti minn rispons komprensiv usa' tal-UE għat-theddid tas-sigurtà. Din tikkontribwixxi għall-proċess tal-iżvilupp tal-kapaċità billi tippermetti li d-disponibbiltà futura tat-teknoloġiji u l-applikazzjonijiet tindirizza lakuni tal-kapaċità identifikati minn dawk li jfasslu l-politika u l-prattikanti. Il-finanzjament tar-riċerka permezz tal-programm qafas tal-UE diġà rrappreżenta madwar 50 % tal-finanzjament pubbliku totali għar-riċerka dwar is-sigurtà fl-UE. Se jsir użu shih tal-istrumenti disponibbli, inkluż il-programm Spazjali Ewropew (Galileo u EGNOS, Copernicus, Għarfien tas-Sitwazzjoni fl-Ispazju u Komunikazzjonijiet Governattivi bis-Satellita). Jiġu mfittxija sinerġiji mal-attivitajiet appoġġati mir-riċerka dwar id-difża ffinanzjata mill-UE u tiġi evitata d-duplikazzjoni tal-finanzjament. Il-kollaborazzjoni transfruntiera tikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' suq uniku tas-sigurtà Ewropew u ttejjeb il-

prestazzjoni industrijali, filwaqt li tirfed l-awtonomija tal-UE.

L-attivitajiet ta' Riċerka u Innovazzjoni f'din l-Isfida Globali, b'mod ġenerali, se jkunu allinjati mal-prijoritajiet tal-Kummissjoni dwar il-Bidla Demokratika; Impjiegi, Tkabbir u Investiment; Ġustizzja u Drittijiet Fundamentali; Migrazzjoni; Unjoni Monetarja Ewropea Aktar Profonda u Aktar Ġusta; Suq Uniku Digitali. Se tirrispondi għall-impenn tal-Aġenda ta' Ruma sabiex taħdem lejn: "Ewropa soċjali" u "Unjoni li ***tippreserva*** l-patrimonju kulturali tagħna u tippromwovi d-diversità kulturali." Se tappoġġa wkoll il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali ***u l-Patt Globali dwar migrazzjoni sikura, ordnata u regolari. Ir-riċerka dwar is-sigurtà tirrispondi għall-impenn tal-Aġenda ta' Ruma sabiex ikun hemm hidma lejn "Ewropa sikura u sigura", li tikkontribwixxi għal Unjoni ta' Sigurtà ġenwina u effettiva. Se jiġu sfruttati s-sinergiji mal-Programm tal-Ġustizzja u mal-Programm tad-Drittijiet u l-Valuri, li jappoġġa attivitajiet fil-qasam tal-aċċess għall-ġustizzja, id-drittijiet tal-vittmi, l-ugwaljanza bejn is-sessi, in-nondiskriminazzjoni, il-protezzjoni tad-data u l-promozzjoni taċ-ċittadinanza Ewropea.***

L-attivitajiet se jikkontribwixxu direttament għall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDG) li ġejjin, b'mod partikolari: SDG 1 – Daqshekk Faqar; SDG 4 – Edukazzjoni ta' Kwalità; SDG – Xogħol Diċenti u Tkabbir Ekonomiku; SDG 9 – Industrija, Innovazzjoni u Infrastruttura; SDG 10 – Tnaqqis fl-Inugwaljanzi; SDG 11 – Bliet u Komunitajiet Sostenibbli; SDG 16 – Paċi, Ġustizzja u Istituzzjonijiet b'Saħħithom.

L-attivitajiet ta' Riċerka u Innovazzjoni f'din l-Isfida Globali, b'mod ġenerali, se jkunu allinjati mal-prijoritajiet tal-Kummissjoni dwar il-Bidla Demokratika; Impjiegi, Tkabbir u Investiment; Ġustizzja u Drittijiet Fundamentali; Migrazzjoni; Unjoni Monetarja Ewropea Aktar Profonda u Aktar Ġusta; Suq Uniku Digitali. Se tirrispondi għall-impenn tal-Aġenda ta' Ruma sabiex taħdem lejn: "Ewropa soċjali" u "Unjoni li ***tippreserva*** l-patrimonju kulturali tagħna u tippromwovi d-diversità kulturali." Se tappoġġa wkoll il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali.

L-attivitajiet se jikkontribwixxu direttament għall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDG) li ġejjin, b'mod partikolari: SDG 1 – Daqshekk Faqar; SDG 4 – Edukazzjoni ta' Kwalità; ***SDG 5 – Ugwaljanza bejn is-Sessi; SDG 8 – Xogħol Diċenti u Tkabbir Ekonomiku; SDG 9 – Industrija, Innovazzjoni u Infrastruttura; SDG 10 – Tnaqqis fl-Inugwaljanzi; SDG 11 – Bliet u Komunitajiet Sostenibbli; SDG 12 – Konsum u Produzzjoni Responsabbli; SDG 16 – Paċi, Ġustizzja u Istituzzjonijiet b'Saħħithom; SDG 17 – Shubija għall-Għanijiet.***

Emenda 44

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 2 – punt 2.2 – punt 2.2.1 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

Linji *Mifruxa*

– L-istorja, l-evoluzzjoni u l-effikaċja tad-demokraziji, flivelli differenti u f'forom differenti; l-aspetti tad-digitalizzazzjoni u l-effetti tal-komunikazzjoni bin-networks soċjali u r-rwol **ta' politiki** tal-edukazzjoni **u ż-żghażaġh** bħala pedamenti taċ-ċittadinanza demokratika;

– Approċċi innovattivi biex jappoġġaw it-trasparenza, ir-rispons, l-effettività tar-responsabbiltà u l-leġittimità tal-governanza demokratika li jirrispettaw kompletament id-drittijiet fundamentali u l-istat tad-dritt;

– Strategiji sabiex jiġu indirizzati l-populiżmu, l-estremiżmu, ir-radikalizzazzjoni, **it-terroriżmu** u sabiex jiġu inklużi u involuti **ċittadini** dizinteressati u **marginalizzati**;

– Fehim aħjar tar-rwol tal-istandards ġurnalistiċi u l-kontenut iġġenerat mill-utenti f'soċjetà iperkonnessa u l-iżvilupp ta' għodod biex jiġġieldu d-dizinformazzjoni;

– Ir-rwol ta' ċittadinanza u identitajiet multikulturali b'rabta maċ-ċittadinanza demokratika u l-involviment politiku;

– L-impatt ta' avvanzi teknoloġiċi u xjentifiċi, **inkluż il-big** data, in-networks

Emenda

Linji *Ġenerali*

– L-istorja, l-evoluzzjoni u l-effikaċja tad-demokraziji, flivelli differenti u f'forom differenti, **bhall-movimenti għad-djalogu fost il-kulturi, il-kooperazzjoni fost in-nazzjonijiet u l-paċi fost ir-religjonijiet**; l-aspetti tad-digitalizzazzjoni, inkluż **il-litteriżmu medjatiku u diġitali** u l-effetti tal-komunikazzjoni bin-networks soċjali u r-rwol tal-edukazzjoni, **il-politiki taż-żghażaġh u l-parteeċipazzjoni kulturali** bħala pedamenti taċ-ċittadinanza demokratika;

– Approċċi innovattivi biex jappoġġaw it-trasparenza, ir-rispons, l-effettività tar-responsabbiltà u l-leġittimità tal-governanza demokratika, **inkluża l-ġlieda kontra l-korruzzjoni**, li jirrispettaw kompletament id-drittijiet fundamentali **u tal-bniedem** u l-istat tad-dritt;

– **L-impatt tat-teknoloġiji fuq l-istili ta' hajja u l-imġiba individwali**;

– Strategiji sabiex jiġu indirizzati l-populiżmu, l-estremiżmu, ir-radikalizzazzjoni, **id-diskriminazzjoni, id-diskors ta' mibegħda u t-terroriżmu**, u sabiex jiġu inklużi u involuti **ċ-ċittadini** dizinteressati, **vulnerabbli** u **emarginati**;

– **Approċċi godda biex tiġi indirizzata r-rabta bejn l-immigrazzjoni u l-ksenofobija, u l-kawżi tal-migrazzjoni**;

– Fehim aħjar tar-rwol tal-istandards ġurnalistiċi u l-kontenut iġġenerat mill-utenti f'soċjetà iperkonnessa u l-iżvilupp ta' għodod biex jiġġieldu d-dizinformazzjoni;

– Ir-rwol ta' ċittadinanza u identitajiet multikulturali b'rabta maċ-ċittadinanza demokratika u l-involviment politiku;

– L-impatt ta' avvanzi teknoloġiċi u xjentifiċi, **inklużi l-big** data, in-networks

soċjali fuq il-web u l-intelligenza artifiċjali *dwar* id-demokrazija;

- Demokrazija deliberattiva u *parteċipatorja* u ċittadinanza attiva u inklużiva, inkluża d-dimensjoni diġitali;
- L-impatt tal-inugwaljanzi ekonomiċi u soċjali fuq il-parteċipazzjoni politika u d-demokrazija, li juru kif it-treġġiġh lura tal-inugwaljanzi u l-ġlieda kontra kull forma ta' diskriminazzjoni *inkluż is-sessi, jista' jsostni* d-demokrazija.

soċjali fuq il-web u l-intelligenza artifiċjali, *fuq* id-demokrazija;

- Demokrazija deliberattiva u *parteċipattiva* u ċittadinanza attiva u inklużiva, inkluża d-dimensjoni diġitali;
- L-impatt tal-inugwaljanzi ekonomiċi u soċjali fuq il-parteċipazzjoni politika u d-demokrazija, li juru kif it-treġġiġh lura tal-inugwaljanzi u l-ġlieda kontra kull forma ta' diskriminazzjoni, *anki sessista, jistghu jsostnu* d-demokrazija;
- *Approċċi ġodda għad-diplomazija xjentifika.*

Emenda 45

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 2 – punt 2.2 – punt 2.2.2 – parti introdutturja

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

2.2.2. *Patrimonju Kulturali*

2.2.2. *Kultura u Kreattività*

Emenda 46

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 2 – punt 2.2 – punt 2.2.2

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

2.2.2. Patrimonju Kulturali

2.2.2. Patrimonju Kulturali

Is-settur kulturali u kreattiv Ewropew jibni pontijiet bejn l-arti, il-kultura, in-negozju u t-teknoloġija. Barra minn hekk, speċjalment fil-qasam tad-digitalizzazzjoni, l-industriji kulturali u kreattivi (CCIs) għandhom rwol ewlieni fir-riindustrijalizzazzjoni tal-Ewropa, jixprunaw it-tkabbir u qegħdin f'pożizzjoni strateġika biex jiskattaw effetti indiretti innovattivi f'setturi industrijali oħra, bħat-turiżmu, il-bejgħ bl-imnut, it-teknoloġiji medjatiċi u diġitali u l-inġinerija. F'Orizzont Ewropa, il-kreattività u d-disinn se jkunu kwistjoni trasversali li se tiġi integrata f'projetti tul

Il-patrimonju kulturali huwa ***minsug fil-hajjiet tagħna, u għandu tifsira għall-komunitajiet***, il-gruppi u s-soċjetajiet, billi ***jagħti*** sens ta' appartenenza. Huwa l-pont bejn il-passat u l-futur tas-soċjetajiet tagħna. Huwa forza li tixpruna lill-ekonomiji lokali u sors b'saħħtu ta' ispirazzjoni ***għall-industriji kreattivi u kulturali***. L-aċċess, il-preservazzjoni, is-salvagwardja u r-restawr, l-interpretar u l-isfruttament tal-potenzjal sħiħ tal-patrimonju kulturali tagħna huma sfidi kruċjali kemm fil-preżent kif ukoll għall-ġenerazzjonijiet futuri. Il-patrimonju kulturali huwa input maġġuri u ispirazzjoni għall-arti, is-snajja' tradizzjonali, ***is-setturi kulturali, imprenditorjali u kreattivi*** li huma xprunaturi tat-tkabbir ekonomiku sostenibbli, il-ħolqien ta' impjiegi ġodda u l-kummerċ estern.

Linji ***Mifruxa***

- Studji u xjenzi tal-patrimonju, b'teknoloġiji mill-aktar avvanzati ***inkluż*** dawk diġitali;
- Aċċess għal u kondivizjoni tal-patrimonju kulturali, b'xejriet u uzi innovattivi u mudelli ta' ġestjoni ***parteċipatorji***;
- Il-konnessjoni tal-patrimonju kulturali ma' setturi kreattivi emergenti;
- ***Il-kontribuzzjoni*** tal-patrimonju kulturali għall-iżvilupp sostenibbli permezz tal-konservazzjoni, is-salvagwardja u r-rigenerazzjoni ta' pajsagġi kulturali, fejn l-UE hija laboratorju għall-innovazzjoni bbażata fuq il-patrimonju kulturali u t-turiżmu kulturali;
- Il-konservazzjoni, is-salvagwardja, it-titjib u r-restawr tal-patrimonju kulturali ***u l-lingwi*** bl-użu ta' teknoloġiji mill-aktar

il-programm sabiex jinghata appoġġ lil teknoloġiji, mudelli kummerċjali u kompetenzi ġodda kif ukoll sabiex is-soluzzjonijiet kreattivi u interdixxiplinari jissarrfu f'valur ekonomiku u soċjali.

Il-patrimonju kulturali huwa ***parti integrali mis-setturi kulturali u kreattivi. Il-patrimonju kulturali jirrappreżenta traċċi u espressjonijiet mill-passat li jagħtu tifsira attribwita lill-komunitajiet, li jużawh*** billi ***jagħtihom*** sens ta' appartenenza. Huwa l-pont bejn il-passat u l-futur tas-soċjetajiet tagħna. Huwa forza li tixpruna lill-ekonomiji lokali u sors b'saħħtu ta' ispirazzjoni ***ghas-setturi kreattiv u kulturali***. L-aċċess, il-preservazzjoni, is-salvagwardja u r-restawr, l-interpretar u l-isfruttament tal-potenzjal sħiħ tal-patrimonju kulturali tagħna huma sfidi kruċjali kemm fil-preżent kif ukoll għall-ġenerazzjonijiet futuri. Il-patrimonju kulturali huwa input maġġuri u ispirazzjoni għall-arti, is-snajja' tradizzjonali ***u s-setturi kulturali, kreattivi u imprenditorjali***, li huma xprunaturi tat-tkabbir ekonomiku sostenibbli, il-ħolqien ta' impjiegi ġodda u l-kummerċ estern.

Linji ***Ġenerali***

- Studji u xjenzi tal-patrimonju, b'teknoloġiji mill-aktar avvanzati ***inklużi*** dawk diġitali;
- Aċċess għal u kondivizjoni tal-patrimonju kulturali ***u informazzjoni relatata***, b'xejriet u uzi innovattivi u mudelli ta' ġestjoni ***parteċipattiva***;
- Il-konnessjoni tal-patrimonju kulturali ma' setturi kreattivi emergenti;
- ***Il-kontribut*** tal-patrimonju kulturali għall-iżvilupp sostenibbli permezz tal-konservazzjoni, is-salvagwardja, ***l-iżvilupp*** u r-rigenerazzjoni ta' pajsagġi kulturali, fejn l-UE hija laboratorju għall-innovazzjoni bbażata fuq il-patrimonju kulturali u t-turiżmu kulturali;
- Il-konservazzjoni, is-salvagwardja, it-titjib u r-restawr tal-patrimonju kulturali, ***il-lingwi u l-hiliet u s-snajja' tradizzjonali***

avanzati *inkluż* dawk digitali;

– *L-influwenza* tat-tradizzjonijiet, *it-tendenzi tal-imġiba*, il-perçeżżjonijiet u t-twemmin *dwar il-valuri u s-sens ta' appartenenza*.

bl-użu ta' teknoloġiji mill-aktar avanzati *inklużi* dawk digitali;

– *L-importanza tal-pluraliżmu u d-diversità* fit-tradizzjonijiet, *id-drawwiet*, il-perçeżżjonijiet u t-twemmin *fir-rigward tal-valuri* fl-iżvilupp tal-komunitajiet;

– *Il-holqien ta' "Cloud Ewropew tal-Patrimonju Kulturali", spazju ta' kollaborazzjoni fir-riċerka u l-innovazzjoni li jagħti aċċessibbiltà għall-patrimonju kulturali permezz ta' teknoloġiji ġodda, kif ukoll iheġġeg u jiffacilita t-trażmissjoni tal-gharfien espert u l-hiliet, filwaqt li jagħti l-opportunità li jitwaqqfu gruppi ta' hidma u strutturi proġettwali individwali u jservi ta' kontroparti kulturali Ewropea għas-servizzi tal-cloud xprunati kummerċjalment. Dan ikun preċedut minn valutazzjoni tal-impatt.*

Emenda 47

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 2 – punt 2.2 – punt 2.2.3

Test propost mill-Kummissjoni

2.2.3. Trasformazzjonijiet Soċjali u Ekonomiċi

Is-soċjetajiet Ewropej għaddejjin minn trasformazzjonijiet *soċjoekonomiċi* profondi, speċjalment b'riżultat tal-globalizzazzjoni u l-innovazzjonijiet teknoloġiċi. Fl-istess waqt rajna zieda fl-inugwaljanza fid-dhul f'hafna mill-pajjiżi Ewropej¹⁴. Huma meħtieġa politiki li jharsu 'l quddiem, bil-ħsieb li jiġi promoss it-tkabbir inklużiv u jitreġġgħu lura l-inugwaljanzi, tingħata spinta lill-produttività (inkluż l-avvanzi fil-kejl tagħha) u lill-kapital uman, jiġu indirizzati l-isfidi ppreżentati mill-migrazzjoni u l-integrazzjoni u jiġu appoġġati s-solidarjetà intergenerazzjonali *u l-mobbiltà* soċjali. Huma meħtieġa sistemi ta' edukazzjoni u taħriġ għal futur aktar *ekwitabbli* u ta'

Emenda

2.2.3. Trasformazzjonijiet Soċjali, *Kulturali* u Ekonomiċi

Is-soċjetajiet Ewropej għaddejjin minn trasformazzjonijiet *soċjali, kulturali u ekonomiċi* profondi, speċjalment b'riżultat tal-globalizzazzjoni u l-innovazzjonijiet teknoloġiċi. Fl-istess waqt rajna zieda fl-inugwaljanza fid-dhul f'hafna mill-pajjiżi Ewropej¹⁴. Huma meħtieġa politiki li jharsu 'l quddiem, bil-ħsieb li jiġi promoss it-tkabbir inklużiv u jitreġġgħu lura l-inugwaljanzi, tingħata spinta lill-produttività (inkluż l-avvanzi fil-kejl tagħha) u lill-kapital uman, *jitjiebu l-kundizzjonijiet tal-ghajxien u tax-xogħol taċ-ċittadini*, jiġu indirizzati l-isfidi ppreżentati mill-migrazzjoni u l-integrazzjoni u jiġu appoġġati s-solidarjetà intergenerazzjonali, *il-mobbiltà* soċjali *u l-integrazzjoni kulturali*. Huma meħtieġa

prosperità.

Linji *Mifruxa*

– Bażi tal-għarfien għal pariri dwar l-investimenti u l-politiki speċjalment dwar l-edukazzjoni u t-taħriġ, għal hliet b'valur miżjud għoli, produttività, mobbiltà soċjali, tkabbir, innovazzjoni soċjali u ħolqien tal-impjiegi. Ir-rwol tal-edukazzjoni u t-taħriġ fl-indirizzar tal-inugwaljanzi;

– Is-sostenibbiltà soċjali lil hinn mill-indikaturi tal-PDG biss, speċjalment mudelli godda **ekonomiċi u tan-negozju u teknoloġiji** finanzjarji **godda**;

– Għodod **tal-istatistika** u ekonomiċi oħrajn għal fehim aħjar tat-tkabbir u l-innovazzjoni f'kuntest ta' gwadanji ta' produttività kajmani;

– Tipi godda ta' xogħol, ir-rwol tax-xogħol, tendenzi u bidliet fis-swieq tax-xogħol u introjtu fis-soċjetajiet kontemporanji, u l-impatti tagħhom fuq id-distribuzzjoni tal-introjtu, in-nondiskriminazzjoni **inkluż** l-ugwaljanza bejn is-sessi u l-inklużjoni soċjali;

– Sistemi tat-taxxa u tal-benefiċċji flimkien ma' politiki ta' sigurtà soċjali u investment soċjali bil-ħsieb li l-inugwaljanzi **jiġu mregġġhin lura** u l-impatti negattivi tat-teknoloġija, **id-demografika** u d-diversità **jiġu indirizzati**;

– Il-mobbiltà tal-bniedem fil-kuntesti

sistemi ta' edukazzjoni u taħriġ **aċċessibbli, inklużivi, innovattivi u ta' kwalità għolja** għal futur aktar **ekwu** u ta' prosperità.

Linji *Ġenerali*

– Bażi tal-għarfien għal pariri dwar l-investimenti u l-politiki speċjalment dwar l-edukazzjoni u t-taħriġ, għal hliet b'valur miżjud għoli, produttività, mobbiltà soċjali, tkabbir, innovazzjoni soċjali u ħolqien tal-impjiegi. Ir-rwol tal-edukazzjoni u t-taħriġ fl-indirizzar tal-inugwaljanzi;

– **Riċerka xjentifika trażversali li tgħaqqad flimkien l-impatt ekonomiku kulturali u soċjali tal-bidla teknoloġika**;

– Is-sostenibbiltà soċjali lil hinn mill-indikaturi tal-PDG biss, speċjalment mudelli **ekonomiċi u kummerċjali** godda, **bhall-ekonomija** soċjali u **t-teknoloġiji** finanzjarji **l-godda**;

– Għodod **statistiċi u għodod ekonomiċi u kwantitattivi** oħrajn għal fehim aħjar tat-tkabbir u l-innovazzjoni f'kuntest ta' gwadanji ta' produttività kajmani;

– Tipi godda ta' xogħol, ir-rwol tax-xogħol, tendenzi u bidliet fis-swieq tax-xogħol u introjtu fis-soċjetajiet kontemporanji, u l-impatti tagħhom fuq id-distribuzzjoni tal-introjtu, in-nondiskriminazzjoni – **inkluża** l-ugwaljanza bejn is-sessi – u l-inklużjoni soċjali;

– Sistemi tat-taxxa u tal-benefiċċji flimkien ma' politiki ta' sigurtà soċjali u investment soċjali bil-ħsieb li **jitregġġghu lura** l-inugwaljanzi u **jiġu indirizzati** l-impatti negattivi tat-teknoloġija, **id-demografija** u d-diversità;

– **Strateġiji li jindirizzaw it-tibdil demografiku, l-urbanizzazzjoni fil-konfront tal-migrazzjoni miż-żoni rurali, l-indirizzar tal-esklużjoni soċjoekonomika u t-titjib tal-kwalità tal-ħajja fiż-żoni rurali, inkluż bl-użu ta' teknoloġija mill-aktar avvanzata u soluzzjonijiet diġitali**;

– Il-mobbiltà tal-bniedem fil-kuntesti

globali u lokali għal governanza aħjar tal-migrazzjoni u l-integrazzjoni tal-migranti **inkluż ir-refuġjati**; rispett tal-impenji internazzjonali u d-drittijiet tal-bniedem; aċċess akbar u **mettejjeb** għal edukazzjoni, taħriġ u servizzi ta' appoġġ ta' kwalità, u ċittadinanza inklużiva, b'mod speċjali **għall-vulnerabbli**;

– Sistemi ta' edukazzjoni u taħriġ sabiex tittrawwem u jsir l-aħjar użu tat-trasformazzjoni diġitali tal-UE, anki sabiex jiġu ġestiti r-riskji li jirriżultaw mill-interkonnnettività globali u l-innovazzjonijiet teknoloġiċi, speċjalment riskji emergenti online, tħassib ta' etika, inugwaljanzi soċjoekonomiċi u bidliet radikali fis-swieq;

– Il-modernizzazzjoni tal-awtoritajiet pubbliċi sabiex jintlaħqu l-aspettattivi taċ-ċittadini fir-rigward tal-forniment tas-servizz, it-trasparenza, l-aċċessibbiltà, il-ftuħ, l-affidabbiltà u l-fokus fuq l-utenti.

– L-effiċjenza tas-sistemi tal-gustizzja u aċċess imtejjeb għall-gustizzja bbażat fuq indipendenza ġudizzjarja u l-prinċipji tal-istat tad-dritt, b'metodi proċedurali ġusti, effiċjenti u trasparenti kemm fi kwistjonijiet ċivili kif ukoll dawk kriminali.

¹⁴ Il-Fehim tad-Divizjoni Soċjoekonomika fl-Ewropa, OECD, is-26 ta' Jannar 2017.

globali u lokali għal governanza aħjar tal-migrazzjoni u l-integrazzjoni tal-migranti, **inklużi r-rifuġjati**; rispett tal-impenji internazzjonali u d-drittijiet tal-bniedem; aċċess akbar u **aħjar** għal edukazzjoni, taħriġ u servizzi ta' appoġġ ta' kwalità, u ċittadinanza inklużiva, b'mod speċjali **għall-persuni** vulnerabbli;

– Sistemi ta' edukazzjoni u taħriġ sabiex tittrawwem u jsir l-aħjar użu tat-trasformazzjoni diġitali tal-UE, anki sabiex jiġu ġestiti r-riskji li jirriżultaw mill-interkonnnettività globali u l-innovazzjonijiet teknoloġiċi, speċjalment riskji emergenti online, tħassib ta' etika, inugwaljanzi soċjoekonomiċi u bidliet radikali fis-swieq;

– Il-modernizzazzjoni tal-awtoritajiet pubbliċi sabiex jintlaħqu l-aspettattivi **u l-htigijiet** taċ-ċittadini fir-rigward tal-forniment tas-servizz, it-trasparenza, l-aċċessibbiltà, il-ftuħ, l-affidabbiltà u l-fokus fuq l-utenti;

– L-effiċjenza tas-sistemi tal-gustizzja u aċċess imtejjeb għall-gustizzja bbażat fuq indipendenza ġudizzjarja u l-prinċipji tal-istat tad-dritt, b'metodi proċedurali ġusti, effiċjenti, **aċċessibbli** u trasparenti kemm fi kwistjonijiet ċivili kif ukoll dawk kriminali.

- **L-identifikazzjoni tad-differenzi eżistenti u emergenti bejn is-sessi u l-htigijiet marbutin mat-trasformazzjonijiet globali, kif ukoll l-iżvilupp ta' metodi innovattivi biex jiġu indirizzati l-istereotipi tas-sessi u l-preġudizzji relatati.**

¹⁴ Il-Fehim tad-Divizjoni Soċjoekonomika fl-Ewropa, OECD, is-26 ta' Jannar 2017.

Emenda 48

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 2 – punt 2.2 – punt 2.2.4

2.2.4. **Soċjetajiet Reżiljenti għad-Diżastri**

Id-diżastri jirriżultaw minn diversi sorsi, sew naturali u sew jekk magħmulin mill-bniedem, inkluż dawk minn attacchi terroristiċi, marbutin mal-klima u avvenimenti estremi oħrajn (inkluż żieda fil-livell tal-baħar), minn nirien fil-foresti, mewġ tas-shana, gharghar, terremoti, tsunamis u avvenimenti vulkaniċi, minn kriżijiet tal-ilma, minn avvenimenti tat-temp mill-ispazju, minn diżastri industrijali u tat-trasport, minn avvenimenti CBRN, kif ukoll dawk li jirriżultaw minn riskji kaskata. L-għan huwa l-prevenzjoni u t-tnaqqis fit-telf tal-hajjiet, id-dannu għas-saħħa u d-dannu ambjentali, ekonomiku u materjali mid-diżastri, tkun żgurata s-sigurtà alimentari kif ukoll sabiex jittejjeb il-fehim u t-tnaqqis ta' riskji ta' diżastru u t-tagħlim ta' lezzjonijiet wara li jkun hemm diżastru.

Linji Mifruxa

- *Teknoloġiji u kapaċitajiet għal persuni li jagħmlu l-ewwel intervent ta' operazzjonijiet ta' emergenza f'sitwazzjonijiet ta' kriżi u diżastru;*
- *Il-kapaċitajiet tas-soċjetà sabiex tiġġestixxi ahjar u tnaqqas ir-riskju ta' diżastru, inkluż permezz ta' soluzzjonijiet ibbażati fin-natura, permezz tat-titjib tal-prevenzjoni, it-thejjija u r-rispons għal riskji eżistenti u godda*

2.2.4. **Xjenzi soċjali u umanistiċi**

Ir-riċerka fix-xjenzi soċjali u umanistiċi għandha tiġi integrata f'kull waħda mill-prijoritajiet ta' Orizzont Ewropa, partikolarment biex jingħata kontribut għall-baži ta' evidenza fit-tfassil tal-politika fil-livell internazzjonali, tal-Unjoni, nazzjonali, reġjonali u lokali. Minbarra din l-integrazzjoni, anki l-għajnuna speċifika li għandha tingħata tul dawn il-linji ġenerali li ġejjin tappoġġa t-tfassil tal-politika.

Linji Ġenerali

– *L-interoperabbiltà tat-tagħmir u proċeduri sabiex tiġi ffaċilitata l-kooperazzjoni operazzjonali transfruntiera u suq tal-UE integrat.*

- *Analiżi u żvilupp tal-inklużjoni soċjali, ekonomika u politika u d-dinamika interkulturali pożittiva fl-Ewropa u mas-shab internazzjonali;*

- *Għarfien akbar tal-bidliet soċjali fl-Ewropa u l-impatt tagħhom;*

- *L-indirizzar tal-isfidi ewlenin fir-rigward tal-mudelli Ewropej għall-koeżjoni soċjali, l-immigrazzjoni, l-integrazzjoni, it-tibdil demografiku, it-tixjih, l-edukazzjoni, il-faqar u l-esklużjoni soċjali;*

- *Appoġġ lil riċerka għal aktar għarfien dwar l-identità u l-appartenenza għall-komunitajiet, ir-reġjuni u n-nazzjonijiet.*

Emenda 49

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 2 – punt 2.2 – punt 2.2.5

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

2.2.5. *Protezzjoni u Sigurtà*

imħassar

Hemm htieġa biex iċ-ċittadini jiġu protetti minn u jwieġbu għat-theddid ta' sigurtà minn attivitajiet kriminali inkluż dawk terroristiċi u theddidiet ibridi; sabiex jiġu protetti l-persuni, l-ispacej pubbliċi u l-infrastruttura kritika, kemm minn attakki fiżiċi (inklużi CBRN-E) kif ukoll dawk ċibernetiċi; sabiex jiġu miġġielda t-terroriżmu u r-radikalizzazzjoni, inkluż il-fehim u l-indirizzar ta' ideat u twemmin terroristiċi; sabiex tiġi pprevenuta u miġġielda l-kriminalità serja, inkluż ċ-ċiberkriminalità u l-kriminalità organizzata; sabiex jiġu appoġġati l-vittmi; sabiex jiġu ntraċċati l-flussi finanzjarji kriminali; sabiex jiġi appoġġat l-użu tad-data għall-infurzar tal-liġi u biex tkun żgurata l-protezzjoni ta' data

personali fl-attivitajiet ta' infurzar tal-liġi; sabiex tiġi appoġġata l-ġestjoni tal-fruntieri tal-UE mill-ajru, mill-baħar u fuq l-art, għall-fluss tal-persuni u l-oġġetti. Huwa essenzjali li tinzamm il-flessibbiltà b'mod rapidu sabiex jiġu indirizzati sfidi ġodda tas-sigurtà li jistgħu jimmaterjalizzaw.

Linji Mifruxa

- *Approċċi u teknoloġiji innovattivi għall-prattikanti tas-sigurtà (bhall-korpi tal-pulizija, il-gwardji tal-fruntieri u l-kosta, l-uffiċċji tad-dwana), prattikanti tas-saħħa pubblika, operaturi tal-infrastruttura u dawk li jiġġestixxu l-ispazji miftuħin;*
- *Dimensjonijiet umani u soċjali tal-kriminalità u radikalizzazzjoni vjolenti, b'rabta ma' dawk involuti jew potenzjalment involuti f'imġiba bħal din, kif ukoll dawk milqutin jew potenzjalment milqutin;*
- *Il-mod kif jaħsbuha ċ-ċittadini, l-awtoritajiet pubbliċi u l-industrija sabiex jiġi pprevenut il-holqien ta' riskji tas-sigurtà ġodda u sabiex jitnaqqsu r-riskji eżistenti, inkluż dawk li jirriżultaw minn teknoloġiji ġodda bhall-Intelliġenza Artifiċjali;*
- *Il-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni u l-aħbarijiet foloz b'implikazzjonijiet għas-sigurtà;*
- *L-interoperabbiltà tat-tagħmir u l-proċeduri sabiex tiġi ffaċilitata l-kooperazzjoni operazzjonali transfruntiera u bejn l-aġenziji u jiġi żviluppat suq tal-UE.*
- *L-iżgurar tal-protezzjoni ta' data personali fl-attivitajiet ta' infurzar tal-liġi, b'mod partikolari fid-dawl tal-iżviluppi teknoloġiċi rapidi.*

Emenda 50

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 2 – punt 2.2 – punt 2.2.6

2.2.6. Ċibersigurtà

imhassar

L-attivitajiet ċibernetiċi malizzjużi mhux biss jheddu l-ekonomiji tagħna, iżda jheddu wkoll il-proprju funzjonament tad-demokraziji tagħna, il-libertajiet tagħna u l-valuri tagħna. It-theddid ċibernetiku hafna drabi jkun kriminali, motivat mill-profitt, iżda jista' jkun ukoll politiku u strateġiku. Is-sigurtà u l-prosperità futuri tagħna jiddependu fuq it-titjib tal-abbiltà tagħna li niproteġu lill-UE minn theddid ċibernetiku. It-trasformazzjoni diġitali tirrikjedi t-titjib sostanzjali ta' ċibersigurtà, sabiex tiġi żgurata l-protezzjoni tal-ghadd enormi ta' apparat IoT mistenni li jiġi konness mal-internet, inkluż dawk li jikkontrollaw il-grilji tal-elettriku, in-networks tal-karozzi u t-trasport, l-isptarijiet, il-finanzi, l-istituzzjonijiet pubbliċi, il-fabbriki u d-djar.

Linji Mifruxa

- *Teknoloġiji tul il-katina tal-valur diġitali (minn komponenti siguri sal-kriptografija u software awtoriparatorju u networks);*
- *Teknoloġiji sabiex jiġi indirizzat it-theddid eżistenti ta' ċibersigurtà, l-antiċipazzjoni ta' bżonnijiet futuri, u ż-żamma ta' industrija kompetittiva;*
- *Network Ewropew ta' kompetenza fiċ-ċibersigurtà u ċentru ta' kompetenza.*

Emenda 51

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 2a (ġdid)

2a. RAGGRUPPAMENT "SOĊJETÀ SIGURA"

2a.1 Raġunament

F'kuntest ta' trasformazzjonijiet u interdipendenzi u theddid globali dejjem akbar, riċerka u innovazzjoni li jiżguraw is-sigurtà tal-Ewropa huma tal-akbar importanza.

Minkejja l-fatt li l-Ewropa hija hielsa minn aggressjonijiet militari fuq skala kbira, hemm bżonn jiġu indirizzati l-isfidi li jirriżultaw minn theddid ġdid għas-sigurtà. L-attakki terroristiċi ta' tipi differenti, ir-radikalizzazzjoni vjolenti, kif ukoll l-attakki ċibernetiċi u t-theddid ibridu, iqajmu thassib kbir dwar is-sigurtà u jpoġġu pressjoni partikolari fuq is-soċjetà. L-UE għandha tindirizza dawn l-isfidi u tiżgura s-sikurezza pubblika filwaqt li tippreserva l-libertà individwali u d-drittijiet fundamentali.

Ir-riċerka dwar is-sigurtà hija parti mill-isforzi usa' tal-UE biex tingheleb din u sfidi oħrajn. Hija tikkontribwixxi għall-proċess tal-iżvilupp tal-kapaċità billi tippermetti d-disponibbiltà ta' teknoloġiji, soluzzjonijiet u applikazzjonijiet sabiex fil-futur jiġu indirizzati l-lakuni identifikati minn dawk li jfasslu l-politika u mill-utenti aħharin, speċjalment l-awtoritajiet pubbliċi.

Tali riċerka u innovazzjoni tirrispondi għall-impenn tal-Aġenda ta' Ruma sabiex ikun hemm hidma lejn "Ewropa sikura u sigura", li tikkontribwixxi għal Unjoni ta' Sigurtà. Se jiġu sfruttati s-sinerġiji mal-Programm dwar il-Ġustizzja u l-Programm dwar id-Drittijiet u l-Valuri, li jappoġġaw attivitajiet fil-qasam tal-aċċess għall-ġustizzja, id-drittijiet tal-vittmi, l-ugwaljanza bejn is-sessi, in-nondiskriminazzjoni, il-protezzjoni tad-data u l-promozzjoni taċ-ċittadinanza Ewropea.

Se jsir użu shih mill-istrumenti disponibbli, inkluż il-programm Spazjali Ewropew (Galileo u EGNOS, Copernicus, Għarfien tas-Sitwazzjoni fl-Ispazju u Komunikazzjoni Governattiva bis-Satellita).

L-Ewropa jehtieġ tkompli bl-isforzi

taghha fir-riċerka u l-innovazzjoni biex ittejjeb iċ-ċibersigurtà, il-privatezza diġitali, il-protezzjoni tad-data personali u tiġġieled kontra t-tixrid ta' informazzjoni falza u dannuża sabiex tissalvagwardja l-istabbiltà demokratika u ekonomika. It-terroriżmu, ir-radikalizzazzjoni vjolenti, il-vjolenza għal raġunijiet ideoloġiċi, it-traffikar ta' beni kulturali, l-attakki ċibernetiċi, il-kriminalità organizzata, l-evitar tat-taxxa, ir-reati ambjentali u d-diżastri huma xi eżempji ta' oqsma li għandhom jiġu indirizzati fil-qafas ta' dan ir-raggruppament.

Sabiex jiġu antiċipati, evitati u mmaniġġjati r-riskji u t-theddid, ma hemmx bżonn biss impenn favur ir-riċerka iżda hemm bżonn ukoll li jiġu żviluppati u applikati teknoloġiji innovattivi, soluzzjonijiet, għodod ta' tbassir u għarfien, tiġi stimulata l-kooperazzjoni bejn il-fornituri u l-utenti pubbliċi, jinstabu soluzzjonijiet u jiġi evitat u miġġieled l-abbuż tal-privatezza u l-ksur tad-drittijiet tal-bniedem fuq l-Internet, filwaqt li jiġu żgurati d-drittijiet individwali u l-libertà taċ-ċittadini Ewropej.

Sabiex tiżdied il-komplementarjetà fir-riċerka u l-innovazzjoni, l-awtoritajiet tas-sigurtà pubblika għandhom jissahhu bi sforzi ta' skambju u kooperazzjoni multilaterali u internazzjonali. L-awtoritajiet tas-sigurtà pubblika għandhom jiġu mhegġa jipparteċipaw fl-isforzi ta' riċerka u innovazzjoni tal-UE biex ikabbru l-kapaċitajiet kooperattivi u komunikattivi tagħhom fil-livelli kollha xierqa, jikkondividu data, jibbenefikaw minn standards komuni fit-teknoloġiji, il-proċeduri u t-tagħmir u jiehdu vantaġġ minn riżultati aġġornati fl-għarfien espert fit-tahriġ u x-xjenzi relatati mal-kriminalità.

Barra minn hekk, għandhom jiġu żviluppati forom ta' akkwist biex jingħata appoġġ lill-prototipi u jiġu ffaċilitati l-ittestjar u l-akkwiżizzjoni ta' soluzzjonijiet innovattivi qabel it-tqeghid fis-suq min-

naha tal-entitajiet pubbliċi.

L-attivitajiet se jikkontribwixxu direttament għall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDG) li ġejjin, b'mod partikolari: SDG 1 – Daqshekk Faqar; SDG 4 – Edukazzjoni ta' Kwalità; SDG 8 – Xogħol Diċenti u Tkabbir Ekonomiku; SDG 9 – Industrija, Innovazzjoni u Infrastruttura; SDG 10 – Tnaqqis fl-Inugwaljanzi; SDG 11 – Bliet u Komunitajiet Sostenibbli; SDG 16 – Paċi, Ġustizzja u Istituzzjonijiet b'Saħħithom.

2a.2 Oqsma ta' Intervent

2a.2.1 Kriminalità Organizzata; Terroriżmu, Estremiżmu, Radikalizzazzjoni u Vjolenza għal Raġunijiet Ideoloġiċi

Il-kriminalità organizzata, it-terroriżmu, l-estremiżmu, ir-radikalizzazzjoni vjolenti u l-vjolenza għal raġunijiet ideoloġiċi jikkawżaw riskji kbar għaċ-ċittadini kif ukoll għas-soċjetà, l-ekonomija u l-istabbiltà demokratika tal-Ewropa. L-awturi tar-reati jvarjaw minn atturi individwali għal strutturi kriminali organizzati ħafna, li joperaw anke internazzjonalment. Ir-riċerka u l-innovazzjoni – inkluż fl-istudji umanistiċi – kif ukoll it-teknoloġiji, huma meħtieġa biex jiġu identifikati, evitati u indirizzati l-attivitajiet u l-kawżi tagħhom.

Linji Ġenerali

- Dimensjonijiet umani u soċjali tal-kriminalità u radikalizzazzjoni vjolenti, b'rabta ma' dawk involuti jew potenzjalment involuti f'imġiba bħal din, kif ukoll dawk milqutin jew potenzjalment milqutin;

- Approċċi u teknoloġiji innovattivi għall-utenti aħharin tas-sigurtà, speċjalment l-awtoritajiet tas-sigurtà pubblika;

- Teknoloġiji u standards ta' operazzjoni għall-protezzjoni tal-infrastruttura u l-ispazji pubbliċi u miftuħa;

- Tħassir, detezzjoni, prevenzjoni, u protezzjoni minn attentati u awturi ta'

reati serji u organizzati, radikalizzazzjoni għal raġunijiet ideoloġiċi, vjolenza u terroriżmu, inkluż appoġġ għall-vittmi;

2a.2.2 Ġestjoni tal-Protezzjoni tal-Fruntieri

Sabiex jittejbu s-sikurezza u s-sigurtà fl-UE hemm bżonn riċerka u innovazzjoni li ssahħah il-kapaċità fil-protezzjoni u l-ġestjoni tal-fruntieri. Dan jinkludi r-rikonjizzjoni u s-sorveljanza taż-żona (arja, art, baħar), kooperazzjoni stabbli u skambju ta' data ma' awtoritajiet barranin, inklużi kapaċitajiet ta' interoperabbiltà maċ-ċentri lokali, reġjonali, nazzjonali u internazzjonali tal-kontroll u l-komunikazzjoni kif ukoll l-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet għall-protezzjoni tal-fruntieri, ir-rispons għall-inċidenti, id-detezzjoni tar-riskji u l-prevenzjoni tal-kriminalità. Għandha tiġi inkluża wkoll riċerka dwar il-monitoraġġ permezz tat-tbassir, l-applikazzjonijiet ta' twissija bikrija bbażati fuq l-algoritmi u t-teknoloġiji ta' sorveljanza awtomatizzati li jużaw tipi differenti ta' sensuri, filwaqt li tingħata attenzjoni għad-drittijiet fundamentali. Filwaqt li ssir evalwazzjoni tal-impatt u l-potenzjal tagħhom fit-tishih tal-isforzi u s-soluzzjonijiet fil-qasam tas-sigurtà, it-teknoloġiji u t-tagħmir għandhom jikkontribwixxu għall-integrità tal-persuni li jkunu qed joqorbu lejn il-fruntieri esterni, speċjalment bl-art u bil-baħar.

Ir-riċerka għandha tappoġġa wkoll it-titjib tal-ġestjoni integrata tal-fruntieri Ewropej, inkluż permezz ta' aktar kooperazzjoni mal-pajjiżi kandidati, il-pajjiżi kandidati potenzjali u l-pajjiżi tal-Politika tal-Viċinat tal-UE. Dan se jkompli jghin fl-isforzi tal-UE fil-ġestjoni tal-migrazzjoni.

Linji Ġenerali

– Identifikazzjoni ta' dokumenti foloz jew manipulati;

– Detezzjoni ta' trasport/traffikar illegali ta' persuni u merkanzija;

- *Tkabbir tal-kapaċitajiet ta' rispons b'rabta ma' inċidenti fil-fruntieri;*
- *Il-modernizzazzjoni ta' tagħmir ta' rikonjizzjoni u sorveljanza tal-fruntieri mill-ajru;*
- *Titjib fil-kooperazzjoni diretta tal-awtoritajiet tas-sigurtà taż-żewġ naħat, fiż-żona tal-fruntiera rispettiva, permezz ta' miżuri tranfruntiera biex tkun assicurata s-sorveljanza kontinwa ta' trasgressuri u persuni suspettati.*

2a.2.3 Ċibersigurtà, Privatezza, Protezzjoni tad-Data

L-attivitajiet ċibernetiċi malizzjużi u ostili jheddu s-soċjetajiet u ċ-ċittadini tagħna, il-funzjonament stabbli u sigur tal-awtoritajiet u l-istituzzjonijiet pubbliċi, l-ekonomiji kif ukoll il-funzjonament innifsu tal-istituzzjonijiet demokratiċi tal-Ewropa, il-libertajiet u l-valuri tagħna. Diġà sehew inċidenti li jinvolvu istituzzjonijiet pubbliċi u dawn x'aktarx jiżdedu minhabba l-integrazzjoni ulterjuri ta' applikazzjonijiet diġitali u taċ-ċibersigurtà fi proċeduri amministrattivi u ekonomiċi kif ukoll fl-użu privat u individwali.

Iċ-ċiberkriminalità qed tiżdied u r-riskji relatati qed isiru aktar diversifikati hekk kif l-ekonomija u s-soċjetà qed isiru aktar diġitalizzati. L-Ewropa jehtieġ tkompli ttejjeb l-isforzi tagħha biex ittejjeb iċ-ċibersigurtà, il-privatezza diġitali, il-protezzjoni tad-data personali u tiġġieled it-tixrid ta' informazzjoni falza u dannuża sabiex tissalvagwardja l-istabbiltà demokratika u ekonomika.

Is-sigurtà u l-prosperità fil-ġejjieni jiddependu fuq it-titjib tal-kapaċitajiet għall-protezzjoni tal-UE kontra theddidiet bħal dawn, kif ukoll għall-prevenzjoni, id-detezzjoni u l-ġlieda fil-konfront ta' attivitajiet ċibernetiċi malizzjużi, li sikwit jirrikjedu kooperazzjoni transfruntiera rapida u mill-qrib. It-trasformazzjoni diġitali, b'mod speċjali, tirrikjedi titjib sostanzjali fiċ-ċibersigurtà, sabiex tiġi żgurata l-protezzjoni tal-ghadd enormi ta'

apparat tal-IoT li mistenni jkun konness mal-internet. L-Ewropa għandha tkompli bl-isforzi tagħha biex tiżgura r-reżiljenza għall-attakki ċibernetiċi u tippromwovi deterrent effettiv.

Linji Ġenerali

- Il-ġlieda kontra diżinformazzjoni u l-ahbarijiet foloz b'implikazzjonijiet għas-sigurtà, inkluża l-protezzjoni tar-registrazzjoni elettorali u s-sistemi ta' evalwazzjoni/ghadd u komunikazzjoni (sigurtà elettorali); l-iżvilupp ta' kapacitajiet biex jiġu identifikati s-sorsi ta' kwalunkwe manipulazzjoni, filwaqt li jiġu ppreservati l-libertà tal-kelma u l-aċċess għall-informazzjoni.*
- Iż-żieda fit-teknoloġiji ta' detezzjoni, prevenzjoni, difiża u rispons;*
- It-tishih tal-hiliet tal-awtoritajiet pubbliċi fid-deċifrar u d-dekriptazzjoni tal-attakki ċibernetiċi;*
- Teknoloġiji ta' detezzjoni u sorveljanza ta' metodi illeċiti ta' hlas elettroniku u flussi finanzjarji;*
- Jiżdiedu l-hiliet xjentifiċi u teknoloġiċi tal-awtoritajiet responsabbli, speċjalment l-Europol, iċ-Ċentru Ewropew taċ-Ċiberkriminalità u l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea dwar is-Sigurtà tan-Networks u l-Informazzjoni;*
- L-iżgurar tal-protezzjoni tad-data personali fl-attivitajiet tal-infurzar tal-liġi, b'mod partikolari fid-dawl ta' żviluppi teknoloġiċi rapidi;*
- Teknoloġiji tul il-katina tal-valur diġitali (minn komponenti siguri sa kriptografija, teknoloġiji tar-registru distribwit, sigurtà bbażata fuq l-imġiba u software u networks reżiljenti u awtoriparatorji);*
- Teknoloġiji, metodi u l-ahjar Prattiki għall-indirizzar, il-prevenzjoni, il-mitigazzjoni u l-irkupru mit-theddid għaċ-ċibersigurtà, l-antiċipazzjoni ta' bżonnijiet futuri, u ż-żamma ta' industrija kompetittiva b'livell għoli ta'*

disponibbiltà, inkluż titjib fl-gharfien u s-sensibilizzazzjoni dwar ir-riskji għaċ-ċibersigurtà u l-konsegwenzi;

– Titjib fil-protezzjoni tad-data personali bil-promozzjoni ta' soluzzjonijiet faċli biex jintużaw għal apparat użat miċ-ċittadini u l-konsumaturi;

– Żvilupp sigur tas-software u l-hardware u faċilitajiet ta' ttestjar tas-sigurtà tas-software u l-hardware;

2a.2.4 Protezzjoni tal-Infrastrutturi Kritiċi u Titjib fir-Rispons għad-Diżastri

Teknoloġiji, proċessi, metodi u kapaċitajiet dedikati godda se jghinu fil-protezzjoni ta' infrastrutturi – inklużi infrastrutturi elettronici – sistemi u servizzi kritiċi li huma essenzjali għall-funzjonament korrett tas-soċjetà u l-ekonomija, inklużi l-komunikazzjonijiet, it-trasport, il-finanzi, is-saħħa, l-ikel, l-ilma, l-enerġija, il-loġistika u l-katina tal-provvista, u l-ambjent.

Id-diżastri jistgħu jiġu minn bosta sorsi, u jistgħu jkunu naturali, magħmula mill-bniedem jew jirriżultaw minn riskji kaskata. Hemm bżonn aktar sforzi sabiex jiġu limitati l-effetti fuq il-ħajja u l-ghajxien. L-ghan hu li tiġi evitata u titnaqqas il-ħsara għas-saħħa u l-ambjent, kif ukoll il-ħsara ekonomika u materjali, u li tiġi żgurata l-provvista tal-ikel u l-mediċini, is-sigurtà u l-mezzi ta' komunikazzjoni bażiċi.

Linji Ġenerali

– Teknoloġiji u kapaċitajiet għall-persuni li jagħtu l-ewwel għajjnuna f'operazzjonijiet ta' emerġenza f'sitwazzjonijiet ta' kriżi u diżastru, inklużi r-rispons għad-diżastri għall-vittmi u s-sistemi ta' twissija bikrija;

– Kapaċitajiet għas-soċjetà sabiex timmaniġġja aħjar u tnaqqas ir-riskju ta' diżastri, inkluż permezz ta' soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura u l-gharfien espert tal-komunità, permezz tat-tishih tal-prevenzjoni, it-thejjija u r-rispons għal riskji eżistenti u godda, it-titjib tar-

reżiljenza ta' dawn l-infrastrutturi kollha, inkluż permezz ta' strutturi istituzzjonali, politiċi u ta' governanza reżiljenti għad-diżastri;

– Tishih tal-kapaċitajiet ta' rilokazzjoni ta' tagħmir, vetturi, provvisti u persunal tat-tifx u s-salvataġġ;

– Teknoloġiji, tagħmir u proċeduri li jipprevjenu t-tifqigha ta' pandemiji jew jillimitaw it-tixrid tagħhom;

– It-titjib ta' sistemi ta' twissija pubblika fuq diversi livelli, speċjalment b'attenzjoni għall-persuni vulnerabbli;

– It-titjib tad-disponibilità ta' vetturi speċjalizzati tal-ajru u tal-art biex jikkumbattu n-nirien fuq skala kbira u fil-foresti kif ukoll it-titjib fil-varar rapidu tagħhom.

2a.2.5 Piraterija u Falsifikazzjoni ta' Prodotti

Il-ġlieda kontra l-piraterija u l-falsifikazzjoni tal-prodotti tibqa' ta' thassib serju għall-ekonomija, is-settur kulturali u kreattiv u ċ-ċittadini Ewropej. Dawn l-attivitajiet illeċiti jikkawżaw telf kbir f'taxxi, dhul u introjtu personali, u jpoġġu f'riskju l-impjiegi fl-Ewropa.

Prodotti difettużi jimplikaw riskji li jikkawżaw hsara lill-persuni u lill-proprjetà. Jehtieg li dawn l-impatti jiġu indirizzati u li jinstabu soluzzjonijiet biex tiġi indirizzata l-piraterija u l-falsifikazzjoni tal-prodotti kif ukoll biex l-awtoritajiet pubbliċi xierqa jissahhu sabiex, permezz tal-kooperazzjoni, jiġu evitati, identifikati, investigati u miġġielda dawn ir-reati u attivitajiet illegali relatati.

Għandhom jiġu inklużi sforzi biex titrawwem il-protezzjoni tal-proprjetà intellettuali.

Linji Ġenerali

– Il-promozzjoni ta' tekniki għall-identifikazzjoni tal-prodotti;

– Titjib fil-protezzjoni ta' parts u merkanzija oriġinali;

– *Teknoloġiji li jikkontrollaw il-prodotti ttrasportati (f'hin reali) u skambju ta' data bejn il-produtturi, it-trasportaturi, l-awtoritajiet tad-dwana u d-destinatarji.*

2a.2.6 Appoġġ għall-politiki tas-sigurtà esterna tal-Unjoni permezz tal-prevenzjoni tal-kunflitti u l-konsolidazzjoni tal-paċi

Hemm bżonn riċerka, teknoloġiji godda, kapaċitajiet u soluzzjonijiet b'apoġġ għall-politiki tas-sigurtà esterna tal-Unjoni f'kompiti ċivili, li jvarjaw mill-protezzjoni ċivili għall-ghajnuna umanitarja, il-ġestjoni tal-fruntieri jew iż-żamma tal-paċi u l-istabbilizzazzjoni wara l-kriżi, inklużi l-prevenzjoni tal-konflitti, il-konsolidazzjoni tal-paċi u l-medjazzjoni.

Linji Ġenerali

– *Riċerka dwar ir-riżoluzzjoni tal-kunflitti u r-ritorn għall-paċi u l-ġustizzja, l-identifikazzjoni bikrija tal-fatturi li jwasslu għal kunflitt u l-impatt tal-proċessi ta' ġustizzja riparatriċi;*

– *Promozzjoni tal-interoperabbiltà bejn il-kapaċitajiet ċivili u militari fil-kompiti ċivili li jvarjaw mill-protezzjoni ċivili għall-ghajnuna umanitarja, il-ġestjoni tal-fruntieri u ż-żamma tal-paċi.*

– *Żvilupp teknoloġiku fil-qasam sensitiv tat-teknoloġiji b'użu doppju sabiex titjeb l-interoperabbiltà bejn il-protezzjoni ċivili u l-forzi militari u fost il-forzi tal-protezzjoni ċivili madwar id-dinja, kif ukoll l-affidabbiltà, aspetti organizzattivi, legali u etiċi, kwistjonijiet kummerċjali, il-protezzjoni tal-kunfidenzjalità u l-integrità tal-informazzjoni u t-traċċabbiltà tat-tranzazzjonijiet u l-proċessi kollha.*

– *Żvilupp ta' kapaċitajiet ta' kmand u kontroll għall-missjonijiet ċivili.*

2a.2.7 Promozzjoni tal-Koordinazzjoni, il-Kooperazzjoni u s-Sinergiji

Sabiex tiġi żgurata l-kapaċità ta' adożzjoni, ġestjoni, kontroll u użu korrett ta' proċeduri bejn l-awtoritajiet, hemm bżonn teknoloġija u standards aġġornati.

L-ghan ghandu jkun li l-awtoritajiet pubbliċi u forzi oħra jkunu mghammra b'tagħmir skambjabbli, sabiex jiġu integrati proċeduri ta' operat, rispons, rappurtar u skambju ta' data standard fl-UE kollha.

L-aġenziji għandhom jingħataw baġit adegwat biex tkompli titrawwem il-kapaċità tagħhom li jipparteċipaw fir-riċerka u l-innovazzjoni tal-UE – u li jibbenefikaw minnha – u sabiex jamministraw proġetti rilevanti, jikkondividu d-domandi, ir-riżultati u l-ambizzjonijiet kif ukoll jikkooperaw u jikkoordinaw l-isforzi ma' aġenziji oħra u ma' awtoritajiet mhux tal-UE bħall-Grupp Kontra t-Terroriżmu u l-Interpol. Fir-rigward tar-riċerka u l-innovazzjoni relatati mas-sigurtà dawn huma, partikolarment: il-Kulleġġ Ewropew tal-Pulizija, l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għas-Sikurezza tal-Avjazzjoni, iċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard, iċ-Ċentru Ewropew għall-Monitoraġġ tad-Droga u d-Dipendenza fuq id-Droga, l-Aġenzija Ewropea għas-Sikurezza Marittima, l-Aġenzija Ewropea dwar is-Sigurtà tan-Netwerks u l-Infurmazzjoni, l-Aġenzija Ewropea għat-Tmexxija Operattiva tas-Sistemi tal-IT fuq Skala Kbira fl-Ispazju ta' Libertà, Sigurtà u Ġustizzja, l-Uffiċċju tal-Proprietà Intellettwali tal-Unjoni Ewropea, l-Uffiċċju Ewropew tal-Pulizija, l-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta u ċ-Ċentru Satellitari tal-Unjoni Ewropea.

Sabiex jissahhu s-sinergiji mar-riċerka, l-iskambju u l-mekkaniżmi ta' konsultazzjoni fil-qasam tad-difiża ffinanzjati mill-UE, għandhom jiġu stabbiliti awtoritajiet assoċjati mar-riċerka fil-qasam tad-difiża għal skopijiet ċivili.

L-istandards se jkollhom rwol importanti billi jiżguraw l-iżvilupp, il-produzzjoni u l-implimentazzjoni komuni kif ukoll il-kapaċitajiet ta' skambju, interoperabbiltà u kompatibbiltà tas-servizzi, il-proċeduri, it-teknoloġiji u t-tagħmir.

Linji Ġenerali

– Teknoloġiji u tagħmir b'rekwiżiti operattivi bażiċi li jkunu applikabbli mill-forzi u l-awtoritajiet kollha tal-Istati Membri tal-istess linja (il-pulizija, is-salvataġġ, il-ġestjoni tad-diżastri, il-komunikazzjoni, eċċ.) indaqs;

– Interoperabbiltà tat-tagħmir u l-proċeduri sabiex tiġi ffaċilitata l-kapaċità operattiva transfruntiera u bejn l-aġenziji.

Emenda 52

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

3. RAGGRUPPAMENT "DIGITALI U INDUSTRIJA"

Emenda

3. RAGGRUPPAMENT "DIGITALI, INDUSTRIJA U SPAZJU"

Emenda 53

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.1

Test propost mill-Kummissjoni

3.1. Raġunament

Sabiex tiżgura l-kompetittività industrijali u l-kapaċità li jiġu indirizzati l-isfidi globali 'l quddiem, l-UE trid ttrinforsa u żżomm il-kapaċitajiet teknoloġiċi u industrijali tagħha fl-oqsma ewlenin li jirfdu t-trasformazzjoni tal-ekonomija u s-soċjetà tagħna.

L-industrija tal-UE ttipprovdi impjieġ minn kull hamsa u żewġ terzi tal-investimenti fir-Riċerka u l-Iżvilupp mis-settur privat u tiġġenera 80 % tal-esportazzjoni tal-UE. Mewġa ġdida ta' innovazzjoni, li tinvolvi l-amalgamazzjoni tat-teknoloġiji fiżiċi u diġitali, se tiskatta opportunitajiet kbar ħafna għall-industrija tal-UE u se ttejjeb il-kwalità tal-ħajja taċ-ċittadini tal-UE.

Id-diġitalizzazzjoni hija xprun kbir. Hekk

Emenda

3.1. Raġunament

Sabiex tiżgura l-kompetittività industrijali u l-kapaċità li jiġu indirizzati l-isfidi globali 'l quddiem, l-UE trid ttrinforsa u żżomm il-kapaċitajiet teknoloġiċi u industrijali tagħha fl-oqsma ewlenin li jirfdu t-trasformazzjoni tal-ekonomija u s-soċjetà tagħna.

L-industrija tal-UE ttipprovdi impjieġ minn kull hamsa u żewġ terzi tal-investimenti fir-Riċerka u l-Iżvilupp mis-settur privat u tiġġenera 80 % tal-esportazzjoni tal-UE. Mewġa ġdida ta' innovazzjoni, li tinvolvi l-amalgamazzjoni tat-teknoloġiji fiżiċi u diġitali, se tiskatta opportunitajiet kbar ħafna għall-industrija tal-UE u se ttejjeb il-kwalità tal-ħajja taċ-ċittadini tal-UE.

Id-diġitalizzazzjoni hija xprun kbir. Hekk

kif tkompli għaddejja b'pass mghaġġel fis-setturi kollha, l-investment fl-oqsma prijoritarji li jvarjaw mill-intelligenza artifiċjali sal-internet tal-generazzjoni li jmiss, il-computing ta' prestazzjoni għolja, il-fotonika **u n-nanoelettronika**, isir essenzjali għat-tishiġ tal-ekonomija tagħna **u s-sostenibbiltà tas-soċjetà tagħna**. L-investment, il-produzzjoni u l-użu tal-ICT jagħtu spinta kbira lit-**tkabbir ekonomiku tal-UE**, li bejn l-2001 u l-2011 biss ammonta għal żieda ta' 30 %.

Teknoloġiji Abilitanti Essenzjali¹⁵ jipprovdu l-baži ta' taħlit tad-dinja diġitali ma' dik fiżika, ċentrali għal din il-mewġa globali ġdida ta' innovazzjoni. L-investment fl-iżvilupp, id-dimostrazzjoni **u** l-implimentazzjoni ta' teknoloġiji abilitanti essenzjali, u l-iżgurar ta' **provvista** ta' materja prima u avvanzata sigura, sostenibbli u affordabbli, se jiżguraw l-awtonomija strateġika tal-UE u **jghin** lill-industrija tal-UE tnaqqas l-impronti tal-karbonju u ambjentali tagħha b'mod sinifikanti.

Teknoloġiji **speċifiċi** futuri u emergenti **jistgħu** jintużaw ukoll **skont kif ikun xieraq**.

L-ispazju huwa ta' importanza strateġika; madwar 10 % tal-PDG tal-UE jiddependi fuq l-użu ta' servizzi **tal-ispazju**. L-UE għandha settur **tal-ispazju** ta' livell dinji, b'industrija tal-manifattura tas-satelliti b'saħħitha u settur ta' servizzi downstream dinamiku. L-ispazju jipprovdi għodda importanti għall-komunikazzjoni, in-navigazzjoni u s-sorveljanza u jiftaħ haġna opportunitajiet ta' negozju, speċjalment f'kombinazzjoni mat-teknoloġiji diġitali u sorsi oħrajn ta' data. L-UE **trid** tagħmel l-aħjar li tista' minn dawn l-opportunitajiet billi tisfrutta **bi shiġ** il-potenzjal tal-programmi tal-ispazju tagħha Copernicus, EGNOS u Galileo, u billi tiproteġi l-infrastrutturi tal-ispazju u tal-art **minn theddid mill-ispazju**.

kif tkompli għaddejja b'pass mghaġġel fis-setturi kollha, l-investment fl-oqsma prijoritarji li jvarjaw mill-intelligenza artifiċjali sal-internet tal-generazzjoni li jmiss, il-computing ta' prestazzjoni għolja, il-fotonika, **it-teknoloġiji tal-quantum, in-nanoelettronika, id-data intelligenti eċċ.** isir essenzjali għat-tishiġ tal-ekonomija tagħna. L-investment, il-produzzjoni u l-użu tal-ICT jagħtu spinta kbira lit-**tkabbir ekonomiku tal-UE**, li bejn l-2001 u l-2011 biss ammonta għal żieda ta' 30 %.

It-Teknoloġiji Abilitanti Essenzjali¹⁵ jipprovdu l-baži ta' taħlit tad-dinja diġitali ma' dik fiżika, ċentrali għal din il-mewġa globali ġdida ta' innovazzjoni. L-investment fl-iżvilupp, id-dimostrazzjoni, l-implimentazzjoni **u l-istandardizzazzjoni** ta' teknoloġiji abilitanti essenzjali, u l-iżgurar ta' **ksib, użu u ġestjoni** ta' materja prima u avvanzata sigura, sostenibbli u affordabbli, se jiżguraw l-awtonomija strateġika tal-UE u **jghinu** lill-industrija tal-UE tnaqqas l-impronti tal-karbonju u ambjentali tagħha b'mod sinifikanti **u, allura, l-ispejjeż għas-soċjetà f'termini ta' esternalitajiet**.

Teknoloġiji futuri u emergenti **speċifiċi għandhom** jintużaw ukoll **bħala l-baži li fuqhom jissejsu l-innovazzjonijiet rivoluzzjonarji li jmiss**.

L-ispazju huwa ta' importanza strateġika; madwar 10 % tal-PDG tal-UE jiddependi fuq l-użu ta' servizzi **spazjali**. L-UE għandha settur **spazjali** ta' livell dinji, b'industrija tal-manifattura tas-satelliti b'saħħitha u settur ta' servizzi downstream dinamiku. L-ispazju jipprovdi għodda importanti għall-komunikazzjoni, in-navigazzjoni u s-sorveljanza u jiftaħ haġna opportunitajiet ta' **riċerka, innovazzjoni u** negozju, speċjalment f'kombinazzjoni mat-teknoloġiji diġitali u **ma'** sorsi oħrajn ta' data. L-UE **jehtigilha** tagħmel l-aħjar li tista' minn dawn l-opportunitajiet billi tisfrutta **bis-shiġ** il-potenzjal tal-programmi tal-ispazju tagħha Copernicus, EGNOS u Galileo, **kif ukoll billi tinkoraġġixxi – fost affarijiet oħra – l-iżvilupp tas-settur**

L-UE għanda ċ-ċans uniku li tkun fuq quddiem nett fuq livell globali u żżid is-sehem tagħha *ta' swieq* dinjija, billi turi kif it-trasformazzjoni diġitali, *it-tmexxija f'teknoloġiji ewlenin ta' ffaċilitar u tal-ispazju, u t-tranzizzjoni* lejn ekonomija ċirkolari b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju u l-kompetittività *jistghu jsahhu lil xulxin permezz tal-eċċellenza xjentifika u teknoloġika.*

Sabiex l-ekonomija diġitalizzata, ċirkolari, ta' karbonju baxx, u b'emissjonijiet baxxi *tal-karbonju* ssir realtà, trid tittiehed azzjoni fil-livell tal-UE minhabba l-kumplessità tal-ktajjen ta' valur, in-natura sistemika u multidixxiplinari tat-teknoloġiji u *l-kostijiet* għoljin marbutin mal-iżvilupp tagħhom, u n-natura transsettorjali tal-problemi li jridu jiġu indirizzati. L-UE trid tiżgura li l-atturi kollha tal-industrija, u s-soċjetà b'mod ġenerali, jistgħu jibbenefikaw minn teknoloġiji u diġitalizzazzjoni avvanzati u nodfa. L-iżvilupp tat-teknoloġiji waħidhom mhuwiex biżżejjed. Infrastrutturi orjentati lejn l-industrija, inkluż linji pilota, se jgħinu fl-istabbiliment ta' negozji tal-UE u, b'mod partikolari, jgħinu lill-SMEs ivaraw dawn it-teknoloġiji u jtejbu l-prestazzjoni tal-innovazzjoni tagħhom.

Involvement b'saħħtu tal-industrija huwa essenzjali fl-istabbiliment tal-prijoritajiet u l-iżvilupp ta' aġendi ta' riċerka u innovazzjoni li jzidu l-ingranagġ *tal-*

downstream u l-applikazzjonijiet għall-utenti finali, u billi tipproteġi l-infrastrutturi tal-ispazju u tal-art *mit-theddid.*

L-UE għanda ċ-ċans uniku li tkun fuq quddiem nett fuq livell globali u żżid is-sehem tagħha *fis-swieq* dinjija, billi turi kif it-trasformazzjoni diġitali u *t-tmexxija fit-teknoloġiji abilitanti essenzjali u spazjali jifthu xenarji għat-tranzizzjoni* lejn ekonomija *newtrali f'termini ta' emissjonijiet ta' GHGs, li tinkludi teknoloġiji* b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju u *strategija għad-dekarbonizzazzjoni, kif ukoll għal ekonomija ċirkolari u bbażata fuq il-prodotti bijoloġiċi, biex jiġu żgurati* l-kompetittività u *l-gharfien tas-soċjetà b'rabta ma' tali teknoloġiji u evoluzzjonijiet.*

Sabiex l-ekonomija diġitalizzata, ċirkolari, ta' karbonju baxx u b'emissjonijiet baxxi ssir realtà, trid tittiehed azzjoni fil-livell tal-UE minhabba l-kumplessità tal-ktajjen ta' valur, in-natura sistemika u multidixxiplinari tat-teknoloġiji u *l-ispejjeż* għoljin marbutin mal-iżvilupp tagħhom, u n-natura transsettorjali tal-problemi li jridu jiġu indirizzati. L-UE trid tiżgura li l-atturi kollha tal-industrija, u s-soċjetà b'mod ġenerali, jistgħu jibbenefikaw minn teknoloġiji u diġitalizzazzjoni avvanzati u nodfa. L-iżvilupp tat-teknoloġiji waħidhom mhuwiex biżżejjed. *Mudelli kummerċjali godda u sostenibbli, kif ukoll* infrastrutturi orjentati lejn l-industrija, inkluż linji pilota, se jgħinu fl-istabbiliment ta' negozji tal-UE u, b'mod partikolari, jgħinu lill-SMEs ivaraw dawn it-teknoloġiji u jtejbu l-prestazzjoni tal-innovazzjoni tagħhom. *F'dan il-kuntest, is-settur kulturali u kreattiv għandu wkoll rwol ewlieni billi jiggwida t-trasformazzjoni diġitali u l-innovazzjoni xprunata mill-ICT fl-Ewropa.*

Għaldaqstant, involvement b'saħħtu tal-industrija huwa essenzjali fl-istabbiliment tal-prijoritajiet u l-iżvilupp ta' aġendi ta' riċerka u innovazzjoni li jzidu l-ingranagġ

finanzjament pubbliku u jiżguraw l-użu tar-riżultati. Il-fehim u l-aċċettazzjoni tas-soċjetà huma ingredjenti ewlenin għas-suċċess, kif ukoll agenda ġdida għal hiliet rilevanti għall-industrija u l-istandardizzazzjoni.

It-tlaqqiġ **flimkien** tal-attivitajiet **dwar teknoloġiji** diġitali, abilitanti essenzjali u **tal-ispazju**, kif ukoll provvista sostenibbli ta' materja prima, se jippermettu għal approċċ aktar sistemiku, u trasformazzjoni diġitali u industrijali aktar veloċi u aktar profonda. Dan se jiżgura li r-riċerka u l-innovazzjoni f'dawn l-oqsma jwasslu u jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-politiki tal-UE għall-industrija, id-diġitalizzazzjoni, l-ambjent, l-enerġija u l-klima, l-ekonomija ċirkolari, il-materja prima u avvanzata u l-ispazju.

Il-komplementarjetà se tiġi żgurata permezz ta' attivitajiet skont il-Programm Ewropa Diġitali, sabiex **jirrispetta** d-delineazzjoni bejn iż-żewġ Programmi u **jevita t-trikkib**.

L-attivitajiet se jikkontribwixxu direttament għall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDG) li ġejjin, b'mod partikolari: SDG 8 – Xogħol Diċenti u Tkabbir Ekonomiku; SDG 9 – Industrija, Innovazzjoni u Infrastruttura; SDG 12 – Konsum Responsabbli **u Produzzjoni**; SDG 13 – Azzjoni Klimatika.

It-Teknoloġiji Abilitanti Essenzjali tal-futur jinkludu materjali avvanzati u n-nanoteknoloġija, il-fotonika u l-mikro u n-nanoelettronika, it-teknoloġiji tax-xjenza tal-ħajja, il-manifattura u l-ipproċessar avvanzati, l-intelligenza artifiċjali u s-sigurtà diġitali u l-konnettività

Emenda 54

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.1

ta' finanzjament pubbliku **u privat addizzjonali** u jiżguraw l-użu tar-riżultati. Il-fehim u l-aċċettazzjoni tas-soċjetà huma ingredjenti ewlenin għas-suċċess, kif ukoll agenda ġdida għal hiliet rilevanti għall-industrija u l-istandardizzazzjoni.

It-tlaqqiġ tal-attivitajiet **fil-qasam tat-teknoloġiji** diġitali, **it-teknoloġiji** abilitanti essenzjali u **t-teknoloġiji spazjali**, kif ukoll provvista sostenibbli ta' materja prima, se jippermettu għal approċċ aktar sistemiku, u trasformazzjoni diġitali u industrijali aktar veloċi u aktar profonda. Dan se jiżgura li r-riċerka u l-innovazzjoni f'dawn l-oqsma jwasslu u jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-politiki tal-UE għall-industrija, id-diġitalizzazzjoni, l-ambjent, l-enerġija u l-klima, **il-mobbiltà** l-ekonomija ċirkolari, il-materja prima u avvanzata u l-ispazju.

Il-komplementarjetà se tiġi żgurata permezz ta' attivitajiet skont il-Programm Ewropa Diġitali, sabiex **tiġi rispettata** d-delineazzjoni bejn iż-żewġ Programmi u **jiġi evitat it-trikkib**.

L-attivitajiet se jikkontribwixxu direttament għall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDG) li ġejjin, b'mod partikolari: SDG 8 – Xogħol Diċenti u Tkabbir Ekonomiku; SDG 9 – Industrija, Innovazzjoni u Infrastruttura; SDG 12 – Konsum **u Produzzjoni** Responsabbli; SDG 13 – Azzjoni Klimatika.

It-Teknoloġiji Abilitanti Essenzjali tal-futur jinkludu materjali avvanzati u n-nanoteknoloġija, il-fotonika u l-mikro u n-nanoelettronika, it-teknoloġiji tax-xjenza tal-ħajja, il-manifattura u l-ipproċessar avvanzati, l-intelligenza artifiċjali u s-sigurtà diġitali u l-konnettività

3.2.1. Teknoloġiji *ta' Manifattura*

Il-manifattura hija l-ixprunatur ewlieni tal-impjegi u l-prosperità fl-UE, fejn tipproduċi tliet kwarti tal-esportazzjonijiet globali tal-UE u tipprovdi aktar minn 100 miljun impjieg dirett u indirett. L-isfida ewlenija għall-manifattura ***tal-UE*** hija li din tibqa' kompetittiva fil-livell globali bi prodotti ta' valur miżjud għoli aktar intelligenti ***u*** adattati għal użu u utenti speċifiċi, ***immanifatturati b'kostijiet tal-enerġija hafna aktar baxxi***. L-inputs kreattivi u kulturali ***se jkun*** kruċjali ***fil-generazzjoni tal-valur miżjud***.

Linji *Mifruxa*

- It-teknoloġiji tal-manifattura rivoluzzjonarji, bħall-manifattura addittiva, ***ir-robotika*** industrijali, sistemi tal-manifattura integrati mal-bniedem, promossi wkoll permezz ta' network tal-UE ta' infrastrutturi orjentati lejn l-industrija;
- Innovazzjonijiet rivoluzzjonarji li jużaw teknoloġiji ta' ffaċilitar differenti (eż. teknoloġiji konverġenti, intelligenza artifiċjali, analitika tad-data, robotika industrijali, bijomanifattura, teknoloġiji avvanzati tal-batteriji) tul il-katina tal-valur;
- Hiliet u postijiet tax-xogħol kompletament adattati għat-teknoloġiji l-godda, ***b'konformità*** mal-valuri soċjali Ewropej;
- Impjanti konjittivi b'zero difetti u b'zero skart, flessibbli u ta' preċiżjoni għolja u sistemi ta' manifattura intelligenti li jissodisfaw il-ħtiġijiet tal-konsumaturi;

3.2.1. Teknoloġiji *tal-Manifattura*

Il-manifattura hija l-ixprunatur ewlieni tal-impjegi u l-prosperità fl-UE, fejn tipproduċi tliet kwarti tal-esportazzjonijiet globali tal-UE u tipprovdi aktar minn 100 miljun impjieg dirett u indirett. L-isfida ewlenija għall-manifattura ***fl-UE*** hija li din tibqa' kompetittiva fil-livell globali bi prodotti ta' valur miżjud għoli aktar intelligenti, adattati għal użu u utenti speċifiċi ***u aktar effiċjenti fl-enerġija u fir-riżorsi, kif ukoll b'impronta tal-karbonju iżgħar, li tinkludi inqas skart u tniġġis***. L-inputs kreattivi u kulturali, ***kif ukoll il-perspettivi mil-lat tax-xjenzi soċjali u umanistiċi dwar ir-relazzjoni bejn it-teknoloġija u l-persuni, ukoll se jkunu*** kruċjali ***biex jintlahqu dawn l-għanijiet***.

Linji *Ġenerali*

- It-teknoloġiji tal-manifattura rivoluzzjonarji, bħall-manifattura addittiva, ***l-immudellar, is-simulazzjoni, l-awtomatizzazzjoni*** industrijali ***u r-robotika***, sistemi tal-manifattura integrati mal-bniedem, promossi wkoll permezz ta' network tal-UE ta' infrastrutturi orjentati lejn l-industrija;
- Innovazzjonijiet rivoluzzjonarji li jużaw teknoloġiji ta' ffaċilitar differenti (eż. teknoloġiji konverġenti, intelligenza artifiċjali, analitika tad-data, robotika industrijali, bijomanifattura ***sostenibbli***, teknoloġiji avvanzati tal-batteriji) tul il-katina tal-valur;
- Hiliet u postijiet tax-xogħol kompletament adattati għat-teknoloġiji l-godda, ***li jinkludu l-ergonomija, u li jkunu konformi*** mal-valuri soċjali ***u l-ħtiġijiet*** Ewropej;
- Impjanti konjittivi b'zero difetti u b'zero skart, flessibbli u ta' preċiżjoni għolja u sistemi ta' manifattura intelligenti ***u effiċjenti fl-użu tal-enerġija*** li

– Innovazzjonijiet rivoluzzjonarji fit-tekniki għall-esplorazzjoni tas-siti ta' kostruzzjoni, għal awtomazzjoni sħiħa għall-assemblaġġ fil-post u komponenti *prefabrikati*.

jissodisfaw il-htigijiet tal-konsumaturi;

– Innovazzjonijiet rivoluzzjonarji fit-tekniki għall-esplorazzjoni tas-siti ta' kostruzzjoni, għal awtomazzjoni sħiħa għall-assemblaġġ fil-post u komponenti *prefabbricati*.

Emenda 55

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.2 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Iż-żamma u l-iżvilupp awtonomu ta' kapaċitajiet b'saħħithom ta' disinn u produzzjoni f'teknoloġiji diġitali essenzjali bħall-mikro u n-nanoelettronika, il-fotonika, is-software u s-sistemi, u l-integrazzjoni tagħhom kif ukoll il-materjali avvanzati għal dawn l-applikazzjonijiet se jkunu essenzjali għal UE kompetittiva.

Emenda

Iż-żamma u l-iżvilupp awtonomu ta' kapaċitajiet b'saħħithom ta' disinn u produzzjoni f'teknoloġiji diġitali essenzjali bħall-mikro u n-nanoelettronika, il-fotonika, is-software u s-sistemi, u l-integrazzjoni ***u l-istandardizzazzjoni*** tagħhom, kif ukoll il-materjali avvanzati għal dawn l-applikazzjonijiet se jkunu essenzjali għal UE kompetittiva. ***It-teknoloġiji diġitali abilitanti essenzjali huma fundamentali biex jimtela l-vojt bejn ir-riċerka avvanzata u l-innovazzjonijiet li jgħolqu suq.***

Emenda 56

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.2 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

– Il-kunċetti tad-disinn u l-ipproċessar tan-nanoelettronika li jindirizzaw rekwiżiti speċifiċi tat-trasformazzjoni diġitali u l-isfidi globali, f'termini ta' funzjonalità, ***il-konsum u l-integrazzjoni*** tal-enerġija;

– It-teknoloġiji b'sensuri u l-kointegrazzjoni tagħhom f'unitajiet komputazzjonali bħala l-facilitaturi tal-Internet tal-Ogġetti, inkluż soluzzjonijiet innovattivi dwar materjali flessibbli u

Emenda

– Il-kunċetti tad-disinn u l-ipproċessar tan-nanoelettronika li jindirizzaw rekwiżiti speċifiċi tat-trasformazzjoni diġitali u l-isfidi globali, f'termini ta' ***prestazzjoni***, funzjonalità, ***kondiviżjoni u konsum*** tal-enerġija, ***effiċjenza u integrazzjoni***;

– It-teknoloġiji b'sensuri u l-kointegrazzjoni tagħhom f'unitajiet komputazzjonali bħala l-facilitaturi tal-Internet tal-Ogġetti, inkluż soluzzjonijiet innovattivi dwar materjali flessibbli u

konformabbli għal oġġetti kapaċi jinteraġixxu mal-bniedem;

- It-teknoloġiji li **jikkumplimentaw** jew joffru alternattiva għan-nanoelettronika, bħall-computing newromorfiku li jhaddem applikazzjonijiet tal-intelligenza artifiċjali, jew quantum computing integrat;
- L-arkitetturi tal-computing u l-proċessuri ta' potenza baxxa għal firxa wiesgħa ta' applikazzjonijiet **inkluż edge** computing, **digitalizzazzjoni** tal-industrija, **big** data u **cloud**, **enerġija** intelligenti u **sewqan** konness u awtomatizzat;
- Disinji tal-hardware tal-computing li jrendu garanziji sodi ta' eżekuzzjoni **ta' fiduċja**, b'miżuri ta' protezzjoni inkorporati tal-privatezza u tas-sigurtà għad-data tal-input/output kif ukoll għall-istruzzjonijiet tal-ipproċessar;
- It-teknoloġiji tal-fotonika li jippermettu l-applikazzjonijiet permezz ta' avvanzi rivoluzzjonarji fil-funzjonalità u l-prestazzjoni;
- It-teknoloġiji tal-inġinerija tas-sistemi sabiex jiġu approġġati sistemi kompletament awtonomi għal applikazzjonijiet affidabbli li jinteraġixxu mad-dinja fiżika, inkluż f'dominji industrijali u kritiċi għas-sikurezza;
- It-teknoloġiji tas-software li jtejbu l-kwalità, is-sigurtà u l-affidabbiltà tas-software b'hajja tas-servizz imtejba, **li jżidu** l-produttività tal-iżvilupp u **li** jintroduċu intelligenza artifiċjali u reżiljenza inkorporati fis-software;
- It-teknoloġiji emergenti li jespandu t-teknoloġiji diġitali u li jservu ta' pont bejn il-provi tal-kunċett fl-istadju tar-riċerka u l-fattibbiltà industrijali għas-swieq rilevanti.

konformabbli għal oġġetti **sikuri, siguri u li** kapaċi jinteraġixxu mal-bniedem **u ma jagħmlux hsara lill-ambjent**;

- It-teknoloġiji li **jikkomplementaw** jew joffru alternattiva għan-nanoelettronika, bħall-computing newromorfiku li jhaddem applikazzjonijiet tal-intelligenza artifiċjali, jew quantum computing integrat;
- L-arkitetturi tal-computing u l-proċessuri ta' potenza baxxa għal firxa wiesgħa ta' applikazzjonijiet **inklużi l-edge** computing, **id-digitalizzazzjoni** tal-industrija, **l-awtomazzjoni u r-robotika, il-big** data u **l-cloud, l-enerġija** intelligenti u **s-sewqan** konness u awtomatizzat;
- Disinji tal-hardware tal-computing li jrendu garanziji sodi ta' eżekuzzjoni **affidabbli**, b'miżuri ta' protezzjoni inkorporati tal-privatezza u tas-sigurtà għad-data tal-input/output kif ukoll għall-istruzzjonijiet tal-ipproċessar;
- It-teknoloġiji tal-fotonika li jippermettu l-applikazzjonijiet permezz ta' avvanzi rivoluzzjonarji fil-funzjonalità, **l-integrazzjoni** u l-prestazzjoni;
- It-teknoloġiji tal-inġinerija tas-sistemi sabiex jiġu approġġati sistemi kompletament awtonomi għal applikazzjonijiet affidabbli li jinteraġixxu mad-dinja fiżika, inkluż f'dominji industrijali u kritiċi għas-sikurezza;
- It-teknoloġiji tas-software **u l-hardware** li jtejbu l-kwalità, is-sigurtà u l-affidabbiltà tas-software b'hajja tas-servizz imtejba, **iżidu** l-produttività tal-iżvilupp **u l-interoperabbiltà** u jintroduċu intelligenza artifiċjali u reżiljenza inkorporati fis-software;
- It-teknoloġiji emergenti li jespandu t-teknoloġiji diġitali u li jservu ta' pont bejn il-provi tal-kunċett fl-istadju tar-riċerka u l-fattibbiltà industrijali għas-swieq rilevanti.
- **Teknoloġiji diġitali għall-industriji kulturali u kreattivi, inkluż is-settur awdjoviżiv kif ukoll l-arkivji, il-libreriji u l-pubblikazzjoni, biex jiġu żviluppati**

ghodod godda li johlqu l-aċċess, jisfruttaw u jippreservaw il-kontenut diġitali.

– *L-iżvilupp ta' mudelli kummerċjali godda fl-ekoinnovazzjoni u approċċi alternattivi ta' produzzjoni effiċjenti fl-użu tar-riżorsi u l-enerġija.*

Emenda 57

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.3 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

L-UE hija l-mexxej globali fil-materjali avvanzata u l-proċessi assoċjati, li **jagħmlu** 20 % tal-baži **tal-industrija** tagħha u jiffurmaw l-għerq ta' kważi l-ktajjen ta' valur kollha permezz tat-trasformazzjoni tal-materja prima. Sabiex tibqa' kompetittiva u tissodisfa l-htigijiet taċ-ċittadini għal materjali sostenibbli, sikuri u avvanzati, l-UE **trid ittejjeb ir-riċiklabilità** tal-materjali, tnaqqas l-impronta tal-karbonju u ambjentali, u tmexxi l-innovazzjoni industrijali transsettorjali billi tappoġġa applikazzjonijiet godda fis-setturi kollha tal-industrija.

Emenda

L-UE hija l-mexxej globali fil-materjali avvanzata u l-proċessi assoċjati, li **jikkostitwixxu** 20 % tal-baži **industrijali** tagħha u jiffurmaw l-għerq ta' kważi l-ktajjen ta' valur kollha permezz tat-trasformazzjoni tal-materja prima. Sabiex tibqa' kompetittiva u tissodisfa l-htigijiet taċ-ċittadini għal materjali sostenibbli, sikuri u avvanzati, **inklużi alternattivi li ma jagħmlux hsara lill-ambjent**, l-UE **jehtigilha ttejjeb id-durabbiltà, ir-riutilizzabbiltà u r-riċiklabilità** tal-materjali, tnaqqas l-impronta tal-karbonju u ambjentali, u tmexxi l-innovazzjoni industrijali transsettorjali billi tappoġġa **l-istandardizzazzjoni u** applikazzjonijiet godda fis-setturi kollha tal-industrija.

Emenda 58

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.3 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

Linji Mifruxa

– Materjali (inkluż plastik, materjali bijo, nano, bidimensjonali, intelligenti u multi) ddisinjati b'karatteristiċi godda u funzjonalizzazzjoni u li jissodisfaw ir-rekwiziti regolatorji (filwaqt li ma **jwasslu** għal pressjonijiet ambjentali ikbar matul il-

Emenda

Linji Ġenerali

– Materjali (inkluż plastik, **bijoplastik**, materjali bijo, nano, bidimensjonali, intelligenti u multi) ddisinjati b'karatteristiċi godda u funzjonalizzazzjoni u li jissodisfaw ir-rekwiziti regolatorji (filwaqt li ma **jwasslux**

produzzjoni, l-użu jew tmiem tal-ħajja tagħhom);

– Il-proċessi u l-produzzjoni tal-materjali integrati b'segwitu għal approċċ orjentat lejn il-konsumatur u etiku, inkluż attivitajiet prenatali u valutazzjoni taċ-ċiklu tal-ħajja, ***l-issorsjar*** u l-ġestjoni tal-materja prima, id-durabbiltà, l-użu mill-ġdid u r-riċiklabbiltà, is-sikurezza, il-valutazzjoni u l-ġestjoni tar-riskji;

– Faċilitaturi tal-materjali bħall-karatterizzazzjoni (eż., għall-iżgurar tal-kwalità), l-immudellar, il-pilotaġġ u l-espansjoni;

– ***Ekosistema tal-innovazzjoni tal-UE ta' infrastrutturi tat-teknoloġija***¹⁶, identifikati u prijoritizzati bi qbil mal-Istati Membri, li jipprovdu servizzi sabiex tithaffef it-trasformazzjoni teknoloġika u l-użu mill-industrija tal-UE, b'mod partikolari mill-SMEs; ***din se tkopri*** t-teknoloġiji ewlenin kollha neċessarji sabiex ***jiffaċilitaw*** l-innovazzjonijiet fil-qasam tal-materjali;

– L-analizi ta' tendenzi futuri u emergenti fil-materjali avvanzati u teknoloġiji abilitanti essenzjali oħrajn;

– Soluzzjonijiet ibbażati fuq id-disinn, l-arkitettura u l-kreattività ġenerali, b'orjentazzjoni b'saħħitha lejn l-utent, sabiex jiżdied il-valur fis-setturi industrijali u l-industriji kreattivi.

¹⁶ Dawn huma faċilitajiet pubbliċi jew privati li jipprovdi riżorsi u servizzi primarjament għall-industrija Ewropa biex tittestja u tivvalida teknoloġiji u prodotti abilitanti essenzjali. Tali infrastrutturi jistgħu jinstabu f'sit wieħed, jew ikunu virtwali jew distribwiti, u jridu jkunu reġistrati fi Stat Membru jew pajjiż terz assoċjat mal-Programm.

għal pressjonijiet ambjentali ***u esternalitajiet negattivi*** ikbar matul il-produzzjoni, l-użu jew tmiem tal-ħajja tagħhom);

– Il-proċessi u l-produzzjoni tal-materjali integrati b'segwitu għal approċċ orjentat lejn il-konsumatur u etiku, inkluż attivitajiet prenatali u valutazzjoni taċ-ċiklu tal-ħajja, ***il-ksib*** u l-ġestjoni ***sostenibbli*** tal-materja prima, id-durabbiltà, l-użu mill-ġdid u r-riċiklabbiltà, is-sikurezza, il-valutazzjoni u l-ġestjoni tar-riskji;

– Faċilitaturi tal-materjali bħall-karatterizzazzjoni (eż., għall-iżgurar tal-kwalità), l-immudellar, il-pilotaġġ u l-espansjoni;

– ***Network ta' innovazzjoni fl-infrastrutturi tar-riċerka u t-teknoloġija tal-UE***¹⁶, identifikati u prijoritizzati bi qbil mal-Istati Membri ***u fid-dawl tal-pjan direzzjonali tal-ESFRI***, li jipprovdu servizzi sabiex tithaffef it-trasformazzjoni teknoloġika u l-użu mill-industrija tal-UE, b'mod partikolari mill-SMEs. ***Dan ikopri*** t-teknoloġiji ewlenin kollha neċessarji sabiex ***jigħu ffaċilitati*** l-innovazzjonijiet fil-qasam tal-materjali;

– L-analizi ta' tendenzi futuri u emergenti fil-materjali avvanzati u teknoloġiji abilitanti essenzjali oħrajn;

– Soluzzjonijiet ibbażati fuq id-disinn, l-arkitettura u l-kreattività ġenerali, b'orjentazzjoni b'saħħitha lejn l-utent, sabiex jiżdied il-valur fis-setturi industrijali u l-industriji kreattivi, ***inkluża l-industrija tal-moda***.

¹⁶ Dawn huma faċilitajiet pubbliċi jew privati li jipprovdi riżorsi u servizzi primarjament għall-industrija Ewropa biex tittestja u tivvalida teknoloġiji u prodotti abilitanti essenzjali. Tali infrastrutturi jistgħu jinstabu f'sit wieħed, jew ikunu virtwali jew distribwiti, u jridu jkunu reġistrati fi Stat Membru jew pajjiż terz assoċjat mal-Programm.

Emenda 59

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.4 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Wahda mill-megatendenzi hija li kull oġġett u tagħmir ikunu intelligenti. Ir-riċerkaturi u l-innovaturi li jiżviluppaw l-Intelliġenza Artifiċjali (IA) u li joffru applikazzjonijiet fir-Robotika u oqsma oħrajn se jkunu l-ixprunaturi ewlenin tat-**tkabbir ekonomiku u tal-produttività futur**. Hafna mis-setturi **inkluż is-sahha**, il-manifattura, il-kostruzzjoni u l-biedja se jużaw u jkomplu jiżviluppaw din it-teknoloġija abilitanti essenzjali, f'partijiet oħrajn tal-Programm Qafas. L-iżviluppi jridu jiżguraw is-sikurezza tal-applikazzjonijiet ibbażati fuq l-IA, jivvalutaw ir-riskji u jimmitigaw il-potenzjal **tagħha** għal użu malizzjuż u diskriminazzjoni mhux intenzjonata bħal preġudizzju bejn is-sessi jew ir-razez. Irid ikun żgurat ukoll li l-IA hija żviluppata fi hdan qafas li jirrispetta l-valuri tal-UE u l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea.

Emenda

Wahda mill-megatendenzi hija li kull oġġett u tagħmir ikunu intelligenti. Ir-riċerkaturi u l-innovaturi li jiżviluppaw l-Intelliġenza Artifiċjali (IA) u li joffru applikazzjonijiet fir-Robotika u oqsma oħrajn se jkunu l-ixprunaturi ewlenin tat-**tkabbir ekonomiku u tal-produttività futur**. Hafna mis-setturi, **inklużi s-sahha, it-trasport**, il-manifattura, il-kostruzzjoni u l-biedja se jużaw u jkomplu jiżviluppaw din it-teknoloġija abilitanti essenzjali, f'partijiet oħrajn tal-Programm Qafas. L-iżviluppi jridu jiżguraw is-sikurezza tal-applikazzjonijiet ibbażati fuq l-IA, jivvalutaw ir-riskji **li jkun fihom** u jimmitigaw il-potenzjal **tagħhom** għal użu malizzjuż u diskriminazzjoni mhux intenzjonata bħal preġudizzju bejn is-sessi jew ir-razez. Irid ikun żgurat ukoll li l-IA hija żviluppata fi hdan qafas **etiku** li jirrispetta l-valuri tal-UE u l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea.

Emenda 60

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 4

Test propost mill-Kummissjoni

– L-iżvilupp u n-networking tal-kompetenzi tar-riċerka taċ-ċentri tal-kompetenza tal-IA madwar l-Ewropa;

Emenda

– L-iżvilupp u n-networking tal-kompetenzi tar-riċerka **u l-innovazzjoni** taċ-ċentri tal-kompetenza tal-IA madwar l-Ewropa;

Emenda 61

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.5 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

L-Internet sar għodda **ta' ffaċilitar** prinċipali **tat-trasformazzjoni** digitali tas-setturi kollha tal-ekonomija u s-soċjetà tagħna. L-UE trid tiegħu l-inizjattiva sabiex twassal l-Internet tal-generazzjoni li jmiss lejn ekosistema ċċentrata fuq il-bniedem b'konformità mal-valuri soċjali u etiċi tagħna. L-investment fit-teknoloġiji u s-software l-Internet tal-Ġenerazzjoni li jmiss se jtejjeb il-kompetittività **industrijali** tal-UE fl-ekonomija globali. L-ottimizzazzjoni tal-użu mal-UE kollha se tkun tirrikjedi kooperazzjoni fuq skala kbira bejn il-partijiet ikkonċernati kollha.

Emenda

L-Internet sar għodda **abilitanti** prinċipali **ghat-trasformazzjoni** digitali tas-setturi kollha tal-ekonomija u s-soċjetà tagħna. L-UE trid tiegħu l-inizjattiva sabiex twassal l-Internet tal-generazzjoni li jmiss lejn ekosistema ċċentrata fuq il-bniedem **u żvilupp tekniku li jimmira lejn servizzi tan-network aċċessibbli, siguri u affidabbli**, b'konformità mal-valuri soċjali u etiċi tagħna. L-investment fit-teknoloġiji u s-software l-Internet tal-Ġenerazzjoni li jmiss se jtejjeb il-kompetittività tal-UE fl-ekonomija globali. L-ottimizzazzjoni tal-użu mal-UE kollha se tkun tirrikjedi kooperazzjoni fuq skala kbira bejn il-partijiet ikkonċernati kollha **u l-iżvilupp ta' standardizzazzjoni fil-livell Ewropew u internazzjonali**.

Emenda 62

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.5 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

Linji **Mifruxa**

– It-teknoloġiji u s-sistemi għal infrastrutturi **fdati** u effiċjenti fl-enerġija ta' network u servizz intelligenti (ta' konnettività lil hinn minn 5G, infrastrutturi definiti mis-software, Internet tal-oġġetti, infrastrutturi tal-cloud, clouds konjittivi) li jippermettu kapaċitajiet f'hin reali, il-virtwalizzazzjoni u l-ġestjoni deċentralizzata (radju **ultra veloċi** u flessibbli, edge computing, **ktajjen ta' blokko ta' transazzjonijiet**, kuntesti u għarfien kondiviżi);

– L-applikazzjonijiet u s-servizzi tal-Internet tal-Ġenerazzjoni li jmiss għall-konsumaturi, l-industrija u l-bini tas-soċjetà fuq il-fiduċja, il-kontroll aħjar min-

Emenda

Linji **Ġenerali**

– It-teknoloġiji u s-sistemi għal infrastrutturi **affidabbli** u effiċjenti fl-enerġija ta' network u servizz intelligenti (ta' konnettività lil hinn minn 5G, infrastrutturi definiti mis-software, Internet tal-oġġetti, infrastrutturi tal-cloud, clouds konjittivi) li jippermettu kapaċitajiet f'hin reali, il-virtwalizzazzjoni u l-ġestjoni deċentralizzata (radju **ultraveloċi** u flessibbli, edge computing, **teknoloġiji bbażati fuq il-kriptografija, registri distribwiti**, kuntesti u għarfien kondiviżi);

– L-applikazzjonijiet u s-servizzi tal-Internet tal-Ġenerazzjoni li jmiss għall-konsumaturi, l-industrija u l-bini tas-soċjetà fuq il-fiduċja, **l-interoperabbiltà, l-**

naħa tal-utenti tad-data, l-aċċess b'lingwa trasparenti, il-kunċetti ġodda ta' interazzjoni multimodali, l-aċċess inklużiv u l-aċċess għall-oġġetti personalizzati hafna, l-informazzjoni u l-kontenut, **inkluż** midja **immersiva u affidabbli**, midja soċjali u networking soċjali;

– Middleware bbażat fuq is-software, **inkluż** teknoloġiji tar-reġistru distribwit, li jaħdmu f'ambjenti distribwiti hafna, jiffaċilitaw l-immappjar tad-data u t-trasferiment tad-data bejn infrastrutturi ibridi li għandhom protezzjoni tad-data inerenti, intelliġenza artifiċjali inkorporata, analitika tad-data, sigurtà u kontroll fl-applikazzjonijiet u s-servizzi tal-internet ibbażati fuq il-fluss liberu ta' data u għarfien.

interkonnnettività, il-kontroll aħjar min-naħa tal-utenti tad-data, l-aċċess b'lingwa trasparenti, il-kunċetti ġodda ta' interazzjoni multimodali, l-aċċess inklużiv u l-aċċess għall-oġġetti personalizzati hafna, l-informazzjoni u l-kontenut, **inklużi** midja, midja soċjali u networking soċjali **immersivi u affidabbli kif ukoll mudelli kummerċjali għal tranżazzjonijiet u servizzi siguri fuq infrastrutturi kondiviżi**;

– Middleware bbażat fuq is-software, **inklużi** teknoloġiji tar-reġistru distribwit, li jaħdmu f'ambjenti distribwiti hafna, jiffaċilitaw l-immappjar tad-data u t-trasferiment tad-data bejn infrastrutturi ibridi li għandhom protezzjoni tad-data inerenti, intelliġenza artifiċjali inkorporata, analitika tad-data, sigurtà u kontroll fl-applikazzjonijiet u s-servizzi tal-internet ibbażati fuq il-fluss liberu ta' data u għarfien;

– **Teknoloġiji u għodod għal sistema ta' integrazzjoni ta' sistemi għal applikazzjonijiet soċjali u industrijali biex tiġi żgurata prestazzjoni tan-netwerk skalabbli, effiċjenti u affidabbli li tkun adatta għal użu ta' servizzi massiċċ.**

Emenda 63

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.6 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

Linji **Mifruxa**

– Computing ta' Prestazzjoni Għolja (HPC): **il-ġenerazzjoni** li jmiss ta' teknoloġiji u sistemi fuq skala eksa u fuq skala posteksa (eż. mikroproċessuri b'konsum baxx tal-enerġija, software, integrazzjoni tas-sistema); algoritmi, kodiċijiet u applikazzjonijiet, u għodod tal-analitika u **bankijiet tat-test; bankijiet tat-test** għal provi industrijali **u servizzi**; appoġġ għar-riċerka u l-innovazzjoni għal infrastruttura HPC ta' livell dinji, inkluż l-ewwel infrastruttura ibrida ta' HPC /

Emenda

Linji **Ġenerali**

– Computing ta' Prestazzjoni Għolja (HPC): **l-iżvilupp tal-ġenerazzjoni** li jmiss ta' teknoloġiji u sistemi fuq skala eksa u fuq skala posteksa (eż. mikroproċessuri b'konsum baxx tal-enerġija, software, integrazzjoni tas-sistema); **hardware iddedikat**, algoritmi, kodiċijiet u applikazzjonijiet, u għodod tal-analitika u **testbeds; servizzi u testbeds** għal provi industrijali; appoġġ għar-riċerka u l-innovazzjoni għal infrastruttura HPC ta' livell dinji, inkluż l-ewwel infrastruttura

Quantum computing fl-UE;

– Big Data: Analitika tad-data ta' prestazzjoni estrema; **Il-"Privatezza** mid-Disinn" fl-analizi ta' Big Data personali u kunfidenzjali; teknoloġiji għal pjattaformi tad-data fuq skala shiħa għall-użu mill-ġdid ta' data industrijali, personali u miftuħa; ġestjoni tad-data, interoperabbiltà u **ghodda** ta' konnessjoni; applikazzjonijiet tad-data għal sfidi globali;

– Impronta tal-karbonju mċekkna tal-proċessi tal-ICT, li jkopru l-hardware, is-software, is-sensuri, in-networks, iċ-ċentri tal-ħażna u tad-data, u li jinkludu valutazzjonijiet standardizzati.

Emenda 64

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – punt 3.2 – paragrafu 3.2.6a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

ibrida ta' HPC / Quantum computing fl-UE;

– Big Data: Analitika tad-data ta' prestazzjoni estrema; **"Privatezza** mid-Disinn" **sigura u li tippreserva l-integrità** fl-analizi ta' Big Data personali u kunfidenzjali; teknoloġiji għal pjattaformi tad-data fuq skala shiħa għall-użu mill-ġdid ta' data industrijali, personali u miftuħa; ġestjoni tad-data, interoperabbiltà u **ghodod** ta' konnessjoni; applikazzjonijiet tad-data għal sfidi globali;

– Impronta tal-karbonju mċekkna tal-proċessi tal-ICT, li jkopru l-hardware, is-software, is-sensuri, in-networks, iċ-ċentri tal-ħażna u tad-data, u li jinkludu valutazzjonijiet standardizzati.

Emenda

3.2.6a. Teknoloġiji Quantum

It-teknoloġiji quantum (QT) jisfruttaw l-avvanzi enormi fil-kapaċità tagħna biex jiġu identifikati u mmanipulati quanta uniċi (atomi, fotoni, elettroni). Dan jista' jirrivoluzzjona l-katina kollha tal-valur tal-informazzjoni mis-software għall-hardware u mill-komunikazzjonijiet għall-estrazzjoni tad-data u l-IA. L-Ewropa għandha fost l-aqwa riċerkaturi fid-dinja f'dan il-qasam u bhalissa hemm tellieqa globali biex l-avvanzi xjentifiċi jiġu ttrasferiti f'applikazzjonijiet li jkunu lesti għas-suq. Din it-teknoloġija abilitanti essenzjali se jkollha impatt profond u transsettorjali, billi, pereżempju, toffri liċ-ċittadini u lill-industrija Ewropej komputazzjonijiet fundamentalment aktar effiċjenti (li jwassal, fost affarijiet oħra, għal kura tas-saħħa aktar affidabbli, sustanzi kimiċi u materjali ahjar, użu ottimizat u aktar sostenibbli ta' riżorsi, inġinerija aktar effiċjenti),

telekomunikazzjoni aktar sigura, u hafna applikazzjonijiet rivoluzzjonarji oħra.

Linji Ġenerali

– Quantum computing u simulazzjoni, inkluż l-iżvilupp tal-hardware ta' arkitetturi u pjattaformi fiżiċi differenti, u l-iżvilupp ta' algoritmi u software;

– Quantum networks għat-trażmissjoni sigura tad-data u għall-kondiviżjoni ta' riżorsi quantum, ibbażati kemm fl-art kif ukoll fl-ispazju;

– Sensuri quantum, sistemi ta' immaġni u standards metroloġiċi, li jisfruttaw sistemi quantum u interkonnnessjonijiet koerenti;

– Testbeds u faċilitajiet għall-utenti tat-teknoloġiji msemmija hawn fuq.

Emenda 65

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.7 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

Il-materja prima primarja se tkompli taqdi rwol importanti fl-ekonomija ċirkolari u trid tingħata attenzjoni ***għall-produzzjoni*** sostenibbli tagħha. Addizzjonalment, il-materjali, il-prodotti u l-proċessi kompletament godda jenħtieġ li jiġu ddisinjati għaċ-ċirkolarità. Il-bini ta' industrija ċirkolari se jkollu diversi vantaġġi għall-Ewropa: Dan se jwassal għal provvista sigura, sostenibbli u affordabbli ta' materja prima, li min-naħa tagħha se tipproteġi lill-industrija mill-iskarsezza tar-riżorsi u l-prezzijiet volatili. Dan se johloq ukoll opportunitajiet godda tan-negozju u modi innovattivi u aktar effiċjenti ta' produzzjoni.

Emenda

Il-materja prima primarja se tkompli taqdi rwol importanti fl-ekonomija ċirkolari u trid tingħata attenzjoni ***għall-issorsjar, l-użu u l-produzzjoni*** sostenibbli tagħha. Addizzjonalment, il-materjali, il-prodotti u l-proċessi kompletament godda jenħtieġ li jiġu ddisinjati għaċ-ċirkolarità. Il-bini ta' industrija ċirkolari se jkollu diversi vantaġġi għall-Ewropa: Dan se jwassal għal provvista sigura, sostenibbli u affordabbli ta' materja prima, li min-naħa tagħha se tipproteġi lill-industrija mill-iskarsezza tar-riżorsi u l-prezzijiet volatili. Dan se johloq ukoll opportunitajiet godda tan-negozju u modi innovattivi u aktar effiċjenti ta' produzzjoni.

Emenda 66

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.7 – paragrafu 3

Test propost mill-Kummissjoni

L-ghan huwa li jigu żviluppati innovazzjonijiet rivoluzzjonarji affordabbli u ***l-vara*** ta' kombinazzjoni ta' teknoloġiji u proċessi avvanzati sabiex jittiehed il-valur massimu mir-riżorsi kollha.

Emenda 67

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.7 – paragrafu 4

Test propost mill-Kummissjoni

Linji Mifruxa

– Simbjoċi industrijali bi flussi tar-riżorsi bejn l-impjanti fost is-setturi u l-komunitajiet urbani; proċessi u materjali, biex ir-riżorsi jigu ttrasportati, trasformati, użati mill-ġdid u jinħażnu, permezz ta' kombinazzjoni tal-valorizzazzjoni tal-prodotti sekondarji, l-iskart u s-CO₂;

– Il-valutazzjoni tal-valorizzazzjoni u taċ-ċiklu tal-ħajja tal-flussi tal-materjali u l-prodotti permezz tal-użu ta' feedstock alternattiva, il-kontroll tar-riżorsi, ***it-traċċar*** u s-separazzjoni tal-materjali;

– ***Prodotti*** għal prestazzjoni mtejba taċ-ċiklu tal-ħajja, ***id-durabbiltà***, l-aġġornament u l-faċilità ta' tiswija, żarmar u riċiklaġġ;

– L-industrija tar-riċiklaġġ, li timmassimizza l-potenzjal u s-sikurezza tal-materjali sekondarji u li timminimizza t-tniġġis, it-tnaqqis tal-kwalità u t-tnaqqis fil-kwantità wara t-trattament;

– ***L-eliminazzjoni*** ta' sustanzi ta' tħassib fil-fażijiet tal-produzzjoni u tat-tmiem il-ħajja; sostituti sikuri, u teknoloġiji tal-produzzjoni sikuri u kosteffiċjenti;

Emenda

L-ghan huwa li jigu żviluppati innovazzjonijiet rivoluzzjonarji affordabbli u ***l-varar*** ta' kombinazzjoni ta' teknoloġiji u proċessi avvanzati ***u digitali*** sabiex jittiehed il-valur massimu mir-riżorsi kollha.

Emenda

Linji Mifruxa

– Simbjoċi industrijali bi flussi tar-riżorsi bejn l-impjanti fost is-setturi u l-komunitajiet urbani; proċessi u materjali, biex ir-riżorsi jigu ttrasportati, trasformati, użati mill-ġdid u jinħażnu, permezz ta' kombinazzjoni tal-valorizzazzjoni tal-prodotti sekondarji, l-iskart u s-CO₂;

– Il-valutazzjoni tal-valorizzazzjoni u taċ-ċiklu tal-ħajja tal-flussi tal-materjali u l-prodotti permezz tal-użu ta' feedstock alternattiva, il-kontroll tar-riżorsi, ***inklużi mudelli godda tan-negozju, teknoloġiji tal-awtomazzjoni u digitali għat-traċċar*** u s-separazzjoni tal-materjali;

– ***L-iżvilupp ta' prodotti, inkluż it-tfassil tagħhom***, għal prestazzjoni mtejba taċ-ċiklu tal-ħajja, ***l-użu mill-ġdid, il-possibbiltà ta' tiswija***, l-aġġornament u l-faċilità ta' ***manifatturar mill-ġdid***, tiswija, żarmar u riċiklaġġ;

– L-industrija tar-riċiklaġġ, li timmassimizza l-potenzjal u s-sikurezza tal-materjali sekondarji u li timminimizza t-tniġġis, it-tnaqqis tal-kwalità u t-tnaqqis fil-kwantità wara t-trattament;

– ***It-trattament sikur jew l-eliminazzjoni*** ta' sustanzi ta' tħassib fil-fażijiet tal-produzzjoni u tat-tmiem il-ħajja; sostituti sikuri, u teknoloġiji tal-

– Provvista jew sostituzzjoni **sostenibbli** tal-materja prima, inkluż materja prima kritika, li tkopri l-katina tal-valur kollha.

produzzjoni sikuri u kosteffiċjenti;

– Provvista **sostenibbli u/jew għażliet ta'** sostituzzjoni tal-materja prima, inkluż materja prima kritika, li tkopri l-katina tal-valur kollha.

Emenda 68

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.8 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Is-setturi industrijali, inkluż industriji intensi fl-enerġija, jikkontribwixxu miljuni ta' impjiegi u l-kompetittività tagħhom hija kruċjali għall-prosperità tas-socjetajiet tagħna. Madankollu, huma responsabbli għal 20 % tal-emissjonijiet globali ta' gass b'effett serra u għandhom impatt ambjentali għoli (partikolarment f'termini ta' **sustanzi niġġiesa** fl-arja, fl-ilma u fil-ħamrija).

Emenda

Is-setturi industrijali, inkluż industriji intensi fl-enerġija, jikkontribwixxu miljuni ta' impjiegi u l-kompetittività tagħhom hija kruċjali għall-prosperità tas-socjetajiet tagħna. Madankollu, huma responsabbli għal 20 % tal-emissjonijiet globali ta' gass b'effett serra u għandhom impatt ambjentali għoli (partikolarment f'termini ta' **tniġġis** fl-arja, fl-ilma u fil-ħamrija). **Għalhekk, l-industriji, speċjalment dawk li huma intensivi fl-użu tal-enerġija, għandhom ikomplu jtejbu l-effiċjenza enerġetika sabiex iżidu l-kompetittività u jnaqqsu d-domanda tal-UE għall-enerġija. Żieda fl-integrazzjoni tas-sorsi ta' enerġija rinnovabbli permezz tal-iżvilupp ta' tekniki u proċessi industrijali godda li jaħdmu bl-enerġija elettrika hija ta' importanza kbira għat-trasformazzjoni industrijali.**

Emenda 69

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.8 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

It-teknoloġiji rivoluzzjonarji għall-kisba ta' tnaqqis sinifikanti **fil-gassijiet** b'effett serra u **t-tniġġis, spiss ikkombinati mat-teknoloġiji għall-industrija** ċirkolari **msemmija hawn fuq**, se jwasslu għal ktajjen ta' valur industrijali b'saħħithom,

Emenda

Riċerka xjentifika u teknoloġija rivoluzzjonarja fuq skala kbira għall-kisba ta' tnaqqis sinifikanti **tal-enerġija li tuża l-gassijiet** b'effett serra u **sustanzi niġġiesa, li jistgħu jiġu kkombinati pereżempju ma' teknoloġiji għall-ekonomija** ċirkolari u **t-**

jirrevoluzzjonaw il-kapaċitajiet tal-manifattura **u jtejbu l-kompetittività globali tal-industrija**; u fl-istess hin jagħmlu kontribuzzjonijiet ewlenin għall-miri tagħna għall-azzjoni klimatika u l-kwalità ambjentali.

teknoloġiji diġitali, se jwasslu għal ktajjen ta' valur industrijali b'saħħithom, jirrevoluzzjonaw il-kapaċitajiet tal-manifattura u fl-istess hin jagħmlu kontribuzzjonijiet ewlenin għall-miri tagħna għall-azzjoni klimatika u l-kwalità ambjentali.

Emenda 70

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.8 – paragrafu 3

Test propost mill-Kummissjoni

– It-teknoloġiji tal-proċess, inkluż it-tishin u t-tkessiġ, l-għodod diġitali **u d-dimostrazzjonijiet** fuq skala **kibra** għall-prestazzjoni u l-effiċjenza tal-proċess; tnaqqis sostanzjali jew evitar tal-emissjonijiet industrijali tal-gassijiet serra u sustanzi niġġiesa, inkluż l-materja **partikulata**;

– Valorizzazzjoni tas-CO₂ industrijali;

– L-elettrifikazzjoni u l-użu ta' sorsi **tal-enerġija mhux konvenzjonali** fl-impjanti industrijali, **u l-iskambji** tal-enerġija **u r-riżorsi bejn l-impjanti** industrijali (**pereżempju permezz tas-simbjoċi industrijali**);

– Prodotti industrijali li jirrikjedu proċessi tal-produzzjoni **b'emissjonijiet** tal-karbonju baxxi jew żero **tul iċ-ċiklu tal-hajja**.

Emenda

– It-teknoloġiji tal-proċess, inkluż it-tishin u t-tkessiġ, **l-aġenti tal-proċess u** l-għodod diġitali, **speċjalment fil-forma ta' dimostrazzjonijiet** fuq skala **kbira** għall-prestazzjoni u l-effiċjenza tal-proċess; tnaqqis sostanzjali jew evitar tal-emissjonijiet industrijali tal-gassijiet **b'effett ta'** serra u sustanzi niġġiesa, inkluż l-materja **partikolata**;

– Valorizzazzjoni tas-CO₂ industrijali, **inklużi teknoloġiji u soluzzjonijiet biex jitnaqqsu l-emissjonijiet b'effett ta' gass serra minn ġenerazzjoni tal-enerġija bbażata fuq il-fjuwils fossili, permezz tal-ġbir u l-użu tas-CO₂**;

- **L-evitar tal-karbonju dirett bl-applikazzjoni ta' idroġenu elettrolitiku minn sors rinnovabbli u tal-enerġija elettrika rinnovabbli**;

– L-elettrifikazzjoni u l-użu ta' sorsi **nodfa tal-enerġija** fl-impjanti industrijali, **sabiex jitnaqqsu l-portaturi tal-enerġija fossili, b'mod partikolari proċessi** industrijali **intensivi fl-enerġija**;

– Prodotti **u materjali** industrijali li jirrikjedu proċessi tal-produzzjoni **b'emissjonijiet** tal-karbonju baxxi jew żero.

Emenda 71

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.9 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

L-UE se tappoġġa sinerġiji bejn teknoloġiji spazjali u abilitanti essenzjali (big data, manifattura avvanzata, robotika u intelligenza artifiċjali); trawwem settur tal-ispazju li jiffjorixxi, huwa imprenditorjali u kompetittiv; u ***jghin jiżgura*** n-nondipendenza fl-aċċess u l-użu tal-ispazju b'mod sikur u sigur. L-attivitajiet se jkunu bbażati fuq pjan direzzjonali, filwaqt li jqisu l-proċess ta' armonizzazzjoni tal-ESA u inizjattivi rilevanti tal-Istati ***Membir***, u se jiġu implimentati mal-ESA, kif xieraq.

Emenda

L-UE se tappoġġa sinerġiji bejn teknoloġiji spazjali u abilitanti essenzjali (big data, manifattura avvanzata, ***teknoloġiji quantum***, robotika u intelligenza artifiċjali); ***se*** trawwem settur tal-ispazju li jiffjorixxi, huwa imprenditorjali u kompetittiv; u ***se tghin biex tiżgura*** n-nondipendenza fl-aċċess u l-użu tal-ispazju b'mod sikur u sigur. L-attivitajiet ***upstream*** se jkunu bbażati fuq pjan direzzjonali, filwaqt li jqisu l-proċess ta' armonizzazzjoni tal-ESA u inizjattivi rilevanti tal-Istati ***Membri***, u se jiġu implimentati mal-ESA, kif xieraq. ***L-attivitajiet downstream se mmexxija mis-suq u jwieġbu għall-htigijiet tal-utenti u se jiġu implimentati mill-Aġenzija għall-Programm Spazjali.***

Emenda 72

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.9 – paragrafu 3 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– Sistemi ta' Navigazzjoni bis-Satellita Globali Ewropej (Galileo u EGNOS): applikazzjonijiet innovattivi, użu globali inkluż shab internazzjonali, soluzzjonijiet li jtejbju r-robustezza, l-awtentikazzjoni, l-integrità tas-servizzi, żvilupp ta' elementi fundamentali bħal sett ta' ċipep, riċevituri u antenni, sostenibbiltà tal-ktajjen ta' provvista, teknoloġiji godda (eż. teknoloġiji quantum, kollegamenti ottiċi, tagħbiju utli riprogrammabbli), lejn l-isfruttament sostnut tas-servizzi għal impatt fuq l-isfidi tas-soċjetà. Żvilupp ta' sistemi tal-ġenerazzjoni li jmiss għal sfidi godda ***bħas-sigurtà*** jew is-sewqan awtonomu;

Emenda

– Sistemi ta' Navigazzjoni bis-Satellita Globali Ewropej (Galileo u EGNOS): applikazzjonijiet innovattivi, użu globali inkluż shab internazzjonali, soluzzjonijiet li jtejbju r-robustezza, l-awtentikazzjoni, l-integrità tas-servizzi, żvilupp ta' elementi fundamentali bħal sett ta' ċipep, riċevituri u antenni, sostenibbiltà tal-ktajjen ta' provvista, teknoloġiji godda (eż. teknoloġiji quantum, kollegamenti ottiċi, tagħbiju utli riprogrammabbli), ***aċċessibilità mtejba u diversità dejjem akbar ta' applikazzjonijiet*** lejn l-isfruttament sostnut tas-servizzi għal impatt fuq l-isfidi tas-soċjetà. Żvilupp ta' sistemi tal-ġenerazzjoni li jmiss għal sfidi

– Copernicus: applikazzjonijiet innovattivi, użu globali u sħab internazzjonali, robustezza u evoluzzjoni tas-servizzi, sostenibbiltà tal-ktajjen ta' provvista, sensuri, sistemi u kuncetti ta' missjoni (eż. Pjattaformi f' Altitudni Għolja, droni, satelliti ħfief); kalibrar u validazzjoni; sfruttament sostnut tas-servizzi u l-impatt **fiq** l-isfidi tas-soċjetà; Tekniki tad-data tal-osservazzjoni tad-dinja, big data, riżorsi tal-computing u għodod algoritmiċi. Żvilupp ta' sistemi tal-generazzjoni li jmiss għal sfidi godda **bhat-tibdil** fil-klima u s-sigurtà;

– Għarfien tas-Sitwazzjoni fl-Ispazju: kapacià robusta tal-UE sabiex timmonitorja u tbassar l-istat tal-ambjent tal-ispazju, eż. it-temp fl-ispazju, ir-residwu spazjali u oġġetti qrib id-dinja, u kuncetti ta' servizz godda, bħall-ġestjoni tat-traffiku fl-ispazju, applikazzjonijiet u servizzi sabiex tiġi żgurata infrastruttura kritika fl-ispazju u fid-dinja;

– Komunikazzjonijiet bis-Satellita Siguri għall-atturi governattivi tal-UE: soluzzjonijiet għall-aktar firxa wiesgħa possibbli ta' utenti governattivi u tagħmir tal-utenti assoċjat f' soluzzjonijiet arkitettoniċi, teknoloġiċi u tas-sistemi għall-infrastruttura tal-ispazju, b' appoġġ għall-awtonomija tal-UE;

– Komunikazzjonijiet bis-satellita minn tarf sa tarf għaċ-ċittadini u n-negozji: komunikazzjonijiet bis-satellita kosteffettivi u avvanzati għall-konnessjoni tal-assi u l-persuni f' zoni mhux **milhquin** sew, bħala parti minn konnettività b' aċċess minn kullimkien li taħdem bil-5G u l-iżvilupp tal-Internet tal-Oġġetti (IoT), u li jikkontribwixxu għall-infrastruttura tal-Internet tal-Generazzjoni li Jmiss (NGI). **Segment** terrestri u tagħmir tal-utenti **mtejbin**, standardizzazzjoni u interoperabbiltà sabiex jiġi żgurat li l-UE

godda **bhat-tnaqqis tar-riskju tad-diżastri naturali, is-sigurtà** jew is-sewqan awtonomu;

– Copernicus: applikazzjonijiet innovattivi, użu globali u sħab internazzjonali, robustezza u evoluzzjoni tas-servizzi, sostenibbiltà tal-ktajjen ta' provvista, sensuri, sistemi u kuncetti ta' missjoni (eż. Pjattaformi f' Altitudni Għolja, droni, satelliti ħfief); kalibrar u validazzjoni; sfruttament sostnut tas-servizzi u l-impatt **fuq** l-isfidi tas-soċjetà; Tekniki tad-data tal-osservazzjoni tad-dinja, big data, riżorsi tal-computing u għodod algoritmiċi. Żvilupp ta' sistemi tal-generazzjoni li jmiss għal sfidi godda **bhat-tnaqqis tar-riskju tad-diżastru, it-tibdil** fil-klima u s-sigurtà;

– Għarfien tas-Sitwazzjoni fl-Ispazju: kapacià robusta tal-UE sabiex timmonitorja u tbassar l-istat tal-ambjent tal-ispazju, eż. it-temp fl-ispazju, ir-residwu spazjali u oġġetti qrib id-dinja, **sensuri**, u kuncetti ta' servizz godda, bħall-ġestjoni tat-traffiku fl-ispazju, applikazzjonijiet u servizzi sabiex tiġi żgurata infrastruttura kritika fl-ispazju u fid-dinja;

– Komunikazzjonijiet bis-Satellita Siguri **u Quantum Siguri** għall-atturi governattivi tal-UE: soluzzjonijiet għall-aktar firxa wiesgħa possibbli ta' utenti governattivi u tagħmir tal-utenti assoċjat f' soluzzjonijiet arkitettoniċi, teknoloġiċi u tas-sistemi għall-infrastruttura tal-ispazju, b' appoġġ għall-awtonomija tal-UE;

– Komunikazzjonijiet bis-satellita minn tarf sa tarf għaċ-ċittadini u n-negozji: komunikazzjonijiet bis-satellita kosteffettivi u avvanzati għall-konnessjoni tal-assi u l-persuni f' zoni mhux **milhuqa** sew, bħala parti minn konnettività b' aċċess minn kullimkien li taħdem bil-5G u l-iżvilupp tal-Internet tal-Oġġetti (IoT), u li jikkontribwixxu għall-infrastruttura tal-Internet tal-Generazzjoni li Jmiss (NGI). **Tishih tas-segment** terrestri u tagħmir tal-utenti, standardizzazzjoni u interoperabbiltà sabiex jiġi żgurat li l-UE

tkun mexxej industrijali;

– Nondipendenza u sostenibbiltà tal-katina tal-provvista: **livelli miżjuda** tal-istat ta' thejjija teknoloġika fis-satelliti u l-lanċjaturi; segmenti fl-ispazju u fuq l-art assoċjati, u faċilitajiet ta' produzzjoni u ttestjar. Sabiex tkun żgurata t-tmexxija u l-awtonomija teknoloġika tal-UE, is-sostenibbiltà mtejba tal-katina ta' provvista, **id-dipendenza ridotta** fuq teknoloġiji **ta' spazju kritiku** mhux tal-UE u għarfien imtejjeb dwar kif it-teknoloġiji **tal-ispazju** jistgħu joffru soluzzjonijiet għal setturi industrijali oħrajn;

– Ekosistema tal-ispazju: validazzjoni fl-orbita u servizzi ta' dimostrazzjoni, inkluż servizzi ta' ride-sharing għal satelliti ħfief; dimostraturi **tal-ispazju** f'oqsma bħal satelliti ibridi, intelligenti jew rikonfigurabbli, manifattura u assemblaġġ **fl-orbita**, riutilizzabbiltà tal-lanċjatur, servizz ta' manutenzjoni fl-orbita u mikrolanċjaturi; innovazzjonijiet rivoluzzjonarji, u trasferiment tat-teknoloġija, f'oqsma bħar-riċiklaġġ, l-ispazju ekoloġiku, l-intelligenza artifiċjali, ir-robotika, id-diġitalizzazzjoni, il-kosteffiċjenza, **il-minjaturi**;

– Xjenza spazjali: sfruttament ta' data xjentifika mwassla permezz ta' missjonijiet xjentifiċi u ta' esplorazzjoni, **ikkumbinat** mal-iżvilupp ta' strumenti innovattivi f'ambjent internazzjonali; kontribuzzjoni għal missjonijiet xjentifiċi prekursori għall-evoluzzjoni tal-Programm Spazjali.

tkun mexxej industrijali;

– Nondipendenza u sostenibbiltà tal-katina tal-provvista: **żieda fil-livelli** tal-istat ta' thejjija teknoloġika fis-satelliti u l-lanċjaturi; segmenti fl-ispazju u fuq l-art assoċjati, u faċilitajiet ta' produzzjoni u ttestjar. Sabiex tkun żgurata t-tmexxija u l-awtonomija teknoloġika tal-UE, is-sostenibbiltà mtejba tal-katina ta' provvista, **tnaqqis tad-dipendenza** fuq teknoloġiji **spazjali kritiċi** mhux tal-UE u għarfien imtejjeb dwar kif it-teknoloġiji **spazjali** jistgħu joffru soluzzjonijiet għal setturi industrijali oħrajn;

– Ekosistema tal-ispazju: validazzjoni fl-orbita u servizzi ta' dimostrazzjoni, inkluż servizzi ta' ride-sharing għal satelliti ħfief; dimostraturi **spazjali** f'oqsma bħal satelliti ibridi, intelligenti jew rikonfigurabbli, manifattura u assemblaġġ **fl-orbita**, riutilizzabbiltà tal-lanċjatur, servizz ta' manutenzjoni fl-orbita u mikrolanċjaturi; innovazzjonijiet rivoluzzjonarji, u trasferiment tat-teknoloġija, f'oqsma bħar-riċiklaġġ, **l-ispazju nadif**, l-ispazju ekoloġiku, l-intelligenza artifiċjali, ir-robotika, id-diġitalizzazzjoni, il-kosteffiċjenza, **il-minjaturizzazzjoni**;

– Xjenza spazjali: sfruttament ta' data xjentifika mwassla permezz ta' missjonijiet xjentifiċi u ta' esplorazzjoni, **ikkumbinat** mal-iżvilupp ta' strumenti innovattivi f'ambjent internazzjonali; kontribuzzjoni għal missjonijiet xjentifiċi prekursori għall-evoluzzjoni tal-Programm Spazjali;

- **AI u robotika spazjali: soluzzjonijiet godda għall-missjonijiet spazjali, eż. assemblaġġ fl-ispazju, manipulazzjoni fl-ispazju, sistemi konjittivi spazjali, kollaborazzjoni bejn ir-robots u l-bniedem fl-ispazju.**

Emenda 73

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.1

L-intersezzjoni tar-riċerka u l-innovazzjoni fir-rigward tal-klima, l-enerġija u l-mobbiltà se tindirizza, b'mod tassew integrat u effettiv, wahda mill-aktar sfidi globali importanti għas-sostenibbiltà u l-futur tal-ambjent *tagħna* u *l-istil* ta' hajja tagħna.

Sabiex jintlaħqu l-għanijiet tal-Ftehim ta' Pariġi, *l-UE* trid tagħmel tranżizzjoni *għal ekonomiji u soċjetajiet* b'emissjonijiet baxxi tal-karbonju, *effiċjenti fl-użu tar-riżorsi u reżiljenti*. Dan se *jkun ibbażat fuq* bidliet profondi fit-teknoloġija u s-servizzi, *fil-modi ta' mgħiba tan-negozji u l-konsumaturi, u se jinvolvi wkoll forom godda ta' governanza. Il-limitu fiż-żieda tat-temperatura medja globali għal sew inqas minn 2°C, u l-eżerċitar tal-isforzi biex iż-żieda fit-temperatura tkun limitata għal 1.5°C, jirrikjedu progress rapidu fid-dekarbonizzazzjoni tas-sistema* tal-enerġija u *tnaqqis sostanzjali fl-emissjonijiet ta' gassijiet serra (GHG) mis-settur tat-trasport. Se jkun irid ukoll impetus għdid biex jaċċellera l-pass tal-iżvilupp ta' avvanzi deċiżivi tal-ġenerazzjoni li jmiss kif ukoll id-demonstrazzjoni u l-varar ta' teknoloġiji u soluzzjonijiet innovattivi, billi juża wkoll l-opportunitajiet ipprovduti mit-teknoloġiji diġitali u spazjali. Dan se jsir permezz ta' approċċ integrat li jinkludi d-dekarbonizzazzjoni, l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi, it-tnaqqis tat-tniġġis tal-arja, l-aċċess għall-materja prima u l-ekonomija ċirkolari.*

L-intersezzjoni tar-riċerka u l-innovazzjoni fir-rigward tal-klima, l-enerġija u l-mobbiltà se tindirizza, b'mod tassew integrat u effettiv, wahda mill-aktar sfidi globali importanti għas-sostenibbiltà u l-futur tal-ambjent, *tal-ekonomija* u *tal-istil* ta' hajja tagħna.

Sabiex jintlaħqu l-għanijiet tal-Ftehim ta' Pariġi, *l-Unjoni* trid *tiżblokka x-xenarji biex* tagħmel tranżizzjoni *lejn ekonomija mingħajr emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra inklużi teknoloġiji* b'emissjonijiet baxxi tal-karbonju *u strateġiji għad-dekarbonizzazzjoni*. Dan se *jinvolvi* bidliet profondi fit-teknoloġija u s-servizzi, *li jirfdu l-modi li bihom jipproduċu l-industriji u l-modi ta' mgħiba tan-negozji u tal-konsumatur. It-trasformazzjoni tas-suq* tal-enerġija se *jsehħ permezz tal-interazzjoni tal-infrastruttura tat-teknoloġija, tas-suq* kif ukoll *tal-oqsfa regolatorji u ta' politika inklużi forom godda ta' governanza. Għaldaqstant, hemm il-htieġa għal innovazzjonijiet sistemici fis-setturi tal-enerġija, tal-bini, tal-industrija u tat-trasport.*

It-trażżin taż-żieda fit-temperatura medja globali għal ferm inqas minn 2°C, kif ukoll l-isforzi biex iż-żieda fit-temperatura tkun limitata għal 1.5°C, jirrikjedu tnaqqis fl-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra permezz tad-dekarbonizzazzjoni, tal-iffrankar tal-enerġija, u l-varar ta' sorsi tal-enerġija rinnovabbli u l-elettrifikazzjoni tal-proċessi industrijali li jinkludu s-setturi tal-enerġija u tat-trasport¹⁷. Fil-preżent, is-settur tat-trasport jirrappreżenta kważi

kwart tal-emissjonijiet ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra fl-Unjoni.

Huwa mehtieg impetu gdid biex jaççellera l-pass tal-iżvilupp ta' avvanzi deçiżivi tal-generazzjoni li jmiss kif ukoll id-demostrazzjoni u l-varar ta' teknoloġiji u soluzzjonijiet innovattivi, billi juża wkoll l-opportunitajiet ipprovduti mit-teknoloġiji abilitanti essenzjali, mit-teknoloġiji diġitali u mit-teknoloġiji spazjali. Dan se jsir permezz ta' approçç integrat li jinkludi d-dekarbonizzazzjoni, l-enerġija rinnovabbli u l-effiçjenza fl-użu tal-enerġija u tar-riżorsi, it-tnaqqis tat-tniġġis tal-arja, l-aççess għall-materja prima, inkluzi materja prima kritika, u l-ekonomija çirkolari. Għandha tinghata attenzjoni partikolari biex l-akkoppjament tas-settur (jiġifieri tas-settur tal-elettriku, tat-tishin u tat-tkessih, tal-industrija u tat-trasport), fl-oqsma kollha ta' intervent, li huma importanti għas-suççess tat-tranzizzjoni tal-enerġija u tat-trasport.

Sabiex jintlaħaq dan, l-Unjoni se trawwem ukoll approççi ta' parteçipazzjoni lejn ir-riçerka u l-innovazzjoni, inkluz approçç li jinvolvi diversi atturi, u se tiżviluppa sistemi tal-għarfien u l-innovazzjoni fil-livelli lokali, reġjonali, nazzjonali u Ewropej. Għarfien mix-xjenzi soçjali u umanistiçi, l-innovazzjoni soçjali bl-involviment taç-çittadini se jkun kruçjali sabiex jitheġġu mudelli ġodda ta' governanza, tendenzi ta' produzzjoni u konsum.

Il-progress *f'dawn is-setturi - iżda wkoll* fl-ispettru kollu tal-industrija tal-UE inkluz l-agrikoltura, *il-binjiet*, il-proçessi industrijali u l-użu tal-prodotti, u l-ġestjoni tal-iskart - se jirrikjedi sforzi kontinwi sabiex ikun hemm fehim aħjar tal-mekkanizmi tat-tibdil fil-klima u l-impatti assoçjati fl-ekonomija u s-soçjetà kollha, filwaqt li jiġu sfruttati s-sinerġiji ma' attivitajiet nazzjonali, tipi ta' azzjonijiet oħrajn *tal-UE* u kooperazzjoni internazzjonali.

Matul l-aħħar deçennju, saru avvanzi

Il-progress *fis-setturi tal-enerġija u t-trasport - kif ukoll* fl-ispettru kollu tal-industrija tal-UE inkluz l-agrikoltura, *il-bini*, il-proçessi industrijali u l-użu tal-prodotti, u l-ġestjoni tal-iskart *u r-riçiklaġġ* - se jirrikjedi sforzi kontinwi *u msahha* sabiex ikun hemm fehim aħjar tal-mekkanizmi tat-tibdil fil-klima u l-impatti assoçjati fl-ekonomija u s-soçjetà kollha, filwaqt li jiġu sfruttati s-sinerġiji ma' attivitajiet nazzjonali, tipi ta' azzjonijiet oħrajn *tal-Unjoni* u kooperazzjoni internazzjonali.

Matul l-aħħar deçennju, saru avvanzi

konsiderevoli fix-xjenza klimatika, partikolarment fl-osservazzjonijiet u l-assimilazzjoni tad-data u l-immudellar klimatiku. Madankollu, il-kumplessità tas-sistema tal-klima u l-ħtieġa li tiġi appoġġata l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Pariġi, l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli u l-politiki tal-UE jeħtiġilhom sforz rinfurzat sabiex jimtlew il-lakuni fl-għarfien li jifdal.

L-UE stabbiliet qafas ta' politika komprensiv fl-istrategija tal-Unjoni tal-Energija, b'miri vinkolanti, atti legiżlattivi u attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni mmirati li jkunu minn ta' quddiem **fl-iżvilupp u l-varar ta' sistemi ta' produzzjoni ta' enerġija effiċjenti bbażati** fuq sorsi ta' enerġija rinnovabbli.

It-trasport jiżgura l-mobbiltà tal-persuni u **l-oġġetti** meħtieġa għal suq uniku integrat Ewropew, **il-koeżjoni** territorjali u soċjetà miftuħa u inkluziva. Fl-istess waqt, it-trasport għandu effetti negattivi sinifikanti fuq is-saħħa tal-bniedem, il-kongestjoni, il-kwalità tal-arja u l-istorbju, kif ukoll fuq is-sikurezza li jwasslu għal għadd ta' mwiet prematuri u zieda fil-kostijiet soċjoekonomiċi. Għaldaqstant, in-networks tal-mobbiltà u t-trasport **sostenibbli jridu** jsiru nodfa, sikuri, intelligenti, siguri, silenzjużi, affidabbli u affordabbli u joffru servizz bieb bieb integrat u bla xkiel.

Il-kwistjonijiet **affaċċati mis-setturi** tal-trasport u l-enerġija madankollu jmorru lil hinn mill-ħtieġa tat-tnaqqis tal-emissjonijiet. Hemm diversi sfidi li jridu jiġu indirizzati, inkluż iż-żieda fil-penetrazzjoni tat-teknoloġiji diġitali u dawk ibbażati fl-ispazju, il-bidliet **fl-imġieba** tal-utenti u x-xejriet tal-mobbiltà, il-partecipanti godda fis-suq u l-mudelli kummerċjali fixkiela, il-globalizzazzjoni, iż-żieda fil-kompetizzjoni internazzjonali u popolazzjoni aktar anzjana, aktar urbana u dejjem iktar varjata.

konsiderevoli fix-xjenza klimatika, partikolarment fl-osservazzjonijiet u l-assimilazzjoni tad-data u l-immudellar klimatiku. Madankollu, il-kumplessità tas-sistema tal-klima u l-ħtieġa li tiġi appoġġata l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Pariġi, l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli u l-politiki tal-UE jeħtiġilhom sforz rinfurzat sabiex jimtlew il-lakuni fl-għarfien li jifdal.

L-UE stabbiliet qafas ta' politika komprensiv fl-istrategija tal-Unjoni tal-Energija, b'miri vinkolanti, atti legiżlattivi u attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni mmirati li jkunu minn ta' quddiem **biex tinkiseb sistema ta' enerġija b'effiċjenza għolja fl-użu tal-enerġija u bbażata** fuq sorsi ta' enerġija rinnovabbli.

It-trasport jiżgura l-mobbiltà tal-persuni u **tal-oġġetti** meħtieġa għal suq uniku integrat Ewropew, **koeżjoni** territorjali u soċjetà miftuħa u inkluziva. Fl-istess waqt, it-trasport għandu effetti negattivi sinifikanti fuq is-saħħa tal-bniedem, il-kongestjoni, il-kwalità tal-arja u l-istorbju, kif ukoll fuq is-sikurezza li jwasslu għal għadd ta' mwiet prematuri u zieda fil-kostijiet soċjoekonomiċi. Għaldaqstant, in-networks tal-mobbiltà u t-trasport, **b'mod partikolari f'żoni urbani, jeħtieġ li jsiru nodfa, effiċjenti, ambjentalment u ekonomikament sostenibbli**, sikuri, intelligenti, **innovattivi**, siguri, silenzjużi, affidabbli u affordabbli u joffru servizz bieb bieb integrat u bla xkiel.

Il-kwistjonijiet **li jaffaċċjaw is-setturi** tal-trasport u l-enerġija, madankollu, jmorru lil hinn mill-ħtieġa tat-tnaqqis tal-emissjonijiet. Hemm diversi sfidi li jridu jiġu indirizzati, inkluż **l-enerġija rinnovabbli, il-karburanti sostenibbli, il-ħżin tal-enerġija u s-sigurtà tal-provvista**, iż-żieda fil-penetrazzjoni tat-teknoloġiji diġitali, **awtomatizzati** u dawk ibbażati fl-ispazju, il-bidliet **fl-imġieba** tal-utenti u x-xejriet tal-mobbiltà, il-partecipanti godda fis-suq u l-mudelli kummerċjali fixkiela, il-globalizzazzjoni, iż-żieda fil-kompetizzjoni internazzjonali u popolazzjoni aktar

Iż-żewġ setturi huma xprunaturi ewlenin għall-kompetittività u t-tkabbir ekonomiċi tal-Ewropa. L-UE għandha aktar minn 1.6 miljun persuna li jaħdmu fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli u l-użu effiċjenti tal-enerġija. Is-setturi tat-trasportazzjoni u ***l-ħażna*** jimpjegaw aktar minn 11-il miljun persuna fl-UE, li jikkontribwixxu għal madwar 5 % tal-PDG u 20 % tal-esportazzjonijiet. L-UE hija mexxej dinji fid-disinn u l-manifattura tal-vetturi, l-inġenji tal-ajru u l-bastimenti, filwaqt li tinsab fit-tieni post fid-dinja għall-privattivi ta' teknoloġiji innovattivi fir-rigward tal-enerġija nadifa.

Biex jinstabu modi ġodda sabiex il-varar ta' teknoloġiji ***nodfa*** u soluzzjonijiet għad-dekarbonizzazzjoni tal-ekonomija tal-Ewropa ***jithaffef***, jirrikjedi wkoll domanda ikbar għall-innovazzjoni. Dan jista' jiġi stimolat permezz tat-tiżiħ tal-pożizzjoni taċ-ċittadini, kif ukoll permezz tal-innovazzjoni soċjoekonomika u fis-settur pubbliku u se jwassal għal approċċi usa' mill-innovazzjoni xprunata mit-teknoloġija. Ir-riċerka soċjoekonomika li tkopri, inter alia, il-ħtiġijiet u t-tendenzi tal-utenti, l-attivitajiet ta' prospettiva, aspetti ambjentali, ekonomiċi, soċjali u ta' mġieba, każijiet u mudelli tan-negozju u riċerka prenormattiva sabiex jiġu stabbiliti l-istandards, ukoll sejrin jiffaċilitaw azzjonijiet li jrawmu l-innovazzjoni regolatorja, ta' finanzjament u soċjali, il-ħiliet, u kif ukoll l-involviment u t-tiżiħ tal-pożizzjoni tal-atturi tas-suq u l-konsumaturi.

anzjana, aktar urbana u dejjem iktar varjata.

Iż-żewġ setturi ***tal-enerġija u tat-trasport*** huma xprunaturi ewlenin għall-kompetittività u t-tkabbir ekonomiċi tal-Ewropa. L-UE għandha aktar minn 1.6 miljun persuna li jaħdmu fil-qasam tal-enerġija rinnovabbli u l-użu effiċjenti tal-enerġija. Is-setturi tat-trasportazzjoni u ***tal-ħżin*** jimpjegaw aktar minn 11-il miljun persuna fl-UE, li jikkontribwixxu għal madwar 5 % tal-PDG u 20 % tal-esportazzjonijiet. L-UE hija mexxej dinji fid-disinn u l-manifattura tal-vetturi, l-inġenji tal-ajru u l-bastimenti, filwaqt li tinsab fit-tieni post fid-dinja għall-privattivi ta' teknoloġiji innovattivi fir-rigward tal-enerġija nadifa, ***inklużi t-teknoloġiji fl-enerġija rinnovabbli***.

Biex jinstabu modi ġodda sabiex ***jithaffef*** il-varar ta' teknoloġiji ***bbażati fuq sorsi ta' enerġija rinnovabbli effiċjenti fl-użu tal-enerġija*** u soluzzjonijiet ***mhux teknoloġiċi oħrajn*** għad-dekarbonizzazzjoni tal-ekonomija tal-Ewropa jirrikjedi wkoll domanda ikbar għall-innovazzjoni. Dan jista' jiġi stimolat permezz tat-tiżiħ tal-pożizzjoni taċ-ċittadini, kif ukoll permezz tal-innovazzjoni soċjoekonomika u fis-settur ***pubbliku u l-akkwist*** pubbliku u se jwassal għal approċċi usa' mill-innovazzjoni xprunata mit-teknoloġija. Ir-riċerka soċjoekonomika li tkopri, inter alia, il-ħtiġijiet u t-tendenzi tal-utenti, l-attivitajiet ta' prospettiva, aspetti ambjentali, ekonomiċi, soċjali u ta' mġieba, każijiet u mudelli tan-negozju u riċerka prenormattiva sabiex jiġu stabbiliti l-istandards, ukoll sejrin jiffaċilitaw azzjonijiet li jrawmu l-innovazzjoni regolatorja, ta' finanzjament u soċjali, il-ħiliet, u kif ukoll l-involviment u t-tiżiħ tal-pożizzjoni tal-atturi tas-suq ***kollha*** u l-konsumaturi. ***Teknoloġiji li javvanzaw l-akkoppjament tas-settur ukoll għandhom il-potenzjal li jsaħhu l-industrija tal-manifattura domestika. Fis-settur tat-trasport, ir-rwol tar-riċerka applikata u tal-isperimentazzjoni għall-varar ta'***

L-attivitajiet li jaqgħu taħt dan ir-Raggruppament jikkontribwixxu b'mod partikolari għall-għanijiet tal-Unjoni tal-Energija, kif ukoll dawk tas-Suq Uniku Diġitali, l-aġenda dwar l-Impjiegi, it-Tkabbir u l-Investment, it-tishih **tal-UE** bħala attur globali, l-Istrateġija dwar il-Politika Industrijali **tal-UE** l-gdida, l-Ekonomija Ċirkolari, l-Inizjattiva tal-Materja Prima, l-Unjoni tas-Sigurtà u l-Aġenda Urbana, kif ukoll il-Politika Agrikola Komuni **tal-UE** u d-dispożizzjonijiet legali **tal-UE** sabiex jitnaqqas it-tniġġis mill-istorbju u tal-arja.

L-attivitajiet se jikkontribwixxu direttament għall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDG) li ġejjin, b'mod partikolari: SDG 7 – Energija Affordabbli u Nadifa; SDG 9 – Industrija, Innovazzjoni u Infrastruttura; SDG 11 – Bliet u Komunitajiet Sostenibbli; SDG 13 – Azzjoni Klimatika.

¹⁷ Id-dekarbonizzazzjoni sostanzjali ta' setturi oħrajn hija indirizzata f'oqsma oħrajn tal-pilastru ta' Orizzont Ewropea Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali.

innovazzjonijiet fis-suq huwa fundamentali.

L-attivitajiet li jaqgħu taħt dan ir-Raggruppament jikkontribwixxu b'mod partikolari għall-għanijiet tal-Unjoni tal-Energija, **għall-impenji tal-Ftehim ta' Pariġi**, kif ukoll dawk tas-Suq Uniku Diġitali, l-aġenda dwar l-Impjiegi, it-Tkabbir u l-Investment, it-tishih **tal-Unjoni** bħala attur globali, l-Istrateġija dwar il-Politika Industrijali **tal-Unjoni** l-gdida, **il-Pjan ta' Azzjoni** dwar l-Ekonomija Ċirkolari, l-Inizjattiva **dwar Alleanza Ewropea tal-Batteriji, l-Inizjattiva tal-Materja Prima, l-Istrateġija tal-UE** **dwar il-Bioekonomija**, l-Unjoni tas-Sigurtà u l-Aġenda Urbana, kif ukoll il-Politika Agrikola Komuni **tal-Unjoni**, u d-dispożizzjonijiet legali **tal-Unjoni** sabiex jitnaqqas it-tniġġis mill-istorbju u tal-arja. **Dawn jikkontribwixxu wkoll biex jghinu lill-Istati Membri jiksbu l-miri nazzjonali għat-tnaqqis tal-emissjonijiet. Għandhom jiġu żgurati l-komplementarjetà u s-sinerġiji mal-attivitajiet skont Programmi oħra tal-Unjoni.**

Minhabba l-ghadd ta' Pjattaformi Ewropej tat-Teknoloġija u l-Innovazzjoni (ETPs) f'dan il-qasam, is-sejhiet fi hdan dan ir-raggruppament għandhom iqisu r-rakkomandazzjonijiet tagħhom.

L-attivitajiet se jikkontribwixxu direttament għall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDG) li ġejjin, b'mod partikolari: SDG 7 – Energija Affordabbli u Nadifa; SDG 9 – Industrija, Innovazzjoni u Infrastruttura; SDG 11 – Bliet u Komunitajiet Sostenibbli; SDG 13 – Azzjoni Klimatika.

¹⁷ Id-dekarbonizzazzjoni sostanzjali ta' setturi oħrajn hija indirizzata f'oqsma oħrajn tal-pilastru ta' Orizzont Ewropea Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali **Ewropea.**

Emenda 74

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.1 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

L-implimentazzjoni effettiva tal-Ftehim ta' Pariġi għandha tkun ibbażata fuq ix-xjenza, u dan jirrikjedi l-aġġornament kontinwu tal-għarfien tagħna dwar is-sistema klimatika tad-dinja, kif ukoll dwar l-opzjonijiet ta' mitigazzjoni u adattament disponibbli, li jippermettu xenarju sistemiku u komprensiv tal-isfidi u l-opportunitajiet għall-ekonomija ***tal-UE***. Abbażi ta' dan, se jiġu żviluppati soluzzjonijiet ibbażati fuq ix-xjenza għal tranżizzjoni kosteffettiva lejn ***soċjetà reziljenti għall-klima u li tuża r-riżorsi b'mod effiċjenti***.

Emenda

L-implimentazzjoni effettiva tal-Ftehim ta' Pariġi għandha tkun ibbażata fuq ix-xjenza, u dan jirrikjedi l-aġġornament kontinwu tal-għarfien tagħna dwar is-sistema klimatika tad-dinja, kif ukoll dwar l-opzjonijiet ta' mitigazzjoni u adattament disponibbli, li jippermettu xenarju sistemiku u komprensiv tal-isfidi u l-opportunitajiet għall-ekonomija ***tal-Unjoni***. Abbażi ta' dan, se jiġu żviluppati soluzzjonijiet ibbażati fuq ix-xjenza għal tranżizzjoni kosteffettiva lejn ***ekonomija minghajr emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra***.

Emenda 75

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.1 – paragrafu 2 – inċiż -1 (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***L-identifikazzjoni ta' proċessi ewlenin fir-reġjuni polari għal żvilupp aħjar ta' għażliet ta' ġestjoni li jimminimizzaw l-impatti negattivi fuq l-ekosistemi u jtejbu l-għarfien dwar il-klima globali.***

Emenda 76

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – Parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.1 – paragrafu 2 – inċiż 2

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– Mogħdiji ta' ***dekarbonizzazzjoni***, azzjonijiet u politiki ta' mitigazzjoni li jkopru s-setturi kollha tal-ekonomija, kompatibbli mal-Ftehim ta' Pariġi u l-

– Mogħdiji ta' ***tnaqqis ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra***, azzjonijiet u politiki ta' mitigazzjoni li jkopru s-setturi kollha tal-ekonomija,

Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti;

kompatibbli mal-Ftehim ta' Pariġi u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti;

Emenda 77

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.1 – paragrafu 2 – inċiż 4

Test propost mill-Kummissjoni

– Mogħdiji u politiki ta' adattament għall-ekosistemi vulnerabbli, setturi ekonomiċi **u** infrastruttura **kritiċi fl-UE** (lokali/reġjonali/**nazzjonali**), **inkluż għodod mtejba tal-valutazzjoni tar-riskju.**

Emenda

– Mogħdiji u politiki ta' adattament, **inkluż għodod tal-valutazzjoni u tannaqqis tar-riskju**, għall-ekosistemi vulnerabbli, setturi ekonomiċi **kritiċi**, infrastruttura **kritika**, **u ambjenti urbani fil-livelli** lokali, reġjonali, **nazzjonali u tal-Unjoni**;

Emenda 78

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.1 – paragrafu 2 – inċiż 4a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

- **Mudelli għat-tishih tad-diplomazija dwar il-klima bhala xprun għall-kooperazzjoni internazzjonali.**

Emenda

Emenda 79

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.2 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

L-UE timmira li tkun **mexxej** dinji f'teknoloġiji tal-enerġija affordabbli, siguri u **sostenibbli, billi** ittejjeb il-kompetittività tagħha fil-ktajjen tal-valur globali u l-pożizzjoni tagħha fis-swieq ta' tkabbir. Il-kundizzjonijiet klimatiċi, ġeografici, ambjentali u soċjoekonomiċi differenti fl-UE, kif ukoll il-htieġa li jiġu żgurati s-sigurtà tal-enerġija u l-aċċess għall-materja prima, jiddettaw portafoll wiesa' ta'

Emenda

L-UE timmira li tkun **il-mexxej** dinji f'teknoloġiji tal-enerġija affordabbli, siguri, **sostenibbli u rinnovabbli, b'hekk** ittejjeb il-kompetittività tagħha fil-ktajjen tal-valur globali u l-pożizzjoni tagħha fis-swieq ta' tkabbir. Il-kundizzjonijiet klimatiċi, ġeografici, ambjentali u soċjoekonomiċi differenti fl-UE, kif ukoll il-htieġa li jiġu żgurati **it-tnaqqis tal-konsum tal-enerġija, l-effiċjenza fl-użu**

soluzzjonijiet tal-enerġija, inkluż dawk li mhumiex ta' natura teknika. Fir-rigward **tat-teknoloġiji** tal-enerġija rinnovabbli, **il-kostijiet iridu** jkomplu **jonqsu**, **il-prestazzjoni** trid titjeb, **l-integrazzjoni fis-sistema tal-enerġija trid tittejjeb** u **jridu** jiġu żviluppati teknoloġiji rivoluzzjonarji. Fir-rigward tal-fjuwils fossili, **id-dekarbonizzazzjoni** tal-użu tagħhom se tkun essenzjali sabiex jintlaħqu l-għanijiet klimatiċi.

tal-enerġija, s-sigurtà **tal-provvista** tal-enerġija u l-aċċess għall-materja prima, **speċjalment dawk kritiċi**, jiddettaw portafoll wiesa' ta' soluzzjonijiet tal-enerġija, inkluż dawk li mhumiex ta' natura teknika. **It-tranżizzjoni tal-enerġija se toffri sfida għall-UE biex din tiehu rwol ta' tmexxija fl-iżvilupp ta' soluzzjonijiet għal disinn tas-suq aġġornat, filwaqt li l-integrazzjoni tas-sistema jehtieg li titjeb b'mod sinifikanti.** Fir-rigward **tat-teknoloġija** tal-enerġija rinnovabbli, **l-ispejjeż jehtieg li** jkomplu **jiġnaqqsu u l-prestazzjoni** trid titjeb. **Dan jirrikjedi appoġġ għal riċerka inkrementali u fixkiela fit-teknoloġiji avvanzati. Barra minn hekk, jehtieg li** jiġu żviluppati **u varati** teknoloġiji rivoluzzjonarji **godda, filwaqt li t-teknoloġiji stabbiliti jehtieg li jittejbu.** Fir-rigward tal-fjuwils fossili **u l-materja prima, it-tnaqqis** tal-użu tagħhom se tkun essenzjali sabiex jintlaħqu l-għanijiet klimatiċi.

Emenda 80

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.2 – paragrafu 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

- Teknoloġiji tal-enerġija rinnovabbli u **soluzzjonijiet għall-ġenerazzjoni tal-elettriku**, it-tiżnin u t-tkessiġ, **fjuwils tat-trasport sostenibbli u trasportaturi intermedji**, f'diversi skali u stadji ta' żvilupp, adattati għall-kundizzjonijiet u s-swieq ġeografici, kemm fi hdan **l-UE** kif ukoll madwar id-dinja;

Emenda

- Teknoloġiji tal-enerġija rinnovabbli, **inklużi l-enerġija tal-baħar u s-subsetturi differenti tagħha, bħall-enerġija mir-riħ, mill-kurrenti u mill-mewġ**, it-tiżnin u t-tkessiġ, **il-fjuwils, trasportaturi intermedji, bħall-gass bl-elettriku u l-idroġenu**, f'diversi skali u stadji ta' żvilupp, adattati għall-kundizzjonijiet u s-swieq ġeografici, kemm fi hdan **l-Unjoni** kif ukoll madwar id-dinja;

Emenda 81

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.2 – paragrafu 2 – inċiż 1a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Soluzzjonijiet b'effiċjenza gholja fl-użu tal-enerġija jew dekarbonizzati għall-generazzjoni tal-enerġija;***

Emenda 82

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.2 – paragrafu 2 – inċiż 2

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– Teknoloġiji tal-enerġija rinnovabbli fixkiela għal applikazzjonijiet godda u soluzzjonijiet rivoluzzjonarji;

– Teknoloġiji tal-enerġija rinnovabbli fixkiela għal applikazzjonijiet godda, ***jew stabbiliti, jew imtejba ta' livell għoli hafna*** u soluzzjonijiet rivoluzzjonarji;

Emenda 83

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.2 – paragrafu 2 – inċiż 2a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Soluzzjonijiet teknoloġiċi tal-generazzjoni li jmiss, inkluż l-iżvilupp ta' materjali godda, metodi operazzjonali u proċessi ta' manifattura biex tiżdied il-kompetittività industrijali fit-teknoloġija tal-enerġija nadifa;***

Emenda 84

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.2 – paragrafu 2 – inċiż 2b (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Ir-riċerka u l-iżvilupp ta' servizzi, soluzzjonijiet u mudelli ta' negozju godda biex jinholqu kundizzjonijiet tas-suq favorevoli fil-livell regolatorju, amministrattiv u finanzjarju għal sorsi ta' enerġija rinnovabbli, u soluzzjonijiet u teknoloġiji effiċjenti fl-użu tal-enerġija***

Emenda 85

Proposta ghal deċiżjoni

Annex I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.3 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

It-tkabbir mistenni fil-produzzjoni tal-elettriku varjabbli u t-tranzizzjoni lejn tishin, tkessiġ u trasport aktar elettrici ***jiddetta l-htieġa ghal*** approċċi godda lejn il-ġestjoni tal-grilji tal-enerġija. ***Flimkien mad-dekarbonizzazzjoni, l-ghan huwa li jipprovdli l-affordabbiltà tal-enerġija, is-sigurtà u l-istabbiltà tal-provvista, li jinkisbu permezz ta' investimenti f'teknoloġiji ta' infrastruttura tan-network innovattivi u ġestjoni innovattiva tas-sistema. Il-hażna tal-enerġija f'forom differenti se jkollha rwol prinċipali fil-forniment tas-servizzi lill-grilja, u fit-titjib u r-rinforzar tal-kapaċitajiet tan-network. L-isfruttament tas-sinerġiji bejn in-networks differenti (eż., il-grilji tal-elettriku, in-networks tat-tishin u t-tkessiġ, in-networks tal-gass, l-infrastruttura tal-iċċarġjar u l-ghoti tal-fjuwil lit-trasport, l-idroġenu, u n-networks tat-telekomunikazzjoni) u atturi (eż. siti industrijali, ċentri tad-data, awtoprodutturi) se jkun kruċjali biex jiġi ffaċilitat l-operat intelligenti u integrat tal-infrastrutturi rilevanti.***

Emenda

It-tkabbir mistenni fil-produzzjoni tal-elettriku varjabbli u t-tranzizzjoni lejn tishin, tkessiġ u trasport aktar elettrici ***jehtieġu*** approċċi godda lejn il-ġestjoni tal-grilji tal-enerġija u ***l-varar*** ta' ***soluzzjonijiet*** tal-enerġija ***deċentralizzati***. ***Barra minn hekk, l-infrastruttura tal-gass ghandha rwol importanti biex jinkisbu l-integrazzjoni tas-sorsi tal-enerġija rinnovabbli u livelli baxxi ta' emissjonijiet tal-karbonju.***

Minbarra t-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett serra, l-ghan huwa li jiġu żgurati l-affordabbiltà tal-enerġija, l-iffrankar tal-enerġija, is-sigurtà u l-istabbiltà tal-provvista. Dan jista' jinkiseb permezz ta' investimenti fl-akkoppjament settorjali u f'teknoloġiji ta' infrastruttura tan-network innovattivi, žieda fil-flessibbiltà tal-ġenerazzjoni tal-enerġija dispaċċabbli, b'mod partikolari minn sorsi rinnovabbli flessibbli, ġestjoni innovattiva tas-sistema, kif ukoll permezz tal-iffaċilitar ta' azzjonijiet li jrawmu l-innovazzjoni regolatorja u soċjali, il-

hillet, u l-involvement u l-ghoti tas-setgha lill-atturi tas-suq, lill-konsumaturi u lill-komunitajiet. Il-hżin tal-enerġija f'forom differenti se jkollha rwol prinċipali fil-forniment tas-servizzi lill-grilja, u fit-titjib u r-rinfurzar tal-kapaċitajiet tan-network. L-isfruttament tas-sinerġiji bejn in-networks (eż. il-grilji tal-elettriku, in-networks tat-tiżnin u t-tkessiġ, in-networks u l-hżin tal-gass, l-infrastruttura tal-iċċarġjar u l-ghoti tal-fjuwil lit-trasport, l-infrastruttura tal-idroġenu, u n-networks tat-telekomunikazzjoni) u l-atturi differenti (eż. siti industrijali, operaturi tan-network, ċentri tad-data, awtoprodutturi u konsumaturi, komunitajiet ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli), kif ukoll iż-żieda tar-rispons għad-domanda u l-iżvilupp u l-integrazzjoni ta' standards Ewropej u internazzjonali, se jkunu kruċjali biex jiġi ffaċilitat l-operat intelligenti u integrat tal-infrastrutturi rilevanti.

Emenda 86

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– Teknologiji u għodod għan-networks ***tal-elettriku*** sabiex l-enerġija rinnovabbli u t-tagħbiji ġodda bħall-elettromobbiltà u ***l-pompi tas-shana jiġu integrati***;

Emenda

– Teknologiji u għodod għan-networks ***eżistenti*** sabiex l-enerġija rinnovabbli u t-tagħbiji ġodda bħall-elettromobbiltà, ***l-elettrolizzaturi, iċ-ċelluli tal-fjuwil, il-pompi tas-shana, l-idroliżi industrijali, il-hżin tal-elettriku*** u ***l-enerġija rinnovabbli deċenralizzata, bhala elementi ewlenin għal sistema ta' enerġija kosteffiċjenti, b'effiċjenza għolja fl-użu tal-enerġija u bbażata fuq sorsi ta' enerġija rinnovabbli***;

Emenda 87

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 2a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Dimostrazzjoni ta' sistemi u grilji tal-enerġija stabbli u affidabbli fuq livell lokali u reġjonali, immexxija b'enerġija rinnovabbli varjabbli u flessibbli.***

Emenda 88

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- Approċċi integrati ***sabiex ikun*** hemm rikonċiljazzjoni bejn il-produzzjoni tal-enerġija u l-konsum fil-livell lokali inkluż fil-gżejjer, abbażi ta' servizzi ***godda u*** inizjattivi fil-komunità;

- Approċċi integrati ***biex jiżiedu, jitjiebu u jkun*** hemm rikonċiljazzjoni bejn il-produzzjoni tal-enerġija u l-konsum fil-livell lokali inkluż fil-gżejjer, abbażi ta' servizzi ***u teknoloġiji (inklużi teknoloġiji peer-to-peer, teknoloġiji tar-reġistru distribwit, arrangamenti ta' metraġġ nett virtwali) kif ukoll*** inizjattivi fil-komunità ***(li jinkludu konsumaturi attivi u awtokonsumaturi tal-enerġija rinnovabbli, li jaġixxu b'mod individwali jew kongunt, komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli u komunitajiet tal-enerġija lokali);***

Emenda 89

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 3a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Analiżi tal-impatt sistemiku ta' teknoloġiji tal-enerġija godda, bħal generazzjoni rinnovabbli flessibbli, idroġenu u gass sintetiku bbażati fuq sorsi ta' enerġija rinnovabbli l-idroġenu għall-ħżin tal-enerġija; approċċi integrati u ta' riċerka biex il-grilji tal-gass naturali jiġu kkonvertiti fi grilji tal-idroġenu ekoloġiku jew grilji li jittrasportaw il-bijometan jew***

il-metan sintetiku;

Emenda 90

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.3 – paragrafu 2 – inciz 4

Test propost mill-Kummissjoni

– Flessibbiltà tan-network u sinerġiji bejn is-sorsi, in-networks, l-infrastrutturi u l-atturi tal-enerġija differenti;

Emenda

– Flessibbiltà tan-network u ***tal-generazzjoni u tal-affidabbiltà tal-provvista, inkluż ir-rispons tad-domanda, u sinerġiji bejn is-sorsi, in-networks, l-infrastrutturi (inklużi daww eżistenti) u l-atturi tal-enerġija differenti; teknoloġiji tal-akkoppjament tas-settur sabiex tiġi ffaċilitata l-ħżin u jiġi sfruttat il-potenzjal tat-trasport tal-enerġija;***

Emenda 91

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.3 – paragrafu 2 – inciz 4a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Soluzzjonijiet ekoloġiċi li jistghu jwasslu għal affidabbiltà tas-sistema, li jikkomplementaw u jmorru lil hinn minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli u minn ħżin bbażata fuq l-elettrifikazzjoni;***

Emenda 92

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4 – parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

4.2.4. Bini ***u Faċilitajiet Industrijali*** fit-Tranzizzjoni tal-Enerġija

Emenda

4.2.4. Bini fit-Tranzizzjoni tal-Enerġija

Emenda 93

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Il-bini u l-installazzjonijiet **industrijali** qed ikollhom rwol dejjem aktar attiv fl-interazzjoni tagħhom mas-sistema tal-enerġija. Għalhekk, jikkostitwixxu elementi kruċjali fit-tranzizzjoni lejn ***l-enerġija*** rinnovabbli.

Emenda

Il-bini u l-installazzjonijiet qed ikollhom rwol dejjem aktar attiv fl-interazzjoni tagħhom mas-sistema tal-enerġija. Għalhekk, jikkostitwixxu elementi kruċjali fit-tranzizzjoni lejn ***ekonomija bbażata fuq sorsi ta' enerġija*** rinnovabbli ***u effiċjenza akbar fl-użu tal-enerġija***.

Emenda 94

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

Il-bini huwa fattur importanti għall-kwalità tal-hajja taċ-ċittadini. Peress li ***jintegraw*** teknoloġiji, tagħmir u ***sistemi*** differenti u jikkollega diversi użi tal-enerġija, il-bini ***u*** min jgħix fih u jutilizzah ***jirrappreżenta*** potenzjal għoli ħafna ***għall-ġenerazzjoni, il-ħażna*** u t-titjib fl-użu effiċjenti tal-enerġija.

Emenda

Il-bini huwa fattur importanti għall-kwalità tal-hajja taċ-ċittadini. Peress li ***jintegra*** teknoloġiji, tagħmir, ***sistemi*** u ***standards*** differenti u jikkollega diversi użi tal-enerġija, il-bini ***kif ukoll*** min jgħix fih u ***min*** jutilizzah ***jirrappreżentaw*** potenzjal għoli ħafna ***għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima, il-ġenerazzjoni tal-enerġija, l-iffrankar tal-enerġija u l-hżin tal-enerġija*** u t-titjib fl-użu effiċjenti tal-enerġija.

Emenda 95

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4 – paragrafu 3

Test propost mill-Kummissjoni

L-industriji, u speċjalment dawk li huma enerġetikament intensivi, jistgħu jkomplu jtejbu l-użu effiċjenti tal-enerġija u jiffavorixxu l-integrazzjoni ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli.

Emenda

imhassar

Emenda 96

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4 – paragrafu 4 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– **L-elettriku** u s-sħana bejn **impjant** industrijali u **operatur** ta' sistema tal-enerġija;

– **Skambji tal-elettriku** u s-sħana bejn **bini, impjanti** industrijali u **operaturi** ta' sistema tal-enerġija;

Emenda 97

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4 – paragrafu 4 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– **Proċessi**, disinjati u materjali rilevanti;

– **Ottimizzazzjoni u sostenibbiltà ta' proċessi**, disinjati u materjali rilevanti;

Emenda 98

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4 – paragrafu 4 – inċiż 4

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– Bini intelligenti u hubs kbar tal-mobbiltà (portijiet, ajruporti, ċentri tal-logistika) bħala elementi attivi ta' networks tal-enerġija **usa''** u ta' soluzzjonijiet innovattivi tal-mobbiltà;

– Bini intelligenti u hubs kbar tal-mobbiltà (portijiet, ajruporti, **stazzjonijiet tal-ferrovija u** ċentri tal-logistika) bħala elementi attivi ta' networks tal-enerġija **usa'** u ta' soluzzjonijiet innovattivi tal-mobbiltà;

Emenda 99

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4 – paragrafu 4 – inċiż 5

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– **Id-disinn**, il-kostruzzjoni, l-operar u ż-żarmar taċ-ċiklu tal-ħajja tal-bini, **b'konsiderazzjoni** taċ-ċirkolarità **u tal-prestazzjoni** ambjentali, **għall-effiċjenza fl-enerġija** u fir-rizorsi, ir-reżiljenza għat-tibdil fil-klima, u r-riċiklaġġ;

– **Modalitajiet godda, inklużi għodda u tagħmir intelligenti għad-disinn**, il-kostruzzjoni (**inklużi b'materjali ħfif u rinnovabbli**), l-operar u ż-żarmar taċ-ċiklu tal-ħajja tal-bini, **b'konsiderazzjoni** taċ-ċirkolarità, **il-prestazzjoni** ambjentali, **is-sostenibbiltà u l-effiċjenza ekonomika fl-**

użu tal-enerġija u l-effiċjenza fir-rizorsi, ir-reżiljenza għat-tibdil fil-klima, *l-impatt f'termini ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra* u r-riċiklaġġ;

Emenda 100

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4 – paragrafu 4 – inċiż 6

Test propost mill-Kummissjoni

– Mudelli ta' negozju, approċċi u servizzi godda għall-finanzjament ta' **rennovazzjoni**, it-titjib tal-ħiliet tal-kostruzzjoni, l-involviment tal-persuni li jgħixu fil-bini u atturi tas-suq oħrajn;

Emenda

– Mudelli ta' negozju, approċċi u servizzi godda għall-finanzjament ta' **rinnovazzjoni, bħal skemi ta' prefinanzjament bi hlas lura fuq il-kont**, it-titjib tal-ħiliet tal-kostruzzjoni, l-involviment tal-persuni li jgħixu fil-bini u atturi tas-suq oħrajn, **bhall-awtoritajiet lokali jew il-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli**;

Emenda 101

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4 – paragrafu 4 – inċiż 7

Test propost mill-Kummissjoni

– Il-monitoraġġ u l-ottimizzazzjoni tal-prestazzjoni enerġetika tal-bini;

Emenda

– Il-monitoraġġ u l-ottimizzazzjoni tal-prestazzjoni enerġetika tal-bini, **f'konformità mal-oġettivi stabbiliti fid-Direttiva dwar ir-Rendiment tal-Bini fl-Użu tal-Enerġija (Direttiva 2018/844), inkluż l-użu ta' sistemi avvanzati ta' ġestjoni tal-enerġija tal-bini**;

Emenda 102

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4 – paragrafu 4 – inċiż 8

Test propost mill-Kummissjoni

– **Ghodod u tagħmir intelliġenti għall-kisbiet tal-effiċjenza enerġetika fil-**

Emenda

imhassar

bini;

Emenda 103

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4 – paragrafu 4 – inciz 9

Test propost mill-Kummissjoni

– Proċessi ta' **rennovazzjoni** ta' bini eżistenti lejn “Bini ta' Kważi Żero Energija”;

Emenda

– Proċessi ta' **rinnovazzjoni** ta' bini eżistenti lejn “Bini ta' Kważi Żero Energija” **u teknoloġiji innovattivi**;

Emenda 104

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4 – paragrafu 4 – inciz 9a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- **Produzzjoni tal-enerġija flessibbli, rispons tad-domanda u ottimizazzjoni tal-ħżin tal-enerġija.**

Emenda 105

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

4.2.4a. Faċilitajiet Industrijali fit-Tranzizzjoni tal-Energija

L-industriji, u speċjalment dawk li huma enerġetikament intensivi, għandhom ikomplu jtejbu l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija u jnaqqsu l-konsum tal-enerġija tagħhom, u jiffavorixxu l-integrazzjoni ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli. Ir-rwol tal-faċilitajiet industrijali fis-sistema tal-enerġija qed jinbidel, minhabba l-htieġa tat-tnaqqis tal-emissjonijiet, ibbażata fuq l-elettrifikazzjoni diretta jew indiretta, li hija wkoll sors ta' materjali għall-proċessi tal-produzzjoni (eżempju l-idroġenu). Kumpleksi industrijali u ta' manifattura

fejn isehhu hafna proċessi differenti hdejn xulxin jistgħu jottimizzaw l-iskambju tal-flussi ta' enerġija u ta' riżorsi oħra (materja prima) bejniethom.

Linji Mifruxa

- Teknoloġiji ta' konverżjoni għal użu sostenibbli tas-sorsi tal-karbonju sabiex tiżdied l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi u jitnaqqsu l-emissjonijiet, inkluż s-sistemi ta' enerġija ibridi għall-industrija u għas-settur tal-enerġija b'potenzjal ta' dekarbonizzazzjoni;*
- Dimostrazzjoni ta' elettrifikazzjoni diretta u indiretta tal-proċessi industrijali intensivi fl-użu tal-enerġija;*
- Ghodod u infrastruttura għall-kontroll tal-proċess tal-impjanti ta' produzzjoni sabiex jottimizzaw il-flussi tal-enerġija u materjali fl-interazzjoni ma' impjanti oħra u s-sistema tal-enerġija;*
- Il-flessibbiltà u l-effiċjenza tal-elettriku, tal-materja prima u tas-shana fl-impjanti industrijali u fis-sistema tal-enerġija;*
- Proċessi, disinn u materjali mtejba jew godda, biex jintużaw jew jipproduċu b'mod effiċjenti shana, kesha, hżin tal-enerġija;*
- Effiċjenza materjali mtejba, li tnaqqas id-domanda għal materjali bl-ingrossa intensivi fl-użu tal-enerġija.*

Emenda 106

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.4b (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

4.2.4b. Ir-reġjuni tal-faham fi tranżizzjoni

Kważi nofs l-Istati Membri qeghdin ihabbtu wiċċhom ma' sfidi biex ihejju strategiji koerenti li jiffukaw fuq ir-reġjuni li qeghdin jaffaċċjaw l-isfidi tal-eliminazzjoni gradwali tal-linjite, faham u generazzjoni tal-enerġija oħra bbażata fuq il-fjuwils fossili. Din il-prijorità

*ghandha l-ghan li tfittex
komplementarjetà ma' strumenti u
programmi oħra tal-UE.*

Linji Mifruxa

– Appoġġ lill-iżvilupp ta' strategiji ta' tranżizzjoni inklużivi u ġusti; l-indirizzar tal-impatti soċjetali, soċjoekonomiċi u ambjentali flimkien mal-konverżjoni mill-ġdid tas-siti;

– Teknoloġiji u mudelli biex jiġi sfruttat il-potenzjal ta' dawn ir-reġjuni; inkluż kif l-aħjar jattiraw negozju innovattiv alternattiv;

– Riċerka dwar kif tinghata hajja ġdida lil dawn ir-reġjuni f'termini ta' impjiegi sostenibbli u prospettivi ta' tkabbir, inkluż ir-riċerka dwar it-tahriġ mill-ġdid tal-haddiema.

Emenda 107

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.5 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Huwa stmat li sal-2050, aktar minn 80 % tal-popolazzjoni tal-UE se tkun qed tghix f'żoni urbani, li **tikkonsoma** l-parti l-kbira tar-riżorsi disponibbli, inkluż l-enerġija, u peress li dawn huma żoni partikolarment vulnerabbli għat-tibdil meteoroloġiku avvers, l-impatti diġà qed jaggravaw minhabba t-tibdil fil-klima u d-dizastri naturali u se jkomplu jaggravaw fil-futur. Sfida ewlenija hija li tiżdied b'mod sinifikanti l-effiċjenza ġenerali fl-użu tal-enerġija u **r-riżorsi**, kif ukoll ir-reżiljenza **għall-klima tal-ibliet** Ewropej b'mod olistiku, fejn il-fokus ikun fuq l-istokkijiet tal-bini, is-sistemi tal-enerġija, **il-mobbiltà**, **it-tibdil** fil-klima, kif ukoll l-ilma, il-ħamrija, il-kwalità tal-arja, l-iskart u l-istorbju. Is-sinergiji ma' politika u azzjonijiet urbani ffinanzjati minn FEŻR jenħtieġ li jiġu investigati u sfruttati.

Emenda

Huwa stmat li sal-2050, aktar minn 80 % tal-popolazzjoni tal-UE se tkun qed tghix f'żoni urbani, li **tikkonsma** l-parti l-kbira tar-riżorsi disponibbli, inkluż l-enerġija, u peress li dawn huma żoni partikolarment vulnerabbli għat-tibdil meteoroloġiku avvers, l-impatti diġà qed jaggravaw minhabba t-tibdil fil-klima u d-dizastri naturali u se jkomplu jaggravaw fil-futur. Sfida ewlenija hija li tiżdied b'mod sinifikanti l-effiċjenza ġenerali fl-użu tal-enerġija u **fir-riżorsi**, kif ukoll ir-reżiljenza **għat-tibdil fil-klima tal-komunitajiet u tal-bliet** Ewropej b'mod olistiku, fejn il-fokus ikun fuq l-istokkijiet tal-bini, is-sistemi tal-enerġija, **it-trasport u l-mobbiltà**, **il-mitigazzjoni tat-tibdil** fil-klima, kif ukoll l-ilma, il-ħamrija, il-kwalità tal-arja, l-iskart u l-istorbju. Is-sinergiji ma' politika u azzjonijiet urbani ffinanzjati minn FEŻR jenħtieġ li jiġu

investigati u sfruttati.

Emenda 108

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.5 – paragrafu 2 – inciz 1

Test propost mill-Kummissjoni

– Sistemi ta' enerġija/mobbiltà tal-bliet/distretti lejn il-varar fl-UE kollha ta' Distretti b'Energija Pożittiva, b'livelli tal-karbonju baxxi u mobbiltà u loġistika ta' zero emissjonijiet sal-2050, li jagħtu spinta lill-kompetittività globali ta' soluzzjonijiet integrati tal-UE;

Emenda

– Sistemi ta' enerġija/mobbiltà tal-bliet/distretti/**żoni rurali** lejn il-varar fl-UE kollha ta' Distretti b'Energija Pożittiva, b'livelli tal-karbonju baxxi u mobbiltà u loġistika ta' zero emissjonijiet sal-2050, li jagħtu spinta lill-kompetittività **fuq livell** globali ta' soluzzjonijiet integrati tal-UE;

Emenda 109

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.5 – paragrafu 2 – inciz 2

Test propost mill-Kummissjoni

– Ippjanar urban, infrastrutturi u sistemi inkluż interfaċċi u interoperabbiltà reċiproki, soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura u l-użu ta' teknoloġiji digitali u data u servizzi bbażati fl-ispazju, b'kunsiderazzjoni tal-effetti tat-tibdil fil-klima **projetat** u l-integrazzjoni **tar-reżiljenza klimatika**;

Emenda

– Ippjanar urban **u rurali**, infrastrutturi u sistemi inkluż interfaċċi u interoperabbiltà reċiproki, **standardizzazzjoni**, soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura, u l-użu ta' teknoloġiji digitali **siguri** u data u servizzi bbażati fl-ispazju, b'kunsiderazzjoni tal-effetti **previsti** tat-tibdil fil-klima u l-integrazzjoni **tal-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima**;

Emenda 110

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.5 – paragrafu 2 – inciz 3

Test propost mill-Kummissjoni

– Il-kwalità tal-ħajja għaċ-ċittadini, il-mobbiltà sikura, l-innovazzjoni soċjali urbana, il-kapaċità ċirkolari u **reġenerattiva tal-ibliet, impronta ambjentali mċekkna u t-tniġġis**;

Emenda

– Il-kwalità tal-ħajja għaċ-ċittadini, il-mobbiltà sikura **u multimodali, inkluż il-mixi u ċ-ċikliżmu**, l-innovazzjoni soċjali urbana **u rurali**, il-kapaċità ċirkolari u **riġenerattiva tal-bliet, tnaqqis tal-impatt**

ambjentali u *tat-tniġġis*;

Emenda 111

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.6 – paragrafu 1

Test proposit mill-Kummissjoni

Iċ-ċaqliqa lejn teknoloġiji, konnettività u awtomazzjoni nodfa se tkun tiddependi fuq id-disinn u l-manifattura f' waqthom tal-inġenji tal-ajru, il-vetturi u l-bastimenti li jintegraw teknoloġiji differenti u jaċċelleraw l-introduzzjoni tagħhom. Iktar kumdità, effiċjenza, affordabbiltà, filwaqt li jiġi minimizzat l-impatt taċ-ċiklu tal-ħajja fuq l-ambjent, is-saħħa tal-bniedem u fuq l-użu tal-enerġija, jibqgħu għanijiet ta' importanza kbira ħafna. Infrastruttura tat-trasport li hija *innovattivi* u b'kapaċità kbira hija essenzjali għall-funzjonament kif suppost tal-modi tat-trasport kollha minħabba d-domanda dejjem tikber tal-mobbiltà u r-reġimi tat-teknoloġija li qed jinbidlu malajr. Approċċ integrat għall-infrastruttura u l-iżvilupp ta' vetturi/bastimenti/inġenji tal-ajru *jisthoqlu* attenzjoni partikolari wkoll sabiex jiġi minimizzat l-impatt tal-enerġija u dak ambjentali.

Emenda

Il-bidla lejn teknoloġiji, konnettività u awtomazzjoni nodfa se tkun tiddependi fuq id-disinn u l-manifattura f' waqthom tal-inġenji tal-ajru, il-vetturi u l-bastimenti li jintegraw teknoloġiji differenti u jaċċelleraw l-introduzzjoni tagħhom. Iktar kumdità, effiċjenza, affordabbiltà, filwaqt li jiġi minimizzat l-impatt taċ-ċiklu tal-ħajja fuq *il-klima*, l-ambjent, is-saħħa tal-bniedem u fuq l-użu tal-enerġija, jibqgħu għanijiet ta' importanza kbira ħafna. Infrastruttura tat-trasport li hija *innovattiva* u b'kapaċità kbira hija essenzjali għall-funzjonament kif suppost tal-modi tat-trasport kollha minħabba d-domanda dejjem tikber tal-mobbiltà u r-reġimi tat-teknoloġija li qed jinbidlu malajr. Approċċ integrat għall-infrastruttura u l-iżvilupp ta' vetturi/bastimenti/inġenji tal-ajru *jisthoqqlu* attenzjoni partikolari wkoll sabiex jiġi minimizzat l-impatt tal-enerġija u dak ambjentali.

Emenda 112

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.6 – paragrafu 2 – inċiż 2

Test proposit mill-Kummissjoni

– Kunċetti u disinjati ta' vetturi/bastimenti/inġenji tal-ajru, inkluż spare parts tagħhom, bl-użu ta' materjali u strutturi, effiċjenza, *ħażna* u rkupru tal-enerġija, karatteristiċi tas-sikurezza u s-sigurtà mtejbmin *b'inqas impatt* ambjentali u fuq is-saħħa.

Emenda

– Kunċetti u disinjati ta' vetturi/bastimenti/inġenji tal-ajru, inkluż spare parts tagħhom, *elementi modulari*, bl-użu ta' materjali u strutturi *imtejba u avvanzati, soluzzjonijiet u aġġornamenti tas-software, sistemi ta' sigurtà avvanzati kontra l-piraterija*, effiċjenza, *ħżin* u rkupru tal-enerġija, karatteristiċi tas-sikurezza u s-sigurtà mtejbmin *b'impatt*

ambjentali u fuq is-sahha *minimizzat*.

Emenda 113

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.7 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Sabiex l-UE tilhaq l-għanijiet tal-kwalità tal-arja, tal-klima u tal-enerġija **tagħha, inkluż tnaqqis ta' 60 % fl-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett serra sal-2050** kif ukoll **tnaqqis fl-istorbju, se jkun hemm bżonn ta' konsiderazzjoni** mill-ġdid **tas-sistema tal-mobbiltà kollha inkluż** l-utenti, il-vetturi, il-fjuwils **u l-infrastrutturi. Dan se jkun jirrikjedi** wkoll il-varar ta' enerġiji alternattivi **ta' emissjonijiet** baxxi u l-użu mis-suq ta' vetturi/bastimenti/ingenji tal-ajru ta' żero emissjonijiet. Flimkien mal-effetti dannużi tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett serra, it-trasport jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għal arja ta' kwalità baxxa u għall-istorbju fl-Ewropa, b'konsegwenzi negattivi għas-sahha taċ-ċittadini¹⁸. Permezz tal-bini fuq il-progress fir-rigward **tal-elettrifikazzjoni** u l-użu ta' ċelluli tal-fjuwil għall-karozzi, **ix-xarabankijiet** u vetturi ħfief, huwa essenzjali li jithaffef il-pass tas-soluzzjonijiet ta' riċerka u innovazzjoni għal setturi oħra bħall-avjazzjoni, it-trasport marittimu u n-navigazzjoni fl-ilmijiet interni **u t-trakkijiet**.

¹⁸ Madwar terz taċ-ċittadini tal-UE jgħixu f'żoni urbani b'livelli ta' koncentrazzjoni ta' sustanzi niġġiesa oghla mil-livelli limitu legali.

Emenda

L-ilhuq tal-għanijiet tal-kwalità tal-arja, tal-klima u tal-enerġija, kif ukoll **tat-tnaqqis tal-istorbju, se jirrikjedi li l-Unjoni tikkunsidra** mill-ġdid **is-sistema shiha tal-mobbiltà inklużi** l-utenti, il-vetturi, il-fjuwils, **l-iskemi ta' kejl tas-CO₂, l-infrastrutturi, l-użu tal-ispazju, kif ukoll soluzzjonijiet godda tat-trasport. L-Unjoni se tirrikjedi** wkoll il-varar ta' enerġiji alternattivi **b'emissjonijiet** baxxi u l-użu mis-suq ta' vetturi/bastimenti/ingenji tal-ajru ta' żero emissjonijiet. Flimkien mal-effetti dannużi tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett serra, it-trasport jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għal arja ta' kwalità baxxa u għall-istorbju fl-Ewropa, b'konsegwenzi negattivi għas-sahha taċ-ċittadini¹⁸. Permezz tal-bini fuq il-progress **eżistenti** fir-rigward **tal-produzzjoni u tal-użu ta' fjuwils alternattivi, l-elettrifikazzjoni, it-teknoloġiji tal-idroġenu, il-bijofjuwils u l-bijogass, l-użu ta' ċelluli tal-fjuwil, it-tiġib tal-magni bil-kombustjoni u l-adattament tagħhom għal fjuwils rinnovabbli u teknoloġiji sostenibbli oħrajn** għall-karozzi, **ix-xarabanks, trakkijiet** u vetturi ħfief, huwa essenzjali li jithaffef il-pass tas-soluzzjonijiet ta' riċerka u innovazzjoni għal setturi oħra bħall-avjazzjoni, **is-settur ferrovjarju, it-trasport marittimu u n-navigazzjoni fl-ilmijiet interni**.

¹⁸ Madwar terz taċ-ċittadini tal-UE jgħixu f'żoni urbani b'livelli ta' koncentrazzjoni ta' sustanzi niġġiesa oghla mil-livelli limitu legali.

Emenda 114

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.7 – paragrafu 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– **L-eletrifikazzjoni** tal-modi tat-trasport kollha (eż. il-batteriji, iċ-ċelluli tal-fjuwil, **l-ibridizzazzjoni**, eċċ.) **tinkludi** teknoloġiji ġodda għal sistemi ta' motopropulsjoni tal-vetturi/bastimenti/inġenji tal-ajru, ċarġ/riforniment tal-fjuwil veloċi, ħsad tal-enerġija u interfaċċi aċċessibbli u faċli biex jintużaw mill-utent **mal-infrastruttura taċ-ċarġ, l-iżgurar tal-interoperabbiltà u ta' servizzi tal-provvista** bla xkiel; l-iżvilupp u l-varar ta' batteriji kompetittivi, sikuri, ta' prestazzjoni għolja u sostenibbli għal vetturi b'emissjonijiet baxxi jew zero emissjonijiet;

Emenda

– **Id-dekarbonizzazzjoni** tal-modi tat-trasport kollha, **inkluż permezz tal-elettromobbiltà** (eż. il-batteriji **riċiklabbli**, iċ-ċelluli tal-fjuwil, **kull tip ta' ibridizzazzjoni**, eċċ.) **u** teknoloġiji ġodda għal sistemi ta' motopropulsjoni tal-vetturi/bastimenti/inġenji tal-ajru, ċarġ/riforniment tal-fjuwil veloċi, ħsad tal-enerġija u interfaċċi aċċessibbli u faċli biex jintużaw mill-utent **bl-infrastruttura tar-riforniment tal-fjuwil u tal-iċċarġjar, filwaqt li jiġu żgurati l-interoperabbiltà u l-provvista** bla xkiel **tas-servizzi**; l-iżvilupp u l-varar ta' batteriji kompetittivi, sikuri, ta' prestazzjoni għolja, **riċiklabbli** u sostenibbli għal vetturi b'emissjonijiet baxxi jew zero emissjonijiet;

Emenda 115

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.7 – paragrafu 2 – inċiż 2

Test propost mill-Kummissjoni

– Fjuwils ġodda sostenibbli u vetturi/bastimenti/inġenji tal-ajru ġodda għal xejriet ta' mobbiltà u infrastruttura ta' appoġġ eżistenti u futuri; teknoloġiji u soluzzjonijiet ibbażati fuq l-utent għall-interoperabbiltà u provvista tas-servizzi bla xkiel;

Emenda

– Fjuwils ġodda sostenibbli u vetturi/bastimenti/inġenji tal-ajru ġodda għal xejriet ta' mobbiltà u infrastruttura ta' appoġġ eżistenti u futuri; teknoloġiji u soluzzjonijiet ibbażati fuq l-utent għall-interoperabbiltà u provvista tas-servizzi bla xkiel; **inġenji tal-ajru li jagħmlu inqas storbju u ma jagħmlux ħsara lill-ambjent;**

Emenda 116

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.7 – paragrafu 2 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

- **Tnaqqis** tal-impatt tal-mobbiltà fuq l-ambjent u s-saħħa tal-bniedem.

Emenda

- **Minimizzar** tal-impatt tal-mobbiltà fuq l-ambjent u s-saħħa tal-bniedem, **inkluż billi esplorat il-potenzjal ta' generazzjoni ġdida ta' sensuri remoti biex jitkejjel it-tniġġis fis-settur tal-mobbiltà.**

Emenda 117

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.8 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Il-mobbiltà intelligenti se tgħin sabiex tiġi żgurata l-mobbiltà minn bieb għal bieb effiċjenti, sikura u reziljenti u l-komponenti kollha tagħha, partikolarment bl-użu ta' teknoloġiji digitali, in-navigazzjoni bis-satellita avvanzata (EGNOS/Galileo) u l-intelligenza artifiċjali. It-teknoloġiji l-ġodda se jgħinu sabiex jiġu ottimizzati l-użu u l-effiċjenza tal-infrastruttura u n-networks tat-trasport, billi jtejbu l-multimodalità u l-konnettività, jottomizzaw il-ġestjoni tat-traffiku u jippermettu soluzzjonijiet u servizzi tat-trasport innovattivi, biex b'hekk titnaqqas il-kongestjoni u l-impatti ambjentali negattivi, tiġi pprovduta mobbiltà aħjar u servizzi ta' loġistika aħjar għaċ-ċittadini u n-negozji. Mobbiltà konnessa u awtomatizzata flimkien mal-infrastruttura abilitanti se jtejbu l-effiċjenza u s-sikurezza fil-modi tat-trasport kollha.

Emenda

Il-mobbiltà intelligenti se tgħin sabiex tiġi żgurata l-mobbiltà minn bieb għal bieb effiċjenti, sikura u reziljenti u l-komponenti kollha tagħha, partikolarment bl-użu ta' teknoloġiji digitali **godda**, in-navigazzjoni bis-satellita avvanzata (EGNOS/Galileo) u l-intelligenza artifiċjali. It-teknoloġiji l-ġodda, **inkluż sistema ta' sistemi**, se jgħinu sabiex jiġu ottimizzati l-użu u l-effiċjenza tal-infrastruttura u n-networks tat-trasport, billi jtejbu l-multimodalità u l-konnettività, jottomizzaw il-ġestjoni tat-traffiku u jippermettu soluzzjonijiet, **standards** u servizzi tat-trasport innovattivi, biex b'hekk titnaqqas il-kongestjoni u l-impatti ambjentali negattivi, tiġi pprovduta mobbiltà aħjar u servizzi ta' loġistika aħjar għaċ-ċittadini u n-negozji. Mobbiltà konnessa u awtomatizzata flimkien mal-infrastruttura abilitanti se jtejbu l-effiċjenza u s-sikurezza fil-modi tat-trasport kollha.

Emenda 118

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.8 – paragrafu 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

- Ġestjoni digitali **tan-networks** u **tat-traffiku**: sistemi ta' appoġġ għad-

Emenda

- Ġestjoni digitali **tan-networks, tat-traffiku** u **tal-użu tal-ispazju**: sistemi ta'

deċiżjonijiet avvanzati; ġestjoni tat-traffiku tal-ġenerazzjoni li jmiss (inkluż network multimodali u ġestjoni tat-traffiku); kontribuzzjoni għal mobbiltà kontinwa, multimodali u interkonnessa għall-passiġġieri u l-merkanzija; użu u limitazzjonijiet tal-big data; użu ta' pożizzjonament/navigazzjoni tas-satellita innovattivi (EGNOS/Galileo);

appoġġ għad-deċiżjonijiet avvanzati; ġestjoni tat-traffiku tal-ġenerazzjoni li jmiss (inkluż network multimodali u ġestjoni tat-traffiku); kontribuzzjoni għal mobbiltà kontinwa, multimodali u interkonnessa għall-passiġġieri u l-merkanzija; użu u limitazzjonijiet tal-big data; użu ta' pożizzjonament/navigazzjoni tas-satellita innovattivi (EGNOS/Galileo) **li jifhmu mġiba ġdida relatata mal-mobbiltà li qed tinbidel;**

Emenda 119

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.8 – paragrafu 2 – inciz 3

Test propost mill-Kummissjoni

– Teknoloġiji u operazzjonijiet ferrovjarji għal sistema ferrovjarja ta' kapaċità għolja, silenzjuża, interoperabbli u awtomatizzata;

Emenda

– Teknoloġiji u operazzjonijiet ferrovjarji għal sistema ferrovjarja ta' kapaċità għolja, **attraenti**, silenzjuża, **kompletament konnessa**, interoperabbli, **transfruntiera** u awtomatizzata **għall-passiġġieri kif ukoll għar-rekwiżiti ta' trasport ta' merkanzija;**

Emenda 120

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.8 – paragrafu 2 – inciz 4

Test propost mill-Kummissjoni

– Sistemi u servizzi ta' mobbiltà konnessi, kooperattivi u awtomatizzati, inkluż soluzzjonijiet teknoloġiċi u kwistjonijiet mhux teknoloġiċi.

Emenda

– Sistemi u servizzi ta' mobbiltà konnessi, kooperattivi, **interoperabbli** u awtomatizzati, inkluż soluzzjonijiet teknoloġiċi u kwistjonijiet mhux teknoloġiċi, **bhal bidliet fl-imġiba tal-utent u fix-xejriet tal-mobbiltà;**

Emenda 121

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.8 – paragrafu 2 – inciz 4a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Servizzi u mudelli tan-negozju godda jew imtejba li permezz tagħhom l-utent jinteraġixxi mal-modalitajiet intelligenti differenti.***

Emenda 122

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.8 – paragrafu 2 – inċiż 4b (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Kunċett, żvilupp, konsegwenzi, disinn, riċerka, validazzjoni u metodi bhala parti minn sewqan ta' vetturi b'mod sikur u awtomatizzat fi traffiku mhallat;***

Emenda 123

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.8 – paragrafu 2 – inċiż 4c (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Soluzzjonijiet intelligenti ta' tbaħħir għal operazzjonijiet aktar sikuri u effiċjenti fuq l-ilma.***

Emenda 124

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.8 – paragrafu 2 – inċiż 4d (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Sistemi u teknoloġiji godda għall-ġestjoni u l-konnessjoni tal-portijiet.***

Emenda 125

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.9 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Soluzzjonijiet ta' **hażna massiva, konċentrata u deċentralizzata** (li jinkludu kimika, elettrokimika, elettrika, mekkanika u termali) għas-sistema tal-enerġija se jżidu l-effiċjenza, il-flessibbiltà, l-indipendenza teknoloġika u l-aċċessibbiltà, kif ukoll is-sigurtà tal-provvista. It-trasport b'emissjonijiet baxxi u dekarbonizzati se jkun jirrikjedi sehem li qed jikber ta' vetturi elettrici u/jew li jaħdmu bi fjuwils alternattivi, b'batteriji bi prestazzjoni aħjar u orħos li jkunu riċiklabbli u li jkunu jistgħu jintużaw mill-ġdid, kif ukoll **provvista** lokali ta' fjuwils **sintetiċi/rinnovabbli** bħall-idroġenu u soluzzjonijiet innovattivi **għall-hażna** fis-sit.

Emenda 126

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.9 – paragrafu 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– Teknoloġiji inkluż fjuwils likwidi u gassużi **rinnovabbli** u l-ktajjen ta' valur assoċjati magħhom, għall-htigijiet ta' **hażna** tal-enerġija minn kuljum sa staġjonali;

Emenda 127

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.9 – paragrafu 2 – inċiż 2

Test propost mill-Kummissjoni

– Batteriji u l-katina tal-valur tal-UE, inkluż id-disinn, **it-teknoloġiji** tal-produzzjoni fuq skala kbira **taċ-ċelluli** tal-batteriji, **il-metodi tal-użu** mill-ġdid u **tar-**

Emenda

Soluzzjonijiet ta' **hżin massiv, konċentrat u deċentralizzati** (li jinkludu kimika, elettrokimika, elettrika, mekkanika u termali) għas-sistema tal-enerġija se jżidu l-effiċjenza, il-flessibbiltà, l-indipendenza teknoloġika u l-aċċessibbiltà, kif ukoll is-sigurtà tal-provvista. It-trasport b'emissjonijiet baxxi u dekarbonizzati se jkun jirrikjedi sehem li qed jikber ta' vetturi elettrici u/jew li jaħdmu bi fjuwils alternattivi, b'batteriji bi prestazzjoni aħjar u orħos, li jkunu riċiklabbli **ferm** u li jkunu jistgħu jintużaw mill-ġdid **b'impatt ambjentali baxx**, kif ukoll **il-provvista** lokali ta' fjuwils **b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju** bħall-idroġenu **minn sorsi rinnovabbli** u soluzzjonijiet innovattivi **għall-hżin** fis-sit.

Emenda

– Teknoloġiji inkluż fjuwils likwidi u gassużi **b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju** u l-ktajjen ta' valur assoċjati magħhom, għall-htigijiet ta' **hżin** tal-enerġija minn kuljum sa staġjonali, **inklużi l-impatti tagħhom fuq l-ambjent u l-klima**;

Emenda

– Batteriji u l-katina tal-valur tal-UE, inkluż id-disinn, **it-teknoloġiji** tal-produzzjoni fuq skala kbira **taċ-ċelloli** tal-batteriji, **id-densità għolja ta' elettriku u**

riċiklaġġ;

enerġija, ir-rati ta' ċċarġjar rapidi, l-impatt ambjentali baxx, l-użu mill-ġdid u r-riċiklabilità gholja, soluzzjonijiet ta' materjali avvanzati ghal metodi ta' hżin tal-enerġija kif ukoll il-htigijiet ta' standardizzazzjoni;

Emenda 128

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 4 – punt 4.2 – punt 4.2.9 – paragrafu 2 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– *Idroġenu b'emissjonijiet baxxi jew żero tal-karbonju inkluż ċelluli tal-fjuwil, u l-katina tal-valur tal-UE mid-disinn sal-użu aħhari f'diversi applikazzjonijiet.*

– *Sorsi ta' enerġija rinnovabbli, elettrolizi u ċelluli tal-fjuwil tul il-katina tal-valur tal-UE mid-disinn sal-użu aħhari f'diversi applikazzjonijiet.*

Emenda 129

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

5. RAGGRUPPAMENT “IKEL U RIŻORSI NATURALI”

5. RAGGRUPPAMENT “IKEL, RIŻORSI NATURALI U **AGRIKOLTURA**”

Emenda 130

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.1 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

L-attivitajiet tal-bniedem qed jagħmlu pressjonijiet dejjem akbar fuq il-ħamrija, l-ibhra u l-oċeani, l-ilma, l-arja, il-bijodiversità u riżorsi naturali oħrajn. In-nutrimient tal-popolazzjoni li dejjem qed tikber tal-pjaneta huwa direttament dipendenti fuq is-saħħa tas-sistemi u r-riżorsi naturali. Madankollu, ikkombinata mat-tibdil fil-klima, id-domanda dejjem ikbar tal-bniedem għar-riżorsi naturali

L-attivitajiet tal-bniedem qed jagħmlu pressjonijiet dejjem akbar fuq il-ħamrija, l-ibhra u l-oċeani, l-ilma, l-arja, il-bijodiversità u riżorsi naturali oħrajn. In-nutrimient tal-popolazzjoni li dejjem qed tikber tal-pjaneta huwa direttament dipendenti fuq is-saħħa tas-sistemi u r-riżorsi naturali. Madankollu, ikkombinata mat-tibdil fil-klima, id-domanda dejjem ikbar tal-bniedem għar-riżorsi naturali

toħloq pressjonijiet ambjentali li jmorru lil hinn sew minn livelli sostenibbli, li jaffettwaw l-ekosistemi u l-kapaċità tagħhom li jipprovdu servizzi **ghall-benesseri** tal-bniedem. Il-kunċetti tal-ekonomija ċirkolari, il-bijoekonomija u l-ekonomija blu jipprovdu opportunità sabiex jinholoq bilanċ bejn l-għanijiet ambjentali, soċjali u ekonomiċi u sabiex l-attivitajiet tal-bniedem jaqbd u l-mogħdija li twassal għas-sostenibbiltà.

toħloq pressjonijiet ambjentali li jmorru lil hinn sew minn livelli sostenibbli, li jaffettwaw l-ekosistemi u l-kapaċità tagħhom li jipprovdu servizzi **għaż-żamma fit-tul tal-benesseri** tal-bniedem. **It-*tkabbir fil-produzzjoni tal-ikel mhux jaqbel mat-*tkabbir fil-popolazzjoni globali.**** **Għaldaqstant, neħtieġu innovazzjoni rivoluzzjonarja fl-intensifikazzjoni tal-produzzjoni ta' ikel sostenibbli. Fl-istess hin, jeħtiġilna niżguraw li n-nutrizzjoni u s-saħħa jkunu ċentrali fis-sistemi tal-produzzjoni tal-ikel tagħna.**

Il-kunċetti tal-ekonomija ċirkolari, **l-agroekoloġija, l-agrikoltura sostenibbli**, il-bijoekonomija u l-ekonomija blu jipprovdu opportunità sabiex jinholoq bilanċ bejn l-għanijiet ambjentali, soċjali u ekonomiċi u sabiex l-attivitajiet tal-bniedem jaqbd u l-mogħdija li twassal għas-sostenibbiltà.

Emenda 131

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.1 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

L-ilħuq tal-għanijiet tal-iżvilupp sostenibbli, il-garanzija tal-produzzjoni u l-konsum ta' ikel sikur u **san**, il-promozzjoni ta' prattiki sostenibbli fl-agrikoltura, l-akkwakultura, is-sajd u l-forestrija, l-iżgurar ta' aċċess għal ilma, ħamrija u arja nodfa għal kulhadd, it-tindif tal-ibħra u **l-oċeani**, il-preservazzjoni u r-restawr tas-sistemi naturali vitali tal-pjaneta u l-ambjent jirrikjed u li aħna nisfruttaw il-potenzjal tar-riċerka u l-innovazzjoni. Izda l-mogħdiji għat-tranzizzjoni lejn is-sostenibbiltà u l-modi biex jiġu ssuperati l-ostakli reżiljenti bilkemm huma mifmhuma. It-tranzizzjoni lejn **il-konsum u l-produzzjoni** sostenibbli u r-restawr **tas-saħħa planetarja jirrikjed u** investiment **f'teknoloġiji, mudelli godda** ta' negozju, **u innovazzjoni** soċjali u ambjentali. Dan jgħid li opportunitàjiet godda għal ekonomija Ewropea sostenibbli, reżiljenti,

Emenda

L-ilħuq tal-għanijiet tal-iżvilupp sostenibbli **u t-tnaqqis ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra**, il-garanzija tal-produzzjoni u l-konsum ta' ikel sikur u **tajjeb għas-saħħa**, il-promozzjoni ta' prattiki sostenibbli fl-agrikoltura, **il-bhejjem**, l-akkwakultura, is-sajd u l-forestrija, l-iżgurar ta' aċċess għal ilma, ħamrija u arja nodfa għal kulhadd, it-tindif tal-ibħra, **l-oċeani u l-ilmijiet interni**, il-preservazzjoni u r-restawr tas-sistemi naturali vitali tal-pjaneta u l-ambjent jirrikjed u li aħna nisfruttaw il-potenzjal tar-riċerka u l-innovazzjoni. Izda l-mogħdiji għat-tranzizzjoni lejn is-sostenibbiltà u l-modi biex jiġu ssuperati l-ostakli reżiljenti bilkemm huma mifmhuma. It-tranzizzjoni lejn **produzzjoni u konsum** sostenibbli u r-restawr **tal-ekonomiji u tar-riżorsi naturali, kif ukoll it-tiġid u n-nutrimenti tal-bażi tar-riżorsi li fuqhom tiddependi l-**

innovattiva u responsabbli, jaghti spinta lill-użu effiċjenti tar-riżorsi, il-produttività u l-kompetittività, u **jigġenera l-impjiegi** u **t-tkabbir**.

agrikoltura jehtieġu investment **fir-riċerka xjentifika u teknoloġika**, **standardizzazzjoni u mudell** ta' negozju **godda li jappoġġaw l-innovazzjoni** soċjali u ambjentali, **inkluż l-internalizzazzjoni tal-ispejjeż għall-ambjent fl-ekonomiji tagħna u l-ġbir ta' data ta' kwalità ahjar dwar l-impatt ta' politiki differenti**. Dan joħloq opportunitajiet godda għal ekonomija Ewropea sostenibbli, reżiljenti, innovattiva u responsabbli, jaghti spinta lill-użu effiċjenti tar-riżorsi, **il-kapaċità u l-istat tar-riżorsi naturali**, il-produttività **fit-tul** u l-kompetittività, **il-vijabbiltà rurali, kif ukoll impjiegi ta' kwalità għolja u tkabbir ekonomiku u soċjali sostenibbli**.

Emenda 132

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.1 – paragrafu 3

Test propost mill-Kummissjoni

L-attivitajiet se jibnu bażi tal-għarfien u **jwasslu** soluzzjonijiet sabiex: **iġestixxu u jużaw b'mod sostenibbli r-riżorsi naturali mill-art u l-baħar - u jiġi mtejjeb ir-rwol ta' sistemi** terrestri u akkwatiċi **bhala bjar** tal-karbonju; tiġi żgurata **s-sigurtà** alimentari u nutrizzjonali, u jiġu provduti dieti sikuri, **sani** u nutrittivi; tiġi aċċellerata t-tranzizzjoni minn ekonomija lineari bbażata fuq il-fjuwils fossili għal ekonomija ċirkolari effiċjenti fl-użu tar-riżorsi, reżiljenti, **ta' emissjonijiet** baxxi, u b'emissjonijiet baxxi tal-karbonju, u li tappoġġa l-iżvilupp ta' ekonomija sostenibbli bbażata fuq prodotti bijoloġiċi u l-ekonomija blu; u jiġu żviluppati żoni rurali, kostali u urbani reżiljenti u vibranti.

Emenda

Approċċi multilaterali u transdixxiplinarji filwaqt li jintuża l-għarfien espert u l-esperjenza tal-atturi tul il-ktajjen tal-valur se jghinu **l-bini ta' bażi tal-għarfien u jinghataw** soluzzjonijiet sabiex: **ir-riżorsi naturali mill-art u l-ilma jiġu mharsa, ġestiti u jintużaw b'mod sostenibbli; jissahhah it-tkabbir sostenibbli tas-sistemi** terrestri u akkwatiċi; **jiżdied is-sekwestru** tal-karbonju; tiġi żgurata **sigurtà** alimentari u nutrizzjonali **suffiċjenti, jiġi evitat l-iskart u l-produzzjoni żejda** u jiġu provduti dieti sikuri, **tajbin għas-saħħa** u nutrittivi; tiġi aċċellerata t-tranzizzjoni **lejn approċċi sostenibbli fil-forom kollha tal-agrikoltura, inkluża l-agrikoltura konvenzjonali u l-agrikoltura organika; tiġi aċċellerata t-tranzizzjoni** minn ekonomija lineari bbażata fuq il-fjuwils fossili għal ekonomija ċirkolari effiċjenti fl-użu tar-riżorsi, reżiljenti, **b'emissjonijiet** baxxi, u b'emissjonijiet baxxi tal-karbonju, u li tappoġġa l-iżvilupp ta' ekonomija sostenibbli bbażata fuq prodotti bijoloġiċi u l-ekonomija blu; u jiġu żviluppati żoni

rurali, kostali u urbani reżiljenti u vibranti.

Emenda 133

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.1 – paragrafu 4

Test propost mill-Kummissjoni

Dawn se **jghinu** fiż-żamma u t-titjib tal-provvista tal-bijodiversità u **jiżguraw il-provvista** fit-tul tas-servizzi tal-ekosistemi, l-adattament **ghall-klima** u s-sekwestru tal-karbonju (kemm **mill-art** kif ukoll **mill-baħar**). Dawn se jghinu **jnaqqsu l-gassijiet serra (GHG)** u emissjonijiet oħrajn, l-iskart u t-tniġġis mill-produzzjoni primarja (kemm terrestri kif ukoll akkwatika), l-ipproċessar, il-konsum u attivitajiet oħrajn tal-bniedem. Dawn se jiskattaw investimenti, li jappoġġaw it-tranzizzjoni lejn ekonomija ċirkolari, il-bijoekonomija u l-ekonomija blu, filwaqt li jipproteġu s-saħħa u l-integrità ambjentali.

Emenda

Barra minn hekk, il-kisba ta' dawn l-ghanijiet se tghin fiż-żamma u t-titjib tal-provvista tal-bijodiversità, **kemm dik selvaġġa kif ukoll dik ikkultivata**, u **tiżgura l-forniment** fit-tul tas-servizzi tal-ekosistemi, **il-mitigazzjoni u** l-adattament **ghat-tibdil fil-klima** u s-sekwestru tal-karbonju (kemm **fuq l-art** kif ukoll **fl-ambjent akkwatiku**). Dawn se jghinu **biex tinżamm il-bijodiversità u tiġi żgurata l-provvediment fit-tul ta' servizzi tal-ekosistema kif ukoll inaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett** serra u emissjonijiet oħrajn, l-iskart u t-tniġġis mill-produzzjoni primarja (kemm terrestri kif ukoll akkwatika), l-ipproċessar, il-konsum u attivitajiet oħrajn tal-bniedem. Dawn se jiskattaw investimenti, li jappoġġaw it-tranzizzjoni lejn ekonomija ċirkolari, **l-agrikoltura sostenibbli**, il-bijoekonomija u l-ekonomija blu, filwaqt li jipproteġu s-saħħa, **is-sostenibbiltà** u l-integrità ambjentali. **Din il-prijorità se jkollha wkoll l-ghan li ttejjeb il-baži tal-gharfien dwar l-istat tal-bijodiversità billi tiżviluppa, tivvalida u tistandardizza metodoloġiji komparabbli għall-Unjoni kollha.**

Emenda 134

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.1 – paragrafu 5

Test propost mill-Kummissjoni

Dawn se jrawmu wkoll approċċi ta' parteċipazzjoni lejn ir-riċerka u l-innovazzjoni, inkluż approċċ li jinvolvi

Emenda

Dawn se jrawmu wkoll approċċi ta' parteċipazzjoni lejn ir-riċerka u l-innovazzjoni, inkluż approċċ li jinvolvi

diversi atturi u jiżviluppaw sistemi tal-
għarfien u l-innovazzjoni fil-livelli lokali,
reġjonali, nazzjonali u Ewropej. L-
innovazzjoni soċjali bl-involviment taċ-
ċittadini u l-fiduċja fl-innovazzjoni se tkun
kruċjali sabiex jitheggu tendenzi godda ta'
governanza, produzzjoni u konsum.

diversi atturi u jiżviluppaw sistemi tal-
għarfien u l-innovazzjoni fil-livelli lokali,
reġjonali, nazzjonali u Ewropej. ***L-
inkluzjoni tal-atturi kollha tul il-katina
tal-provvista agroalimentari fil-holqien u
l-kondiviżjoni tal-għarfien għandha
tappoġġa l-iżvilupp u l-implimentazzjoni
ta' innovazzjonijiet agrikoli sostenibbli li
jindirizzaw l-isfidi tas-sistema tal-ikel,
inkluz l-adattament u l-mitigazzjoni tat-
tibdil fil-klima.*** L-innovazzjoni soċjali bl-
involviment taċ-ċittadini u l-fiduċja fl-
innovazzjoni se tkun kruċjali sabiex
jitheggu tendenzi godda ta' governanza,
produzzjoni u konsum.

Emenda 135

Proposta għal deċiżjoni

Annex I – parti II – punt 5 – punt 5.1 – paragrafu 6

Test propost mill-Kummissjoni

Minhabba li dawn l-isfidi huma kumplessi,
interkonnessi u globali fin-natura tagħhom,
l-attivitajiet se jsegwu approċċ sistemiku,
b'kooperazzjoni mal-Istati Membri u s-
shab internazzjonali, ma' sorsi ta'
finanzjament oħrajn u ma' inizjattivi ta'
politika oħrajn. Dan se jinvolvi l-
isfruttament immexxi mill-utenti ta' sorsi
ta' big data ambjentali, bħal dawk minn
Copernicus, EGNOS/Galileo, INSPIRE,
EOSC, GEOSS, CEOS, EMODnet.

Emenda

Minhabba li dawn l-isfidi huma kumplessi,
interkonnessi u globali fin-natura tagħhom,
l-attivitajiet se jsegwu ***wkoll*** approċċ
sistemiku, b'kooperazzjoni mal-Istati
Membri u s-shab internazzjonali, ma' sorsi
ta' finanzjament oħrajn u ma' inizjattivi ta'
politika oħrajn. Dan se jinvolvi l-
isfruttament immexxi mill-utenti ta' sorsi
ta' big data ambjentali, bħal dawk minn
Copernicus, EGNOS/Galileo, INSPIRE,
EOSC, GEOSS, CEOS, EMODnet.

Emenda 136

Proposta għal deċiżjoni

Annex I – parti II – punt 5 – punt 5.1 – paragrafu 7

Test propost mill-Kummissjoni

L-attivitajiet tar-riċerka u innovazzjoni
skont dan ir-Raggruppament
jikkontribwixxu b'mod partikolari għall-
implimentazzjoni tal-għanijiet ta': il-
Programm ta' Azzjoni Ambjentali, il-
Politika Agrikola Komuni, il-Politika

Emenda

L-attivitajiet tar-riċerka u innovazzjoni
skont dan ir-Raggruppament
jikkontribwixxu b'mod partikolari għall-
implimentazzjoni tal-għanijiet ta': il-
Programm ta' Azzjoni Ambjentali, il-
Politika Agrikola Komuni, il-Politika

Komuni tas-Sajd, il-legiżlazzjoni dwar il-Ligi tal-Ikel, il-politika Marittima, il-Pjan ta' Azzjoni għal Ekonomija Ċirkolari, l-Istrateġija tal-Bioekonomija tal-UE, **u l-qafas** dwar il-klima u l-enerġija **ghall-2030**, kif ukoll id-dispożizzjonijiet legali tal-UE dwar it-tnaqqis tat-tniġġis tal-arja.

Komuni tas-Sajd, il-legiżlazzjoni dwar il-Ligi tal-Ikel, il-politika Marittima, il-Pjan ta' Azzjoni għal Ekonomija Ċirkolari, l-Istrateġija tal-Bioekonomija tal-UE, **l-Istrateġija tal-UE għall-Biodiversità 2020, l-Istrateġija tal-UE għal Infrastruttura Ekoloġika, l-Istrateġija tal-UE għall-Foresti, il-qafas tal-UE** dwar il-klima u l-enerġija **bi qbil mal-Ftehim ta' Pariġi**, kif ukoll id-dispożizzjonijiet legali tal-UE dwar it-tnaqqis tat-tniġġis tal-arja. **L-azzjonijiet se jkun marbuta sew mas-shubijiet eżistenti tal-Unjoni, b'mod partikolari l-PRIMA, bil-ghan li jikkontribwixxu għad-diplomazija dwar ix-xjenza.**

Emenda 137

Proposta għal deċiżjoni

Annex I – parti II – punt 5 – punt 5.1 – paragrafu 8

Test propost mill-Kummissjoni

L-attivitajiet se jikkontribwixxu direttament għall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDG) **li ġejjin**, b'mod partikolari: SDG 2 – Daqshekk **tal-Ġuh**; SDG 6 – Ilma Nadif u Sanità; SDG 11 – Bliet u Komunitajiet Sostenibbli; SDG 12 – Konsum **Responsabbli** u Produzzjoni; SDG 13 – Azzjoni Klimatika; SDG 14 – Il-Ħajja Taħt l-Ilma; SDG 15 – Il-Ħajja fuq l-Art.

Emenda

L-attivitajiet se jikkontribwixxu direttament għall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDG), b'mod partikolari: SDG 2 – Daqshekk **Ġuh**; **SDG 3 – Saħħa Tajba u Benesseri**; SDG 6 – Ilma Nadif u Sanità; SDG 11 – Bliet u Komunitajiet Sostenibbli; SDG 12 – Konsum u Produzzjoni **Responsabbli**; SDG 13 – Azzjoni Klimatika; SDG 14 – Il-Ħajja Taħt l-Ilma; SDG 15 – Il-Ħajja fuq l-Art.

Emenda 138

Proposta għal deċiżjoni

Annex I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.1 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Il-kapaċità li tosserva l-ambjent hija l-bażi tar-riċerka u l-innovazzjoni¹⁹ għall-użu sostenibbli u l-monitoraġġ tal-ikel u r-riżorsi naturali. Il-kopertura spazjotemporalni mtejba u intervalli ta' teħid tal-kampjuni b'kost ridott, kif ukoll l-

Emenda

Il-kapaċità li tosserva l-ambjent hija l-bażi tar-riċerka u l-innovazzjoni¹⁹ għall-użu sostenibbli u l-monitoraġġ tal-ikel u r-riżorsi naturali. Il-kopertura spazjotemporalni mtejba u intervalli ta' teħid tal-kampjuni b'kost ridott, kif ukoll l-

aċċess għal big data u l-integrazzjoni minn sorsi multipli jipprovdu modi godda ta' monitoraġġ, fehim u tbassir tas-sistema tad-Dinja. Hemm hteġa ta' implimentazzjoni, sfruttament u aġġornament usa' ta' teknoloġiji godda u riċerka u innovazzjoni kontinwi sabiex jiġu indirizzati l-lakuni fl-Osservazzjoni tad-Dinja (EO) fuq l-art u ***l-baħar*** u fl-atmosfera, b'kollaborazzjoni b'mod partikolari permezz tas-Sistema ta' Sistemi ta' Osservazzjoni tad-Dinja Globali (GEOSS) u l-komponent Ewropew tagħha EuroGEOSS.

¹⁹ L-Osservazzjoni tad-Dinja se tappoġġa r-riċerka u l-innovazzjoni taħt oqsma ta' intervent oħrajn fi hdan din l-Isfida Globali, kif ukoll partijiet rilevanti oħrajn ta' Orizzont Ewropa.

Emenda 139

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.1 – paragrafu 2 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

– L-istatus tal-bijodiversità, il-protezzjoni ***tal-ekosistemi***, il-mitigazzjoni u l-adattament ***għall-klima***, is-sigurtà alimentari, l-agrikoltura u l-forestrija, l-użu tal-art u l-bidla fl-użu tal-art, l-iżvilupp urban u periurban, ***il-ġestjoni*** tar-riżorsi naturali, ***l-isfruttament u l-konservazzjoni tal-oċeani***, is-sigurtà marittima u dominji rilevanti oħrajn;

Emenda 140

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.1 – paragrafu 2 – inċiż 4

aċċess għal big data u l-integrazzjoni minn sorsi multipli jipprovdu modi godda ta' monitoraġġ, fehim u tbassir tas-sistema tad-Dinja. Hemm hteġa ta' implimentazzjoni, sfruttament u aġġornament usa' ta' teknoloġiji godda u riċerka u innovazzjoni kontinwi sabiex jiġu indirizzati l-lakuni fl-Osservazzjoni tad-Dinja (EO) fuq l-art u ***l-ilma*** u fl-atmosfera, b'kollaborazzjoni b'mod partikolari permezz tas-Sistema ta' Sistemi ta' Osservazzjoni tad-Dinja Globali (GEOSS) u l-komponent Ewropew tagħha EuroGEOSS.

¹⁹ L-Osservazzjoni tad-Dinja se tappoġġa r-riċerka u l-innovazzjoni taħt oqsma ta' intervent oħrajn fi hdan din l-Isfida Globali, kif ukoll partijiet rilevanti oħrajn ta' Orizzont Ewropa.

Emenda

– L-istatus tal-bijodiversità, ***il-valutazzjoni tas-servizzi tal-ekosistemi u l-valur tagħhom***, il-protezzjoni ***tal-ekosistema***, il-mitigazzjoni ***tat-tibdil fil-klima***, l-adattament ***tal-ekosistemi u tal-ispeċi***, is-sigurtà alimentari, l-agrikoltura, ***il-fertilità tal-hamrija*** u l-forestrija, l-użu tal-art u l-bidla fl-użu tal-art, l-iżvilupp ***rurali***, urban u periurban, ***il-protezzjoni naturali, ir-restawr u l-ġestjoni*** tar-riżorsi naturali, ***il-konservazzjoni u l-isfruttar tal-baħar u tal-ilmijiet interni***, is-sigurtà marittima u dominji rilevanti oħrajn;

Test propost mill-Kummissjoni

– L-applikazzjonijiet orjentati lejn l-utent jinkludu l-espansjoni tagħhom, sabiex jikkontribwixxu **ghall-ġestjoni** tas-servizzi Ewropej tar-riżorsi naturali u l-ekosistemi u l-katina ta' valur marbuta tagħhom.

Emenda

– L-applikazzjonijiet orjentati lejn l-utent jinkludu l-espansjoni tagħhom, sabiex jikkontribwixxu **ghall-preżervazzjoni, ir-restawr u l-ġestjoni** tas-servizzi Ewropej tar-riżorsi naturali u l-ekosistemi u l-katina ta' valur marbuta tagħhom.

Emenda 141

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.1 – paragrafu 2 – inciz 4a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- **Sistema ta' informazzjoni u osservazzjoni ambjentali globali komprensiva u sostenibbli, inkluż billi titrawwem kooperazzjoni bejn komunitajiet ta' mmudellar tal-klima u komunitajiet ta' osservazzjoni u ġestjoni tad-data ambjentali;**

Emenda 142

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.1 – paragrafu 2 – inciz 4b (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- **Effetti ta' speċijiet aljeni invażivi fuq il-bijodiversità, is-servizzi tal-ekosistema u l-produttività, inklużi għodod ġodda għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontribom;**

Emenda 143

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.1 – paragrafu 2 – inciz 4c (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- **Tbassir integrat u valutazzjoni tar-riskji mtejba u vulnerabbiltà għal diżastri**

marbuta mad-disturbi naturali u dawk magħmula mill-bniedem, inkluż l-iżvilupp ta' sistema ta' twissija bikrija;

Emenda 144

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.1 – paragrafu 2 – inċiż 4d (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Koerenza ekoloġika u soċjokulturali tal-mudelli territorjali, b'enfasi partikolari fuq l-interazzjoni tan-natura u s-soċjetà li jirriżultaw minn politiki u strateġiji territorjali;***

Emenda 145

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.2 – paragrafu 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– L-istat u l-valur tal-bijodiversità, l-ekosistemi terrestri u ***marini***, il-kapital naturali u s-servizzi tal-ekosistemi;

– L-istat u l-valur tal-bijodiversità ***globali u lokali***, l-ekosistemi terrestri, ***tal-baħar u akkwatiċi***, il-kapital naturali u s-servizzi tal-ekosistemi; ***analizi dwar il-kawżi u soluzzjonijiet potenzjali għat-tnaqqis fil-bijodiversità;***

Emenda 146

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.2 – paragrafu 2 – inċiż 4

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– L-ekotossikoloġija ta' komposti u sustanzi niġġiesa ġodda, l-interazzjonijiet u l-imġiba ambjentali tagħhom u ċ-ċrieki bijokimiċi mibdulin b'riżultat tat-tibdil fil-klima;

– L-ekotossikoloġija ta' komposti u sustanzi niġġiesa ġodda, ***sustanzi kimiċi u*** l-interazzjonijiet u l-imġiba ambjentali tagħhom u ċ-ċrieki bijokimiċi mibdulin b'riżultat tat-tibdil fil-klima;

Emenda 147

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.3 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Sistemi ta' biedja u forestrija reżiljenti u sostenibbli jipprovdu benefiċċji ekonomiċi, ambjentali u soċjali f'kuntest li qed jinbidel għall-produzzjoni primarja. Flimkien mal-kontribut lejn is-sigurtà alimentari u nutrizzjonali, dawn jikkontribwixxu fi ktajjen ta' valur dinamiċi, ***iġestixxu*** l-art u r-riżorsi naturali, u jwasslu wkoll firxa ta' oġġetti pubbliċi vitali inkluż is-sekwestru tal-karbonju, ***il-preservazzjoni*** tal-bijodiversità, id-dakkir ***u s-saħħa*** pubblika. L-approċċi integrati huma meħtieġa għall-promozzjoni tal-funzjonijiet multipli tal-(eko)sistemi agrikoli u tal-foresti, b'konsiderazzjoni tal-kuntest li qed jinbidel għall-produzzjoni primarja, b'mod partikolari b'rabta mal-klima u l-ambjent, id-disponibbiltà tar-riżorsi, id-demografija u x-xejriet tal-konsum. Huwa neċessarju wkoll li ***tigi indirizzata*** d-dimensjoni spazjali u soċjoekonomika tal-attivitajiet agrikoli u tal-forestrija u li jiġi mobilizzat il-potenzjal taż-żoni rurali.

Emenda

Sistemi ta' biedja u forestrija reżiljenti u sostenibbli jipprovdu benefiċċji ekonomiċi, ambjentali u soċjali f'kuntest li qed jinbidel għall-produzzjoni primarja. Flimkien mal-kontribut lejn is-sigurtà alimentari u nutrizzjonali, dawn jikkontribwixxu fi ktajjen ta' valur dinamiċi, ***jiggestixxu*** l-art u r-riżorsi naturali, u jwasslu wkoll firxa ta' oġġetti pubbliċi vitali inkluż is-sekwestru tal-karbonju, ***il-preservazzjoni*** tal-bijodiversità, id-dakkir, ***kif ukoll is-saħħa*** pubblika ***u l-benesseri***. L-approċċi integrati huma meħtieġa għall-promozzjoni tal-funzjonijiet multipli tal-(eko)sistemi agrikoli u tal-foresti, b'konsiderazzjoni tal-kuntest li qed jinbidel għall-produzzjoni primarja, b'mod partikolari b'rabta mal-klima u l-ambjent, id-disponibbiltà tar-riżorsi, id-demografija u x-xejriet tal-konsum. Huwa neċessarju wkoll li ***jiġu indirizzati l-impatt u*** d-dimensjoni spazjali u soċjoekonomika tal-attivitajiet agrikoli u tal-forestrija u li jiġi mobilizzat il-potenzjal taż-żoni rurali.

Emenda 148

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.3 – paragrafu 2 – inċiż -1 (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– ***It-titjib tal-monitoraġġ u l-indikaturi tal-bijodiversità, il-funzjonijiet u s-servizzi tal-ekosistema f'żoni rurali u sistemi agroekoloġiċi, u l-appoġġ tal-partecipazzjoni tal-pubbliku fit-tagħlim kongunt u t-titjib tal-istat tal-ekosistemi tal-biedja;***

Emenda 149

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– Metodi, teknoloġiji u għodod għall-produzzjoni sostenibbli u reżiljenti fil-biedja u l-forestrija;

Emenda

– Metodi, teknoloġiji u għodod **innovattivi** għall-produzzjoni sostenibbli u reżiljenti fil-biedja, **inkluż dik terrestri u dik akkwatika**, u l-forestrija, **u għall-aktar użu effiċjenti tar-riżorsi tal-ilma**;

Emenda 150

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

– L-impatt klimatiku u ambjentali tal-attivitajiet fis-settur primarju; il-potenzjal tal-agrikoltura u l-forestrija **bhala bjar** tal-karbonju u għall-mitigazzjoni tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra, inkluż l-approċċi lejn l-emissjonijiet negattivi;

Emenda

– L-impatt klimatiku u ambjentali tal-attivitajiet fis-settur primarju **tul il-katina ta' valur**; il-potenzjal tal-agrikoltura u l-forestrija **bil-ghan li jiżdedu s-sostituzzjoni u l-hżin** tal-karbonju, **pereżempju permezz ta' żieda sostenibbli fil-produzzjoni ta' bijomassa**, u għall-mitigazzjoni tal-emissjonijiet tal-gassijiet **b'effett** serra, inkluż l-approċċi lejn l-emissjonijiet negattivi;

Emenda 151

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 4

Test propost mill-Kummissjoni

– Organizmi ta' ħsara u mard tal-pjanti u saħħa u benesseri tal-annimali; alternattivi għall-użu ta' pesticidi, antibijotiċi u sustanzi ohrajn kontenżjużi;

Emenda

– Organizmi ta' ħsara u mard tal-pjanti u saħħa u benesseri tal-annimali; alternattivi għall-użu ta' **kimiċi**, pesticidi, antibijotiċi u sustanzi ohrajn kontenżjużi, **filwaqt li titqies il-konservazzjoni tal-biodiversità u l-approċċi agroekosistemiċi ta' biodiversità għolja**;

Emenda 152

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 4a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- **Sistemi ta' data miftuha li jrawmu l-kondiviżjoni ta' data u għarfien dwar pjanti, patoġeni u dwar l-ambjent li jippermettu iktar riċerka xjentifika, ippjanar ambjentali u żvilupp ta' prodotti kummerċjali;**

Emenda 153

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 6

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- Użu u twassil ta' servizzi tal-ekosistemi fis-sistemi tal-agrikoltura u l-forestrija li japplikaw approċċi ekoloġiċi u jittestjaw soluzzjonijiet ibbażati fin-natura mil-livelli tar-razzett sal-pajsaġġ għal agrikoltura favur l-ambjent;

- Użu u twassil ta' servizzi tal-ekosistemi fis-sistemi tal-agrikoltura u l-forestrija li japplikaw approċċi ekoloġiċi u jittestjaw soluzzjonijiet ibbażati fin-natura mil-livelli tar-razzett sal-pajsaġġ għal agrikoltura favur l-ambjent ***filwaqt li jiġu indirizzati l-isfidi relatati mat-tibdil fil-klima, it-telf tal-bijodiversità, id-degradazzjoni tal-ekosistema, it-tniġġis agrikolu, u s-sahha u l-benesseri taċ-ċittadini;***

Emenda 154

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 7

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- Sistemi agrikoli u ta' forestrija minn livelli tar-razzett sal-pajsaġġ; l-użu u t-twassil ta' servizzi tal-ekosistemi fil-produzzjoni primarja;

- Sistemi agrikoli u ta' forestrija ***innovattivi*** minn livelli tar-razzett sal-pajsaġġ; l-użu u t-twassil ta' servizzi tal-ekosistemi fil-produzzjoni primarja;

Emenda 155

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 8

Test propost mill-Kummissjoni

- Innovazzjonijiet fil-biedja fl-interfaċċi bejn l-agrikoltura, l-akkwakultura u l-forestrija u fiż-żoni urbani;

Emenda

- Innovazzjonijiet fil-biedja fl-interfaċċi bejn l-agrikoltura, l-akkwakultura u l-forestrija u fiż-żoni urbani **u rurali**;

Emenda 156

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 10

Test propost mill-Kummissjoni

- Innovazzjonijiet diġitali fil-biedja u l-forestrija tul **il-ktajjen** tal-valur u ż-żoni rurali permezz tal-użu **tad-data** u l-iżvilupp ta' infrastrutturi, teknoloġiji u mudelli ta' governanza;

Emenda

- Innovazzjonijiet diġitali fil-biedja u l-forestrija, **inkluż tekniki tal-biedja u l-forestrija ta' preċiżjoni**, tul **il-katina** tal-valur **miżjud** u ż-żoni rurali permezz tal-użu **ta' data** u l-iżvilupp ta' infrastrutturi, **l-intelligenza artifiċjali, algoritmi tat-tagħlim awtomatiku, teknoloġiji tar-robotika** u mudelli ta' governanza **li jinkludu l-iżvilupp ta' azjendi agrikoli ta' dimostrazzjoni**;

Emenda 157

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 11a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

- **Tranżizzjoni lejn sistemi integrati u diversifikati tal-ikel u tal-biedja u prattiki agronomiċi, inkluż l-użu ta' teknoloġiji ta' preċiżjoni u approċċi ta' intensifikazzjoni agroekoloġika u ekoloġika sabiex jibbenefikaw t-tipi kollha tal-agrikoltura;**

Emenda

Emenda 158

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 11b (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Strategiji godda ghat-tkabbir tal-pjanti li jimmiraw lejn rendiment sostenibbli oghla, titjib fil-kwalità u benefiċċji miżjuda minn perspettiva kemm ekonomika kif ukoll ambjentali;***

Emenda 159

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 11c (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Żvilupp ta' prodotti, għodod u prattiki li jappoġġaw il-prattiki agrikoli sostenibbli, inkluż it-titjib tal-gharfien dwar l-impatt ta' prattiki agrikoli differenti fuq il-kwalità u r-rigenerazzjoni tal-hamrija.***

Emenda 160

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.4 – parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

5.2.4. Ibhra u ***Oċeani***

5.2.4. Ibhra, ***Oċeani, Ilmijiet Interni u l-Ekonomija Blu;***

Emenda 161

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.4 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

Il-kapital naturali tal-ibhra u l-oċeani u ***s-servizzi tal-ekosistemi joffru*** benefiċċji soċjoekonomiċi u ta' benesseri sinifikanti. Dan il-potenzjal jinsab mhedd minhabba l-pressjoni kbira mill-fatturi ta' stress umani u naturali bħat-tniġġis, is-sajd eċċessiv, it-tibdil fil-klima, iż-żieda fil-

Il-bijodiversità rikka tal-ibhra, l-oċeani u ***l-ilmijiet interni toffri*** benefiċċji soċjoekonomiċi u ta' benesseri sinifikanti. Dan il-potenzjal jinsab mhedd minhabba l-pressjoni kbira mill-fatturi ta' stress umani u naturali bħat-tniġġis, is-sajd eċċessiv, it-tibdil fil-klima, iż-żieda fil-

livell tal-baħar u avvenimenti estremi tat-temp. Sabiex l-ibħra u ***l-oċeani*** ma jaslux f'punt fejn ikun tard wisq, huwa neċessarju li nsaħħu l-għarfien u l-fehim tagħna sabiex ***ingestixxu***, nipproteġu u nirrestawraw b'mod sostenibbli l-ekosistemi marini u kostali u ***niggieldu kontra*** t-tniġġis fil-baħar, f'kuntest ta' qafas ta' governanza tal-oċeani imtejjeb u responsabbli. Dan se jinkludi wkoll riċerka sabiex jinfetħ b'mod sostenibbli l-potenzjal ekonomiku enormi u mhux sfruttat tal-ibħra u ***l-oċeani*** li jimmira lejn il-produzzjoni ta' iktar ikel mingħajr żieda fil-pressjonijiet fuqhom, u jikkontribwixxi wkoll ***għall-elevar*** tal-pressjoni minn fuq ir-riżorsi tal-art, ***l-ilma helu*** u ***l-oċeani***. Hemm hteġa ta' approċċi ta' sħubija, inkluż strateġiji tal-baċir tal-baħar u makroreġjonali, li jestendu lil hinn mill-UE (eż. fil-Mediterran, il-Baltiku, il-Baħar l-Iswed, l-Atlantiku, il-Baħar Karibew u l-Oċean Indjan); u għall-kontribuzzjoni għall-impenji tal-Governanza Internazzjonali tal-Oċeani, inizjattivi ***bhad-Deċenju*** tal-Nazzjonijiet Uniti għax-Xjenza ***Miftuha*** għall-Iżvilupp Sostenibbli u l-impenji marbuta mal-konservazzjoni tad-diversità bijoloġika tal-baħar f'żoni li huma lil hinn mill-gurisdizzjoni nazzjonali.

livell tal-baħar, ***użu mhux sostenibbli tal-ilma*** u avvenimenti estremi tat-temp. Sabiex l-ibħra, ***l-oċeani*** u ***l-ilmijiet interni*** ma jaslux f'punt fejn ikun tard wisq, huwa neċessarju li nsaħħu l-għarfien u l-fehim tagħna sabiex ***niggestixxu***, nipproteġu u nirrestawraw b'mod sostenibbli l-ekosistemi marini u kostali u ***nipprevjenu*** t-tniġġis fil-baħar, f'kuntest ta' qafas ta' governanza tal-oċeani imtejjeb u responsabbli. Dan se jinkludi wkoll riċerka sabiex jinfetħ b'mod sostenibbli l-potenzjal ekonomiku enormi u mhux sfruttat tal-ibħra, ***l-oċeani*** u ***l-ilmijiet interni*** li jimmira lejn il-produzzjoni ta' iktar ikel mingħajr żieda fil-pressjonijiet fuqhom, u jikkontribwixxi wkoll ***għat-tnaqqis*** tal-pressjoni minn fuq ir-riżorsi tal-art u ***tal-ilma***. Hemm hteġa ta' approċċi ta' sħubija, inkluż strateġiji tal-baċir tal-baħar u makroreġjonali, li jestendu lil hinn mill-UE (eż. fil-Mediterran, il-Baltiku, il-Baħar l-Iswed, l-Atlantiku, il-Baħar Karibew u l-Oċean Indjan); u għall-kontribuzzjoni għall-impenji tal-Governanza Internazzjonali tal-Oċeani, ***l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli***, inizjattivi ***bhad-Deċennju*** tal-Nazzjonijiet Uniti għax-Xjenza ***dwar l-Oċeani*** għall-Iżvilupp Sostenibbli u l-impenji marbuta mal-konservazzjoni tad-diversità bijoloġika tal-baħar f'żoni li huma lil hinn mill-gurisdizzjoni nazzjonali.

Emenda 162

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– ***Il-biedja*** sostenibbli ***fl-ibħra*** u ***l-oċeani***, ***is-sajd*** u ***l-marikultura*** għall-ikel, inklużi sorsi alternattivi ta' proteini b'sigurtà alimentari, sovranità tal-ikel u reżiljenza għall-klima ikbar;

Emenda

– ***Is-sajd*** sostenibbli u ***l-akkwakultura responsabbli*** għall-ikel, inklużi sorsi alternattivi ta' proteini b'sigurtà alimentari, sovranità tal-ikel u reżiljenza għall-klima ikbar;

Emenda 163

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 1a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***L-iżvilupp ta' prodotti bijoloġiċi godda bbażati fuq l-organiżmi tal-baħar, b'firxa wiesgħa ta' applikazzjonijiet li joffru opportunitajiet godda ta' prodotti u ta' servizzi;***

Emenda 164

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 2

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- Ir-reżiljenza msahħa tal-ekosistemi marini sabiex tkun żgurata s-sahħa tal-ibħra u tal-oċeani, il-ġlieda u l-mitigazzjoni tal-effetti ta' pressjonijiet naturali u tal-bniedem bħat-tniġġis u l-plastiks, l-ewtrofikazzjoni, l-aċidifikazzjoni, it-tiħin tal-ibħra u l-oċeani, iż-żieda fil-livell tal-baħar, b'kunsiderazzjoni tal-intersezzjoni bejn l-art u ***l-baħar*** u permezz ta' trawwim ta' approċċ ċirkolari;

- Ir-reżiljenza msahħa tal-ekosistemi marini sabiex tkun żgurata s-sahħa tal-ibħra u tal-oċeani ***u tal-ilmijiet interni, il-prevenzjoni***, il-ġlieda u l-mitigazzjoni tal-effetti ta' pressjonijiet naturali u tal-bniedem bħat-tniġġis, ***kimiċi*** u l-plastiks, ***inkluż il-mikroplastik, is-sajd eċċessiv***, l-ewtrofikazzjoni, l-aċidifikazzjoni, it-tiħin tal-ibħra u l-oċeani, ***l-ispeċi invażivi***, iż-żieda fil-livell tal-baħar, b'kunsiderazzjoni tal-intersezzjoni bejn l-art u ***l-ambjent akkwatiku*** u permezz ta' trawwim ta' approċċ ċirkolari;

Emenda 165

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- Il-governanza tal-oċeani fil-livelli globali u reġjonali sabiex jiġu żgurati l-konservazzjoni u l-użu sostenibbli tar-riżorsi tal-ibħra u ***l-oċeani***;

- Il-governanza tal-oċeani fil-livelli globali u reġjonali sabiex jiġu żgurati l-konservazzjoni u l-użu sostenibbli tar-riżorsi tal-ibħra, ***l-oċeani u l-ilmijiet interni u l-kapital naturali tagħhom***;

Emenda 166

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 6

Test propost mill-Kummissjoni

– Ktajjen tal-valur blu, l-użu multiplu tal-ispazju **marin** u t-tkabbir tas-settur tal-enerġija rinnovabbli mill-ibħra u **l-oċeani**, inkluż mikroalga u makroalga **sostenibbli**;

Emenda

– Ktajjen tal-valur blu, l-użu multiplu tal-ispazju **akkwatiku** u t-tkabbir tas-settur tal-enerġija rinnovabbli mill-ibħra, **l-oċeani** u **l-ilmijiet interni**, inkluż **produzzjoni sostenibbli ta' mikroalga u makroalga; sistemi moderni tal-produzzjoni akkwatika fuq l-art li joffru għodod għall-produzzjoni ta' bijomassa ambjentalment newtrali**;

Emenda 167

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 7

Test propost mill-Kummissjoni

– Soluzzjonijiet b'bażi fin-natura bbażati fuq id-dinamika tal-ekosistemi **marini** u kostali, is-servizzi tal-bijodiversità u tal-ekosistemi multipli, li se jiffaċilitaw approċċ sistemici lejn l-użu sostenibbli tar-riżorsi tal-ibħra u **l-oċeani**, jikkontribwixxu għall-protezzjoni ambjentali, **il-ġestjoni kostali**, u l-adattament għat-tibdil fil-klima;

Emenda

– Soluzzjonijiet b'bażi fin-natura bbażati fuq id-dinamika tal-ekosistemi **akkwatiċi** u kostali, is-servizzi tal-bijodiversità u tal-ekosistemi multipli, li se jiffaċilitaw approċċ sistemici lejn l-użu sostenibbli tar-riżorsi tal-ibħra, **l-oċeani** u **l-ilmijiet interni**, jikkontribwixxu għall-protezzjoni ambjentali (**inkluż l-ambjent kostali**), **restawr u ġestjoni**, u l-adattament għat-tibdil fil-klima.

Emenda 168

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 8

Test propost mill-Kummissjoni

– L-innovazzjoni blu li tinkludi l-ekonomiji blu u diġitali, fiż-żoni ta' mal-kosta kollha, il-bliet kostali u l-portijiet sabiex tissaħħaħ ir-reżiljenza taż-żoni kostali u jizdiedu l-benefiċċji **taċ-ċittadini**.

Emenda

– L-innovazzjoni blu li tinkludi l-ekonomiji blu u diġitali, fiż-żoni ta' mal-kosta kollha, il-bliet kostali u l-portijiet, sabiex tissaħħaħ ir-reżiljenza taż-żoni kostali u jizdiedu l-benefiċċji **għaċ-ċittadini u l-viżitaturi**.

Emenda 169

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 9

Test propost mill-Kummissjoni

– Fehim aħjar tar-rwol tal-oċeani għall-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima.

Emenda

– Fehim aħjar tar-rwol tal-oċeani **u ta' ambjenti akkwatiċi ohra** għall-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima.

Emenda 170

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.5 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

L-effetti kkombinati taż-zieda fil-popolazzjoni, l-iskarsezza tar-riżorsi u l-isfruttament mhux sostenibbli, id-degradazzjoni ambjentali, it-tibdil fil-klima u l-migrazzjoni johlqu sfidi bla preċedent li jirrikjedu t-trasformazzjoni tas-sistema alimentari (FOOD 2030).²⁰ Il-produzzjoni u l-konsum tal-ikel attwali fil-biċċa l-kbira tagħhom mhumiex sostenibbli, filwaqt li qed naffaċċaw il-piż doppju tal-malnutrizzjoni, ikkaratterizzat mill-koeżistenza tan-nuqqas ta' nutrizzjoni u l-obezità. Is-sistemi alimentari futuri jridu jipprovdu ikel sikur, san u ta' kwalità suffiċjenti għal kulhadd, u li jkunu msejsin fuq l-użu effiċjenti tar-riżorsi, is-sostenibbiltà (inkluż it-tnaqqis tal-emissjonijiet GHG, it-tniġġis u l-produzzjoni tal-iskart), il-konnessjoni bejn l-art u ***l-baħar***, inqas hela ta' ikel, it-titjib tal-produzzjoni tal-ikel ***mill-ibhra u l-oċeani*** u li jinkludi l-"katina tal-valur alimentari" kollha mill-produtturi sal-konsumaturi, u lura. Dan irid jimxi id f'id mal-iżvilupp tas-sistema tas-sikurezza alimentari tal-futur u d-disinn, l-iżvilupp u t-twassil tal-ghodod, it-teknoloġiji u s-

Emenda

L-effetti kkombinati taż-zieda fil-popolazzjoni, l-iskarsezza tar-riżorsi u l-isfruttament mhux sostenibbli, id-degradazzjoni ambjentali, it-tibdil fil-klima u l-migrazzjoni johlqu sfidi bla preċedent li jirrikjedu t-trasformazzjoni tas-sistema alimentari (FOOD 2030).²⁰ Il-produzzjoni u l-konsum tal-ikel attwali fil-biċċa l-kbira tagħhom mhumiex sostenibbli, filwaqt li qed naffaċċaw il-piż doppju tal-malnutrizzjoni, ikkaratterizzat mill-koeżistenza tan-nuqqas ta' nutrizzjoni u l-obezità. Is-sistemi alimentari futuri jridu jipprovdu ikel sikur, san u ta' kwalità suffiċjenti għal kulhadd, u li jkunu msejsin fuq l-użu effiċjenti tar-riżorsi, is-sostenibbiltà (inkluż it-tnaqqis tal-emissjonijiet GHG, it-tniġġis u l-produzzjoni tal-iskart), il-konnessjoni bejn l-art u ***l-ambjenti akkwatiċi***, inqas hela ta' ikel, it-titjib tal-produzzjoni tal-ikel u li jinkludi l-"katina tal-valur alimentari" kollha mill-produtturi sal-konsumaturi, u lura. Dan irid jimxi id f'id mal-iżvilupp tas-sistema tas-sikurezza alimentari tal-futur u d-disinn, l-iżvilupp u t-twassil tal-ghodod, it-teknoloġiji u s-soluzzjonijiet digitali li

soluzzjonijiet diġitali li jipprovdu benefiċċji sinifikanti għall-konsumaturi u jtejbu l-kompetittività u s-sostenibbiltà tal-katina tal-valur alimentari. Barra minn hekk, hemm il-htieġa li jitrawwmu bidliet fl-imġiba fil-konsum tal-ikel u fit-tendenzi tal-produzzjoni kif ukoll biex jiġu involuti ***l-produtturi*** primarji, l-industrija (inkluż SMEs), il-bejjieġha bl-imnut, is-setturi tas-servizzi alimentari, il-konsumaturi u s-servizzi pubbliċi.

²⁰ SWD(2016) 319: Riċerka u Innovazzjoni Ewropea għas-Sigurtà Alimentari u Nutrizzjonali

jipprovdu benefiċċji sinifikanti għall-konsumaturi u jtejbu l-kompetittività, ***l-effiċjenza*** u s-sostenibbiltà tal-katina tal-valur alimentari. Barra minn hekk, hemm il-htieġa li jitrawwmu bidliet fl-imġiba fil-konsum tal-ikel u fit-tendenzi tal-produzzjoni, ***pereżempju permezz tattikkettar tal-ikel***, kif ukoll biex jiġu involuti ***aħjar l-atturi kollha, inklużi l-produtturi*** primarji, l-industrija (inkluż SMEs), il-bejjieġha bl-imnut, is-setturi tas-servizzi alimentari, il-konsumaturi u s-servizzi pubbliċi.

²⁰ SWD(2016) 319: Riċerka u Innovazzjoni Ewropea għas-Sigurtà Alimentari u Nutrizzjonali

Emenda 171

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.5 – paragrafu 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– Dieti sostenibbli u sani għall-benesseri tal-persuni tul il-ħajja tagħhom;

Emenda

– Dieti sostenibbli u sani għall-benesseri tal-persuni tul il-ħajja tagħhom; ***li jiżguraw li s-sistemi tal-produzzjoni tal-ikel u tal-ipproċessar tiegħu jkunu ddisinjati mil-livell l-aktar baxx 'il fuq b'kunsiderazzjoni tal-htigijiet nutrizzjonali;***

Emenda 172

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.5 – paragrafu 2 – inċiż 1a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***L-użu ta' teknoloġiji ġenomiċi u metabolomiċi godda li jirrikonoxxu u jissodisfaw il-htigijiet nutrittivi differenti tal-popolazzjoni globali tagħna;***

Emenda 173

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.5 – paragrafu 2 – inċiż 2

Test propost mill-Kummissjoni

– **Nutrizzjoni personalizzata** speċjalment għall-gruppi vulnerabbli, sabiex jiġu mitigati l-fatturi ta' riskju għal mard marbut mad-dieta u l-mard mhux komunikabbli;

Emenda

– **Approċċi ġodda għan-nutrizzjoni** speċjalment għall-gruppi vulnerabbli, sabiex jiġu mitigati l-fatturi ta' riskju għal mard marbut mad-dieta u l-mard mhux komunikabbli, **inkluża l-intolleranza alimentari**;

Emenda 174

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.5 – paragrafu 2 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

– L-imġiba, l-istil ta' ħajja u l-motivazzjonijiet tal-konsumaturi, il-promozzjoni tal-innovazzjoni soċjali u l-involviment tas-soċjetà għal saħħa u sostenibbiltà ambjentali aħjar tul il-katina tal-valur alimentari kollha;

Emenda

– L-imġiba, l-istil ta' ħajja u l-motivazzjonijiet tal-konsumaturi, **analizzati minn perspettiva multidixxiplinari (psikoloġika u kulturali)**, il-promozzjoni tal-innovazzjoni soċjali u l-involviment tas-soċjetà għal saħħa u sostenibbiltà ambjentali aħjar tul il-katina tal-valur alimentari kollha;

Emenda 175

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.5 – paragrafu 2 – inċiż 4

Test propost mill-Kummissjoni

– Is-sikurezza alimentari moderna u s-sistemi ta' awtentiċità, it-titjib tal-fiduċja tal-konsumaturi fis-sistema alimentari;

Emenda

– Is-sikurezza alimentari moderna u s-sistemi ta' **traċċabbiltà u** awtentiċità, it-titjib tal-fiduċja tal-konsumaturi fis-sistema alimentari;

Emenda 176

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.5 – paragrafu 2 – inċiż 4a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***L-identifikazzjoni tas-sorsi ta' proteini u l-iżvilupp ulterjuri tal-pjanti tal-proteini u l-ipproċessar tagħhom għall-użu bhala ikel u għalf***

Emenda 177

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.5 – paragrafu 2 – inċiż 6

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– Sistemi alimentari ambjentalment sostenibbli, ċirkolari u effiċjenti fl-użu tar-riżorsi ***mill-baħar*** u ***l-art***, lejn it-tmiem tal-ħela tal-ikel tul is-sistema alimentari kollha, permezz ta' użu mill-ġdid tal-ikel u l-bijomassa, ir-riċiklaġġ tal-iskart tal-ikel, imballaġġ ġdid tal-ikel, id-domanda għal ikel maħsub apposta u ikel lokali;

– Sistemi alimentari ambjentalment sostenibbli, ċirkolari u effiċjenti fl-użu tar-riżorsi ***mill-art*** u ***mill-ambjenti akkwatiċi***, lejn it-tmiem tal-ħela tal-ikel tul is-sistema alimentari kollha, permezz ta' użu mill-ġdid tal-ikel u l-bijomassa, ir-riċiklaġġ tal-iskart tal-ikel, imballaġġ ġdid tal-ikel, id-domanda għal ikel maħsub apposta u ikel lokali;

Emenda 178

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.5 – paragrafu 2 – inċiż 7

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– Sistemi ta' innovazzjoni u alimentari għall-innovazzjoni bbażata fuq il-post u t-tiżni tal-pożizzjoni tal-komunitajiet, it-trawwim ta' kummerċ u prezzar ġusti, l-inkluzività u s-sostenibbiltà permezz ta' shubiji bejn ***l-industrija***, l-awtoritajiet lokali, ir-riċerkaturi u s-soċjetà.

– Sistemi ta' innovazzjoni u alimentari għall-innovazzjoni bbażata fuq il-post u t-tiżni tal-pożizzjoni tal-komunitajiet, it-trawwim ta' kummerċ u prezzar ġusti, l-inkluzività u s-sostenibbiltà permezz ta' shubiji bejn ***l-industriji***, l-awtoritajiet lokali, ir-riċerkaturi u s-soċjetà.

Emenda 179

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.5 – paragrafu 2 – inċiż 7a (ġdid)

- ***L-iżvilupp tal-bijekonomija ċirkolari, l-immassimizzar tač-ċikli ta' pproċessar u produzzjoni tal-ikel bil-ghan li jiġi ottimizzat il-valur tar-riżorsi tagħna u jiġi minimizzat l-impatt ambjentali***

Emenda 180

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.6 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

L-innovazzjoni b'baži bijoloġika tnejji l-pedament għat-tranzizzjoni lil hinn minn ekonomija bbażata fuq il-fjuwils fossili billi tinkludi sorsi sostenibbli, l-iproċessar industrijali u l-konverżjoni tal-bijomassa ***mill-baħar*** u l-art f'materjali u prodotti b'baži bijoloġika. Din tikkapitalizza wkoll fuq il-potenzjal tar-riżorsi ħajjin, ix-xjenzi tal-ħajja u l-bijoteknoloġija industrijali għal skoperti, prodotti u proċessi godda. L-innovazzjoni b'baži bijoloġika, inkluż it-teknoloġiji, tista' ġġib attivitajiet ekonomiċi godda u impjiegi fir-reġjuni u l-bliet, tikkontribwixxi għar-rivitalizzazzjoni tal-ekonomiji rurali u kostali u ssahħaħ iċ-ċirkolarità tal-bijekonomija.

L-innovazzjoni b'baži bijoloġika tnejji l-pedament għat-tranzizzjoni lil hinn minn ekonomija bbażata fuq il-fjuwils fossili billi tinkludi sorsi sostenibbli, l-iproċessar industrijali u l-konverżjoni tal-bijomassa ***mill-ilma*** u l-art f'materjali u prodotti b'baži bijoloġika. Din tikkapitalizza wkoll fuq il-potenzjal tar-riżorsi ħajjin, ix-xjenzi tal-ħajja u l-bijoteknoloġija industrijali ***kif ukoll il-ħidma ta' standardizzazzjoni li għaddejja*** għal skoperti, prodotti u proċessi godda. L-innovazzjoni b'baži bijoloġika, inkluż it-teknoloġiji, tista' ġġib attivitajiet ekonomiċi godda u impjiegi fir-reġjuni u l-bliet, tikkontribwixxi għar-rivitalizzazzjoni tal-ekonomiji rurali u kostali u ssahħaħ iċ-ċirkolarità tal-bijekonomija, ***biex b'hekk tiġi appoġġata t-tranzizzjoni lejn soċjetà b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju u effiċjenti fl-użu tar-riżorsi.***

Emenda 181

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.6 – paragrafu 1a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

Is-sistemi ta' innovazzjoni b'baži bijoloġika jeħtieġu kollaborazzjoni bejn is-setturi u l-katina tal-valur. Il-potenzjal u l-impatt ta' sorsi differenti ta' bijomassa

jenhtieg li jigu vvalutati bir-reqqa.

Emenda 182

Proposta ghal decizjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.6 – paragrafu 2 – inciz 1

Test propost mill-Kummissjoni

– L-issorsjar tal-bijomassa u sistemi tal-produzzjoni sostenibbli, li jiffukaw fuq applikazzjonijiet u uzi ta' valur għoli, sostenibbiltà soċjali u ambjentali, l-impatt fuq il-miri ta' tnaqqis klimatiċi u tal-bijodiversità effiċjenza fl-użu tar-riżorsi b'mod ġenerali;

Emenda

– L-issorsjar tal-bijomassa u sistemi tal-produzzjoni sostenibbli **u ekwitabbli**, li jiffukaw fuq applikazzjonijiet u uzi ta' valur għoli, sostenibbiltà soċjali, **ekonomika** u ambjentali, l-impatt fuq il-miri ta' tnaqqis klimatiċi u tal-bijodiversità effiċjenza fl-użu tar-riżorsi b'mod ġenerali;

Emenda 183

Proposta ghal decizjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.6 – paragrafu 2 – inciz 3

Test propost mill-Kummissjoni

– Ktajjen tal-valur b'bażi bijoloġika, materjali, inkluż materjali, prodotti u proċessi bijoinspirati li għandhom kwalitajiet, funzjonalitajiet u sostenibbiltà mtejbja ġodda (inkluż it-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra), li jrawmu l-iżvilupp ta' bijoraffineriji avvanzati li jużaw firxa usa' ta' bijomassa;

Emenda

– Ktajjen tal-valur b'bażi bijoloġika, materjali, inkluż materjali, prodotti u proċessi bijoinspirati li għandhom kwalitajiet, funzjonalitajiet u sostenibbiltà mtejbja ġodda (inkluż it-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra), li jrawmu l-iżvilupp ta' bijoraffineriji avvanzati li jużaw firxa usa' ta' bijomassa **u li jiżviluppaw aktar il-fjuwils bijoġeniċi eżistenti u ġodda; użu aħjar ta' prodotti intermedjarji u skart b'bażi bijoloġika**

Emenda 184

Proposta ghal decizjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.6 – paragrafu 2 – inciz 4

Test propost mill-Kummissjoni

– Il-bijoteknoloġija, inkluż bijoteknoloġija transsettorjali mill-aktar avvanzata, għall-applikazzjoni fi proċessi industrijali, servizzi ambjentali u prodotti

Emenda

– Il-bijoteknoloġija, inkluż bijoteknoloġija transsettorjali mill-aktar avvanzata, għall-applikazzjoni fi proċessi **agrikoli**, industrijali, servizzi ambjentali u

għall-konsumaturi kompetittivi, sostenibbli u ġodda²¹;

prodotti għall-konsumaturi kompetittivi, sostenibbli u ġodda²¹;

²¹ L-applikazzjonijiet bijoteknoloġiċi tas-saħħa se jiġu indirizzati mir-Raggruppament tas-Saħħa skont dan il-pilastru.

²¹ L-applikazzjonijiet bijoteknoloġiċi tas-saħħa se jiġu indirizzati mir-Raggruppament tas-Saħħa skont dan il-pilastru.

Emenda 185

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.6 – paragrafu 2 – inċiż 5

Test propost mill-Kummissjoni

– Iċ-ċirkolarità tal-ekonomija b'bażi bijoloġika permezz tal-innovazzjoni teknoloġija, sistemika, soċjali u tal-mudell tan-negożju sabiex jiżdied ***b'mod radikali l-valur*** iġġenerat għal kull unità ta' riżorsi bijoloġiċi, filwaqt li l-valur ta' tali riżorsi jinżamm fl-ekonomija għal aktar żmien u ***jiġi appoġġat il-prinċipju*** tal-użu kaskata tal-bijomassa sostenibbli permezz tar-riċerka u l-innovazzjoni;

Emenda

– Iċ-ċirkolarità tal-ekonomija b'bażi bijoloġika permezz tal-innovazzjoni teknoloġija, sistemika, soċjali u tal-mudell tan-negożju sabiex jiżdied ***il-valur*** iġġenerat għal kull unità ta' riżorsi bijoloġiċi, filwaqt li l-valur ta' tali riżorsi jinżamm fl-ekonomija għal aktar żmien u ***jiġi appoġġati it-tranżizzjoni lejn materjali sostenibbli u l-prinċipju*** tal-użu kaskata tal-bijomassa sostenibbli permezz tar-riċerka u l-innovazzjoni;

Emenda 186

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.6 – paragrafu 2 – inċiż 5 a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Ktajjen ta' valur b'bażi bijoloġika, inklużi materjal ġdid innovattiv, kombinamenti ta' materjali u kunċetti u prodotti innovattivi oħra.***

Emenda 187

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.7 – paragrafu 1

Is-sistemi tal-produzzjoni u l-konsum ċirkolari se jipprovdu benefiċċji għall-ekonomija Ewropea billi jnaqqsu d-dipendenza fuq ir-riżorsi u jżidu l-kompetittività tal-intrapriżi, u għaċ-ċittadini Ewropej billi jgħolqu opportunitajiet ta' impjiegi godda u jnaqqsu l-pressjonijiet minn fuq l-ambjent u l-klima. Lil hinn mit-trasformazzjoni industrijali, it-tranzizzjoni lejn ekonomija b'emissjonijiet baxxi tal-karbonju u ċirkolari, se tkun teħtieġ ukoll tranzizzjoni tas-sistema usa' li tirrikjedi soluzzjonijiet ekoinnovattivi sistemici, mudelli tan-negożju, swieq u investimenti godda, infrastruttura ta' ffaċilitar, bidliet ta' innovazzjoni soċjali fl-imġiba tal-konsumaturi, u mudelli ta' governanza li jstimolaw il-kollaborazzjoni bejn diversi partijiet ikkonċernati sabiex jiġi żgurat li l-bidla fis-sistema maħsuba twassal għal eżiti ekonomiċi, ambjentali u soċjali aħjar. Il-ftuħ ta' kooperazzjoni internazzjonali **se** jkun importanti għall-komparabbiltà, il-ġenerazzjoni u l-kondiviżjoni tal-għarfien u l-evita tad-dupplikazzjoni tal-isforzi, eż. permezz ta' inizjattivi internazzjonali bħall-Panel Internazzjonali tar-Riżorsi.

²² L-attivitajiet fil-Qasam ta' Intervent tas-Sistemi Ċirkolari huma **kumplimentari** għal dawk tal-Emissjonijiet Baxxi tal-Karbonju u l-Industrija Nadifa fir-raggruppament tas-Settur Diġitali u l-Industrija.

Emenda 188

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.7 – paragrafu 2 – inċiż 1

Is-sistemi tal-produzzjoni u l-konsum ċirkolari se jipprovdu benefiċċji għall-ekonomija **u s-soċjetà** Ewropea billi jnaqqsu d-dipendenza fuq ir-riżorsi u jżidu l-kompetittività tal-intrapriżi, u għaċ-ċittadini Ewropej billi jgħolqu opportunitajiet ta' impjiegi godda u jnaqqsu l-pressjonijiet minn fuq l-ambjent u l-klima. Lil hinn mit-trasformazzjoni industrijali, it-tranzizzjoni lejn ekonomija b'emissjonijiet baxxi tal-karbonju u ċirkolari, se tkun teħtieġ ukoll tranzizzjoni tas-sistema usa' li tirrikjedi soluzzjonijiet ekoinnovattivi sistemici, mudelli tan-negożju, swieq u investimenti godda, **ir-reviżjoni jew l-iżvilupp ta' standards godda**, infrastruttura ta' ffaċilitar, bidliet ta' innovazzjoni soċjali fl-imġiba tal-konsumaturi, u mudelli ta' governanza li jstimolaw il-kollaborazzjoni bejn diversi partijiet ikkonċernati sabiex jiġi żgurat li l-bidla fis-sistema maħsuba twassal għal eżiti ekonomiċi, ambjentali u soċjali aħjar. **Fejn xieraq**, il-ftuħ ta' kooperazzjoni internazzjonali **jista'** jkun importanti għall-komparabbiltà, il-ġenerazzjoni u l-kondiviżjoni tal-għarfien u l-evita tad-dupplikazzjoni tal-isforzi, eż. permezz ta' inizjattivi internazzjonali bħall-Panel Internazzjonali tar-Riżorsi.

²² L-attivitajiet fil-Qasam ta' Intervent tas-Sistemi Ċirkolari huma **komplementari** għal dawk tal-Emissjonijiet Baxxi tal-Karbonju u l-Industrija Nadifa fir-raggruppament tas-Settur Diġitali u l-Industrija.

Test propost mill-Kummissjoni

– It-tranzizzjoni sistemika lejn ekonomija effiċjenti fl-użu tar-riżorsi u ċirkolari, b'paradigmi ġodda fl-interazzjoni tal-konsumaturi, mudelli ta' negozju ġodda għall-użu effiċjenti tar-riżorsi u prestazzjoni ambjentali; prodotti u servizzi li jstimolaw l-użu effiċjenti tar-riżorsi tul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu; sistemi għall-kondiviżjoni, l-użu mill-ġdid, it-tiswija, il-manifattura mill-ġdid, ir-riċiklaġġ u l-ikkompostjar;

Emenda

– It-tranzizzjoni sistemika lejn ekonomija effiċjenti fl-użu tar-riżorsi u ċirkolari, b'paradigmi ġodda fl-interazzjoni tal-konsumaturi, mudelli ta' negozju ġodda għall-użu effiċjenti tar-riżorsi u ***tal-enerġija u*** prestazzjoni ambjentali; prodotti u servizzi li jstimolaw l-użu effiċjenti tar-riżorsi tul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu; sistemi għall-kondiviżjoni, l-użu mill-ġdid, it-tiswija, il-manifattura mill-ġdid, ir-riċiklaġġ u l-ikkompostjar;

Emenda 189

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.7 – paragrafu 2 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

– Soluzzjonijiet għall-iżvilupp sostenibbli u reġenerattiv tal-bliet, taż-żoni u r-reġjuni periurbani, l-integrazzjoni tat-trasformazzjoni tal-ekonomija ċirkolari ma' soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura u innovazzjonijiet ta' governanza teknoloġika, diġitali, soċjali, kulturali u territorjali;

Emenda

– Soluzzjonijiet għall-iżvilupp sostenibbli u reġenerattiv tal-bliet, taż-żoni u r-reġjuni periurbani ***u rurali***, l-integrazzjoni tat-trasformazzjoni tal-ekonomija ċirkolari ma' soluzzjonijiet ibbażati fuq in-natura u innovazzjonijiet ta' governanza teknoloġika, diġitali, soċjali, kulturali u territorjali;

Emenda 190

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.7 – paragrafu 2 – inċiż 3a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

– ***Adattament għal approċċ totalment ċirkolari li jinvolvi l-ġestjoni innovativa tal-iskart u s-soluzzjonijiet ta' trattament li jippermettu l-irkupru tar-riżorsi u n-nutrijenti kif ukoll il-ġestjoni tal-iskart tal-ikel f'żoni urbani;***

Emenda

Emenda 191

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.7 – paragrafu 2 – inċiż 4

Test propost mill-Kummissjoni

– Ekoinnovazzjoni għall-prevenzjoni u rimedju tat-tniġġis ambjentali minn sustanzi perikolużi u sustanzi kimiċi ta' tħassib emergenti; eżaminazzjoni wkoll tal-interfaċċa bejn is-sustanzi kimiċi, il-prodotti u l-iskart;

Emenda

– Ekoinnovazzjoni għall-prevenzjoni u rimedju tat-tniġġis ambjentali minn sustanzi perikolużi u sustanzi kimiċi ta' tħassib emergenti; eżaminazzjoni wkoll tal-interfaċċa bejn ***l-ekosistemi***, is-sustanzi kimiċi, il-prodotti u l-iskart;

Emenda 192

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 5 – punt 5.2 – punt 5.2.7 – paragrafu 2 – inċiż 5 a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Għarfien akbar tal-mexxejja u tal-ostakli għad-dhul ta' prodotti b'bażi bijoloġika permezz ta' riċerka dwar il-marka tal-ekonomija ċirkolari, l-ittikkettar, l-applikazzjoni tal-istandards, l-iskemi ta' ċertifikazzjoni, l-akkwist pubbliku u l-attivitajiet regolatorji, inkluż minn perspettiva globali ta' kompetizzjoni.***

Emenda 193

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.1 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

L-evidenza ta' kwalità għolja u li tista' tiġi fdata hija essenzjali għal politiki pubbliċi tajbin. Inizjattivi u proposti godda għal-legiżlazzjoni tal-UE jridu evidenza trasparenti, komprensiva u bilanċjata, filwaqt li l-implimentazzjoni tal-politiki trid evidenza sabiex jiġu mkejla u mmonitorjati l-impatt u l-progress tagħhom.

Emenda

L-evidenza ta' kwalità għolja u li tista' tiġi fdata hija essenzjali għal politiki pubbliċi tajbin. Inizjattivi u proposti godda għal-legiżlazzjoni tal-UE jridu evidenza trasparenti, komprensiva u bilanċjata, filwaqt li l-implimentazzjoni tal-politiki trid evidenza ***u trasparenza*** sabiex jiġu mkejla u mmonitorjati l-impatt u l-progress tagħhom.

Emenda 194

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.1 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

L-għarfien u d-data qed jikbru b'mod esponenzjali. Sabiex dawk li jfasslu l-politika jifhmu u jużaw din id-data, għandha tiġi riveduta u ffiltrata. Hemm ukoll il-ħtieġa għal metodi xjentifiċi trasversali u għodod analitiċi sabiex jintużaw mis-servizzi kollha tal-Kummissjoni, speċjalment biex jiġu anticipati *sfi*di tas-soċjetà ġodda u tiġi appoġġata regolamentazzjoni aħjar. Dan jinkludi proċessi innovattivi sabiex jiġu involuti l-partijiet ikkonċernati u ċ-ċittadini fi kwistjonijiet ta' tfassil ta' politika.

Emenda

L-għarfien u d-data qed jikbru b'mod esponenzjali. Sabiex dawk li jfasslu l-politika jifhmu u jużaw din id-data, għandha tiġi riveduta u ffiltrata. Hemm ukoll il-ħtieġa għal metodi xjentifiċi trasversali u għodod analitiċi sabiex jintużaw mis-servizzi kollha tal-Kummissjoni, speċjalment biex jiġu anticipati *l-isfi*di tas-soċjetà ġodda *u/jew tinghata risposta f'waqtha* u tiġi appoġġata regolamentazzjoni aħjar. Dan jinkludi proċessi innovattivi sabiex jiġu involuti l-partijiet ikkonċernati u ċ-ċittadini fi kwistjonijiet ta' tfassil ta' politika.

Emenda 195

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.1 – paragrafu 2 – inċiż 4

Test propost mill-Kummissjoni

– Ġestjoni tad-data, kondiviżjoni tad-data u koerenza.

Emenda

– Ġestjoni tad-data *FAIR*, kondiviżjoni tad-data u koerenza.

Emenda 196

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

6.2.2. Sfi

Emenda

6.2.2. Sfi

Emenda 197

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Il-JRC se jikkontribwixxi għall-politiki u l-impenji speċifiċi tal-UE li huma indirizzati **mill-hames** raggruppamenti tal-Isfidi Globali, b'mod partikolari l-impenn tal-UE lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli.

Emenda

Il-JRC se jikkontribwixxi għall-politiki u l-impenji speċifiċi tal-UE li huma indirizzati **mis-sitt** raggruppamenti tal-Isfidi Globali, b'mod partikolari l-impenn tal-UE lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli.

Emenda 198

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 2 – parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

2. Soċjetà inkluziva u **sigura**

Emenda

2. Soċjetà inkluziva u **kreattiva**

Emenda 199

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– Riċerka dwar l-inugwaljanzi, il-faqar u l-eskluzjoni, il-mobbiltà soċjali, id-diversità kulturali u l-ħiliet; valutazzjoni tat-trasformazzjonijiet soċjali, demografiċi u teknoloġiċi fuq l-ekonomija u s-soċjetà;

Emenda

– Riċerka dwar l-inugwaljanzi, il-faqar u l-eskluzjoni, il-mobbiltà soċjali, id-diversità kulturali u l-ħiliet; valutazzjoni tat-trasformazzjonijiet soċjali, demografiċi, **ġeografiċi** u teknoloġiċi fuq l-ekonomija u s-soċjetà;

Emenda 200

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 2 – inċiż 2

Test propost mill-Kummissjoni

– Appoġġ għall-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali;

Emenda

– **Riċerka dwar il-kontribut ekonomiku u soċjali tas-setturi kulturali u kreattivi, inkluż l-iżvilupp ta' statistiċi u appoġġ għall-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali tangibbli u intangibbli;**

Emenda 201

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 2 – inċiż 3a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Riċerka dwar l-impatt soċjali tal-bidliet xjentifiċi u teknoloġiċi fl-Istati Membri u r-reġjuni, inklużi ċ-ċittadini;***

Emenda 202

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 2a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

2a. Soċjetà Sigura

Emenda 203

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 3 – parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

3. Digitali u ***Industrija***

3. Digitali, ***Industrija*** u ***Spazju***

Emenda 204

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 3 – inċiż 4

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- ***Riċerka dwar in-nanoteknoloġija u Teknoloġiji Abilitanti Essenzjali oħrajn;*** ***imhassar***

Emenda 205

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 4 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– Appoġġ għall-implimentazzjoni tal-politiki tal-UE dwar il-klima, l-enerġija u t-trasport, **it-tranżizzjoni** lejn ekonomija **b'emissjonijiet baxxi** tal-karbonju u strateġiji għad-dekarbonizzazzjoni **lejn l-2050**; analiżi ta' pjanijiet nazzjonali integrati dwar il-klima u l-enerġija; valutazzjoni tal-mogħdija tad-dekarbonizzazzjoni fis-setturi kollha, inkluż l-agrikoltura u l-Użu tal-Art u l-Bidla fl-Użu tal-Art u l-Forestrija;

Emenda

– Appoġġ għall-implimentazzjoni tal-politiki tal-UE dwar il-klima, l-enerġija u t-trasport, **l-iżblokk ta' xenarji għat-tranżizzjoni** lejn ekonomija **minghajr emissjonijiet netti ta' gassijiet b'effett serra, inklużi it-teknoloġiji b'użu baxx** tal-karbonju u strateġiji għad-dekarbonizzazzjoni; analiżi ta' pjanijiet nazzjonali integrati dwar il-klima u l-enerġija; valutazzjoni tal-mogħdija tad-dekarbonizzazzjoni fis-setturi kollha, inkluż l-agrikoltura u l-Użu tal-Art u l-Bidla fl-Użu tal-Art u l-Forestrija;

Emenda 206

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 4 – inċiż 2

Test propost mill-Kummissjoni

– Valutazzjoni tar-riskji **fl-ekosistemi** vulnerabbli u setturi ekonomiċi u infrastruttura kritiċi, b'fokus fuq l-istrateġiji ta' adattament;

Emenda

– Valutazzjoni tar-riskji **u s-soluzzjonijiet potenzjali għall-ekosistemi** vulnerabbli u setturi ekonomiċi u infrastruttura kritiċi, b'fokus fuq l-istrateġiji ta' **mitigazzjoni u** adattament;

Emenda 207

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 4 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

– Analizi tad-dimensjoni tar-R&I tal-Unjoni tal-Enerġija; valutazzjoni tal-kompetittività tal-UE fis-suq tal-enerġija nadifa globali;

Emenda

– Analizi tad-dimensjoni tar-R&I tal-Unjoni tal-Enerġija; valutazzjoni tal-kompetittività tal-UE fis-suq tal-enerġija nadifa globali, **b'mod partikolari dik tal-enerġija rinnovabbli**;

Emenda 208

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 4 – inċiż 5

Test propost mill-Kummissjoni

– Analizi tal-użu tal-enerġija tal-bini, ta' bliet intelligenti u sostenibbli u tal-industriji;

Emenda

– Analizi tal-użu tal-enerġija **u l-potenzjal ta' mitigazzjoni tat-tibdil tal-klima** tal-bini, ta' bliet intelligenti u sostenibbli u tal-industriji;

Emenda 209

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 4 – inċiż 8

Test propost mill-Kummissjoni

– Appoġġ għat-tranzizzjoni **tal-enerġija, inkluż il-Patt tas-Sindki**, enerġija **nadifa għall-gżejjer tal-UE, ir-regjuni sensitivi u l-Afrika**;

Emenda

– Appoġġ għat-tranzizzjoni **lejn sistemi ta' enerġija minghajr użu tal-karbonju, inklużi sistemi ta' effiċjenza għolja u bbażati fuq ir-rinnovabbli**;

Emenda 210

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 5 – parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

5. Ikel **u** Riżorsi Naturali

Emenda

5. Ikel, Riżorsi Naturali **u Agrikoltura**

Emenda 211

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 5 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– Riċerka dwar l-art, il-hamrija, il-foresti, l-arja, l-ilma, ir-riżorsi marini, il-materja prima u l-bijodiversità biex tappoġġa l-preservazzjoni, ir-restawr u l-użu sostenibbli effettivi tal-kapital naturali, inkluż il-ġestjoni tar-riżorsi sostenibbli fl-

Emenda

– Riċerka dwar l-art, il-hamrija, il-foresti, l-arja, l-ilma, ir-riżorsi marini, il-materja prima u l-bijodiversità biex tappoġġa l-preservazzjoni, ir-restawr u l-użu sostenibbli effettivi tal-kapital naturali, inkluż il-ġestjoni tar-riżorsi **ekwitabbli u**

Afrika;

sostenibbli fl-Afrika;

Emenda 212

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 5 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

– Valutazzjoni tat-tibdil fil-klima u miżuri potenzjali ta' mitigazzjoni u adattament għall-politiki tal-agrikoltura u *s-sajd*, inkluża s-sigurtà alimentari;

Emenda

– Valutazzjoni tat-tibdil fil-klima u miżuri potenzjali ta' mitigazzjoni u adattament għall-politiki tal-agrikoltura, *is-sajd* u *l-forestrija*, inkluża s-sigurtà alimentari;

Emenda 213

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.2 – paragrafu 2 – punt 5 – inċiż 4

Test propost mill-Kummissjoni

– Monitoraġġ u tbassir ta' riżorsi agrikoli fil-pajjiżi tal-UE u tal-viċinat;

Emenda

– Monitoraġġ u tbassir ta' riżorsi agrikoli *u tal-forestrija* fil-pajjiżi tal-UE u tal-viċinat;

Emenda 214

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.3 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Il-JRC se jikkontribwixxi għall-innovazzjoni u t-trasferiment tat-teknoloġija. Se jappoġġa l-funzjonament tas-suq intern u l-governanza ekonomika tal-Unjoni. Se jikkontribwixxi għall-iżvilupp u l-monitoraġġ ta' politiki li jimmiraw lejn Ewropa aktar soċjali u sostenibbli. Se jappoġġa d-dimensjoni esterna tal-UE u l-għanijiet internazzjonali u se jgħin fil-promozzjoni tal-governanza tajba. Suq intern li jiffunzjona tajjeb b'governanza ekonomika b'saħħitha u sistema soċjali ġusta jrawwem l-

Emenda

Il-JRC se jikkontribwixxi għall-innovazzjoni u t-trasferiment tat-teknoloġija. Se jappoġġa l-funzjonament tas-suq intern u l-governanza ekonomika tal-Unjoni. Se jikkontribwixxi għall-iżvilupp u l-monitoraġġ ta' politiki li jimmiraw lejn Ewropa aktar soċjali u sostenibbli. Se jappoġġa d-dimensjoni esterna tal-UE u l-għanijiet internazzjonali u se jgħin fil-promozzjoni tal-governanza tajba. Suq intern li jiffunzjona tajjeb b'governanza ekonomika b'saħħitha u sistema soċjali ġusta jrawwem l-innovazzjoni, *il-kompetittività, il-holqien*

innovazzjoni u *l-kompetittività*.

tax-xoghol, l-inklużjoni soċjali u l-benesseri.

Emenda 215

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 5

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– Xjenza miftuħa u data miftuħa.

– Xjenza miftuħa u data miftuħa
FAIR.

Emenda 216

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti II – punt 6 – punt 6.2 – punt 6.2.5 – paragrafu 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

– Implimentazzjoni ta' politiki reġjonali u urbani, strategiji ta' speċjalizzazzjoni intelliġenti, strategiji għal trasformazzjoni ekonomika ta' reġjuni fi tranżizzjoni, strategiji u data ta' żvilupp urban integrat;

– Implimentazzjoni ta' politiki reġjonali u urbani, strategiji ta' speċjalizzazzjoni intelliġenti, strategiji għal trasformazzjoni ekonomika ta' reġjuni fi tranżizzjoni, strategiji u data ta' żvilupp urban ***u rurali*** integrat;

Emenda 217

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

III ***INNOVAZZJONI MIFTUĦA***

L-innovazzjoni miftuħa hija paradigma vitali sabiex l-UE tkun tista' tkompli twassal il-prosperità liċ-ċittadini tagħha u tindirizza l-isfidi tal-futur. L-implimentazzjoni tagħha tirrikjedi approċċ sistemiku, trażversali u b'diversi angoli. Il-progress ekonomiku, il-benesseri soċjali u l-kwalità tal-ħajja fl-Ewropa jiddependu fuq l-abbiltà tagħha li tagħti spinta lill-produttività u t-tkabbir li, min-naħa tagħhom, jiddependu ħafna fuq l-abbiltà

III ***EWROPA INNOVATTIVA***

L-innovazzjoni miftuħa hija paradigma vitali sabiex l-UE tkun tista' tkompli twassal il-prosperità liċ-ċittadini tagħha u tindirizza l-isfidi tal-futur. L-implimentazzjoni tagħha tirrikjedi approċċ sistemiku, trażversali u b'diversi angoli. Il-progress ekonomiku, il-benesseri soċjali u l-kwalità tal-ħajja fl-Ewropa jiddependu fuq l-abbiltà tagħha li tagħti spinta lill-produttività u t-tkabbir li, min-naħa tagħhom, jiddependu ħafna fuq l-abbiltà

tagħha li tkun innovattiva. L-innovazzjoni hija wkoll ewlenija biex issib soluzzjoni għall-isfidi l-kbar li jinsabu 'l quddiem għall-UE.

Bhall-predeċessuri tagħha, l-Innovazzjoni tinsab fil-qalba ta' Orizzont Ewropa. It-tfittxija għal ideat, prodotti u proċessi godda qed tixpruna l-għanijiet u l-modalitajiet ta' implimentazzjoni ta' Orizzont Ewropa, mill-ipprogrammar strateġiku sas-sejhiet, u hija preżenti mill-bidu sal-aħħar ta' kwalunkwe proġett appoġġat, mir-riċerka bazika sal-pjanijiet direzzjonali u l-missjonijiet industrijali jew teknoloġiċi.

Izda, l-innovazzjoni jisthoqqilha miżuri speċifiċi, għaliex l-UE trid b'mod deċiziv ittejjeb il-kundizzjonijiet u l-ambjent li fihom l-innovazzjoni Ewropea tista' tikber, biex b'hekk l-ideat ikunu jistgħu jiġu kondiviżi malajr bejn l-atturi fl-ekosistema tal-innovazzjoni, u ideat u teknoloġiji godda jiġu ttrasformati malajr fil-prodotti u s-servizzi li l-UE hija meħtieġa li twassal.

Id-deċennji riċenti raw l-emergenza ta' swieq godda maġġuri u globali fid-divertiment, il-midja, il-kura tas-saħħa, l-akkomodazzjoni u l-bejgħ bl-imnut, ibbażati fuq innovazzjonijiet rivoluzzjonarji fl-ICT, fil-bijoteknoloġija u fl-ekonomija tal-internet u tal-pjattaforma. Dawn l-innovazzjonijiet li johlqu s-swieq, li jhallu impatt fuq l-ekonomija tal-UE b'mod ġenerali, jiġu varati minn kumpaniji li qed jikbru malajr u li spiss jkunu godda. Izda huma biss il-ftit li joriginaw fl-UE.

Qed nistennew mewġa globali ġdida ta' innovazzjonijiet rivoluzzjonarji, waħda li se tkun ibbażata fuq teknoloġiji aktar deep-tech bħall-block-chain, l-intelligenza artifiċjali, il-ġenomika u r-robotika, u teknoloġiji oħrajn, li wkoll jistgħu jirriżultaw minn innovaturi individwali u komunitajiet ta' ċittadini. Li għandhom komuni bejniethom huwa l-fatt li qed jissawru fl-intersezzjoni bejn teknoloġiji, setturi tal-industrija u dixxiplini xjentifiċi differenti, li joffru kombinazzjonijiet

tagħha li tkun innovattiva. L-innovazzjoni hija wkoll ewlenija biex issib soluzzjoni għall-isfidi l-kbar li jinsabu 'l quddiem għall-UE.

Bhall-predeċessuri tagħha, l-Innovazzjoni tinsab fil-qalba ta' Orizzont Ewropa. It-tfittxija għal ideat, prodotti u proċessi godda qed tixpruna l-għanijiet u l-modalitajiet ta' implimentazzjoni ta' Orizzont Ewropa, mill-ipprogrammar strateġiku sas-sejhiet, u hija preżenti mill-bidu sal-aħħar ta' kwalunkwe proġett appoġġat, mir-riċerka bazika sal-pjanijiet direzzjonali u l-missjonijiet industrijali jew teknoloġiċi.

Izda, l-innovazzjoni jisthoqqilha miżuri speċifiċi, għaliex l-UE trid b'mod deċiziv ittejjeb il-kundizzjonijiet u l-ambjent li fihom l-innovazzjoni Ewropea tista' tikber, biex b'hekk l-ideat ikunu jistgħu jiġu kondiviżi malajr bejn l-atturi fl-ekosistema tal-innovazzjoni, u ideat u teknoloġiji godda jiġu ttrasformati malajr fil-prodotti u s-servizzi li l-UE hija meħtieġa li twassal.

Id-deċennji riċenti raw l-emergenza ta' swieq godda maġġuri u globali fid-divertiment, il-midja, **il-komunikazzjoni**, il-kura tas-saħħa, l-akkomodazzjoni u l-bejgħ bl-imnut, ibbażati fuq innovazzjonijiet rivoluzzjonarji fl-ICT, fil-bijoteknoloġija u fl-ekonomija tal-internet u tal-pjattaforma. Dawn l-innovazzjonijiet li johlqu s-swieq, li jhallu impatt fuq l-ekonomija tal-UE b'mod ġenerali, jiġu varati minn kumpaniji li qed jikbru malajr u li spiss jkunu godda. Izda huma biss il-ftit li joriginaw **u jiffjorixxu** fl-UE.

Qed nistennew mewġa globali ġdida ta' innovazzjonijiet rivoluzzjonarji **u fixkiela, inklużi innovazzjonijiet soċjali u teknoloġiċi**, waħda li se tkun ibbażata fuq teknoloġiji aktar deep-tech bħall-block-chain, l-intelligenza artifiċjali, il-ġenomika u r-robotika, u teknoloġiji oħrajn, li wkoll jistgħu **mhux biss** jirriżultaw minn **kumpaniji jew organizzazzjonijiet ta' riċerka, iżda wkoll minn** innovaturi individwali u komunitajiet ta' ċittadini. Li għandhom komuni bejniethom huwa l-fatt

radikalment godda ta' prodotti, proċessi, servizzi u mudelli tan-negozju u li għandhom il-potenzjal li jifih swieq godda madwar id-dinja. Se jintlaqtu wkoll setturi addizzjonali bħall-manifattura, is-servizzi finanzjarji, it-trasport jew l-enerġija.

L-Ewropa għandha taħtaf l-opportunità li se ġġib magħha din il-mewġa. Tinsab f'pożizzjoni ideali hekk kif il-mewġa l-ġdida tolqot l-oqsma ta' teknoloġija deep-tech, bħall-intelligenza artifiċjali, it-teknoloġiji quantum, is-sorsi tal-enerġija nadifa, fejn l-Ewropa għandha xi vantaġġi kompetittivi fir-rigward tax-xjenza u l-għarfien, u tista' tibni fuq kooperazzjoni pubblika-privata mill-qrib (eż. fil-kura tas-saħħa jew l-enerġija).

Sabiex l-Ewropa tkun tista' tmexxi din il-mewġa ta' innovazzjoni rivoluzzjonarja, iridu jiġu indirizzati l-isfidi sottostanti li ġejjin:

– Titjib it-trasformazzjoni tax-xjenza fl-innovazzjoni sabiex jaċċellera t-trasferiment tal-ideat, it-teknoloġiji u t-talent mill-baži tar-riċerka għal negozji godda u l-industrija;

– It-thaffif tat-trasformazzjoni industrijali: L-industrija Ewropea waqgħet lura fl-adozzjoni ta' teknoloġiji godda u fl-espansjoni: 77 % taż-żgħażaġh u kumpaniji kbar **tar-R&I** jinsabu fl-Istati Uniti jew fl-Asja u 16 % biss huma bbażati fl-Ewropa;

– Żieda fil-finanzjament ta' riskju sabiex jiġu indirizzati l-lakuni fil-finanzjament: L-innovaturi tal-Ewropa għandhom problema ta' provvista baxxa ta' finanzjament ta' riskju. Il-kapital ta' riskju huwa kruċjali sabiex innovazzjonijiet

li qed jissawru fl-intersezzjoni bejn teknoloġiji, setturi tal-industrija u dixxiplini xjentifiċi differenti, li joffru kombinazzjonijiet radikalment godda ta' prodotti, proċessi, servizzi, **standards** u mudelli tan-negozju u li għandhom il-potenzjal li jifih swieq godda madwar id-dinja. Se jintlaqtu wkoll setturi addizzjonali bħall-manifattura, is-servizzi finanzjarji, it-trasport jew l-enerġija.

L-Ewropa għandha taħtaf l-opportunità li se ġġib magħha din il-mewġa. Tinsab f'pożizzjoni ideali hekk kif il-mewġa l-ġdida tolqot l-oqsma ta' teknoloġija deep-tech, bħall-intelligenza artifiċjali, it-teknoloġiji quantum, is-sorsi tal-enerġija nadifa, fejn l-Ewropa għandha xi vantaġġi kompetittivi fir-rigward tax-xjenza u l-għarfien, u tista' tibni fuq kooperazzjoni pubblika-privata mill-qrib (eż. fil-kura tas-saħħa jew l-enerġija).

Sabiex l-Ewropa tkun tista' tmexxi din il-mewġa ta' innovazzjoni rivoluzzjonarja, iridu jiġu indirizzati l-isfidi sottostanti li ġejjin:

– Titjib it-trasformazzjoni tax-xjenza fl-innovazzjoni sabiex jaċċellera t-trasferiment tal-ideat, it-teknoloġiji u t-talent mill-baži tar-riċerka għal negozji godda u l-industrija;

- ***Żieda fil-kollaborazzjoni bejn it-tipi kollha ta' innovaturi, b'mod partikolari bejn in-negozji godda, l-SMEs u kumpaniji akbar, li ttejjeb il-qawwa mexxejja tagħhom u tohloq ekosistemi godda.***

– It-thaffif tat-trasformazzjoni industrijali: L-industrija Ewropea waqgħet lura fl-adozzjoni ta' teknoloġiji godda u fl-espansjoni: 77 % taż-żgħażaġh u kumpaniji kbar **tar-R&I** jinsabu fl-Istati Uniti jew fl-Asja u 16 % biss huma bbażati fl-Ewropa;

– Żieda fil-finanzjament ta' riskju sabiex jiġu indirizzati l-lakuni fil-finanzjament: L-innovaturi tal-Ewropa għandhom problema ta' provvista baxxa ta' finanzjament ta' riskju. Il-kapital ta' riskju huwa kruċjali sabiex innovazzjonijiet

rivoluzzjonarji jinbidlu f'kumpaniji ta' livell dinji iżda, fl-Ewropa, dan jammonta għal inqas minn kwart tal-ammonti milhuqin fl-Istati Uniti u l-Asja. L-Ewropa trid tissupera dan il-“Wied tal-mewt”, fejn l-ideat u l-innovazzjonijiet ma jaslux sas-suq minhabba d-distakk bejn l-appoġġ pubbliku u l-investment privat, partikolarment fir-rigward ta' innovazzjonijiet rivoluzzjonarji b'riskju għoli u l-investimenti fit-tul;

– Jittejeb u jiġi ssempifikat il-pajsaġġ Ewropew għall-finanzjament u l-appoġġ għar-riċerka u l-innovazzjoni: il-hafna sorsi ta' finanzjament jipprovdu ambjent kumpless għall-innovaturi. L-intervent tal-UE għandu jikkoopera u jikkoordina ma' inizjattivi oħrajn fil-livell Ewropew, nazzjonali u reġjonali, pubbliku u privat, sabiex il-kapaċitajiet ta' appoġġ jittejbu u jkunu allinjati aħjar, u jinholoq ambjent li jista' jiġi navigat b'mod faċli għal kwalunkwe innovatur Ewropew;

– Tissopravivi l-frammentazzjoni fl-ekosistema tal-innovazzjoni. Filwaqt li l-Ewropa qed tospita għadd dejjem qed jikber ta' hotspots, dawn mhumiex konnessi tajjeb. Kumpaniji b'potenzjal ta' tkabbir internazzjonali jkollhom jaffaċċaw il-frammentazzjoni tas-swieq nazzjonali bil-lingwi, il-kulturi tan-negożju u r-regolamenti differenti tagħhom.

Sabiex l-UE tkun tista' tittratta l-mewġa globali ġdida tal-innovazzjoni rivoluzzjonarji, l-appoġġ tagħha lejn l-innovaturi rivoluzzjonarji jirrikjedi approċċ aġli, sempliċi, bla xkiel u mfassal apposta. Il-politika għall-iżvilupp u l-varar ta' innovazzjonijiet rivoluzzjonarji u l-espansjoni tal-kumpaniji għandha tkun kuragġuza fit-tehid tar-riskji u trid tikkunsidra l-isfidi msemmija hawn fuq u żżid il-valur mal-attivitajiet ta' innovazzjoni relatati implimentati minn kull Stat Membru individwali.

Il-pilastru ta' Orizzont Ewropa ***tal-Innovazzjoni Miftuha***, b'kooperazzjoni ma' politiki oħrajn tal-UE u b'mod partikolari il-Programm InvestEU, huwa mfassal biex

rivoluzzjonarji jinbidlu f'kumpaniji ta' livell dinji iżda, fl-Ewropa, dan jammonta għal inqas minn kwart tal-ammonti milhuqin fl-Istati Uniti u l-Asja. L-Ewropa trid tissupera dan il-“Wied tal-mewt”, fejn l-ideat u l-innovazzjonijiet ma jaslux sas-suq minhabba d-distakk bejn l-appoġġ pubbliku u l-investment privat, partikolarment fir-rigward ta' innovazzjonijiet rivoluzzjonarji b'riskju għoli u l-investimenti fit-tul;

– Jittejeb u jiġi ssempifikat il-pajsaġġ Ewropew għall-finanzjament u l-appoġġ għar-riċerka u l-innovazzjoni: il-hafna sorsi ta' finanzjament jipprovdu ambjent kumpless għall-innovaturi. L-intervent tal-UE għandu jikkoopera u jikkoordina ma' inizjattivi oħrajn fil-livell Ewropew, nazzjonali u reġjonali, pubbliku u privat, sabiex il-kapaċitajiet ta' appoġġ jittejbu u jkunu allinjati aħjar, u jinholoq ambjent li jista' jiġi navigat b'mod faċli għal kwalunkwe innovatur Ewropew;

– Tissopravivi l-frammentazzjoni fl-ekosistema tal-innovazzjoni. Filwaqt li l-Ewropa qed tospita għadd dejjem qed jikber ta' hotspots, dawn mhumiex konnessi tajjeb. Kumpaniji b'potenzjal ta' tkabbir internazzjonali jkollhom jaffaċċaw il-frammentazzjoni tas-swieq nazzjonali bil-lingwi, il-kulturi tan-negożju u r-regolamenti differenti tagħhom.

Sabiex l-UE tkun tista' tittratta l-mewġa globali ġdida tal-innovazzjoni rivoluzzjonarji, l-appoġġ tagħha lejn l-innovaturi rivoluzzjonarji jirrikjedi approċċ aġli, sempliċi, bla xkiel u mfassal apposta. Il-politika għall-iżvilupp u l-varar ta' innovazzjonijiet rivoluzzjonarji u l-espansjoni tal-kumpaniji għandha tkun kuragġuza fit-tehid tar-riskji u trid tikkunsidra l-isfidi msemmija hawn fuq u żżid il-valur mal-attivitajiet ta' innovazzjoni relatati implimentati minn kull Stat Membru individwali.

Il-pilastru ta' Orizzont Ewropa ***tal-Ewropa Innovattiva***, b'kooperazzjoni ma' politiki oħrajn tal-UE u b'mod partikolari il-Programm InvestEU, huwa mfassal biex

iwassal riżultati tangibbli bħal dawn. Jibni fuq il-lezzjonijiet mitgħallma u fuq l-esperjenza miksuba skont il-programmi qafas preċedenti, b'mod partikolari minn attivitajiet li jimmiraw teknoloġiji u innovazzjoni futuri (bħal Teknoloġiji Futuri u Emerġenti (FET) u Rotta Rapida lejn l-Innovazzjoni (FTI), SMEs (bħall-Istrument tal-SME), iżda wkoll finanzjament privat u korporattiv (bħal RSFF tal-FP7, InnovFin ta' Orizzont 2020), il-koll parti mill-attivitajiet tal-“pilota EIC” varati għall-perjodu 2018-2020.

Abbażi ta' dawn l-esperjenzi, dan il-Pilastru jipprevedi t-tneđija ta' Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC), li se jippromwovi l-innovazzjoni rivoluzzjonarja b'potenzjal ta' espansjoni rapida fil-livell globali u permezz ta' azzjonijiet u attivitajiet dedikati:

– L-appoġġ għall-iżvilupp ta' innovazzjonijiet rivoluzzjonarji futuri u emergenti;

– It-tneħħija tad-distakk fil-lakuni finanzjarji fl-iżvilupp, il-varar u l-espansjoni ta' innovazzjonijiet li johlqu s-swieq;

– Żieda fl-impatt u l-viżibbiltà tal-appoġġ għall-innovazzjoni tal-UE.

Filwaqt li l-EIC se jappoġġa b'mod dirett l-innovazzjonijiet rivoluzzjonarji, l-ambjent kumplessiv li minnu l-innovazzjonijiet Ewropej jitrajmu u jinbtu jrid ikompli jiġi żviluppat u mtejjeb: irid ikun kompitiv komuni Ewropew li tappoġġa l-innovazzjoni fl-Ewropa kollha, fid-dimensjonijiet u l-forom kollha, inkluż permezz ta' politiki u riżorsi ta' komplementarjetà tal-UE u nazzjonali, fejn possibbli. Għalhekk, dan il-Pilastru jipprevedi wkoll:

iwassal riżultati tangibbli bħal dawn. Jibni fuq il-lezzjonijiet mitgħallma u fuq l-esperjenza miksuba skont il-programmi qafas preċedenti, b'mod partikolari minn attivitajiet li jimmiraw teknoloġiji u innovazzjoni futuri (bħal Teknoloġiji Futuri u Emerġenti (FET) u Rotta Rapida lejn l-Innovazzjoni (FTI), SMEs (bħall-Istrument tal-SME), iżda wkoll finanzjament privat u korporattiv (bħal RSFF tal-FP7, InnovFin ta' Orizzont 2020), il-koll parti mill-attivitajiet tal-“pilota EIC” varati għall-perjodu 2018-2020.

Abbażi ta' dawn l-esperjenzi, dan il-Pilastru jipprevedi t-tneđija ta' Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC), li se jippromwovi *r-riċerka* u l-innovazzjoni rivoluzzjonarja b'potenzjal ta' espansjoni rapida fil-livell globali u permezz ta' azzjonijiet u attivitajiet dedikati:

– L-appoġġ għall-iżvilupp ta' innovazzjonijiet rivoluzzjonarji futuri u emergenti, *inkluż permezz ta' riċerka kollaborattiva mmirata*;

– *Il-promozzjoni tat-tixrid u l-adozzjoni tal-innovazzjoni f'katini tal-valur industrijali u ekonomiċi oħra*;

– It-tneħħija tad-distakk fil-lakuni finanzjarji fl-iżvilupp, il-varar u l-espansjoni ta' innovazzjonijiet li johlqu s-swieq;

– Żieda fl-impatt u l-viżibbiltà tal-appoġġ għall-innovazzjoni tal-UE;

– *Il-holqien ta' sinerġiji f'partijiet oħra tal-Programm.*

Filwaqt li l-EIC se jappoġġa b'mod dirett l-innovazzjonijiet rivoluzzjonarji, l-ambjent kumplessiv li minnu l-innovazzjonijiet Ewropej jitrajmu u jinbtu jrid ikompli jiġi żviluppat u mtejjeb: irid ikun kompitiv komuni Ewropew li tappoġġa l-innovazzjoni fl-Ewropa kollha, fid-dimensjonijiet u l-forom kollha, inkluż permezz ta' politiki u riżorsi ta' komplementarjetà tal-UE u nazzjonali, fejn possibbli. Għalhekk, dan il-Pilastru jipprevedi wkoll:

– Mekkaniżmi ta' koordinazzjoni u kooperazzjoni mġedda u rinforzati mal-Istati Membri u l-Pajjiżi Assoċjati, iżda wkoll mal-inizjattivi privati, sabiex jappoġġaw it-tipi kollha ta' ekosistemi tal-innovazzjoni Ewropew u l-atturi tagħhom;

– Appoġġ għall-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT) u l-Komunitajiet ta' Konoxxenza u Innovazzjoni (KICs).

Addizzjonalment, bhala sforz kontinwu sabiex jitjiebu l-kapaċitajiet tal-finanzjament ta' riskju għar-riċerka u l-innovazzjoni fl-Ewropa u fejn meħtieġ, dan il-pilastru se jikkollega mal-programm InvestEU. Il-Programm InvestEU, billi jibni fuq is-suċċessi u l-esperjenzi miksuba skont InnovFin ta' Orizzont 2020, kif ukoll skont EFSI, se jtejjeb l-aċċess għall-finanzjament ta' riskju għal organizzazzjonijiet, innovaturi u imprendituri tar-riċerka bankabbli, b'mod partikolari għall-SMEs il-midcaps żgħar, kif ukoll għall-investituri.

Emenda 218

Proposta għal deċiżjoni

Annex I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

L-għan tal-EIC huwa li jidentifika, jiżviluppa u jvara innovazzjonijiet rivoluzzjonarji u fixkiela (inkluż teknoloġiji), u li jappoġġa l-espansjoni rapida ta' ditti innovattivi fil-livelli tal-UE u internazzjonali tul il-moġħdija mill-ideat għas-suq.

Emenda 219

Proposta għal deċiżjoni

Annex I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – paragrafu 2

– Mekkaniżmi ta' koordinazzjoni u kooperazzjoni mġedda u rinforzati mal-Istati Membri u l-Pajjiżi Assoċjati, iżda wkoll mal-inizjattivi privati, sabiex jappoġġaw it-tipi kollha ta' ekosistemi tal-innovazzjoni Ewropew u l-atturi tagħhom;

– Appoġġ *imsahhah* għall-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT) u l-Komunitajiet ta' Konoxxenza u Innovazzjoni (KICs).

Addizzjonalment, bhala sforz kontinwu sabiex jitjiebu l-kapaċitajiet tal-finanzjament ta' riskju għar-riċerka u l-innovazzjoni fl-Ewropa u fejn meħtieġ, dan il-pilastru se jikkollega mal-programm InvestEU. Il-Programm InvestEU, billi jibni fuq is-suċċessi u l-esperjenzi miksuba skont InnovFin ta' Orizzont 2020, kif ukoll skont EFSI, se jtejjeb l-aċċess għall-finanzjament ta' riskju għal organizzazzjonijiet, innovaturi u imprendituri tar-riċerka bankabbli, b'mod partikolari għall-SMEs il-midcaps żgħar, kif ukoll għall-investituri.

Emenda

L-għan tal-EIC huwa li jidentifika, jiżviluppa u jvara innovazzjonijiet rivoluzzjonarji u fixkiela (inkluż teknoloġiji *radikalment godda*) u li jappoġġa l-espansjoni rapida ta' ditti innovattivi fil-livelli tal-UE u internazzjonali tul il-moġħdija mill-ideat għas-suq.

Test propost mill-Kummissjoni

L-EIC se jiġi implimentat primarjament permezz ta' żewġ tipi ta' azzjoni komplementari, jiġifieri l-Pathfinder għar-Riċerka Avvanzata, għall-istadji bikrija ***tal-iżvilupp tat-teknoloġija***, u l-Aċċelleratur għall-azzjonijiet tal-innovazzjoni u l-varar fis-suq, inkluż l-istadji ta' qabel ***il-kommerċjalizzazzjoni*** tal-massa u t-tkabbir tal-kumpanija. Bl-idea li jiġi offrut one-stop shop uniku u proċess uniku, l-Aċċelleratur ukoll se jagħti finanzjament imħallat, li jikkombina l-ghotjiet mal-investimenti tal-ekwità. Addizzjonalment se jippermetti wkoll aċċess għal self ***skont*** il-Programm InvestEU.

Emenda

L-EIC se jiġi implimentat primarjament permezz ta' żewġ tipi ta' azzjoni komplementari, jiġifieri l-Pathfinder ***tal-EIC*** għar-Riċerka Avvanzata, għall-istadji bikrija ***tar-riċerka u l-iżvilupp xjentifiku u teknoloġiku***, u l-Aċċelleratur ***tal-EIC*** għall-azzjonijiet tal-innovazzjoni u l-varar fis-suq, inkluż l-istadji ta' qabel ***il-kommerċjalizzazzjoni*** tal-massa u t-tkabbir tal-kumpanija. Bl-idea li jiġi offrut one-stop shop uniku u proċess uniku, l-Aċċelleratur ukoll se jagħti finanzjament imħallat, li jikkombina l-ghotjiet mal-investimenti tal-ekwità. Addizzjonalment se jippermetti wkoll aċċess għal self ***u garanziji mogħtija taħt*** il-Programm InvestEU. ***Mill-inqas 70 % tal-baġit tal-EIC se jkun iddedikat għal negozji ġodda u l-SMEs.***

Emenda 220

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – paragrafu 3– inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– Jiffokaw fuq l-innovazzjonijiet rivoluzzjonarji u fixkiela, inkluż dawk soċjali, li għandhom il-potenzjal li johlqu swieq ġodda, ***b'kuntrarju għal dawk li jagħmlu titjib inkrementali fi prodotti, servizzi jew mudelli tan-negozju eżistenti;***

Emenda

– Jiffokaw fuq l-innovazzjonijiet rivoluzzjonarji u fixkiela, inkluż dawk soċjali, li għandhom il-potenzjal li johlqu swieq ġodda ***jew li jiffaċilitaw soluzzjonijiet ġodda, kif ukoll riċerka dwar teknoloġiji potenzjalment radikali ġodda;***

Emenda 221

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – paragrafu 3– inċiż 2

Test propost mill-Kummissjoni

– Ikunu primarjament minn isfel għal fuq, miftuħa għall-innovazzjonijiet mill-oqsma kollha tax-xjenza, it-teknoloġija u l-

Emenda

– Ikunu primarjament minn isfel għal fuq, miftuħa għall-innovazzjonijiet ***u r-riċerka mmirata*** mill-oqsma kollha tax-

applikazzjonijiet fi kwalunkwe settur, filwaqt li jippermettu wkoll appoġġ immirat għal teknoloġiji emergenti li huma rivoluzzjonarji jew fixkiela ta' sinifikat strateġiku potenzjali;

xjenza, it-teknoloġija u l-applikazzjonijiet fi kwalunkwe settur, filwaqt li jippermettu wkoll appoġġ immirat għal teknoloġiji emergenti li huma rivoluzzjonarji jew fixkiela ta' sinifikat strateġiku potenzjali;

Emenda 222

Proposta għal deċiżjoni

Annex I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – paragrafu 3– inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

– Innovazzjonijiet li jkollhom impatt f'oqsma u setturi xjentifiċi, teknoloġiċi (eż. jikkombinaw l-oqsma fiżiċi u diġitali) se jkunu mhegġa;

Emenda

– Innovazzjonijiet **u riċerka** li jkollhom impatt f'oqsma u setturi xjentifiċi, teknoloġiċi (eż. jikkombinaw l-oqsma fiżiċi u diġitali) se jkunu mhegġa;

Emenda 223

Proposta għal deċiżjoni

Annex I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – paragrafu 3– inċiż 4

Test propost mill-Kummissjoni

– Dawn se jkunu ċċentrati fuq l-innovaturi, is-simplifikazzjoni tal-proċeduri u r-rekwiziti amministrattivi, jagħmlu użu minn intervisti sabiex jgħinu jivvalutaw l-applikazzjonijiet u jiġi żgurati teħid ta' deċiżjonijiet imħaffef;

Emenda

– Dawn se jkunu ċċentrati fuq l-innovaturi **u r-riċerkaturi**, is-simplifikazzjoni tal-proċeduri u r-rekwiziti amministrattivi, jagħmlu użu minn intervisti sabiex jgħinu jivvalutaw l-applikazzjonijiet u jiġi żgurati teħid ta' deċiżjonijiet imħaffef;

Emenda 224

Proposta għal deċiżjoni

Annex I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – paragrafu 4

Test propost mill-Kummissjoni

Barra mill-appoġġ finanzjarju, l-innovaturi se jkollhom aċċess għal servizzi ta' konsulenza dwar in-negozju tal-EIC li jipprovdu lill-proġetti b'coaching, mentoraġġ u assistenza teknika, u jlaqqgħu l-innovaturi mal-pari, mas-sħab industrijali u mal-investituri. L-innovaturi se jkollhom

Emenda

Barra mill-appoġġ finanzjarju, l-innovaturi se jkollhom aċċess għal servizzi ta' konsulenza dwar in-negozju tal-EIC li jipprovdu lill-proġetti b'coaching, mentoraġġ u assistenza teknika, u jlaqqgħu l-innovaturi mal-pari, mas-sħab industrijali u mal-investituri. L-innovaturi se jkollhom

ukoll aċċess iffaċilitat għal għarfien espert, faċilitajiet (inkluż hubs tal-innovazzjoni²³) u sħab minn attivitajiet appoġġati mill-UE (inkluż dawk tal-EIT, b'mod partikolari permezz tal-KICs tagħha).

ukoll aċċess iffaċilitat għal għarfien espert, faċilitajiet (inkluż hubs **ta' riċerka infrastrutturali u** tal-innovazzjoni²³) u sħab minn attivitajiet appoġġati mill-UE (inkluż dawk tal-EIT, b'mod partikolari permezz tal-KICs tagħha).

²³ Dawn huma faċilitajiet pubbliċi jew privati li joffru aċċess għall-aktar għarfien u għarfien espert aġġornat dwar teknoloġiji diġitali u abilitanti relatati neċessarji għall-kumpaniji biex isiru iktar kompetittivi fir-rigward tal-produzzjoni, tas-servizzi u tal-proċessi tan-negozju.

²³ Dawn huma faċilitajiet pubbliċi jew privati li joffru aċċess għall-aktar għarfien u għarfien espert aġġornat dwar teknoloġiji diġitali u abilitanti relatati neċessarji għall-kumpaniji biex isiru iktar kompetittivi fir-rigward tal-produzzjoni, tas-servizzi u tal-proċessi tan-negozju.

Emenda 225

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – paragrafu 5

Test propost mill-Kummissjoni

Se tingħata attenzjoni partikolari biex tkun żgurata l-komplementarjetà preċiża u effiċjenti mal-inizjattivi individwali jew fuq network tal-Istati Membri, inkluż fil-forma ta' **Shubija Ewropea**.

Emenda

Barra minn hekk se tingħata attenzjoni partikolari biex tkun żgurata l-komplementarjetà preċiża u effiċjenti mal-inizjattivi individwali jew fuq network tal-Istati Membri, inkluż fil-forma ta' **Shubijiet Ewropej**.

Emenda 226

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – punt 1.1.1 – parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

1.1.1. Il-Pathfinder għar-Riċerka Avvanzata

Emenda

1.1.1. Il-Pathfinder **tal-EIC** għar-Riċerka Avvanzata

Emenda 227

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – punt 1.1.1 – paragrafu 2

L-għan kumplessiv tal-Pathfinder se jkun li jrawwem innovazzjoni potenzjali ta' ħolqien tas-suq mill-ideat teknoloġiji revoluzzjonarji, u jwassalhom sal-istadju ta' demostrazzjoni jew żvilupp tal-każijiet tan-negozju jew l-istrateġiji għal utilizzazzjoni ulterjuri mill-Aċċelleratur jew kwalunkwe soluzzjoni ta' varar oħra tas-suq. Għal dak il-fini, il-Pathfinder inizjalment se jappoġġa l-istadji bikrija tar-riċerka u l-iżvilupp xjentifiku u teknoloġiku, inkluż **l-prova** tal-kunċett u l-prototipi għall-validazzjoni teknoloġika.

L-għan kumplessiv tal-Pathfinder se jkun li jrawwem innovazzjoni potenzjali ta' ħolqien tas-suq mill-ideat **xjentifiċi u** teknoloġiji revoluzzjonarji, u jwassalhom sal-istadju ta' demostrazzjoni jew żvilupp tal-każijiet tan-negozju jew l-istrateġiji għal utilizzazzjoni ulterjuri mill-Aċċelleratur jew kwalunkwe soluzzjoni ta' varar oħra tas-suq. Għal dak il-fini, il-Pathfinder inizjalment se jappoġġa l-istadji bikrija tar-riċerka u l-iżvilupp xjentifiku u teknoloġiku, inkluż **ir-riċerka mill-aktar avvanzata, il-prova** tal-kunċett u l-prototipi għall-validazzjoni teknoloġika.

Emenda 228

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – punt 1.1.1 – paragrafu 3

Il-Pathfinder, sabiex ikun kompletament miftuħ għal esplorazzjonijiet estensivi, opportunitajiet ta' serendipità u ideat, kunċetti u skoperti mhux mistennija, se jiġi primarjament implimentat permezz ta' **sejha dejjem miftuha għal** proposti minn isfel għal fuq. Il-Pathfinder se jipprevedi wkoll sfidi kompetittivi sabiex jiżviluppa għanijiet strateġiċi²⁴ ewlenin li jeħtieġu ħsieb deep-tech u radikali. L-iggruppjar flimkien ta' proġetti magħzula f'portafolli xprunati minn tema jew għan, se jippermetti l-istabbiliment tal-massa kritika tal-isforzi u l-istrutturar ta' komunitajiet godda multidixxiplinari tar-riċerka.

Il-Pathfinder, sabiex ikun kompletament miftuħ għal esplorazzjonijiet estensivi, opportunitajiet ta' serendipità u ideat, kunċetti u skoperti mhux mistennija, se jiġi primarjament implimentat permezz ta' **sejhiet kontinwi, kompetittivi u miftuha għal** proposti minn isfel għal fuq **b'dati ta' skadenza**. Il-Pathfinder se jipprevedi wkoll sfidi kompetittivi sabiex jiżviluppa għanijiet strateġiċi²⁴ ewlenin li jeħtieġu ħsieb deep-tech u radikali. L-iggruppjar flimkien ta' proġetti magħzula f'portafolli xprunati minn tema jew għan, se jippermetti l-istabbiliment tal-massa kritika tal-isforzi u l-istrutturar ta' komunitajiet godda multidixxiplinari tar-riċerka.

²⁴ Dawn jistgħu jinkludu suġġetti bħall-Intelliġenza Artifiċjali, it-teknoloġiji Quantum, il-Bijokontroll jew tewmien diġitali tat-tieni generazzjoni, jew kwalunkwe suġġett identifikat fil-kuntest tal-ipprogrammar Strateġiku ta' Orizzont

²⁴ Dawn jistgħu jinkludu suġġetti bħall-Intelliġenza Artifiċjali, it-teknoloġiji Quantum, il-Bijokontroll jew tewmien diġitali tat-tieni generazzjoni, jew kwalunkwe suġġett identifikat fil-kuntest tal-ipprogrammar Strateġiku ta' Orizzont

Ewropa (inkluż mal-programmi fuq network tal-Istati Membri).

Ewropa (inkluż mal-programmi fuq network tal-Istati Membri).

Emenda 229

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – punt 1.1.1 – paragrafu 5

Test propost mill-Kummissjoni

Il-Pathfinder se jkun miftuħ għal kull tip ta' innovatur, minn individwi għal universitajiet, organizzazzjonijiet tar-riċerka u kumpaniji, partikolarment negozji ġodda u SMEs, u minn benefiċjarji uniċi għal konsorzja multidixxiplinari. Fil-każ ta' proġetti ta' benefiċjarji uniċi, kumpaniji akbar mhux se jkunu permessi. Il-Pathfinder se jiġi implimentat b'koordinazzjoni mill-qrib ma' partijiet oħrajn ta' Orizzont Ewropa, partikolarment mal-Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERC), l-Azzjonijiet Marie Skłodowska-Curie (MSCA), u ***l-Komunitajiet tal-Gharfien u l-Innovazzjoni (KICs) tal-attivitajiet*** tal-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT). Se jiġi implimentat ukoll b'koordinazzjoni mill-qrib mal-programmi u l-attivitajiet tal-Istati Membri.

Emenda

Il-Pathfinder se jkun miftuħ għal kull tip ta' innovatur, minn individwi għal universitajiet, organizzazzjonijiet tar-riċerka u ***tat-teknoloġija u*** kumpaniji, partikolarment negozji ġodda u SMEs, u minn benefiċjarji uniċi għal konsorzja multidixxiplinari. Fil-każ ta' proġetti ta' benefiċjarji uniċi, kumpaniji akbar mhux se jkunu permessi. ***Sabiex jiġu żgurati s-sinergiji u jiġi evitat l-irduppar***, il-Pathfinder se jiġi implimentat b'koordinazzjoni mill-qrib ma' partijiet oħrajn ta' Orizzont Ewropa, partikolarment mal-Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERC), l-Azzjonijiet Marie Skłodowska-Curie (MSCA), u ***l-attivitajiet*** tal-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT). Se jiġi implimentat ukoll b'koordinazzjoni mill-qrib mal-programmi u l-attivitajiet tal-Istati Membri.

Emenda 230

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – punt 1.1.2 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

Konsegwentement, l-Aċċelleratur se jipprovdi appoġġ finanzjarju lil innovaturi u kumpaniji li s'issa mhumiex “bankabbli” u attraenti għall-investituri, li għandhom l-ambizzjoni li jiżviluppaw u jvaraw fis-swieq tal-UE u dawk internazzjonali l-innovazzjonijiet rivoluzzjonarji tagħhom u li jespandu b'mod rapidu. Għal dak il-fini se jibni fuq l-esperjenza mill-Fażijiet 2 u 3 tal-Istrument għall-SME ta' Orizzont 2020

Emenda

Konsegwentement, l-Aċċelleratur se jipprovdi appoġġ finanzjarju lil innovaturi u kumpaniji li s'issa mhumiex “bankabbli” u attraenti għall-investituri, li għandhom l-ambizzjoni li jiżviluppaw u jvaraw fis-swieq tal-UE u dawk internazzjonali l-innovazzjonijiet rivoluzzjonarji tagħhom u li jespandu b'mod rapidu. Għal dak il-fini se jibni fuq l-esperjenza mill-Fażijiet 2 ***u*** 3 tal-Istrument għall-SME ta' Orizzont 2020

u minn InnovFin ta' Orizzont 2020, partikolarment permezz taż-żieda ta' komponenti li mhumiex ghotjiet u l-abbiltà li jappoġġa investimenti akbar u aktar fit-tul.

u minn InnovFin ta' Orizzont 2020, partikolarment permezz taż-żieda ta' komponenti li mhumiex ghotjiet u l-abbiltà li jappoġġa investimenti akbar u aktar fit-tul. ***Se tiġi garantita l-kooperazzjoni mal-EIT u mal-KICs u s-sinerġiji mal-attivitajiet tal-aċċelleraturi tagħhom.***

Emenda 231

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – punt 1.1.2 – paragrafu 3 – inċiż 2

Test propost mill-Kummissjoni

– Appoġġ għal investiment fl-ekwità²⁷ jew forom oħrajn li jistgħu jergħu jithallsu lura, sabiex jitnehħa d-distakk bejn l-attivitajiet ta' innovazzjoni u l-varar effettiv fis-suq, inkluż l-espansjoni, b'tali mod li ma jeskludix l-investimenti privati jew ifixkel il-kompetizzjoni fis-suq intern. Fejn rilevanti se tiddirezzjona lill-innovatur lejn aċċess għal finanzjament b'dejn (self) fornut permezz tal-programm InvestEU.

²⁷ Normalment mhux iktar minn 25 % tad-drittijiet tal-vot. F'każijiet eċċezzjonali, l-UE tista' tiżgura l-akkwiżizzjoni ta' minorità li timblokka sabiex tipproteġi l-interessi Ewropej f'oqsma essenzjali, eż. iċ-ċibersigurtà.

Emenda 232

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – punt 1.1.2 – paragrafu 4

Test propost mill-Kummissjoni

L-appoġġ se jingħata permezz ta' proċess uniku u b'deċiżjoni unika, li tipprovdi lill-innovatur appoġġat b'impenn globali uniku lejn ir-rizorsi finanzjarji li jkopru diversi stadji tal-innovazzjoni sal-varar fis-suq inkluż l-istadju ta' qabel il-

Emenda

– Appoġġ għal investiment fl-ekwità²⁷ jew forom oħrajn li jistgħu jergħu jithallsu lura, sabiex jitnehħa d-distakk bejn l-attivitajiet ta' innovazzjoni u l-varar effettiv fis-suq, inkluż l-espansjoni, b'tali mod li ma jeskludix l-investimenti privati jew ifixkel il-kompetizzjoni fis-suq intern. Fejn rilevanti se tiddirezzjona lill-innovatur lejn aċċess għal finanzjament b'dejn (***eż. self jew garanziji***) fornut permezz tal-programm InvestEU.

²⁷ Normalment mhux iktar minn 25 % tad-drittijiet tal-vot. F'każijiet eċċezzjonali, l-UE tista' tiżgura l-akkwiżizzjoni ta' minorità li timblokka sabiex tipproteġi l-interessi Ewropej f'oqsma essenzjali, eż. iċ-ċibersigurtà.

Emenda

L-appoġġ se jingħata permezz ta' proċess uniku u b'deċiżjoni unika, li tipprovdi lill-innovatur appoġġat b'impenn globali uniku lejn ir-rizorsi finanzjarji li jkopru diversi stadji tal-innovazzjoni sal-varar fis-suq inkluż l-istadju ta' qabel il-

kummerċjalizzazzjoni tal-massa. L-implimentazzjoni sħiħa tal-appoġġ mogħtu se tkun soġġetta għal stadji importanti u reviżjoni. Il-kombinazzjoni u l-volum tal-finanzjament se jiġu adattati għall-ħtiġijiet ***tad-ditta***, id-daqs tagħha u l-istadju, in-natura tat-teknoloġija/tal-innovazzjoni u t-tul taċ-ċiklu tal-innovazzjoni. Se jkopri ħtiġijiet ta' finanzjament sakemm jiġi sostitwit minn sorsi alternattivi ta' investment.

Emenda 233

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – punt 1.1.2 – paragrafu 5

Test propost mill-Kummissjoni

Għal innovazzjonijiet b'riskji ***teknoloġiċi*** għoljin (“deep tech”), l-appoġġ dejjem se jinkludi komponent ta' għotja li jkopri l-attivitajiet ta' innovazzjoni. Fejn id-diversi riskji huma mnaqqsin (teknoloġiċi, tas-suq, regolatorji, eċċ.), l-importanza relattiva tal-komponent ta' avvanz rimborsabbli huwa mistenni li jiżdied.

Emenda 234

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – punt 1.1.2 – paragrafu 7

Test propost mill-Kummissjoni

L-Aċċelleratur se jopera primarjament permezz ta' sejha kontinwament miftuħa u minn isfel għal fuq, jimmira imprendituri individwali (***l-aktar*** negozji ġodda u SMEs) u jagħti attenzjoni partikolari lill-innovaturi żgħażaġħ u nisa. Din is-sejha miftuħa u minn isfel għal fuq se tiġi ***kkumpimentata*** minn appoġġ immirat għal teknoloġiji emergenti li huma

kummerċjalizzazzjoni tal-massa. L-implimentazzjoni sħiħa tal-appoġġ mogħtu se tkun soġġetta għal stadji importanti u reviżjoni. Il-kombinazzjoni u l-volum tal-finanzjament se jiġu adattati għall-ħtiġijiet ***tal-benefiċjarju***, id-daqs tagħha u l-istadju, in-natura tat-teknoloġija/tal-innovazzjoni u t-tul taċ-ċiklu tal-innovazzjoni. Se jkopri ħtiġijiet ta' finanzjament sakemm jiġi sostitwit minn sorsi alternattivi ta' investment.

Emenda

Għal innovazzjonijiet b'riskji għoljin (***pereżempju*** “deep tech”) l-appoġġ dejjem se jinkludi komponent ta' għotja li jkopri l-attivitajiet ta' innovazzjoni, ***li jista' jitwettaq b'kollaborazzjoni ma' organizzazzjonijiet ta' riċerka pubblika bhala shab jew permezz ta' sottokuntrattar***. Fejn id-diversi riskji huma mnaqqsin (teknoloġiċi, tas-suq, regolatorji, eċċ.), l-importanza relattiva tal-komponent ta' avvanz rimborsabbli huwa mistenni li jiżdied.

Emenda

L-Aċċelleratur se jopera primarjament permezz ta' sejha kontinwament miftuħa, ***kompetittiva*** u minn isfel għal fuq, ***bi skadenzi***, jimmira imprendituri individwali (***prinċipalment*** negozji ġodda u SMEs) u jagħti attenzjoni partikolari lill-innovaturi żgħażaġħ u nisa. Din is-sejha miftuħa u minn isfel għal fuq se tiġi ***kkomplementata*** minn appoġġ immirat għal ***innovazzjonijiet***

rivoluzzjonarji jew fixkiela ta' sinifikanza startegika potenzjali. Jistgħu jiġu sottomessi wkoll proposti minn investituri, inkluż aġenziji ta' innovazzjoni pubblika, iżda l-appoġġ se jingħata lill-kumpanija.

u teknoloġiji emergenti li huma rivoluzzjonarji jew fixkiela ta' sinifikanza startegika potenzjali. Jistgħu jiġu sottomessi wkoll proposti minn investituri, inkluż aġenziji ta' innovazzjoni pubblika, iżda l-appoġġ se jingħata lill-kumpanija.

Emenda 235

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – punt 1.1.2 – paragrafu 8

Test propost mill-Kummissjoni

L-Aċċelleratur se jippermetti l-utilizzazzjoni rapida tal-innovazzjonijiet li jirriżultaw minn proġetti appoġġati mill-Pathfinder, minn "programmi tar-riċerka avvanzata" simili tal-Istati Membri u minn pilastru oħrajn **tal-Programmi** Qafas tal-UE²⁸, sabiex jappoġġahom biex jaslu fis-suq. Din l-identifikazzjoni tal-proġetti appoġġati f'pilastru oħrajn ta' Orizzont Ewropa u wkoll fil-Programmi Qafas preċedenti se tkun ibbażata fuq metodoloġiji pertinenti, bħar-Radar tal-Innovazzjoni.

²⁸ Bħall-Prova tal-Kunċett tal-ERC, minn proġetti appoġġati skont il-Pilastru “Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali”, negozji ġodda li joħorġu mill-KKI tal-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija, ... inkluż minn attivitajiet ta' Orizzont 2020, partikolarment proġetti magħżula skont il-Fażi 2 tal-SME ta' Orizzont 2020 u s-Sigill ta' Eċċellenza relatat ifffinanzjat mill-Istati Membri, Shubiji Ewropej (eżistenti u futuri).

Emenda

L-Aċċelleratur se jippermetti l-utilizzazzjoni rapida tal-innovazzjonijiet li jirriżultaw minn proġetti appoġġati mill-Pathfinder, minn "programmi tar-riċerka avvanzata" simili tal-Istati Membri, **mill-KICs tal-EIT** u minn pilastru oħrajn **tal-Programm** Qafas tal-UE²⁸, sabiex jappoġġahom biex jaslu fis-suq. Din l-identifikazzjoni tal-proġetti appoġġati f'pilastru oħrajn ta' Orizzont Ewropa u wkoll fil-Programmi Qafas preċedenti se tkun ibbażata fuq metodoloġiji pertinenti, bħar-Radar tal-Innovazzjoni.

²⁸ Bħall-Prova tal-Kunċett tal-ERC, minn proġetti appoġġati skont il-Pilastru “Sfidi Globali u Kompetittività Industrijali **Ewropej**”, negozji ġodda li joħorġu mill-KKI tal-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija, ... inkluż minn attivitajiet ta' Orizzont 2020, partikolarment proġetti magħżula skont il-Fażi 2 tal-SME ta' Orizzont 2020 u s-Sigill ta' Eċċellenza relatat ifffinanzjat mill-Istati Membri, Shubiji Ewropej (eżistenti u futuri).

Emenda 236

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – punt 1.1.3 – paragrafu 1 – inċiż 1

– Servizzi ta' aċċellerazzjoni tan-negozji tal-EIC b'appoġġ għall-attivitajiet u l-azzjonijiet tal-Pathfinder u l-Aċċelleratur. L-għan se jkun li l-Komunità tal-EIC ta' innovaturi ffinanzjati, inkluż is-Siġill tal-Eċċellenza, tiġi konnessa, mal-investituri, is-sħab u **x-xerrejja pubbliċi**. Dan se jipprovdi firxa ta' servizzi ta' coaching u ta' mentoraġġ lill-azzjonijiet tal-EIC. Dan se jipprovdi lill-innovaturi b'aċċess għal networks internazzjonali ta' sħab potenzjali, inkluż dawk industrijali, sabiex **jikkumplimentaw** katina tal-valur jew jiġu żviluppanti opportunitajiet tas-suq, u jinstabu investituri u sorsi oħrajn ta' finanzjament privat jew korporattiv. L-attivitajiet se jinkludu avvenimenti f'fin reali (eż. avvenimenti ta' senserija, sessjonijiet ta' pitching) iżda anki, l-iżvilupp ta' pjattaformi li jaqblu jew l-użu ta' dawk eżistenti, b'kollaborazzjoni mill-qrib mal-intermedjarji finanzjarji appoġġati minn InvestEU u l-Grupp BEI. Dawn l-attivitajiet se jinkoraġġixxu wkoll l-iskambji bejn il-pari bhala sors ta' tagħlim f'ekosistema ta' innovazzjoni, b'użu partikolarment tajjeb tal-Membri tal-Bord ta' Konsulenza ta' Livell Għoli tal-EIC u l-Fellows tal-EIC;

– Servizzi ta' aċċellerazzjoni tan-negozji tal-EIC b'appoġġ għall-attivitajiet u l-azzjonijiet tal-Pathfinder u l-Aċċelleratur. L-għan se jkun li l-Komunità tal-EIC ta' innovaturi ffinanzjati, inkluż is-Siġill tal-Eċċellenza, tiġi konnessa, mal-investituri, is-sħab, **ix-xerrejja pubbliċi u privati**. Dan se jipprovdi firxa ta' servizzi ta' coaching u ta' mentoraġġ lill-azzjonijiet tal-EIC. Dan se jipprovdi lill-innovaturi b'aċċess għal networks internazzjonali ta' sħab potenzjali, inkluż dawk industrijali, sabiex **jikkomplementaw** katina tal-valur jew jiġu żviluppanti opportunitajiet tas-suq, u jinstabu investituri u sorsi oħrajn ta' finanzjament privat jew korporattiv. L-attivitajiet se jinkludu avvenimenti f'fin reali (eż. avvenimenti ta' senserija, sessjonijiet ta' pitching) iżda anki, l-iżvilupp ta' pjattaformi li jaqblu jew l-użu ta' dawk eżistenti, b'kollaborazzjoni mill-qrib mal-intermedjarji finanzjarji appoġġati minn InvestEU u l-Grupp BEI. Dawn l-attivitajiet se jinkoraġġixxu wkoll l-iskambji bejn il-pari bhala sors ta' tagħlim f'ekosistema ta' innovazzjoni, b'użu partikolarment tajjeb tal-Membri tal-Bord ta' Konsulenza ta' Livell Għoli tal-EIC u l-Fellows tal-EIC; **Dawk l-attivitajiet addizzjonali tal-EIC iffukati fuq innovazzjonijiet rivoluzzjonarji/ta' riskju għoli, se jikkomplementaw il-portafoll simili tal-attivitajiet tal-EIT immirati lejn intraprendituri, innovaturi u negozji godda. L-EIC huwa mhegġeġ jagħmel użu mill-gharfien espert u l-esperjenza tal-KICs waqt li jipprovdi appoġġ lill-innovaturi.**

Emenda 237

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.1 – punt 1.1.3 – paragrafu 1 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

– L-Isfidi tal-EIC, jiġifieri premjijiet ta' inċentiv, sabiex jgħinu jiżviluppaw ***soluzzjonijiet godda għall-isfidi globali***, jattiraw atturi godda u jiżviluppaw komunitajiet godda. ***Il-premijiet*** ta' rikonossiment tal-EIC ***sejrin*** jinkludu l-iCapital, il-Premju ta' Inċentiv tal-Innovazzjoni Soċjali, u l-Premju tal-Innovaturi Nisa.²⁹ Id-disinn ta' dawn il-premjijiet se jorbot ***lill-EIC*** ma' partijiet ***ohrajn*** tal-Programm ***Qafas, inkluż*** missjonijiet u ***korpi ta' finanzjament ohrajn***. Se jiġu esplorati opportunitajiet għall-kooperazzjoni ma' organizzazzjonijiet (bħal intrapriži, universitajiet, organizzazzjonijiet tar-riċerka, aċċelleraturi tan-negozju, karitajiet u fondazzjonijiet).

²⁹ Il-premji tal-EIC se jieħdu r-responsabbiltà tal-ġestjoni tal-premjijiet varati skont Orizzont 2020 u jipprevedu d-disinn u l-implimentazzjoni ta' premjijiet ta' inċentiv u premjijiet ta' rikonossiment godda.

Emenda 238

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.2 – punt 1.2.1 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Il-Bord ta' Konsulenza ta' Livell Għoli tal-EIC (il-Bord tal-EIC) se jassisti lill-Kummissjoni fl-implimentazzjoni tal-EIC. ***Barra milli*** jagħti pariri dwar il-programmi ta' hidma tal-EIC, ***il-Bord*** tal-EIC ***se jkollu rwol attiv fl-għoti ta' pariri dwar il-ġestjoni u l-azzjonijiet ta' segwitu***. Se ***jkollu funzjoni ta' komunikazzjoni, fejn il-membri jkollhom rwol ta' ambaxxaturi***

Emenda

– L-Isfidi tal-EIC, jiġifieri premjijiet ta' inċentiv, sabiex jgħinu jiżviluppaw ***innovazzjonijiet rivoluzzjonarji godda***, jattiraw atturi godda u jiżviluppaw komunitajiet ***u netwerks ta' R&I*** godda ***kif ukoll sabiex jagħtu viżibbiltà lill-kisbiet mill-finanzjament tal-UE***. ***Il-premjijiet*** ta' rikonossiment tal-EIC ***se*** jinkludu l-iCapital, il-Premju ***għall-Isfida tal-UE, il-Premju*** ta' Inċentiv tal-Innovazzjoni Soċjali, u l-Premju tal-Innovaturi Nisa.²⁹ Id-disinn ***u l-implimentazzjoni*** ta' dawn il-premjijiet se jorbot ma' partijiet ***ohra*** tal-programm, ***inklużi*** missjonijiet u ***l-EIT sabiex jiżguraw il-komplementarjetà u jiġu evitati duplikazzjonijiet***. Se jiġu esplorati opportunitajiet għall-kooperazzjoni ma' organizzazzjonijiet (bħal intrapriži, universitajiet, organizzazzjonijiet tar-riċerka, aċċelleraturi tan-negozju, karitajiet u fondazzjonijiet).

²⁹ Il-premji tal-EIC se jieħdu r-responsabbiltà tal-ġestjoni tal-premjijiet varati skont Orizzont 2020 u jipprevedu d-disinn u l-implimentazzjoni ta' premjijiet ta' inċentiv u premjijiet ta' rikonossiment godda.

Emenda

Il-Bord ta' Konsulenza ta' Livell Għoli tal-EIC (il-Bord tal-EIC) se jassisti lill-Kummissjoni fl-implimentazzjoni tal-EIC. ***Dan se jkun magħmul minn rappreżentanti, inklużi esperti akkademiċi dwar il-politika tal-innovazzjoni, l-organizzazzjonijiet tar-riċerka u t-teknoloġija, l-intraprendituri, u l-kapitalisti ta' riskju, fost ohrajn, bi qbil***

sabiex jghinu fl-istimolazzjoni tal-innovazzjoni fl-UE. Il-kanali ta' komunikazzjoni se jinkludu attendenza f'avvenimenti ta' innovazzjoni ewlenin, il-midja soċjali, il-kostituzzjoni ta' komunità ta' innovaturi tal-EIC, interazzjoni mal-midja ewlenija b'fokus fuq l-innovazzjoni, avvenimenti komuni mal-hubs tal-inkubaturi u l-aċċellerazzjoni.

mal-Artikolu 9 ta' din id-Deċiżjoni.

Ghall-implimentazzjoni tal-EIC, il-Kummissjoni ghandha, bl-appoġġ tal-Bord tal-EIC, tipprovdi:

- differenzjazzjoni ċara bejn il-gruppi fil-mira indirizzati u l-htigijiet distinti taghhom;

- dettalji dwar kif se timplimenta l-appoġġ imhallat (għotja, ekwità, self u garanzija);

- mekkaniżmu solidu għal evalwazzjoni sistematika u f'hin reali tal-istrumenti bil-ghan li jiġi żgurat proċess ta' tagħlim ta' politika b'heffa u jiġu żviluppati sekwenzi tal-innovazzjoni innovattivi, inkluża l-għażla u l-implimentazzjoni ta' indikaturi;

- kooperazzjoni bejn l-EIC u l-EIT sabiex tiġi żgurata l-komplementarjetà u jiġi evitat l-irduppar;

- deskrizzjoni ulterjuri tar-rwoli u r-responsabbiltajiet tal-manijers tal-programm;

- deskrizzjoni tal-ghodda biex jiġu attirati investituri ta' kapital ta' riskju f'każ ta' proġetti riskjużi hafna;

- definizzjoni tal-ghanijiet ta' innovazzjoni f'termini ta' prodott, proċess, kummerċjalizzazzjoni u servizzi;

- kejl tal-forza mexxejja tal-benefiċjarji.

Il-Bord se jagħti pariri wkoll dwar il-programmi ta' hidma tal-EIC, il-ġestjoni u l-azzjonijiet ta' segwitu tal-EIC.

Se jkollu funzjoni ta' komunikazzjoni, fejn il-membri jkollhom rwol ta' ambaxxaturi sabiex jghinu fl-istimolazzjoni tal-innovazzjoni fl-UE. Il-kanali ta' komunikazzjoni se jinkludu attendenza f'avvenimenti ta' innovazzjoni ewlenin, il-midja soċjali, il-kostituzzjoni ta' komunità

ta' innovaturi tal-EIC, interazzjoni mal-midja ewlenija b'fokus fuq l-innovazzjoni, avvenimenti komuni mal-hubs tal-inkubaturi u l-aċċellerazzjoni. ***Il-Bord ta' Tmexxija tal-EIT u l-Bord tal-EIC se jikkooperaw bil-ghan li jisfruttaw si-sinergiji u jkabbru l-valur miżjud għall-innovaturi u l-intraprendituri fl-Unjoni.***

Emenda 239

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.2 – punt 1.2.1 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

Il-Bord tal-EIC se jipprovdi rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni fir-rigward tax-xejriet fl-innovazzjoni jew inizjattivi meħtieġa sabiex tiġi mtejba u mrawma l-ekosistema tal-innovazzjoni tal-UE, inklużi ostakli regolatorji potenzjali. Il-parir tal-Bord jenħtieġ li jidentifika wkoll oqsma emergenti ta' innovazzjoni li għandhom jiġu kkunsidrati fl-attivitajiet tal-pilastru u l-missjonijiet tal-Isfidi Globali u l-Kompetittività Industrijali. B'dan il-mod, il-Bord huwa mistenni li jikkontribwixxi għall-koerenza generali tal-programm Orizzont Ewropa.

Emenda

Il-Bord tal-EIC, ***flimkien mal-Bord ta' Tmexxija tal-EIT***, se jipprovdi rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni fir-rigward tax-xejriet fl-innovazzjoni jew inizjattivi meħtieġa sabiex tiġi mtejba u mrawma l-ekosistema tal-innovazzjoni tal-UE, inklużi ostakli ***tekniki kif ukoll*** regolatorji potenzjali. Il-parir tal-Bord jenħtieġ li jidentifika wkoll oqsma emergenti ta' innovazzjoni li għandhom jiġu kkunsidrati fl-attivitajiet tal-pilastru u l-missjonijiet tal-Isfidi Globali u l-Kompetittività Industrijali ***Ewropej***. B'dan il-mod, il-Bord huwa mistenni li jikkontribwixxi għall-koerenza generali tal-programm Orizzont Ewropa.

Emenda 240

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 1 – punt 1.2 – punt 1.2.2 – paragrafu 5

Test propost mill-Kummissjoni

B'mod partikolari, il-manigers tal-programm se jissorveljaw l-implimentazzjoni tas-sejhiet tal-Pathfinder u jipproponu klassifika tal-evalwazzjoni bbażata portafoll strateġiku ***konsistenti***, li huwa mistenni li jagħmel kontribuzzjonijiet essenzjali għall-emergenza ta' innovazzjonijiet potenzjali

Emenda

B'mod partikolari, il-manigers tal-programm se jissorveljaw l-implimentazzjoni tas-sejhiet tal-Pathfinder u jipproponu klassifika tal-evalwazzjoni bbażata ***fuq kriterji ċari u trasparenti kif definiti fir-Regolament, b'konsistenza ma'*** portafoll strateġiku ***ta' proġetti***, li huwa mistenni li jagħmel kontribuzzjonijiet

tas-soċjetà jew li joħolqu s-swieq ekonomiċi.

essenzjali għall-emerġenza ta' **teknoloġiji futuri radikalment ġodda** jew innovazzjonijiet potenzjali **xjentifiċi**, tas-soċjetà jew li joħolqu s-swieq ekonomiċi.

Emenda 241

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 2 – punt 2.1 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Sabiex il-potenzjal tal-innovazzjoni li tinvolvi r-riċerkaturi, l-imprendituri, l-industrija u s-soċjetà b'mod ġenerali jiġi sfruttat bis-sħiħ, l-UE trid ittejjeb l-ambjent li fih l-innovazzjoni tista' tiffjorixxi fuq kull livell. Dan ifisser **kontribuzzjoni** għall-iżvilupp ta' ekosistema tal-innovazzjoni effettiva fil-livell tal-UE u l-inkoraġġiment tal-kooperazzjoni, **in-networking**, u l-iskambju tal-ideat, il-finanzjament u l-hiliet fost l-ekosistemi tal-innovazzjoni nazzjonali u lokali.

Emenda

Sabiex il-potenzjal tal-innovazzjoni li tinvolvi r-riċerkaturi, l-imprendituri, l-industrija u s-soċjetà b'mod ġenerali jiġi sfruttat bis-sħiħ, l-UE trid ittejjeb l-ambjent li fih l-innovazzjoni tista' tiffjorixxi fuq kull livell. Dan ifisser **kontribut** għall-iżvilupp ta' ekosistema tal-innovazzjoni effettiva fil-livell tal-UE u l-inkoraġġiment tal-kooperazzjoni, **in-networking**, u l-iskambju tal-ideat, **l-iżvilupp ta' proċessi tal-innovazzjoni miftuħa**, il-finanzjament u l-hiliet fost l-ekosistemi tal-innovazzjoni nazzjonali u lokali.

Emenda 242

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 2 – punt 2.1 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

L-UE trid timmira wkoll li tiżviluppa ekosistemi li jappoġġaw l-innovazzjoni soċjali u l-innovazzjoni fis-settur pubbliku, barra mill-innovazzjoni fl-intrapriżi privati. Tabilhaqq, is-settur tal-gvern irid ikun innovattiv u jgedded lilu nnifsu sabiex ikun jista' jappoġġa l-bidliet fir-regolamentazzjoni u l-governanza meħtieġa sabiex tiġi appoġġata l-implimentazzjoni fuq skala kbira ta' teknoloġiji ġodda u domanda mill-pubbliku li qed tiżdied għat-twassil aktar effiċjenti u effettiv tas-servizzi. L-innovazzjonijiet soċjali huma kruċjali sabiex jittejjeb il-

Emenda

L-UE trid timmira wkoll li tiżviluppa ekosistemi li jappoġġaw l-innovazzjoni soċjali, **u thegġeg it-trasferiment tal-gharfien** u l-innovazzjoni fis-settur pubbliku, barra mill-innovazzjoni fl-intrapriżi privati. Tabilhaqq, is-settur tal-gvern irid ikun innovattiv u jgedded lilu nnifsu sabiex ikun jista' jappoġġa l-bidliet fir-regolamentazzjoni u l-governanza meħtieġa sabiex tiġi appoġġata l-implimentazzjoni fuq skala kbira ta' **innovazzjonijiet, inkluzi** teknoloġiji ġodda u domanda mill-pubbliku li qed tiżdied għat-twassil aktar effiċjenti u effettiv tas-servizzi. L-innovazzjonijiet soċjali huma

benesseri tas-soċjetajiet tagħna.

kruċjali sabiex jittejjeb il-benesseri tas-soċjetajiet tagħna. ***Bħala l-akbar netwerk ta' innovazzjoni tal-Ewropa, il-KICs tal-EIT se jkollhom rwol importanti fl-iżvilupp ta' tali ekosistemi u fl-implimentazzjoni ta' din il-prijorità. Huma jagħmlu l-każ għall-kooperazzjoni interreġjonali mixtieqa billi jorbtu l-ekosistemi tal-innovazzjoni fuq skala pan-Ewropea.***

Emenda 243

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 2 – punt 2.2 – paragrafu 1– parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

Bħala l-ewwel pass, il-Kummissjoni se torganizza Forum ***tal-EIC*** tal-awtoritajiet pubbliċi u l-korpi responsabbli mill-politiki u l-programmi ta' innovazzjoni nazzjonali tal-Istati Membri u l-Pajjiżi Assoċjati, bil-għan li jiġu promossi l-koordinazzjoni u d-djalogu dwar l-iżvilupp tal-ekosistema tal-innovazzjoni tal-UE. Fi ħdan dan il-Forum tal-EIC, ***il-Kummissjoni*** se:

Emenda

Bħala l-ewwel pass, il-Kummissjoni se torganizza Forum ***tal-Innovazzjoni*** tal-awtoritajiet pubbliċi u l-korpi responsabbli mill-politiki u l-programmi ta' innovazzjoni nazzjonali tal-Istati Membri u l-Pajjiżi Assoċjati, bil-għan li jiġu promossi l-koordinazzjoni u d-djalogu dwar l-iżvilupp tal-ekosistema tal-innovazzjoni tal-UE. Fi ħdan dan il-Forum ***ta' Innovazzjoni, il-partijiet interessati u l-korpi tal-UE involuti, inkluż l-EIT, il-Bord tal-EIC u l-Kummissjoni*** se:

Emenda 244

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 2 – punt 2.2 – paragrafu 1– inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

– Ittejjeb l-koordinazzjoni bejn il-programmi ***ta' innovazzjoni*** nazzjonali u l-EIC sabiex jiġu stimolati sinerġiji operattivi u jiġi evitat t-trikkib, permezz tal-kondiviżjoni tad-data fuq programmi u l-implimentazzjoni tagħhom, riżorsi u għarfien espert, analiżi u monitoraġġ te' xejriet teknoloġiċi u innovattivi, u permezz tal-interkonnessjoni tal-komunitajiet ta'

Emenda

– Ittejjeb l-koordinazzjoni bejn il-programmi nazzjonali u ***l-EIT kif ukoll l-EIC*** sabiex jiġu stimolati sinerġiji operattivi u jiġi evitat t-trikkib, permezz tal-kondiviżjoni tad-data fuq programmi u l-implimentazzjoni tagħhom, riżorsi u għarfien espert, analiżi u monitoraġġ te' xejriet teknoloġiċi u innovattivi, u permezz tal-interkonnessjoni tal-komunitajiet ta'

innovaturi rispettivi;

innovaturi rispettivi;

Emenda 245

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 2 – punt 2.2 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

L-attivitajiet se jiġu implimentati sabiex jiżguraw **il-komplementarjetà effettiva** bejn **it-tipi** ta' azzjoni tal-EIC u l-fokus speċifiku tagħhom fuq l-innovazzjoni rivoluzzjonarja, mal-attivitajiet implimentati mill-Istati Membri u l-Pajjiżi Assoċjati, iżda anki minn inizjattivi privati, sabiex jiġu appoġġati t-tipi kollha ta' innovazzjoni, jintlaħqu l-innovaturi kollha tal-UE u jingħataw appoġġ imtejjeb u adegwat.

Emenda

L-attivitajiet se jiġu implimentati sabiex jiżguraw **il-komplementarjetà u l-kooperazzjoni effettivi** bejn **l-EIT u t-tipi** ta' azzjoni tal-EIC u l-fokus speċifiku tagħhom fuq l-innovazzjoni rivoluzzjonarja, mal-attivitajiet implimentati mill-Istati Membri u l-Pajjiżi Assoċjati, iżda anki minn inizjattivi privati, sabiex jiġu appoġġati t-tipi kollha ta' innovazzjoni, jintlaħqu l-innovaturi kollha tal-UE u jingħataw appoġġ imtejjeb u adegwat.

Emenda 246

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 2 – punt 2.2 – paragrafu 3– parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

Għal dan il-ghan, **l-UE** se:

Emenda

Għal dan il-ghan, **il-korpi involuti tal-UE** se:

Emenda 247

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 2 – punt 2.2 – paragrafu 3– inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– Tippromwovi u tikkofinanzja programmi ta' innovazzjoni kongunti gestiti minn awtoritajiet responsabbli minn politiki u programmi ta' innovazzjoni pubblika nazzjonali, reġjonali jew locali, li magħhom **jistghu** jiġu assoċjati entitajiet privati li jappoġġaw l-innovazzjoni u l-innovaturi. Programmi kongunti bħal dawn

Emenda

– Tippromwovi u tikkofinanzja programmi ta' innovazzjoni kongunti gestiti minn awtoritajiet responsabbli minn politiki u programmi ta' innovazzjoni pubblika nazzjonali, reġjonali jew locali, li magħhom **jenhtieg li** jiġu assoċjati entitajiet privati li jappoġġaw l-innovazzjoni u l-innovaturi. Programmi

immexxijin mid-domanda jistgħu jimmiraw lejn, fost oħrajn, appoġġ fl-istadju bikri u tal-istudju ta' fattibbiltà, il-kooperazzjoni **akkademja-intrapriži**, l-appoġġ għar-riċerka kollaborattiva ta' SMEs ta' teknoloġija avvanzata, it-trasferiment tat-teknoloġija u l-għarfien, l-internalizzazzjoni tal-SMEs, l-analizi u l-iżvilupp tas-suq, id-diġitalizzazzjoni ta' SMEs mhux teknoloġikament avvanzati, l-istrumenti finanzjarji għall-attivitajiet ta' innovazzjoni qrib is-suq jew il-varar fis-suq, u l-innovazzjoni soċjali. Dawn jistgħu jinkludu wkoll inizzjattivi ta' akkwist pubbliku kongunti, li jiffaċilitaw il-kummerċjalizzazzjoni tal-innovazzjonijiet fis-settur pubbliku, partikolarment b'appoġġ tal-iżvilupp ta' politiki ġodda. Dan jista' jkun partikolarment effettiv fl-istimulazzjoni tal-innovazzjoni fl-oqsma tas-servizz pubbliku u sabiex l-innovaturi Ewropej jiġu pprovduti b'opportunitajiet tas-suq.

kongunti bħal dawn immexxijin **mill-provvista u** mid-domanda jistgħu jimmiraw lejn, fost oħrajn, appoġġ fl-istadju bikri u tal-istudju ta' fattibbiltà, il-kooperazzjoni **fost l-akkademiċi, l-organizzazzjonijiet u l-intrapriži ta' riċerka**, l-appoġġ għar-riċerka kollaborattiva ta' SMEs ta' teknoloġija avvanzata, it-trasferiment tat-teknoloġija u l-għarfien, l-internalizzazzjoni tal-SMEs, l-analizi u l-iżvilupp tas-suq, id-diġitalizzazzjoni ta' SMEs mhux teknoloġikament avvanzati, l-istrumenti finanzjarji għall-attivitajiet ta' innovazzjoni qrib is-suq jew il-varar fis-suq, u l-innovazzjoni soċjali. Dawn jistgħu jinkludu wkoll inizzjattivi ta' akkwist pubbliku kongunti, li jiffaċilitaw il-kummerċjalizzazzjoni tal-innovazzjonijiet fis-settur pubbliku, partikolarment b'appoġġ tal-iżvilupp ta' politiki ġodda. Dan jista' jkun partikolarment effettiv fl-istimulazzjoni tal-innovazzjoni fl-oqsma tas-servizz pubbliku u sabiex l-innovaturi Ewropej jiġu pprovduti b'opportunitajiet tas-suq. **Meta ġestiti fil-livell lokali, dawn il-programmi jenhtieg li jippermettu shubijiet transnazzjonali u jenhtieg li jkunu koerenti mal-istrateġiji tal-ispeċjalizzazzjoni intelligenti u mas-sinerġiji ta' appoġġ mal-FEŻR fir-regjuni involuti.**

Emenda 248

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 2 – punt 2.2 – paragrafu 3– inċiż 2

Test propost mill-Kummissjoni

– Tappoġġa wkoll il-programmi kongunti tal-mentoragg, il-coaching, l-assistenza teknika u servizzi oħrajn li jitwasslu qrib l-innovaturi permezz ta' networks bħan-Network Enterprise Europe (EEN), ir-raggruppamenti, il-pjattaformi pan-Ewropej bħal Startup Europe, l-atturi tal-innovazzjoni lokali, kemm pubbliċi iżda wkoll privati, partikolarment inkubaturi u hubs tal-innovazzjoni li, barra minn hekk,

Emenda

– Tappoġġa wkoll il-programmi kongunti tal-mentoragg, il-coaching, l-assistenza teknika u servizzi oħrajn li jitwasslu qrib l-innovaturi permezz ta' networks bħan-Network Enterprise Europe (EEN), ir-raggruppamenti, il-pjattaformi pan-Ewropej bħal Startup Europe, l-atturi tal-innovazzjoni lokali, kemm pubbliċi iżda wkoll privati, partikolarment inkubaturi u hubs tal-innovazzjoni li, barra minn hekk,

jistgħu jkunu interkonnessi sabiex jiffavorixxu s-sħubija bejn l-innovaturi. L-appoġġ **jista'** jingħata wkoll sabiex jiġu promossi l-hiliet personali għall-innovazzjoni, inkluż lil networks ta' istituzzjonijiet vokazzjonali u **b'rabta** mill-qrib **mal-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija**;

Emenda 249

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.1 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Kif jiddikjara b'mod ċar ir-rapport tal-Grupp ta' Livell Għoli dwar il-massimizzazzjoni tal-impatt tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-UE (il-Grupp ta' Livell Għoli Lamy), it-triq 'il quddiem hija li “nedukaw għall-futur u ninvestu fin-nies li se jagħmlu bidla”. B'mod partikolari, l-universitajiet Ewropej huma mhegġa li jistimolaw l-impreditorija, ineħħu l-fruntieri dixxiplinari u jistitutizzjonalizzaw kollaborazzjonijiet nondixxiplinari b'saħħithom bejn is-settur akkademiku u l-industrija. Skont sħarriġ reċenti, l-aċċess għal persuni li għandhom talent huwa fil-fatt l-aktar fattur importanti li jinfluwenza l-għażliet ta' postijiet tal-fundaturi Ewropej għan-negozji l-godda tagħhom. L-edukazzjoni imprenditorjali u l-opportunitajiet ta' taħriġ għandhom rwol ewlieni fil-kultivazzjoni ta' innovaturi futuri u fl-iżvilupp tal-abbiltajiet ta' dawk eżistenti sabiex dawn jespandu n-negozju tagħhom u jilhqu livelli oġhla ta' suċċess. L-aċċess għat-talent imprenditorjali, flimkien mal-aċċess għal servizzi professjonali, il-kapital u s-swieq fil-livell tal-UE, u t-tlaqqiġ ta' atturi tal-innovazzjoni ewlenin flimkien sabiex jaħdmu lejn għan komuni, huma ingredjenti ewlenin għat-trawwim ta' ekosistema tal-innovazzjoni. Hemm ħtieġa li jiġu koordinati l-isforzi mal-UE kollha sabiex tinholq massa kritika ta'

jistgħu jkunu interkonnessi sabiex jiffavorixxu s-sħubija bejn l-innovaturi. L-appoġġ **jenhtieġ li** jingħata wkoll sabiex jiġu promossi l-hiliet personali għall-innovazzjoni, inkluż lil networks ta' istituzzjonijiet vokazzjonali u **b'kooperazzjoni** mill-qrib **mal-EIT**;

Emenda

Kif jiddikjara b'mod ċar ir-rapport tal-Grupp ta' Livell Għoli dwar il-massimizzazzjoni tal-impatt tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-UE (il-Grupp ta' Livell Għoli Lamy), it-triq 'il quddiem hija li “nedukaw għall-futur u ninvestu fin-nies li se jagħmlu bidla”. B'mod partikolari, l-universitajiet Ewropej huma mhegġa li jistimolaw l-impreditorija, ineħħu l-fruntieri dixxiplinari u jistitutizzjonalizzaw kollaborazzjonijiet nondixxiplinari b'saħħithom bejn is-settur akkademiku u l-industrija. Skont sħarriġ reċenti, l-aċċess għal persuni li għandhom talent huwa fil-fatt l-aktar fattur importanti li jinfluwenza l-għażliet ta' postijiet tal-fundaturi Ewropej għan-negozji l-godda tagħhom. L-edukazzjoni imprenditorjali u l-opportunitajiet ta' taħriġ għandhom rwol ewlieni fil-kultivazzjoni ta' innovaturi futuri u fl-iżvilupp tal-abbiltajiet ta' dawk eżistenti sabiex dawn jespandu n-negozju tagħhom u jilhqu livelli oġhla ta' suċċess. L-aċċess għat-talent imprenditorjali, flimkien mal-aċċess għal servizzi professjonali, il-kapital u s-swieq fil-livell tal-UE, u t-tlaqqiġ ta' atturi tal-innovazzjoni ewlenin flimkien sabiex jaħdmu lejn għan komuni, huma ingredjenti ewlenin għat-trawwim ta' ekosistema tal-innovazzjoni, **u għall-holqien b'suċċess ta' mudelli ta' innovazzjoni u l-aħjar Prattiki fil-livell**

raggruppamenti u ekosistemi
imprenditorjali interkonnessi mal-UE
kollha,

reġjonali, nazzjonali u Ewropew. Hemm
ħtieġa li jiġu koordinati l-isforzi mal-UE
kollha sabiex tinħoloq massa kritika ta'
raggruppamenti u ekosistemi
imprenditorjali interkonnessi mal-UE
kollha,

Emenda 250

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.1 – paragrafu 1a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

Illum, l-EIT huwa l-akbar ekosistema tal-innovazzjoni integrata fl-Ewropa, b'aktar minn 1,000 sieheb eċċellenti mid-dinja tan-negozju, tar-riċerka u tal-edukazzjoni u lil hinn. Il-mudell ta' innovazzjoni tal-EIT jaħdem u jibqa' partikolarment rilevanti biex jitnehhew l-ostakli għall-innovazzjoni fil-livell tal-Istati Membri u dak reġjonali. L-EIT se jindirizza dawn il-kwisjonijiet billi jipromwovi bidliet strutturali fix-xenarju Ewropew tal-innovazzjoni. Dan se jagħmlu billi jrawwem l-integrazzjoni tal-edukazzjoni, ir-riċerka u l-innovazzjoni tal-oghla standards, b'mod partikolari permezz tal-Komunitajiet ta' Għarfien u Innovazzjoni (KICs), biex b'hekk jinholqu ambjenti godda li jwasslu għall-innovazzjoni, u billi tiġi promossa u appoġġata generazzjoni ġdida ta' persuni intraprenditorjali u billi jiġi stimulat il-holqien ta' spin-offs u negozji godda innovattivi.

Emenda 251

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.1 – paragrafu 2 – parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

Għad baqa' l-ħtieġa li jiġu żviluppati ekosistemi fejn ir-riċerkaturi, l-innovaturi, l-industriji u l-gvernijiet ikunu jistgħu jinteraġixxu faċilment. L-ekosistemi tal-

Għad baqa' l-ħtieġa li jiġu żviluppati **u promossi** ekosistemi fejn ir-riċerkaturi, l-innovaturi, l-industriji u l-gvernijiet ikunu jistgħu jinteraġixxu faċilment. L-

innovazzjoni, fil-fatt, għadhom mhumiex qed jaħdmu bl-aħjar mod minhabba għadd ta' raġunijiet, bħal pereżempju:

ekosistemi tal-innovazzjoni, fil-fatt, għadhom mhumiex qed jaħdmu bl-aħjar mod minhabba għadd ta' raġunijiet, bħal pereżempju:

Emenda 252

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.1 – paragrafu 3

Test propost mill-Kummissjoni

Sabiex jiġu indirizzati l-isfidi tal-futur, jinhatfu l-opportunitajiet ipprezentati minn teknoloġiji ġodda u jsir kontribut lejn tkabbir ekonomiku sostenibbli, l-impjiegi, il-kompetittività u l-benesseri taċ-ċittadini Ewropej, jeħtieġ li l-kapaċità tal-Ewropa li tkun innovattiva tkompli tiġi msahħa permezz ta': trawwim tal-ħolqien ta' ambjenti ġodda li jwasslu għall-kollaborazzjoni u l-innovazzjoni; tishiħ tal-kapaċitajiet tal-innovazzjoni tas-settur akkademiku u tar-riċerka; appoġġ għal generazzjoni ġdida ta' persuni imprenditorjali; stimolazzjoni tal-ħolqien u l-iżvilupp ta' imprizi innovattivi.

Emenda

Sabiex jiġu indirizzati l-isfidi tal-futur, jinhatfu l-opportunitajiet ipprezentati minn teknoloġiji ġodda u jsir kontribut lejn tkabbir ekonomiku sostenibbli, l-impjiegi, il-kompetittività u l-benesseri taċ-ċittadini Ewropej, jeħtieġ li l-kapaċità tal-Ewropa li tkun innovattiva tkompli tiġi msahħa permezz ta': trawwim tal-ħolqien ta' ambjenti ġodda li jwasslu għall-kollaborazzjoni u l-innovazzjoni; tishiħ tal-kapaċitajiet tal-innovazzjoni tas-settur akkademiku u tar-riċerka; appoġġ għal generazzjoni ġdida ta' persuni imprenditorjali ***u ta' riċerka***; stimolazzjoni tal-ħolqien u l-iżvilupp ta' imprizi innovattivi, ***kif ukoll il-promozzjoni u l-ghoti ta' viżibbiltà għall-kisbiet ta' riċerka u l-innovazzjoni mill-finanzjament tal-UE għall-pubbliku in ġenerali.***

Emenda 253

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.1 – paragrafu 4a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

L-EIT se jindirizza dawn l-isfidi f'konformità mal-ghanijiet strateġiċi tiegħu għall-perjodu 2021-2027, li għandhom jiġu stipulati fil-proposta legali għall-Aġenda Strateġika ta' Innovazzjoni tal-EIT.

Emenda 254

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.1 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

L-EIT se jkollu rwol rinfurzat fit-tishih tal-ekosistemi tal-innovazzjoni madwar l-Ewropa. B'mod partikolari, l-EIT se jkompli jopera primarjament permezz tal-Komunitajiet tal-Għarfien u l-Innovazzjoni (KICs) tiegħu, is-sħubiji Ewropej fuq skala kbira li jindirizzaw sfidi tas-soċjetà speċifiċi. **Huwa se jkompli jsahhah** l-ekosistemi tal-innovazzjoni madwarhom billi **jrawwem** l-integrazzjoni tar-riċerka, l-innovazzjoni u l-edukazzjoni. Barra minn hekk, l-EIT se jikkontribwixxi sabiex jiġu indirizzati lakuni eżistenti fil-prestazzjoni tal-innovazzjoni fl-Ewropa billi jespandi l-Iskema ta' Innovazzjoni Reġjonali (RIS tal-EIT) tiegħu. L-EIT se jaħdem b'ekosistemi tal-innovazzjoni li jesebixxu potenzjal għoli ta' innovazzjoni abbażi tal-istrateġija, l-allinjament tematiku u l-impatt, u f'sinergija mill-qrib ma' Strateġiji u Pjattaformi ta' Speċjalizzazzjoni Intelliġenti.

Emenda

L-EIT se jkollu rwol rinfurzat fit-tishih tal-ekosistemi tal-innovazzjoni madwar l-Ewropa **billi jipprovdi soluzzjonijiet għall-isfidi globali l-aktar urġenti li qed jiffaċċjaw is-soċjetajiet tagħna**. B'mod partikolari, l-EIT se jkompli jopera primarjament permezz tal-Komunitajiet tal-Għarfien u l-Innovazzjoni (KICs) tiegħu, is-sħubiji Ewropej fuq skala kbira li jindirizzaw sfidi tas-soċjetà speċifiċi. **Il-KICs se jkomplu jsahhu** l-ekosistemi tal-innovazzjoni madwarhom billi **jrawwmu** l-integrazzjoni tar-riċerka, l-innovazzjoni u l-edukazzjoni. Barra minn hekk, l-EIT se jikkontribwixxi sabiex jiġu indirizzati lakuni eżistenti fil-prestazzjoni tal-innovazzjoni fl-Ewropa billi jespandi l-Iskema ta' Innovazzjoni Reġjonali (RIS tal-EIT) tiegħu. L-EIT se jaħdem b'ekosistemi tal-innovazzjoni li jesebixxu potenzjal għoli ta' innovazzjoni abbażi tal-istrateġija, l-allinjament tematiku u l-impatt, u f'sinergija mill-qrib ma' Strateġiji u Pjattaformi ta' Speċjalizzazzjoni Intelliġenti.

Emenda 255

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.1 – paragrafu 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– It-tishih tal-effettività tal-KICs eżistenti u l-istabbiliment ta' oħrajn godda **f'għadd limitat ta' oqsma tematiki;**

Emenda

– It-tishih tal-effettività tal-KICs eżistenti u l-istabbiliment ta' oħrajn godda **sabiex jitrattaw l-isfidi globali;**

Emenda 256

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.1 – paragrafu 2 – inċiż 2

Test propost mill-Kummissjoni

– L-aċċellerazzjoni tar-regġuni lejn l-eċċellenza f'pajjiżi li huma innovaturi modesti jew moderati.

Emenda

– L-aċċellerazzjoni tar-regġuni lejn l-eċċellenza f'pajjiżi li huma innovaturi modesti jew moderati, ***b'kooperazzjoni mill-qrib mal-fondi reġjonali rilevanti.***

Emenda 257

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.2 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

L-attivitajiet tal-edukazzjoni tal-EIT se jiġu rinfurzati sabiex jittrawmu l-innovazzjoni u l-impreditorija permezz ta' edukazzjoni u taħriġ aħjar. Fokus aktar b'saħħtu fuq l-iżvilupp tal-kapital uman se jkun imsejjes fuq l-espansjoni ta' programmi tal-edukazzjoni eżistenti tal-KICs tal-EIT bil-ħsieb li l-istudenti u l-professjonisti jkomplu jingħataw kurrikuli ta' kwalità għolja li jkunu bbażati fuq l-innovazzjoni u l-impreditorija li b'mod partikolari huma konformi mal-istrateġija industrijali u tal-ħiliet tal-UE. Dan jista' jinkludi riċerkaturi u innovaturi appoġġati minn partijiet oħrajn ta' Orizzont Ewropa, b'mod partikolari MSCA. L-EIT se jappoġġja wkoll it-tiġdid tal-Universitajiet Ewropej u l-integrazzjoni tagħhom fl-ekosistemi tal-innovazzjoni billi jiġu stimolati u miżjudin il-potenzjal u l-kapaċitajiet impreditorjali tagħhom u jiġu mhegġa jantiċipaw aħjar ir-rekwiziti tal-ħiliet il-godda.

Emenda

L-attivitajiet tal-edukazzjoni tal-EIT se jiġu rinfurzati sabiex jittrawmu l-innovazzjoni u l-impreditorija permezz ta' edukazzjoni u taħriġ, ***inkluż it-taħriġ vokazzjonali*** aħjar. Fokus aktar b'saħħtu fuq l-iżvilupp tal-kapital uman se jkun imsejjes fuq l-espansjoni ta' programmi tal-edukazzjoni eżistenti tal-KICs tal-EIT bil-ħsieb li l-istudenti u l-professjonisti jkomplu jingħataw kurrikuli ta' kwalità għolja li jkunu bbażati fuq l-innovazzjoni u l-impreditorija li b'mod partikolari huma konformi mal-istrateġija industrijali u tal-ħiliet tal-UE. Dan jista' jinkludi riċerkaturi u innovaturi appoġġati minn partijiet oħrajn ta' Orizzont Ewropa, b'mod partikolari MSCA. L-EIT se jappoġġja wkoll it-tiġdid tal-Universitajiet Ewropej u l-integrazzjoni tagħhom fl-ekosistemi tal-innovazzjoni billi jiġu stimolati u miżjudin il-potenzjal u l-kapaċitajiet impreditorjali tagħhom u jiġu mhegġa jantiċipaw aħjar ir-rekwiziti tal-ħiliet il-godda.

Emenda 258

Proposta ghal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.2 – paragrafu 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– L-iżvilupp ta' kurrikuli innovattivi, li jikkunsidraw il-ħtiġijiet futuri tal-

Emenda

– L-iżvilupp ta' kurrikuli innovattivi, li jikkunsidraw il-ħtiġijiet futuri tal-

industrija, u programmi trasversali sabiex jiġu offruti lill-istudenti, lill-imprendituri u lill-professjonisti madwar l-Ewropa u lil hinn minnha, fejn l-għarfien speċjalizzat u dak speċifiku għas-settur jiġi kkombinat ma' hiliet imprenditorjali u dawk orjentati lejn l-innovazzjoni, bħal hiliet tat-teknoloġija avvanzata li huma teknoloġiji abilitanti essenzjali u diġitali;

industrija **u tas-soċjetà**, u programmi trasversali sabiex jiġu offruti lill-istudenti, lill-imprendituri u lill-professjonisti madwar l-Ewropa u lil hinn minnha, fejn l-għarfien speċjalizzat u dak speċifiku għas-settur jiġi kkombinat ma' hiliet iu dawk orjentati lejn l-innovazzjoni, bħal hiliet tat-teknoloġija avvanzata li huma teknoloġiji abilitanti essenzjali u diġitali;

Emenda 259

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.2 – paragrafu 2 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

– L-iżvilupp tal-kapaċitajiet tal-innovazzjoni u l-impreditorija tas-settur tal-edukazzjoni għolja, permezz tal-ingranagġ tal-għarfien espert tal-Komunità tal-EIT fil-kollegament tal-edukazzjoni mar-riċerka u n-negozju;

Emenda

– L-iżvilupp **u t-tixrid** tal-kapaċitajiet tal-innovazzjoni u l-impreditorija tas-settur tal-edukazzjoni għolja, permezz tal-ingranagġ **u l-promozzjoni** tal-għarfien espert tal-Komunità tal-EIT fil-kollegament tal-edukazzjoni mar-riċerka u n-negozju;

Emenda 260

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.2 – paragrafu 2 – inċiż 4a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

- **Il-Premjijiet tal-EIT, jiġifieri l-premjju ta' rikonoxximent stabbilit sew mill-EIT għall-iżvilupp ta' soluzzjonijiet godda għall-isfidi globali u l-ippremjar ta' talenti u innovaturi żgħażaġh.**

Emenda 261

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.3 – parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

3.2.3. Soluzzjonijiet godda **għas-suq**

3.2.3. Soluzzjonijiet godda **sabiex jiġu**

indirizzati l-isfidi globali

Emenda 262

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.3 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

L-EIT se jiffacilita u jsaħħaħ il-pożizzjoni tal-imprendituri, l-innovaturi, l-edukaturi, l-istudenti u atturi tal-innovazzjoni oħrajn sabiex jaħdmu flimkien f'timijiet transdixxiplinari biex jiġġeneraw l-ideat u jittrasformawhom kemm f'innovazzjonijiet inkrementali kif ukoll fixkiela. L-attivitajiet se jkunu karatterizzati minn innovazzjoni miftuħa u approċċ transfruntier, b'fokus fuq l-inklużjoni tal-attivitajiet rilevanti tat-Triangolu tal-Għarfien li huma pertinenti sabiex dawn ikunu ta' suċċess (pereżempju, il-promoturi tal-proġett jistgħu jtejbu l-aċċess tagħhom għal: gradwati bi kwalifiki speċifiċi, negozji ġodda b'ideat innovattivi, ditti mhux domestiċi b'assi **kumplimentari** rilevanti, eċċ.).

Emenda

L-EIT se jiffacilita u jsaħħaħ il-pożizzjoni tal-imprendituri, l-innovaturi, **id-disinjaturi**, l-edukaturi, l-istudenti u atturi tal-innovazzjoni oħrajn sabiex jaħdmu flimkien f'timijiet transdixxiplinari biex jiġġeneraw l-ideat u jittrasformawhom kemm f'innovazzjonijiet inkrementali kif ukoll fixkiela. L-attivitajiet se jkunu karatterizzati minn innovazzjoni miftuħa u approċċ transfruntier, b'fokus fuq l-inklużjoni tal-attivitajiet rilevanti tat-Triangolu tal-Għarfien li huma pertinenti sabiex dawn ikunu ta' suċċess (pereżempju, il-promoturi tal-proġett jistgħu jtejbu l-aċċess tagħhom għal: gradwati bi kwalifiki speċifiċi, negozji ġodda b'ideat innovattivi, ditti mhux domestiċi b'assi kumplimentari rilevanti, eċċ.).

Emenda 263

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.3 – paragrafu 2 – inċiż 1

Test propost mill-Kummissjoni

– Appoġġ **lill-iżvilupp** ta' prodotti u **servizzi** ġodda fejn l-atturi tat-Triangolu tal-Għarfien se jikkollaboraw sabiex **is-soluzzjonijiet ikunu lesti għas-suq**;

Emenda

– Appoġġ **sabiex ir-riċerka tissarraff fl-iżvilupp** ta' prodotti, **servizzi** u **swieq** ġodda fejn l-atturi tat-Triangolu tal-Għarfien se jikkollaboraw sabiex **jinstabu soluzzjonijiet għall-isfidi globali**;

Emenda 264

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 2

Test propost mill-Kummissjoni

– L-ippjanar u l-implimentazzjoni tal-attivitajiet tal-EIT sabiex jiġu massimizzati s-sinergijiet u l-komplementarjetajiet mal-azzjonijiet skont *il-Pilastru* Sfidi *Gloabli* u Kompetittività Industrijali;

Emenda

– L-ippjanar u l-implimentazzjoni tal-attivitajiet tal-EIT sabiex jiġu massimizzati s-sinergijiet u l-komplementarjetajiet mal-azzjonijiet skont *il-Pilastru Xjenza Eċċellenti u Miftuħa u* Sfidi *Globali* u Kompetittività Industrijali *u meta jkun xieraq, il-kontribut għal dawn l-azzjonijiet*;

Emenda 265

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 3

Test propost mill-Kummissjoni

– Involvement mal-Istati Membri tal-UE kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll f'dak reġjonali, filwaqt li jiġi stabbilit djalogu strutturat u jiġu kkoordinati l-isforzi sabiex ikun hemm sinergiji ma' inizjattivi nazzjonali eżistenti, sabiex jiġu identifikati, kondiviżi u disseminati l-prattiki t-tajbin u t-tagħlimiet;

Emenda

– Involvement mal-Istati Membri tal-UE kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll f'dak reġjonali, filwaqt li jiġi stabbilit djalogu strutturat u jiġu kkoordinati l-isforzi sabiex ikun hemm sinergiji ma' inizjattivi nazzjonali eżistenti *u futuri*, sabiex jiġu identifikati, kondiviżi u disseminati l-prattiki t-tajbin u t-tagħlimiet;

Emenda 266

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 3a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

- Il-kondiviżjoni u t-tixrid ta' prattiki u tagħlim innovattivi u jikkontribwixxi għall-politika ta' innovazzjoni fl-Ewropa, fejn xieraq, flimkien u f'kooperazzjoni mill-qrib ma' partijiet ohra ta' Orizzont Ewropa.

Emenda

Emenda 267

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti III – punt 3 – punt 3.2 – punt 3.2.4 – paragrafu 2 – inċiż 4

Test propost mill-Kummissjoni

– Il-forniment ta' input fid-diskussjonijiet ta' politika tal-innovazzjoni u l-kontribuzzjoni għall-implimentazzjoni tal-prijoritajiet ta' politika tal-UE permezz ta' ħidma kontinwa mas-servizzi kollha rilevanti tal-Kummissjoni Ewropea, programmi oħrajn tal-UE u l-partijiet ikkonċernati tagħhom, u l-esplorazzjoni ulterjuri ta' opportunitajiet fi ħdan l-inizjattivi ta' implimentazzjoni tal-politiki;

Emenda

– Il-forniment ta' input fid-diskussjonijiet ta' politika tal-innovazzjoni u l-kontribuzzjoni **ghad-disinn u** għall-implimentazzjoni tal-prijoritajiet ta' politika tal-UE permezz ta' ħidma kontinwa mas-servizzi kollha rilevanti tal-Kummissjoni Ewropea, programmi oħrajn tal-UE u l-partijiet ikkonċernati tagħhom, u l-esplorazzjoni ulterjuri ta' opportunitajiet fi ħdan l-inizjattivi ta' implimentazzjoni tal-politiki;

Emenda 268

**Proposta għal deċiżjoni
Anness I – parti IV – paragrafu 5**

Test propost mill-Kummissjoni

L-UE issa trid tistabbilixxi standards oghla fir-rigward tal-kwalità u l-impatt tas-sistema tar-riċerka u l-innovazzjoni tagħha, u dan jirrikjedi Żona Ewropea tar-Riċerka (ŻER)³¹ rivitalizzata, appoġġata ahjar mill-Programm Qafas tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-UE. B'mod speċifiku, huwa meħtieġ sett integrat tajjeb iżda mfassal apposta ta' miżuri tal-UE³², ikkumbinat ma' riformi u titjib fil-prestazzjoni fil-livell nazzjonali (li għalihom jistgħu jikkontribwixxu ***l-Istrateġiji*** ta' Speċjalizzazzjoni Intelligenti ***appoġġati*** mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali) u, konsegwentement, bidliet istituzzjonali fi ħdan organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw u jwettqu r-riċerka, inklużi l-universitajiet. Bil-kombinazzjoni tal-isforzi fil-livell tal-UE, is-sinergiji jistgħu jiġu sfruttati u d-daqs neċessarju jista' jinstab sabiex l-appoġġ għar-riformi fil-politiki nazzjonali jkun aktar effiċjenti u b'impatt akbar.

Emenda

L-UE issa trid tistabbilixxi standards oghla fir-rigward tal-kwalità u l-impatt tas-sistema tar-riċerka u l-innovazzjoni tagħha, u dan jirrikjedi Żona Ewropea tar-Riċerka (ŻER)³¹ rivitalizzata, appoġġata ahjar mill-Programm Qafas tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-UE. B'mod speċifiku, huwa meħtieġ sett integrat tajjeb iżda mfassal apposta ta' miżuri tal-UE³², ikkumbinat ma' riformi u titjib fil-prestazzjoni fil-livell nazzjonali (li għalihom jistgħu jikkontribwixxu ***b'mod sostanzjali, jekk konsistenti mal-finanzjament u strateġiji b'saħħithom għar-riċerka nazzjonali għall-Istrateġiji*** ta' Speċjalizzazzjoni Intelligenti ***appoġġati*** mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali) u, konsegwentement, bidliet istituzzjonali fi ħdan organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw u jwettqu r-riċerka, inklużi l-universitajiet. Bil-kombinazzjoni tal-isforzi fil-livell tal-UE, is-sinergiji jistgħu jiġu sfruttati u d-daqs neċessarju jista' jinstab sabiex l-appoġġ għar-riformi fil-politiki nazzjonali jkun aktar effiċjenti u b'impatt akbar.

³¹ Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar il-Pjan Direzzjonali taż-ŻER, 19 ta' Mejju 2015 [Irid jiġi aġġornat skont il-htieġa].

³² TFUE Artikolu 181.2

³¹ Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar il-Pjan Direzzjonali taż-ŻER, 19 ta' Mejju 2015 [Irid jiġi aġġornat skont il-htieġa].

³² TFUE Artikolu 181.2

Emenda 269

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti IV – punt 1 – parti introduttorja

Test propost mill-Kummissjoni

1. **KONDIVIŻJONI TAL-EĊCELLENZA**³³

³³ *Se jintuża kriterju bbażat fuq l-eċċellenza tar-riċerka u l-innovazzjoni sabiex jiddefinixxi dawk l-Istati Membri u l-Pajjiżi Assoċjati fejn l-entitajiet legali jridu jkunu stabbiliti sabiex ikunu eliġibbli biex jissottomettu proposti bhala koordinaturi skont il-"kondiviżjoni tal-eċċellenza". Dan il-kriterju se jindirizza d-dimensjonijiet tal-prestazzjoni ekonomika globali (PDG), il-prestazzjoni tar-riċerka u l-prestazzjoni tal-innovazzjoni f'mod ikkombinat normalizzat għad-daqs tal-pajjiżi relatati. Il-pajjiżi identifikati ma' dan il-kriterju jissejhu "pajjiżi eliġibbli" fil-kuntest ta' "kondiviżjoni tal-eċċellenza". Abbażi tal-Artikolu 349 TFUE, l-entitajiet legali mir-Reġjuni Ultraperiferiċi wkoll se jkunu kompletament eliġibbli bhala koordinaturi skont il-"kondiviżjoni tal-eċċellenza".*

Emenda 270

Proposta għal deċiżjoni

Anness I – parti IV – punt 1 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

It-tnaqqis tad-diskrepanzi fil-prestazzjoni tar-riċerka u l-innovazzjoni permezz tal-

Emenda

1. **TIXRID TAL-EĊCELLENZA U TWESSIGH TAL-PARTEĊIPAZZJONI**

It-tnaqqis tad-diskrepanzi fil-prestazzjoni tar-riċerka u l-innovazzjoni permezz tal-

kondivizzjoni tal-għarfien u l-għarfien espert fl-UE kollha se **jghin** lill-pajjiżi u r-reġjuni li għadhom lura fir-rigward tal-prestazzjoni tar-riċerka u l-innovazzjoni, **inkluż ir-reġjuni** ultraperiferiċi tal-UE, sabiex jiksbu pożizzjoni kompetittiva fil-ktajjen tal-valur globali. L-attivitajiet jistgħu jiġu stabbiliti wkoll biex irawmu ċ-ċirkolazzjoni tal-imħuħ madwar iż-ŻER kollha u għal sfruttament aħjar (u possibbilment programmi **ta' ġestjoni kongunta** tal-UE) **ta' infrastrutturi tar-riċerka eżistenti** f'pajjiżi fil-mira permezz tal-mobbiltà tar-riċerkaturi u l-innovaturi.

kondivizzjoni tal-għarfien u l-għarfien espert fl-UE kollha **u bit-twessiegħ tal-partecipazzjoni fil-programm**, se **jghinu kemm** lill-pajjiżi u r-reġjuni li għadhom lura fir-rigward tal-prestazzjoni tar-riċerka u l-innovazzjoni, **inklużi r-reġjuni** ultraperiferiċi tal-UE **u r-reġjuni l-anqas żviluppati** sabiex jiksbu pożizzjoni kompetittiva fil-ktajjen tal-valur globali **u halli l-Unjoni tibbenefika bis-shiħ mill-potenzjal għar-R&I tal-Istati Membri kollha**. L-attivitajiet jistgħu jiġu stabbiliti wkoll biex irawmu ċ-ċirkolazzjoni tal-imħuħ madwar iż-ŻER kollha u għal sfruttament aħjar **ta' infrastrutturi tar-riċerka eżistenti** (u possibbilment programmi tal-UE **b'ġestjoni kondiviża**) f'pajjiżi fil-mira permezz tal-mobbiltà **u l-kollaborazzjoni virtwali** tar-riċerkaturi u l-innovaturi **u bl-istabiliment ta' networks ta' R&I u inizjattivi ta' R&I godda abbażi ta' dawk l-infrastrutturi**.

Emenda 271

Proposta għal deċiżjoni Anness I – parti IV – punt 1 – paragrafu 3

Test propost mill-Kummissjoni

Linji Mifruxa

– Il-holqien ta' timijiet, sabiex jinholqu ċentri godda ta' eċċellenza jew jiġu aġġornati dawk eżistenti **fil-pajjiżi eliġibbli**, billi **jibnu fuq shubiji** bejn istituzzjonijiet xjentifiċi mexxejja u istituzzjonijiet shab **bħala bażi**;

– Il-ġemellaġġi, sabiex università jew organizzazzjoni tar-riċerka minn pajjiż eliġibbli jissahħu **f'qasam definit**, billi dawn jiġu konnessi ma' istituzzjonijiet tar-

Emenda

Linji Mifruxa

– Il-holqien ta' timijiet, sabiex jinholqu ċentri godda ta' eċċellenza jew jiġu aġġornati dawk eżistenti, **inklużi infrastrutturi ta' riċerka ta' daqs medju u dawk iffinanzjati mill-FEŻR**, billi **tigi garantita l-kooperazzjoni fl-istadji kollha tar-riċerka** bejn istituzzjonijiet xjentifiċi mexxejja u istituzzjonijiet shab; **L-applikanti jridu juru biċ-ċar li l-proġetti huma marbuta ma' strateġiji nazzjonali u/jew reġjonali tar-R&I biex ikunu jistgħu japplikaw għal finanzjament taht din il-linja mifruxa.**

– Il-ġemellaġġi, sabiex università jew organizzazzjoni tar-riċerka minn pajjiż eliġibbli jissahħu **fl-oqsma ta' riċerka kollha**, billi dawn jiġu konnessi ma'

riċerka li huma fuq quddiem nett fuq livell internazzjonali minn Stati Membri jew Pajjiżi Assoċjati oħrajn.

- Il-Presidenti taż-ŻER, sabiex jappoġġaw l-universitajiet jew l-organizzazzjonijiet tar-riċerka, jattiraw u jżommu rizorsi umani ta' kwalità għolja taħt id-direzzjoni ta' riċerkatur u maniġer tar-riċerka (il-"President taż-ŻER") eċċezzjonali, u sabiex jiġu implimentati bidliet strutturali sabiex tinkiseb l-eċċellenza fuq bażi sostenibbli.
- Il-Kooperazzjoni Ewropea fix-Xjenza u t-Teknoloġija (COST), li tinvolvi kundizzjonijiet ambizzjużi fir-rigward tal-inklużjoni ta' pajjiżi eliġibbli u miżuri oħrajn sabiex jiġu provduti n-networking xjentifiku, il-bini tal-kapaċitajiet u appoġġ għall-iżvilupp tal-karrieri lil riċerkaturi minn dawn il-pajjiżi fil-mira. 80% tal-baġit totali ta' COST se jkun dedikat għal azzjonijiet li jkunu allinjati bis-shiħ mal-għanijiet ta' dan il-qasam ta' intervent.

istituzzjonijiet tar-riċerka li huma fuq quddiem nett fuq livell internazzjonali minn Stati Membri jew Pajjiżi Assoċjati oħrajn. ***L-applikanti jridu juru biċ-ċar li l-proġetti huma marbuta ma' strateġiji nazzjonali u/jew reġjonali tar-R&I biex ikunu jistghu japplikaw għal finanzjament taħt din il-linja mifruxa.***

- Il-Presidenti taż-ŻER, sabiex jappoġġaw l-universitajiet jew l-organizzazzjonijiet tar-riċerka, jattiraw u jżommu rizorsi umani ta' kwalità għolja taħt id-direzzjoni ta' riċerkatur u maniġer tar-riċerka (il-"President taż-ŻER") eċċezzjonali, u sabiex jiġu implimentati bidliet strutturali sabiex tinkiseb l-eċċellenza fuq bażi sostenibbli.
- Il-Kooperazzjoni Ewropea fix-Xjenza u t-Teknoloġija (COST), li tinvolvi kundizzjonijiet ambizzjużi fir-rigward tal-inklużjoni ta' pajjiżi eliġibbli u miżuri oħrajn sabiex jiġu provduti n-networking xjentifiku, il-bini tal-kapaċitajiet u appoġġ għall-iżvilupp tal-karrieri lil riċerkaturi minn dawn il-pajjiżi fil-mira. 80% tal-baġit totali ta' COST se jkun dedikat għal azzjonijiet li jkunu allinjati bis-shiħ mal-għanijiet ta' dan il-qasam ta' intervent.
- ***"Inizjattivi għall-Eċċellenza", biex jiġu appoġġjati inizjattivi innovattivi li għandhom l-għan li jsahhu l-eċċellenza fir-riċerka u l-innovazzjoni fil-pajjiżi eliġibbli, inkluż l-appoġġ tat-tahriġ għat-titjib tal-hiliet maniġerjali tar-R&I, il-premji għall-attraenza, it-tishih tal-ekosistemi tal-innovazzjoni kif ukoll il-holqien ta' netwerks tar-R&I, inkluż fuq il-baži ta' infrastrutturi ta' riċerka ffinanzjati mill-UE. L-applikanti jridu juru biċ-ċar li l-proġetti huma marbuta ma' strateġiji nazzjonali u/jew reġjonali tar-R&I biex ikunu jistghu japplikaw għal finanzjament taħt din il-linja mifruxa.***
- ***Il-firxa ta' boroż ta' studju u premjijiet, biex jattiraw u jippermettu riċerkaturi eċċellenti ta' kwalunkwe nazzjonalità jakkwistaw u jitrasferixxu għarfien ġdid f'pajjiżi li qed jikbru Il-premjijiet għandhom jingħataw b'mod***

partikolari ghal proġetti li jattiraw ix-xjenzati li jixtiequ jistabbilixxu ruhhom f'pajjiżi li qed jikbru. Din l-iskema tikkomplementa partijiet oħra tal-Programm, b'mod partikolari l-azzjonijiet Marie Skłodowska-Curie.

Emenda 272

Proposta ghal deċiżjoni Anness I – parti IV – punt 1 – paragrafu 5

Test propost mill-Kummissjoni

Dan il-qasam ta' intervent se jappoġġja l-objettivi speċifiċi ta' Orizzont Ewropa: Il-firxa u l-konnessjoni tal-eċċellenza madwar l-UE kollha; Ir-rinforz tal-ħolqien ta' għarfien ta' kwalità għolja; Iż-żieda fil-kooperazzjoni transsettorjali, trasdixxiplinari u transkonfini.

Emenda

Il-prijorità Tifrix tal-Eċċellenza u twessigh tal-partecipazzjoni se tappoġġja l-objettivi speċifiċi ta' Orizzont Ewropa: Il-firxa u l-konnessjoni tal-eċċellenza madwar l-UE kollha u t-twessigh tal-partecipazzjoni fil-Programm; Ir-rinforz tal-ħolqien ta' għarfien ta' kwalità għolja; Iż-żieda fil-kooperazzjoni transsettorjali, trasdixxiplinari u transkonfini. L-azzjonijiet kollha għandhom jinkoraġġixxu sinerġiji ma' fondi oħra nazzjonali u tal-UE, b'mod partikolari l-FEŻR, il-Politika ta' Koeżjoni u l-FSE+, f'konformità mal-istrateġiji intelligenti ta' speċjalizzazzjoni ta' riċerka reġjonali u l-innovazzjoni u l-programmi operattivi.

Emenda 273

Proposta ghal deċiżjoni Anness I – parti IV – punt 2 – paragrafu 2 – inċiż 5

Test propost mill-Kummissjoni

– Il-forniment lir-riċerkaturi ta' ambjenti, ħiliet u kompetenzi ta' karriera attraenti meħtieġa fl-ekonomija tal-għarfien moderna³⁶. Il-kollegament taż-ŻER maż-Żona Ewropea ta' Edukazzjoni Għolja bl-appoġġ tal-immodernizzar tal-universitajiet u organizzazzjonijiet tar-riċerka u l-innovazzjoni oħrajn, permezz ta' mekkaniżmi ta' rikonossiment u premjar sabiex jitheggu l-azzjonijiet fil-livell

Emenda

– Il-forniment lir-riċerkaturi ta' ambjenti, ħiliet u kompetenzi ta' karriera attraenti meħtieġa fl-ekonomija tal-għarfien moderna³⁶. Il-kollegament taż-ŻER maż-Żona Ewropea ta' Edukazzjoni Għolja bl-appoġġ tal-immodernizzar tal-universitajiet u organizzazzjonijiet tar-riċerka u l-innovazzjoni oħrajn, permezz ta' mekkaniżmi ta' rikonossiment u premjar sabiex jitheggu l-azzjonijiet fil-livell

nazzjonali, kif ukoll inċentivi li jippromwovu l-adozzjoni ta' prattiki tax-xjenza miftuħa, l-impreditorija (u rabtiet mal-ekosistemi tal-innovazzjoni), it-transdixxiplinarjetà, l-involviment taċ-ċittadini, il-mobbiltà internazzjonali u **intersettorjali**, il-pjanijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi u l-approċċi komprensivi lejn il-bidliet istituzzjonali. F'dak il-kuntest, li **jikkomplementa** wkoll l-appoġġ mogħti mill-programm Erasmus għall-inizjattiva tal-Universitajiet Ewropej, b'mod partikolari **fid-dimensjoni tar-riċerka tagħha**, bhala parti mill-iżvilupp ta' strateġiji ġodda kongunti u integrati li jkunu għal perjodu twil ta' żmien u sostenibbli dwar l-edukazzjoni, ir-riċerka u l-innovazzjoni bbażati fuq approċċi transdixxiplinari u transsettorjali sabiex jiġi realizzat it-triangolu tal-għarfien, filwaqt li t-tkabbir ekonomiku jingħata spinta 'l quddiem.

³⁶ Inkluz b'mod partikolari l-Karta Ewropea għar-riċerkaturi, il-kodiċi ta' kondotta għar-reklutaġġ tar-riċerkaturi, EURAXXESS u l-Fond tal-Pensjoni RESAVER.

Emenda 274

Proposta għal deċiżjoni Anness I – parti 4 – punt 2 – paragrafu 2 – inċiż 6

Test propost mill-Kummissjoni

– Ix-xjenza taċ-ċittadini, appoġġ għal kull tip ta' edukazzjoni xjentifika formali, nonformali u informali, inkluz **l-involviment** taċ-ċittadini fil-kodisinn tal-issettjar tal-aġenda u l-politika tar-riċerka u l-innovazzjoni, fil-kokreazzjoni ta' kontenut xjentifiku u innovazzjoni permezz ta' attivitajiet transdixxiplinari;

nazzjonali, kif ukoll inċentivi li jippromwovu l-adozzjoni ta' prattiki tax-xjenza miftuħa, l-impreditorija (u rabtiet mal-ekosistemi tal-innovazzjoni), it-transdixxiplinarjetà, l-involviment taċ-ċittadini **u tas-soċjetà ċivili**, il-mobbiltà internazzjonali u **transsettorjali**, il-pjanijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi u l-approċċi komprensivi lejn il-bidliet istituzzjonali. F'dak il-kuntest, li **jikkomplementa** wkoll l-appoġġ mogħti mill-programm Erasmus għall-inizjattiva tal-Universitajiet Ewropej, b'mod partikolari **permezz tal-iffinanzjar fil-proġetti tar-riċerka u l-innovazzjoni f'dawn in-netwerks**, bhala parti mill-iżvilupp ta' strateġiji ġodda kongunti u integrati li jkunu għal perjodu twil ta' żmien u sostenibbli dwar l-edukazzjoni, ir-riċerka u l-innovazzjoni bbażati fuq approċċi transdixxiplinari u transsettorjali sabiex jiġi realizzat it-triangolu tal-għarfien, filwaqt li t-tkabbir ekonomiku jingħata spinta 'l quddiem.

³⁶ Inkluz b'mod partikolari l-Karta Ewropea għar-riċerkaturi, il-kodiċi ta' kondotta għar-reklutaġġ tar-riċerkaturi, EURAXXESS u l-Fond tal-Pensjoni RESAVER.

Emenda

– Ix-xjenza taċ-ċittadini, appoġġ għal kull tip ta' edukazzjoni xjentifika formali, nonformali u informali, inkluz **l-evalwar tal-ostakli għal u l-inkoraġġiment tal-involviment** taċ-ċittadini fil-kodisinn tal-issettjar tal-aġenda u l-politika tar-riċerka u l-innovazzjoni, fil-kokreazzjoni ta' kontenut xjentifiku u innovazzjoni permezz ta' attivitajiet transdixxiplinari.

Emenda 275

Proposta għal deċiżjoni Anness II – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Konfigurazzjonijiet tal-Kumitat tal-Programm

Lista tal-konfigurazzjonijiet tal-Kumitat tal-Programm b'konformità mal-Artikolu 12(2):

1. Konfigurazzjoni strateġika: Harsa strateġika lejn l-implimentazzjoni tal-programm kollu, il-koerenza bejn il-partijiet differenti tal-programm, il-missjonijiet u t-Tishih taż-Żona Ewropea tar-Riċerka
2. Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERC) u Azzjonijiet Marie Skłodowska-Curie (MSCA)
3. Infrastrutturi tar-Riċerka
4. Saħħa
5. Soċjetà Inkluziva u ***Sigura***
6. Diġitali u ***Industrija***
7. Klima, Energija u Mobbiltà
8. Ikel ***u*** Riżorsi Naturali
9. Il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC) u l-ekosistemi Ewropej tal-Innovazzjoni

Emenda

Konfigurazzjonijiet tal-Kumitat tal-Programm

Lista tal-konfigurazzjonijiet tal-Kumitat tal-Programm b'konformità mal-Artikolu 12(2):

1. Konfigurazzjoni strateġika: Harsa strateġika lejn l-implimentazzjoni tal-programm kollu, il-koerenza bejn il-partijiet differenti tal-programm, il-missjonijiet u t-Tishih taż-Żona Ewropea tar-Riċerka
2. Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERC) u Azzjonijiet Marie Skłodowska-Curie (MSCA)
3. Infrastrutturi tar-Riċerka
4. Saħħa
5. Soċjetà Inkluziva u ***Kreattiva***
5a. Soċjetà Sigura
6. Diġitali, ***Industrija*** u ***Spazju***
7. Klima, Energija u Mobbiltà
8. Ikel, Riżorsi Naturali ***u Agrikoltura***
9. Il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni (EIC) u l-ekosistemi Ewropej tal-Innovazzjoni